

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

3^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΥΡΙΖΑ-ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

e8a92c35-28bd-42d8-b096-da38dae66902

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

H

Αυγή της Κυριακής δημοσιεύει τα πολιτικά ντοκουμέντα που θα αποτελέσουν βάση του προσυνεδριακού διαλόγου και θα επικυρωθούν από τους εκλεγμένους αντιπροσώπους στο 3ο Συνέδριο του ΣΥΡΙΖΑ Π.Σ. Σε μια πυκνή συγκυρία όπου η απαλλαγή από την καταστροφική διακυβέρνηση της Ν.Δ. αναδεικνύεται σε κεντρικό ζητούμενο και ανάγκη για την κοινωνία, ο ΣΥΡΙΖΑ Π.Σ. καλείται να γίνει η κινητήρια δύναμη και πρωταγωνιστής στην υπόθεση μιας νέας προοδευτικής πολιτικής αλλαγής.

Μέσα από μια διαδικασία απολογισμού των κυβερνητικών πεπραγμένων του ΣΥΡΙΖΑ, προγραμματικών και στρατηγικών θέσεων αλλά και επεξεργασία τομών για ένα σύγχρονο μαζικό κόμμα της σύγχρονης Αριστεράς, τόσο η προσυνεδριακή διαδικασία όσο, κυρίως, το συνέδριο θα θέσσουν τις βάσεις για την προοδευτική διακυβέρνηση ενώ θα σημάνει και προσκλητήριο συστράτευσης και συμπόρευσης με τον ΣΥΡΙΖΑ Π.Σ. για την αναγκαία αλλαγή όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη.

Στο ένθετο που κρατάτε στα χέρια σας συμπεριλαμβάνονται: Το κείμενο Θέσεων όπως αυτό εγκρίθηκε από το Πολιτικό Συμβούλιο. Η εισήγηση για το καταστατικό του κόμματος όπως αυτό διαμορφώθηκε από την αρμόδια επιτροπή υπό τον Γιάννη Δραγασάκη και εγκρίθηκε στο Πολιτικό Συμβούλιο και, τέλος, το προοίμιο που εγκρίθηκε κατά πλειοψηφία, το σχέδιο προοιμίου που μειοψήφισε καθώς και οι προτάσεις του Προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμπαραγόμενη Αλέξη Τσίπρα έτσι ώστε ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. και η Κεντρική Επιτροπή να εκλέγονται από το σύνολο των μελών του κόμματος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΟΥ 3^{ΟΥ} ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΟΥ

4

2. ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

22

3. ΠΡΟΟΙΜΙΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

43

4. ΠΡΟΟΙΜΙΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΠΟΥ ΜΕΙΩΨΗΦΗΣΕ ΣΤΟ Π.Σ.

45

5. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΑΛΕΞΗ ΤΣΙΠΡΑ

46

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το παρόν κείμενο αποτελεί εισήγηση του Πολιτικού Συμβουλίου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία (ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ) εν όψει του 3^{ου} Συνεδρίου του. Αυτό συνοδεύεται από (α) τη διακήρυξη που άνοιξε το δρόμο για τη διεύρυνση του ΣΥΡΙΖΑ και την ανασυγκρότησή του σε ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ, (β) από το Πλαίσιο Προγράμματος που ενέκρινε η Προγραμματική Συνδιάσκεψη της Κεντρικής Επιτροπής Ανασυγκρότησης (ΚΕΑ) του κόμματος τον Ιούλιο του 2021 και (γ) από τον Απολογισμό της κυβερνητικής θητείας του ΣΥΡΙΖΑ που ενέκρινε ομόφωνα (με μία λεύκη ψήφο) η Κεντρική Επιτροπή του τον Φεβρουάριο του 2020.

Το παρόν στροίζεται στα κείμενα που μόλις αναφέρθηκαν, αλλά δεν τα αναπαράγει ούτε τα συνοψίζει. Φιλοδοξεί να αποτελέσει τη διατυπωμένη βάση της συνολικής πολιτικής του κόμματος μέχρι

το επόμενο Συνέδριο του. Λαμβάνοντας κατά το δυνατόν υπ' όψιν τις ενδεχόμενες περιπέτειες της ενδιάμεσης πορείας και πρώτα απ' όλα τις επόμενες εκλογές και στριζόμενο στην εμπειρία που αποκτήθηκε στο διάστημα που ακολούθησε από το δεύτερο Συνέδριο του ΣΥΡΙΖΑ μέχρι σήμερα.

Το προσχέδιο του κειμένου συντάχθηκε από Επιτροπή που όρισε η ΚΕΑ στις 23 Οκτωβρίου του 2021. Την αποτέλεσαν οι εξής συντρόφοισσες και σύντροφοι Αθανασίου Κώστας, Αναγνωστόπουλου Σία, Αραχωβίτης Σταύρος, Αχτσιόγλου Έφη, Βάρτζελη Ρεγγίνα, Βερναρδάκης Χριστόφορος, Γεροβασίλη Όλγα, Γκασούκα Μαρία, Γκίβαλος Μενέλαος, Δούρου Ρένα, Ελαιοτριβάρης Γιάννης, Θεοχαρόπουλος Θανάσης, Κατρούγκαλος Γιώργος, Μαδεμλής Νίκος, Μπούσας Αχιλλέας, Μπαλτάς Αριστείδης, Ξανθός Ανδρέας, Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα, Παναγιωτόπουλος Γιώργος, Παναγιώτου Παναγιώτης, Παπαδημού-

λης Δημήτρης, Παπαδόπουλος Χριστόφορος, Πιλάλης Βαγγέλης, Πολάκης Παύλος, Σβίγκου Ράνια, Σπουρδαλάκης Μιχάλης, Σταθάκης Γιώργος, Τζουμάκας Στέφανος, Τσακαλώτος Ευκλείδης, Φάμελλος Σωκράτης, Φίλης Νίκος, Φλαμπουράρης Αλέκος, Φωτίου Θεανώ, Χαρίτονης Αλέξης, με ευθύνη συντονισμού του Αριστείδη Μπαλτά.

Μετά από συζήτηση του εν λόγω προσχεδίου στο ΠΣ του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ στις 22 Δεκεμβρίου 2021 και μετά από εισήγηση του Προέδρου του κόμματος, εισήγηση που έκανε αποδεκτή το ΠΣ, την τελική διατύπωση που παρουσιάζεται εδώ ανέλαβε τετραμελής επιτροπή αποτελούμενη από τους συντρόφους Νίκο Βούτση, Νίκο Μπίστη, Γιάννη Ραγκούση και Αριστείδη Μπαλτά. Το αποτέλεσμα του έργου αυτής της επιτροπής εκτίθεται σε όσα ακολουθούν.

Αθήνα, 29 Δεκεμβρίου 2021

e8a92c35-28bd-42d8-b096-da38dae66902

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

3^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΥΡΙΖΑ - Π.Σ.

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΕΛΠΙΔΑ

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ - Π.Σ. ΣΕ 100 ΣΗΜΕΙΑ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Όπως έχει συμβεί ξανά και ξανά στην ιστορία, οι πανδημίες διασπέιρουν θάνατο και ανατρέπουν ζωές. Σείοντας εκ βάθρων τον κόσμο. Μετά το πέρασμά τους, τίποτε δεν παραμένει ίδιο. Γιατί οι πανδημίες, θίγοντας απευθείας την ίδια τη ζωή, αναγκάζουν τους ανθρώπους να αλλάξουν άρδην πράγματα που θεωρούνταν σιωπλά ως δεδομένα. Άλλα τούτη η πανδημία δεν έχει έρθει μόνη. Επιπροστίθεται στην υπερθέρμανση του πλανήτη, στο διαρκώς επιταχυνόμενο λιώσιμο των πάγων που απειλεί να καταβυθίσει ακτές και νησιά ολόκληρα, σε μια κλιματική κρίση με πρωτόγνωρα, «ακραία», καιρικά φαινόμενα. Έτσι εναλλάσσονται περίοδοι ξηρασίας που οδηγούν σε λιμούς, δασικές πυρκαγιές που καταστρέφουν τους πνεύμονες της ίδιας της ζωής, τυφώνες που πολλαπλασιάζονται, πλημμύρες που εξαλείφουν τα πρωταρχικά μέσα που έχουν οι άνθρωποι για να ζήσουν. Ολόκληρη η υφήλιος έχει περιέλθει σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης. Όπου για την ανθρωπότητα ανοίγει ένας νέος ιστορικός κύκλος. Κύκλος που απειλεί πρώτα απ' όλα την ίδια την ύπαρξή της.

Απέναντι σε αυτήν την κατάσταση, οι παγκόσμιοι πρόστιτες αποδεικνύονται κατώτεροι των περιστάσεων. Από τα ισχυρά κράτη, μεμονωμένα ή στα διεθνή φόρα όπου συναντώνται επίσημα οι πηγέτες ή οι εκπρόσωποί τους, άλλες δυνάμεις μόλις αναγνωρίζουν το φαινόμενο, άλλες παίρνουν μέτρα με μεγάλη καθυστέρηση ενώ άλλες το αγνοούν ή το επιδεινώνουν. Κύριο μέλημα τους παραμένει το πώς θα επανέλθει η χαριέντη 'κανονικότητα' και το ποια δύναμη θα κατισχύσει στον μεταξύ τους ανταγωνισμό για ισχύ και για κέρδος. Οι δαπάνες για εξοπλισμούς αυξάνονται ιλιγγιαδώς ενώ οι τεχνολογικές καινοτομίες αποσκοπούν κατά μεγάλο μέρος στο στρατιωτικό πλεονέκτημα και στην εκλεπτυνόντης επιτήρησης πληθυσμών. Εταιρείες-κολοσσοί συγκεντρώνουν και επεξεργάζονται αμέτρητα προσωπικά δεδομένα προκειμένου να 'προσωποποιήσουν' την προληπτική καταστολή καινα παροχετεύσουν τις επεξεργασίες τους προς τη στοχευμένη και επικερδή κατεύθυνση των προτιμήσεων. Ακόμη και ως προς την ψήφο. Με χαρακτηριστικό παράδειγμα εκλογικές αναμετρήσεις στις ΗΠΑ. Υπό αυτές τις συνθήκες, η κρίση της δημοκρατίας βαθαίνει επικίνδυνα, οι δεισιδαιμονίες και οι παραλογισμοί βρίσκουν έδαφος να ανθίσουν και η 'εναλλακτική' άκρα δεξιά αποκτά πολιτική λαβή στα πράγματα. Παράλληλα, μια νέα φάση της οικονομικής κρίσης ήδη ξεδιπλώνεται αμείλικτα ενόσων ανισότητες εκτινάσσονται σε ύψη δυσθεώρητα. Η πρόσφατη απόφαση του ΟΟΣΑ για την θέσπιση ελάχιστου φορολογικού συντελεστή στις πολυεθνικές εταιρείες συνιστά ένα θετικό πρώτο βήμα που πιστοποιεί με σαφήνεια την αποτυχία του νεοφιλεύθερου 'μονόδρομου'. Παράλληλα γίνεται εμφανές ότιοι πολιτικές δυνάμεις που τον έχουν επιβάλει μετέρχονται τη δική τους κρίση.

Στο πλαίσιο αυτού του νέου κύκλου, οι ευθύνες της Αριστεράς όλων των αποκρώσεων, όσο και εκείνες του συνόλου των προοδευτικών δυνάμεων, αναδεικνύονται σε ευθύνες ιστορικής σημασίας. Όπουτο γάντι έχει ήδη αρχίσει να σπικώνεται. Δημοκρατικά κινήματα αναπύσσονται παντού με ποικίλες εκφάνσεις, εκλογικές κερ-

δίζονται από προοδευτικές δυνάμεις, συμμαχικές κυβερνήσεις συγκροτούνται. Η Αριστερά αντεπιθέται, αναθεμελιώνεται και συμμαχεί με προοδευτικές δυνάμεις. Γιατί οι αξιες και τα προτάγματά της έχουν τεθεί εκ των πραγμάτων στην ημερήσια διάταξη. Το ισχυρό κοινωνικό κράτος αποδεικνύεται απολύτως αναντικαταστατο και τα δημόσια αγαθά απολύτως αδιαπραγμάτευτα. Το ότι οι πατέντες των εμβολίων οφείλουν να κοινωνικοποιηθούν χωρίς καμπιά καθυστέρηση έχει ήδη αναχθεί σε οικουμενικό αίτημα.

Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. απαντά στις προκλήσεις της εποχής. Έχοντας αναδειχθεί στην κεντρική θέση μεταξύ των προοδευτικών δυνάμεων της χώρας και συνιστώντας με το εκλογικό ποσοστό του ένα από τα μεγαλύτερα αριστερά κόμματα της Ευρώπης σχέση και με τις οικογένειες των οικολόγων και των ευρωσσιαλιστών, επιδιώκει να εκφράσει πολιτικά όλες τις δυνάμεις πουυφίστανται τις συνέπειες της ασκούμενης νεοφιλεύθερης πολιτικής, όλες τις δυνάμεις που μοχθούν και καινοτομούν, τις νέες και τους νέους, τους εργαζόμενους, τους άνεργους και τους συνταξιούχους, γυναίκες και άνδρες. Όλες και όλους όσοι σκέφτονται κριτικά και πράττουν δημοκρατικά και αλληλέγγυα ενόσω αναζητούν μια νέα σχέση με την πολιτική αγωνιώντας για το δικό τους μέλλον και για το μέλλον της χώρας. Άμεσος στόχος του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι η νίκη στις επόμενες εκλογές και η συγκρότηση μιας προοδευτικής κυβέρνησης. Για να απαλλαγεί η χώρα από το άχθος μιας καταστροφικής κυβέρνησης της Δεξιάς, η οποία, εκτός των όσων διαπράττει εις βάρος της χώρας, δεν φαίνεται καν να αντιλαμβάνεται τα υπαρχιακά αιτούμενα των καιρών.

Το κείμενο που ακολουθεί συμπυκνώνει τις πολιτικές θέσεις του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. εν όψει μιας ριζοσπαστικής στροφής και μιας προοδευτικής κυβέρνησης που θα επαναφέρει έμπρακτην ελπίδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΝΕΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ: Ο ΚΟΣΜΟΣ

(1) 1.1. Η υφήλιος ζει ακόμη εν μέσω της πανδημίας του Covid-19 ενώ η εκατόμβη των θυμάτων διογκώνεται. Το πέρας της τραγωδίας είναι ακόμη αόρατο ενώ οι ειδικοί προειδοποιούν ότι ανάλογες πανδημίες στο εγγύς μέλλον δεν είναι καθόλου απίθανες: το κεφάλαιο διευρύνει διαρκώς τα πεδία δραστηριότητάς του προκειμένου να αποκομίσει μεγαλύτερο κέρδος αψηφώντας τέτοιους κινδύνους. Έτσι, τα όρια μεταξύ των μορφών ζωής και των αντοχών τους καταπατώνται ανενδοίαστα, ιοί που ενδημούν χωρίς πρόβλημα σε ένα είδος μπορεί να είναι θανατηφόροι για ένα άλλο, η ανθρώπινη ζωή καθ' εαυτή έχει αποβεί αντίστοιχα ευάλωτη. Τούτη είναι μια ακόμη έκφανση του ότι οι σχέσεις που έχουν επιβληθεί ανάμεσα στον κυρίαρχο τρόπο παραγωγής και τη φύση έχουν φτάσει να καταστρέφουν την οικολογική ισορροπία ολόκληρου του πλανήτη ενώ πλέον απειλούν ακόμη και το ανθρώπινο είδος ως είδος. Η διαρκώς επιδεινούμενη οικολογική καταστροφή (υπερθέρμανση, κλιματική κρίση, ερημοποίηση, αποψίλωση δασών, ρύπανση εδάφους, υπεδάφους, αέρα, ποταμών, λιμνών και θαλασσών) απειλεί την ανθεκτικότητα κοινωνιών και οικονομιών και αφιούσει εμφανώς την ίδια την επιβίωσή τους.

(2) 1.2. Πανδημίες και οικολογική καταστροφή αποτελούν οικουμενικά φαινόμενα που απαιτούν οικουμενικές λύσεις. Το ζήτημα έχει καταστεί πλατιά κατανοητό, κάποιες δειλές προσπάθειες έχουν αναληφθεί προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης του, αλλά αυτές παραμένουν, ακριβώς, δειλές. Ηευρύτερη πολιτική του κεφαλαίου, διαβλέποντας κερδοφόρες ευκαιρίες άμεσης και υψηλής απόδοσης, αξιοποιεί τις κρίσεις για να ενισχύσει τη δική του κυριαρχία ενώ προχωρεί σε μεταρρυθμίσεις ούσο πέζεται από τα συναφή κινήματα και τη διεθνή κοινή γνώμη. Η πρόσφατη διάσκεψη του ΟΗΕ για το κλίμα (COP 26) το κατέδειξε με πάσα σαφήνεια.

(3) 1.3. Τούτη η ολιγωρία συνδέεται ευθέως με την κρίση του τρόπου κεφαλαιοκρατίκης συσσώρευσης και τη συνεπόμενη αναδιάρθρωση του κεφαλαιοκρατικού τρόπου παραγωγής. Αυτή που ακούει στο όνομα «νεοφιλεύθερισμός». Υπό τους όρους της, η απορρύθμιση της αγοράς εργασίας και οι ακραίες μορφές εκμετάλλευσης της εργασιακής δύναμης, η 'δημιουργική' καταστροφή του μη κερδοφόρου κεφαλαίου, η συρρίκνωση έως επιδιωκόμενη θανάτου της μικρής και μεσαίας επιχειρηματικότητας, η σπατάλη και καταστροφή των φυσικών πόρων και των οικοσυστημάτων, η ιδιωτικοποίηση των δημόσιων/κοινωνικών αγαθών -γη, υπέδαφος, θαλάσσια βάθη, πόσιμο νερό, δάσος, αιγαλός, πολιτισμική κληρονομιά, ακόμη και το διάστημα- και των πεδίων κοινωνικής αναπαραγωγής -υγεία, παιδεία, στέγαση, κοινωνική ασφάλιση, ενέργεια- επισφραγίζουν την κυριαρχία του χρηματοπιστωτικού τομέα. Με την εδραίωση του καπιταλισμού-καζίνο, με φορολογικούς 'παραδείσους', με υπεράκτιες εταιρείες (offshore), με τεράστιας κλίμακας ξέπλυμα χρήματος από τις κύριες εγκληματικές εστίες -

e8a92c35-28bd-42d8-b096-da38daε66902

ναρκωτικά, όπλα, διεθνής σωματεμπορία (trafficking), διακίνηση μεταναστών – και με την ‘υψηλή’ διαφθορά.

(4) 1.4. Όπου η αναδιάρθρωση συντελείται με την καθοριστική συμβολή κρατών και υπερεθνικών θεσμών γιατί ο νεοφιλελευθερισμός δεν συνιστά στενά οικονομική πολιτική. Στηριγμένος στο ιδεολόγημα ότι δεν πρόκειται να υπάρξει στο διπλεκός εναλλακτικός τρόπος οργάνωσης των κοινωνιών (**TINA**) και άρα ότι δεν υφίσταται πεδίο ουσιαστικής στρατηγικής αντιπαράθεσης, παρεμβαίνει ‘εκ του ασφαλούς’ στην κρατική δομή δημιουργώντας ένα οιονεί ‘παράλληλο’ κράτος; πολλαπλασιάζει «ανεξάρτητες αρχές» και θεσμούς που επιτάσσουν καθολικές δεσμεύσεις, ενόσω αυτές ή αυτοί τοποθετούνται καταστατικά υπεράνωκάθε δημοκρατικού ελέγχου. Ο όρος «διακυβέρνηση» άρχισε να διαφοροποιείται από τον όρο «κυβέρνηση» και συχνά να τον αντικαθιστά για αυτόν ακριβώς τον λόγο. Από την άλλη πλευρά, ο νεοφιλελευθερισμός δεν διστάζει να ακρωτηριάσει ή επί της ουσίας να κομματικοποιείται κάποιες τέτοιες αρχές ή θεσμούς εφόσον θεωρεί ότι εμποδίζουν την υλοποίηση πολύ συγκεκριμένων ταξικών επιλογών. Πρόκειται για «Αρχές» και θεσμούς που στελεχώνονται από ‘τεχνοκράτες’ – την αυθεντία της εποχής – ταγμένους ψυχή τε και σώματι στην εξειδίκευση και στην επεξεργασία των όρων εφαρμογής του νεοφιλελευθερισμού, τεχνοκράτες των οποίων το ‘πλούσιο βιογραφικό’ οφείλει να μην παρουσιάζει ίχνος πολιτικού ή ευρύτερου θεωρητικού προβληματισμού. Και όπου για τους ‘απειθαρχους’ επιστρατεύονται όλα τα πρόσφορα μέσα: από ‘αναγκαία’ προγράμματα λιτότητας και δημοσιονομικής προσαρμογής μέχρι επιβολή ιδεολογικής ασφυξίας και πολιτικής καταστολής. Μολαταύτα το έργο αποδεικνύεται σισύφειο: τίποτε από αυτά ούτε όλα μαζί φαίνονται ικανά να αποτρέψουν την εμβάθυνση της κρίσης ή τις νέες που επαπειλούνται. Οι κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις παρουσιάζονται ανίκανες να διαχειριστούν αποτελεσματικά τα προβλήματα που η ίδια η πολιτική τους συσσωρεύει. Οπότε βαθαίνει και η δική τους κρίση.

(5) 1.5. Τα αποτελέσματα των διαδικασιών αναδιάρθρωσης είναι πλέον ορατά από παντού. Η παντοειδής ενίσχυση του κεφαλαίου εις βάρος της εργασίας συνοδεύεται από εκτίναξη της ανεργίας, επισφάλεια εργασίας, εργασιακή περιπλάνηση – συγκροτώντας τη νέα κοινωνική κατηγορία του «**πρεκαριάτου**» – και με πλήρη αβεβαιότητα για το αύριο. Η αναδιάρθρωση έχει επιφέρει επίσης αναδιάταξην ισχύος μεταξύ των διαφορετικών μερίδων του κεφαλαίου εντός των εθνικών συνασπισμών εξουσίας, όπως και ανακατανομή πολιτικής ισχύος σε περιφερειακή και παγκόσμια κλίμακα: ο «αναπτυγμένος κόσμος» έναντι του «αναπτυσσόμενου» και κατ’ ουσίαν εναντίον του. Σε αυτό το πλαίσιο, η απόγνωση οδηγεί συχνά στη μισαλλοδοξία και στον φρονταμενταλισμό και από εκεί σε μορφές τυφλής ή φανατικά στοχευμένης τρομοκρατίας.

(6) 1.6. Η πορεία της αναδιάρθρωσης – σε συνδυασμό πλέον με την προϊούσα οικολογική κρίση και την πανδημία – έχουν πολλαπλασιάσει αβεβαιότητες και αδιέξοδα και έχουν οδηγήσει σε πρωτοφανή αύξηση των ανισοτήτων τόσο στο εσωτερικό όσο και μεταξύ χωρών. Η διεύρυνση της φτώχειας μέχρι πείνας, ακόμη και λιμού, ο αποκλεισμός και η εξαίρεση, ο πολλαπλές μορφές έμφυλης – και όχι μόνο – βίας έχουν καταστεί σχεδόν κανόνας. Με αποτέλεσμα, εκτός των άλλων, τη ‘**συστημική**’ αναπαραγωγή όλο και μεγαλύτερων ρευμάτων από περιπλανώμενους της πείνας, της οικο-

λογικής καταστροφής και των αυταρχικών καθεστώτων και από θύματα των πολλών τοπικών πολέμων που συνεχίζονται αδιάλειπτα. Πρόκειται για ρεύματα γιγάντια που κινούνται τόσο από Νότο προς Βορράν όσο και από Ανατολή προς Δύση δημιουργώντας ένα προσφυγικό/μεταναστευτικό ‘πρόβλημα’ που έχει αναχθεί σε πλανητική κλίμακα. Το οποίο δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί απλώς με καλές προθέσεις και ημίμετρα. Και μάλιστα αν λάβουμε υπ’ όψιν το τι θα επιφέρει η εξέλιξη της ακραίας κλιματικής κρίσης και η συνεχίζομενη υποβάθμιση των οικοσυστημάτων: κλιματικοί πρόσφυγες μέλλουν να συγκροτήσουν το ‘δικό τους’ ρεύμα που θα αθροιστεί με τα άλλα.

(7) 1.7. Τα παραπάνω συνυπαίνονται αμφίδρομα με την όχυνση της καθαυτό πολιτικής κρίσης. Σχεδόν παντού, η δημοκρατία τείνει να αποβεί απλό κέλυφος του οποίου οι συντεταγμένες ορίζονται από τη δυσλειτουργία – στην καλύτερη περίπτωση – των αντιπροσωπευτικών θεσμών, από την περιστολή θεμελιωδών ελευθεριών, από τον κρατικό αυταρχισμό, από τη διαπλοκή της πολιτικής με την οικονομική και μινιατική εξουσία. Και βεβαίως από την υπο-εκπροσώπηση των γυναικών. Απορρέει επίσης κρίση κομμάτων και συνδικάτων και συνυπέρμενα απομείωση των δυνατοτήτων εκπροσώπησης της μισθωτής εργασίας και των λαϊκών τάξεων.

(8) 1.8. Μια κρίση πετέτοιου βάθους, όσο δεν αντιμετωπίζεται αποφασιστικά, γεννάει τέρατα. Εδώ και μια δεκαετία έχουν αρχίσει να εμφανίζονται δυναμικά στο προσκήνιο ακροδεξιά, ρατσιστικά, σεξιστικά και ακραία εθνικιστικά μορφώματα, όπως και δεισιδαιμονίες κάθε είδους που έφεραν στον αφρό την υπνωτή τουσα ‘ύλη’ της ιστορίας. Η έμφεση και κάποτε άμεση νομιμοποίηση που παρέχεται σε τέτοια ρεύματα από συντηρητικές δυνάμεις συντείνει στον καθημερινό εκφασισμό, στην απαλοιφή της ιστορικής μνήμης και στην ‘αναθεώρηση’ της ιστορίας. Η εργαλειακή χρήση κάθε παράλογης δοξασίας συνάδει πλήρως με τέτοιες μορφές ‘αναθεώρησης’ και με τη γενικευμένη επιτήρηση. Πρόκειται εν τέλει για ακραία μέσα θωράκισης της κρατούσας οικονομικο-κοινωνικής ‘κανονικότητας’.

(9) 1.9. Υπό αυτές τις συνθήκες, ο νεοφιλελευθερισμός, όπως συνοψίζει την πολιτική της αναδιάρθρωσης του κεφαλαιοκρατικού τρόπου παραγωγής, τείνει να απολέσει τη δύναμη πειθούς που διατηρούνται. Ο γάμος νεοφιλελευθερισμού και δημοκρατίας φαίνεται να οδηγείται σε μόνιμο διαζύγιο. Στην προοπτική αυτή συντείνει το ότι πολλά ιδιωτικά MME και κυρίως τα τηλεοπτικά δημιουργούν ένα ασφυκτικό κλίμα ελεγχόμενης πληροφόρησης και παραπληροφόρησης έχοντας αποβεί σημαντικό ιδεολογικό και εν τέλει πολιτικό όπλο της απανταχού συντήρησης. Για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα, όπως ανάγεται στην υπονόμευση της ίδιας της δημοκρατίας, απαιτείται η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει το δημοκρατικό πλαίσιο που επιτρέπει έλλογες και συστηματικές αντιπαραθέσεις, οι συναφείς θεσμοί και οι τεχνολογικές εξελίξεις, όπως και οι εναλλακτικές συλλογικές μορφές παρέμβασης, επικοινωνίας και πληροφόρησης.

(10) 1.10. Η ανακατανομή ισχύος μεταξύ των μεγάλων και των μικρών χωρών του πλανήτη συμπορεύεται με την όχυνση του γεωπολιτικού ανταγωνισμού μεταξύ των μεγάλων δυνάμεων. Η εκτυλισσόμενη αντιπαράθεση ΗΠΑ-Κίνας με επίδικο την παγκόσμια πηγεμονία, η συνάδουσα νέα στρατιωτική συμφωνία ΗΠΑ, Βρετανίας και Αυστραλίας (AUKUS) και η επιδείνωση του κλίματος στην Ουκρανία το πιστοποιούν παραδειγματικά. Οι

ανταγωνισμοί αυτοί εμπλέκουν λίγο πολύ όλες τις χώρες του πλανήτη ενώ αφορούν πλείστα επί μέρους επίδικα: εξασφάλιση αγορών, μονοπωλιακή εκμετάλλευση πρώτων υλών – όπως σπάνιες γαίες, απαραίτητες στις ψηφιακές εφαρμογές – έλεγχος εμπορικών οδών και οδών εφοδιασμού, τεχνολογικό προβάθμισμα. Στο πλαίσιο των ίδιων ανταγωνισμών, οι θερμοί πόλεμοι, συχνά υποκινούμενοι, με τα αμέτρητα αινώνυμα θύματα τους, συνεχίζονται σε πολλές γωνίες του κόσμου. Πρόκειται για εξελίξεις που αποσταθεροποιούν το ίδιο εύθραυστο διεθνές πλαίσιο, καθιστώντας δυσχερέστερη την επίτευξη συμφωνίας για οικουμενικές λύσεις. Ενώ θέτουν ταυτόχρονα την ειρήνη ως καίρια διεκδίκηση των καιρών.

(11) 1.11. Εν τέλει βρισκόμαστε εν μέσω μιας βαθύτατης πολυεπίπεδης κρίσης, στις απαρχές μιας «τέλειας καταιγίδας». Ωστόσο οι δυνάμεις της προόδου, της οικολογίας, της ισότητας, της ελευθερίας της ουσιαστικής δημοκρατίας, των ανοικτών οριζόντων και της ελπίδας έχουν αρχίσει να αντιπαραθενταί με εκείνες των λίγων αλλά ισχυρών που θέλουν να προστατεύσουν την ισχύ τους κυριολεκτικά πάσο θυσία – θυσία, βέβαια, των άλλων και των πολλών. Η ουσιαστική πολιτική επιστρέφει: η πολιτική αντιπαράθεση παύει να έχει ως κύριο επίδικο τους όρους διαχείρισης του γκρίζου παρόντος, αλλά τους όρους αποφυγής της «τέλειας καταιγίδας» και μιας εξόδου από την πολύπλευρη κρίση που θα αποτρέπει εκ βάθρων τη δημιουργία ανάλογων κρίσεων στο μέλλον.

(12) 1.12. Η πανδημία ίδιαν αλλάζει τον κόσμο ενώ με το πέρας της αυτός θα είναι διαφορετικός. Όπως έχει συμβεί με μεγάλες πανδημίες σε άλλες εποχές. Οπου, βέβαια, ακόμη και μετά το τέλος της πανδημίας, η κλιματική κρίση θα συνεχίσει να εντείνεται, να πολλαπλασιάζει αδιέξοδα και να τροφοδοτεί συγκρούσεις επ

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

δικοποιούνται στις άνισες σχέσεις μεταξύ των φύλων. Δεν είναι άμοιρο της κατάστασης που έχει δημιουργηθεί όπι η έμφυλη βία ολοένα διογκώνεται και οι γυναικοτονίες –η πο ακραία εκδοχή της– αυξάνονται με ταχείς ρυθμούς.

(14) 1.14. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ξεκινάπο εδώ, αλλά οι απανταχού συντηρητικές πολιτικές δυνάμεις δεν φαίνονται καθόλου διατεθειμένες να ακολουθήσουν έναν δρόμο που θα ξεπερνούσε ουσιαστικά τη κρίση. Ως απάντηση προβάλλουν μια δικής τους κοπής ‘πράσινη ανάπτυξη’ πάντα με στόχο το κέρδος και την ενίσχυση, συγκέντρωση κι συγκεντρωποίση του κεφαλαίου, όπως και την προοπτική ευρείας εφαρμογής των προϊόντων της «4ης Βιομηχανικής Επανάστασης» (νέες τεχνολογίες, ψηφιακός μετασχηματισμός, ΑΠΕ–όπου επιδιώκει να παρεισφρίσει η άκρως επικίνδυνη πυρηνική ενέργεια), κατά τρόπους που ήδη εμφανίζονται ως άνισοι, αυταρχικοί, αντιδημοκρατικοί. Ως τρόποι που θέτουν ταυτόχρονα νέα και μεγάλα ζητήματα δημοκρατίας («κοινωνία της επιτήρησης», «κατασκοπευτικός καπιταλισμός», διαχείριση των μεγάλων δεδομένων (big data) αποκλειστικά από τις εταιρείες-κολοσσούς, στοχευμένη διάχυση ψευδοειδήσεων (fake news), κατεδάφιση της προσωπικότητας μέσω της προστατευτικής ανωνυμίας του διαδικτύου και πολλά ακόμη) ενόσω ολόκληρη η συναφής ρυπορική ωθεί στο ‘πρότυπο’ του απομονωμένου άνωθεν επιπρούμενου απόμουν, χωρίς ουσιαστικές δυνατότητες συνεύρεσης, συν-έλευσης, δια-δίλωσης, συν-λαλητρίου, συν-λογικής λειτουργίας. Το φόβητρο του ‘κομμουνισμού’ (όπως τον εννοούν βέβαια οι κρατούντες) –δηλαδή ο ανεξάλειπτος φόβος των ιδιων– σείεται στο παρασκήνιο (και κάποτε στο προσκήνιο) προκειμένου να αποτρέψει τη συγκρότηση κάθε ελεύθερης και προοδευτικής συλλογικότητας, ακόμη και κάθε ελεύθερης φωνής.

(15) 1.15. Η πανδημία οδήγησε τις ενδιάμεσες πολιτικές δυνάμεις, κάποιες φορές και τιμήμα των συντηρητικών, στο να προσπαθήσουν να αποτρέψουν την ανεξέλεγκτη εμβάθυνση της οικονομικής διάστασης της κρίσης εισηθεώντας επεκτατική δημοσιονομική πολιτική. Άλλα και πάλι χωρίς να διασκίζουν τις κόκκινες γραμμές του νεοφιλελευθερισμού: συμπίεση του κόστους εργασίας, ιδιωτικοποίσεις, εμπορευματοποίηση των κοινωνικών αγαθών. Έτοι, μια **μορφή κεϋνοιανισμού** φαίνεται πως επανήλθε, αλλά κεϋνοιανισμό στερημένου από κάθε αναδιανεμητική πρόθεση. Είναι εμφανές ότι οι δυνάμεις αυτές εκλαμβάνουν κάθε δημόσια πολιτική κοινωνικής προστασίας ως υποχρεωτικό διάλειμμα, αδημονώντας να επαναφέρουν τη νεοφιλελεύθερη ‘κανονικότητα’. Δηλαδή τους όρους που αναπαράγουν διαρκώς κρίσεις σαν την παρούσα.

(16) 1.16. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., τηρούμενων των εδαφικών και πληθυσμιακών αναλογιών, αποτελεί μεγάλη δύναμη της Αριστεράς σε διεθνή κλίμακα ενώ, ίδιως μετά τη Συμφωνία των Πρεσπών, η φωνή του ακούγεται διεθνώς με ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Οπότε, παρά το μικρό μέγεθος της χώρας, ο ίδιος έχει τη δυνατότητα να αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες και στο διεθνές πλαίσιο προς αντιμετώπιση όλων των ζητημάτων που ανέδειξε και αναδεικνύει η κρίση.

(17) 1.17. Υπό αυτά τα δεδομένα, ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. προτάσσει τα έξι:

• Συστηματική ανάληψη της μάχης των ιδεών στην Ελλάδα και διεθνώς. Με κόκκινο νήμα τη διεκδίκηση ειρήνης, της δημοκρατίας, της υπέρβασης των έμφυλων και λοιπών διακρίσεων παντού και ουσιαστικά, καθώς και της προστασίας του περιβάλλοντος, των φυσικών πόρων και των οικοσυστημάτων. Και με εκφάντηση της μάχης καθ' όλες τις μορφές του πολιτισμού: από το πώς μιλάμε και πώς συμπεριφερόμαστε καθημερινά μέχρι το πώς εκφράζονται οι ιδέες από τις τέχνες, τα γράμματα και τις επιστήμες. Με έμφαση στην απροκατάληπτη επιστημονική έρευνα, στη μόρφωση και στην ευρύτερη καλλιέργεια και με αποδοχή της ετερότητας και της διαφορετικότητας.

Συστηματική σκέψη ανοιχτή στις νέες ιδέες και σε όσα διαδραματίζονται στις άλλες χώρες, αλλά και με πλήρη επίγνωση της ιστορίας τόσο της χώρας μας όσο και όλων των λαών. Ο ουσιαστικός πατριωτισμός στηρίζεται εδώ.

• Διεκδίκηση μιας **δίκαιης** πράσινης οικονομικής και κοινωνικής ανασυγκρότησης στην κλίμακα, όχι μόνον της Ελλάδας, αλλά και της Ευρώπης και του κόσμου. Ανασυγκρότησης συμπεριληπτικής υπέρ των λαϊκών στρωμάτων, που δομείται κυρίως από τα κάτω, διαχείριση την ωφέλεια σε όλες και όλους και προστατεύει τα κοινά αγαθά και το δημόσιο συμφέρον. Με την εφαρμογή μιας δημόσιας πολιτικής, η οποία, σε συνάρτηση με όλα τα άλλα, θα εγγυθεί τη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα χωρίς να μείνει πίσω καμπιά κοινωνία και κανένας άνθρωπος.

• Παροχή ασφάλειας αξιοπρεπούς ζωής και υγείας σε ένα οικολογικά ασφαλές περιβάλλον σε όλες και όλους ανεξαιρέτως. Σε συνάρτηση με διεθνείς πρωτοβουλίες για την άρση της απαράδεκτης ασυλίας των πολυεθνικών του φαρμάκου, την κατάργηση της πατέντας τουλάχιστον στα εμβόλια και στα φάρμακα που αφορούν τόσο την τρέχουσα όσο και ενδεχόμενες επόμενες πανδημίες. Δηλαδή ανάληψη πρωτοβουλιών που συντείνουν **συγκεκριμένα** στον εκδημοκρατισμό των σχέσεων Βορρά Νότου και Ανατολής Δύσης. Έχει ίδη αποδειχθεί ότι χωρίς αυτόν τον εκδημοκρατισμό η πανδημία δεν ανακόπτεται.

• Διεκδίκηση της «ψηφιακής δημοκρατίας», ενεργός συμμετοχή στη διεθνή επιστημονική έρευνα που αφορά τους τομείς της «4ης Βιομηχανικής Επανάστασης» από τη σκοπιά του δημόσιου συμφέροντος, της οικολογικής ισορροπίας και της βελτίωσης της ζωής όλων. Το «γνωστικό κεφάλαιο» που διαθέτει συναφώς η χώρα είναι μεγάλο και υψηλής ποιότητας και οφείλει να αξιοποιηθεί δημιουργικά αφελείας του κοινωνικού συνόλου. Η Ελλάδα μπορεί να καταστεί υποδειγματικό κέντρο επιστημονικής και τεχνολογικής καινοτομίας και ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. αναλαμβάνει την αντίστοιχη δέσμευση. Επιπλέον, σήμερα περισσότερο από ποτέ, είναι απαραίτητη η έρευνα σε όλους τους τομείς των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών. Είναι απαράδεκτο να μη συνιστά η Ελλάδα διεθνώς αναγνωρισμένο Κέντρο κλασικών σπουδών και σπουδών τεχνών, γραμμάτων και πολιτισμού. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. αναλαμβάνει την αντίστοιχη δέσμευση.

• Η πλανητική διάσταση του μεταναστευτικού/προσφυγικού, λαμβάνοντας μάλιστα υπ' όψιν το μελλοντικό εκρηκτικό πρόβλημα των κλιματικών προσφύγων, δεν μπορεί να λυθεί παρά μόνον αν οι μεγάλες δυνάμεις της «Δύσης» υποχρεωθούν να αναγνωρίσουν τη δική τους ιστορική ευθύνη ως προς τη δημιουργία αυτών των ρευμάτων, όπως έκεινοις την περίοδο της αποικιοκρατίας και του δουλεμπορίου, και συνεχίζονται με τον ανταγωνισμό μεταξύ τους, την υποδαύλιση τοπικών πολέμων, την καταλήστευση των φυσικών πόρων και την πολιτική του «διαίρει και βασίλευε». Κατά συνέπεια, απαιτούνται συστηματικές πρωτοβουλίες που θα προτάξει ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ώστε, μαζί με τη διεκδίκηση της ειρήνης, να οικοδομηθεί από τον ΟΗΕ ένα ισχυρό Ταμείο ώστε όλοι οι λαοί να μπορούν να ζουν αξιοπρεπώς στον **ανασυγκριτικό τόπο των χωρίς να αναγκάζονται να μεταναστεύουν**. Αυτή η οικοδόμηση οφείλει να συνδυαστεί με ένα πρόγραμμα απαλοιφής των χρεών των αδύναμων χωρών του αναπτυσσόμενου κόσμου, με πόρους από τη φορολόγηση των πολυεθνικών και των κρητικοτηριακών συναλλαγών (μορφή του **«φόρου Τόμπιν»**) και εισφορέςεπί τούτω. Αυτό είναι ίσως το πρώτο βήμα για έναν διεθνισμό που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες των καιρών και στις σημερινές περιστάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΝΕΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ: Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ Η «ΓΕΙΤΟΝΙΑ» ΜΑΣ

A. Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.)

(18) 2.1 Σε μια περίοδο γεωπολιτικής αστάθειας και ραγδαίων αλλαγών στην ΕΕ δεν διαθέτει ουσιαστική στρατηγική ενώ ο διεθνής και περιφερειακός ρόλος της φαίνεται να περιορίζεται οικειοθελώς. Η ίδια αδυνατεί (ή δεν θέλει) να ενεργήσει αποφασιστικά προς όφελος της ειρήνης και της σταθερότητας, με βάση του κανόνες του διεθνούς δικαίου, σε ζητήματα που αφορούν ακόμη και κράτη μέλη της (Κυπριακό), όπως και σε ζητήματα που αφορούν το ίδιο της δικό της μέλλον, δηλαδή σε χώρες που βρίσκονται υπό ενταξιακή διαδικασία (Βόρεια Μακεδονία και Δυτικά Βαλκάνια). Ακόμη δε λιγότερο σε κρίσεις στην ευρύτερη γειτονιά της (Ουκρανία, Συρία, Λιβύη, Παλαιστινιακό). Μια τέτοια στάση αναβλητικότητας οδηγεί την ίδια την ΕΕ σε αδιέξοδο. Κατά συνέπεια, απαιτείται μια ουσιαστική και αποφασιστική εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας –πολιτική ενιαία, αυτόνομη και κοινή για όλα ακράτη-μέλη– με προτεραιότητα, ακριβώς, την προώθηση της ειρήνης και της σταθερότητας στη βάση του διεθνούς δικαίου.

Αυτή η πολιτική οφείλει να στηρίζεται στην επεξεργασία μια

(21) 2.4. Η ΕΕ χαρακτηρίζεται επιπλέον από μεγάλα θεσμικά ελλείμματα ενώ βρίσκεται αντιμέτωπη με τα εξής μεγάλα προβλήματα που γεννώνται από την παγίως ασκούμενη οικονομική πολιτική της. Αυτή τείνει να εξαντλείται στην προστασία της διευρυμένης αναπαραγωγής του κεφαλαίου ενόσω αντανακλά συμβιβασμούς που κυρίως αποσκοπούν να εξισορροπίσουν τα συμφέροντα των μεγάλων ευρωπαϊκών επιχειρηματικών ομίλων.

(22) 2.5. Η ΕΕ δεν μπορεί πλέον να περιστέλλεται στο πλαίσιο μιας στενά οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Μακροπρόθεσμα, ΕΕ δεν μπορεί να υπάρξει αν δεν εμβαθύνει τις διαδικασίες ενοποίησης της συμπεριλαμβάνοντας στο κανονιστικό πλαίσιο της την Κοινωνική, την Οικολογική και τη Φεμινιστική Ευρώπη. Απαιτείται ενίσχυση των αρμοδιοτήτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ώστε αυτό να αποκτήσει διευρυμένο λόγο στα θέματα οικονομικής πολιτικής, περιλαμβανομένου του δημοκρατικού ελέγχου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Γιούρογκρουπ. Απαιτείται η τροποποίηση των συνθηκών ώστε να αντικατασταθεί η αρχή της ομοφωνίας από εκείνη της ειδικής πλειοψηφίας στους περισσότερους τομείς αρμοδιότητας της ΕΕ, εκτός από αυτούς της άμυνας και της εξωτερικής πολιτικής. Απαιτείται μεγαλύτερη διαφάνεια στη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Επιτροπής (Κομισιόν), όπως και να στηριχθούν οι προσπάθειες για ενίσχυση του κράτους δικαίου, της ισότητας των φύλων και της προστασίας των μειονοτήτων.

(23) 2.6. Το νεοφιλελεύθερο πλαίσιο που προσδιορίζει την παγίως ασκούμενη οικονομική πολιτική της ΕΕ έχει καταστεί πασιφανώς ασφυκτικό. Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης οφείλει να μετατραπεί σε Σύμφωνο Σύγκλισης, Ανθεκτικότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης που δεν θα περιλαμβάνει δρακόντειους δημιοσιονομικούς περιορισμούς, αλλά κριτήρια και στόχους σε ό,τι αφορά την ενίσχυση της απασχόλησης, την περιφερειακή σύγκλιση, τη σύγκλιση προς τα πάνω όλων των συναφών κοινωνικών δεικτών, την κλιματική ουδετερότητα και τη συστηματική προώθηση της Πράσινης Συμφωνίας, σε κοινωνίες ασφαλείς και ανθεκτικές. Το δημόσιο χρέος, όπως αυξήθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια, θα συνεχίσει να πέζει πρώτα απ' όλα τις φτωχότερες χώρες της ΕΕ και όχι λιγότερο τις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου. Η συναφής 'προσαρμογή' που θα απαιτηθεί στο εγγύς μέλλον –με μνημόνια ή χωρίς– θα είναι εξαιρετικά δύσκολη. Όπου αυτή η κατάσταση ενισχύει τον ρόλο των χρηματαγορών παγκοσμίως, δηλαδή τον νεοφιλελεύθερισμό αυτο-προσώπων: παρά την χρηματοπιστωτική κρίση του 2009, ο ρόλος των χρηματαγορών δεν έχει αδυνατίσει ούτε σε σχέση με τις δραστηριότητές τους σε τομείς με μεγάλο ιδιωτικό κέρδος και μικρό κοινωνικό οφέλος ούτε σε σχέση με την πολιτική εξουσία που εμμέσως ασκούν.

(24) 2.7. Εν προκειμένω είναι ενδεικτική η φορολογική και άλλη προστασία την οποία η ασκούμενη πολιτική της ΕΕ παρέχει στις μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες. Η ασυλία των πολυεθνικών του φαρμάκου ως προς την άκρως κερδοφόρα εκμετάλλευση των εμβολίων κατά του COVID-19 και η αδυναμία –ή απροθυμία– των θεσμών της ΕΕ να κοινωνικοποιήσουν τις αντίστοιχες πατέντες συνιστούν εκκωφαντικό παράδειγμα. Η πίεση στην εδώ οφείλει να ασκηθεί στο έπακρο.

(25) 2.8. Οι επιπώσεις της νεοφιλελεύθερης οικονομικής πολιτικής μπορεί να αρχίζουν να αντιμετωπίζονται εφόσον ενισχυθεί η αμοιβαι-

ποίηση του λάχιστον μέρους του δημόσιου χρέους και υποβληθεί η συνδιαχείρισή του στην Ευρω-παϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και στον Ευρω-παϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Στην ίδια κατεύθυνση, η ΕΚΤ, οφείλει να μετεξελιχθεί σε ολοκληρωμένη κεντρική τράπεζα και δανειστή ύστατης καταφυγής (κάτι ανάλογο της FED των ΗΠΑ), της οποίας οι παρεμβάσεις θα στοχεύουν, όχι μόνο στην αντιμετώπιση του πληθωρισμού, αλλά και στην υποβοήθηση των ρυθμών βιώσιμης ανάπτυξης με πιστή τίρηση των όρων της κλιματικής ουδετερότητας, στην αύξηση της απασχόλησης και στη σύγκλιση των οικονομιών. Ανάλογους στόχους οφείλουν να υπηρετούν τα κανονιστικά πλαίσια και τα συστήματα εποπτείας των εθνικών τραπεζικών συστημάτων εκ μέρους της ΕΚΤ και της ΕΕ. Χωρίς τέτοιες δομικές αλλαγές στην κλίμακα της Ευρώπης, οι δυνατότητες εναλλακτικής λειτουργίας των ελληνικών τραπεζών είναι οριακές ακόμη και αν αποκτηθεί δημόσιος έλεγχος επί των συστηματικών τραπεζών.

Προσθέτουμε ότι ο ευρωπαϊκός προϋπολογισμός, ο οποίος αντιπροσωπεύει σήμερα πολύ μικρό ποσοστό του κοινωνικού ΑΕΠ, οφείλει να αυξηθεί, όχι μόνο για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων, όπως η πανδημία, αλλά και για την κοινωνική και περιφερειακή συνοχή, τον μετριασμό της κλιματικής κρίσης και την οικοδόμηση των όρων της αντίστοιχης ανθεκτικότητας ενώ επιβάλλεται να λαμβάνει σοβαρά υπ' όψιν τη διάσταση του φύλου. Παράλληλα, επείγει να περιοριστεί το φορολογικό ντάμπινγκ και η ΕΕ να αποκτήσει περισσότερους ιδίους πόρους.

(2.6) 2.9. Οι εμπορικές συμφωνίες οφείλουν να προσαρμοστούν κατά τρόπους που προστατεύουν την ευρωπαϊκή οικονομία από αθέμιτες πρακτικές όπως και να περιλαμβάνουν ειδικές μέριμνες τόσο για τα θέματα της κλιματικής κρίσης όσο και για τα εργασιακά. Ως προς τα πρώτα, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία κινείται προς την ορθή κατεύθυνση, αλλά απαιτούνται κρίσιμες βελτιώσεις ώστε για αντίστοιχη μετάβαση να είναι κοινωνικά δίκαιη. Δηλαδή να μην τροφοδοτεί αποκλειστικά την διευρυμένη αναπαραγωγή, τη συγκέντρωση και τη συγκεντρωποίηση του κεφαλαίου. Είναι αναγκαία που εισαγωγή δεσμευτικών στόχων ως προς τη μείωση των ανισοτήτων συναφώς και ιδιαίτερα απέναντι στην ενεργειακή φτώχεια. Άλλιώς η μετάβαση δεν θα κερδίσει κοινωνική συναίνεση και θα οδηγηθεί σε αδιέξοδο. Η μεταρρύθμιση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) ώστε αυτή να επιτύχει τους τεθειμένους περιβαλλοντικούς στόχους οφείλει να συνεπάγεται δικαιότερη κατανομή των επιδοτήσεων στη μικρή και μεσαία παραγωγή στην οργανική γεωργία και στην ποιοτική γεωργία των λιγότερων ανεπτυγμένων περιοχών, όπως καν να περιλαμβάνει πλήθος παρεμβάσεων στους ενδιάμεσους κρίκους του αγροτοδιατροφικού συμπλέγματος που θα διασφαλίζουν την ποιότητα και θα αποτρέπουν τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Η απαγόρευση των μεταλλαγμένων προϊόντων εντός της ΕΕ είναι επιβεβλημένη και σε αυτή τη βάση.

(27) 2.10. Η ανάκαμψη από τη συνεχιζόμενη οικονομική κρίση απαιτεί μια μεγάλη αναπτυξιακή πρωτοβουλία που δεν θα περιλαμβάνει τα γνωστά μνημόνια ούτε θα αυξάνει τις ανισότητες ενώ θα είναι συμβατή με την ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, με κυρίαρχα χαρακτηριστικά τη δικαιοσύνη και τη δημοκρατία. Η δημιουργία του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αποτέλεσε θετικό βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση, αλλά η διάρκεια και η ένταση της πανδημίας, υπερβαίνοντας

κατά πολύ τις αρχικές εκτιμήσεις, κατέδειξαν ότι αυτό είναι ανεπαρκές και από αυτή τη σκοπιά.

(28) 2.11. Σημειώνουμε ότι η προεδρία Μπάιντεν αναπροσαρμόζει –χωρίς να μεταβάλλει ριζικά– την κατεύθυνση της εξωτερικής πολιτικής των ΗΠΑ. Μετά τον νεοσυντηρητικό ‘απομονωτισμό’ επί Τραμπ και την αποχώρηση από σειρά διεθνών οργανισμών και συμφωνιών, οι ΗΠΑ επανέρχονται στην πολυμερή διπλωματία σε συγκεκριμένους τομείς (αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ), πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, START). Ωστόσο, όπως διαφάνηκε στο Αφγανιστάν, οι ίδιες επιχειρούν να αποδεσμευθούν από χώρες στις οποίες είχαν εμπλακεί στρατιωτικά χωρίς διαβούλευση με την ΕΕ και χωρίς να επενδύουν σε μια νέα αρχιτεκτονική ασφάλειας. Η σύναψη της συμφωνίας AUKUS καθιστά σαφές ότι η αμερικανική εξωτερική πολιτική επικεντρώνεται στον Ινδικό-Ειρηνικό Ωκεανό και στον εντεινόμενο ανταγωνισμό με την Κίνα, χωρίς να αλλάζει στάση απέναντι στη Ρωσία. Από την άλλη πλευρά, οι πρώτες κινήσεις της εσωτερικής πολιτικής Μπάιντεν στο πεδίο της οικονομίας και εκείνο των δικαιωμάτων, εν πολλοίς αποτέλεσμα της πίεσης που ασκήθηκε από την αριστερή πτέρυγα του Δημοκρατικού Κόμματος και τι μαζικά κινήματα, αποτελούν θετική εξέλιξη που μετατοπίζει τη διεθνή συζήτηση προς πιο προοδευτική κατεύθυνση.

**Β. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.
και οι σύμμαχοί του**

(29) 2.12. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. συνιστά καταστατικά δύναμη αριστερού ευρωπαϊσμού. Είμαστε στην ΕΕ, παραμένουμε στην ΕΕ, αλλά η ΕΕ, όπως και η Ευρώπη συνολικά, οφείλουν να αλλάξουν. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. διεκδικεί τη ριζική αλλαγή των θεσμών της ΕΕ και της αικονοθύμενης πολιτικής της καθώς και μια νέα δημοκρατική και προοδευτική δυναμική για την Ευρώπη ολόκληρη. Με άλλα λόγια, η οικοδόμηση μιας δημοκρατικής οικολογικής και προοδευτικής ΕΕ αποτελεί εξέχουσα προτεραιότητα του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. Τα πεδία παρέμβασης που αναφέραμε ανάγονται σήμερα σε συγκεκριμένες διεκδικήσεις που αφορούν πρώτα απ' όλα την προστασία της εργασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο: καθιέρωση ευρωπαϊκών συλλογικών διαπραγματεύσεων και δεσμευτικών συλλογικών συμβάσεων, καθώς και προστασία με πρόσθετα θετικά μέτρα των αντίστοιχων δικαιωμάτων. Η ΕΕ οφείλει να κινηθεί προς την καθιέρωση ευρωπαϊκού κατώτατου μισθού, ελάχιστου επιπέδου εισοδήματος αλληλεγγύης, επιδόματος ανεργίας, αλλά και να προχωρήσει στη μετάβαση στο 35ωρο. Οφείλει να επεξεργαστεί περισσότερο αποτελεσματικά εργαλεία αντιμετώπισης των κρίσεων, υφιστάμενων και μελλοντικών, αλλά και να οικοδομήσει ένα δίκτυο ασφάλειας για κάθε κοινωνική κατηγορία που πλήττεται, πέραν των παραδοσιακά «ευάλωτων» ώστε κανείς να μη μείνει μόνος, κανείς να μη μείνει πίσω: έκτακτες εισοδηματικές ενισχύσεις –σαν το Εισόδημα Έκτακτης Ανάγκης που προτείνει ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.– δωρεάν ποιοτικές υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας και μέτρα προστασίας της στέγης, ενοικιαζόμενης ή ιδιόκτητης.

(30) 2.13. Στο καθαυτό πολιτικό επίπεδο, ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. μάχεται ώστε η ΕΕ να αντιμετωπίσει αποφασιστικά την κρίσιν πολιτικής εκπροσώπους που πλέον χαρακτηρίζει αρκετά κράτη-μέλη της και η οποία τείνει να μετεξελιχθεί σε κρίσιν δημοκρατίας. Κοίση που απορρέει από τους υπό

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

νόδρομο της λιτότητας, την αύξηση των κοινωνικών ανισοτήτων, την αποδόμηση του κοινωνικού κράτους και την επίθεση στα εργασιακά δικαιώματα. Όπως απορρέει και από την ιδεολογική καλλιέργεια μέχρι κορεσμού του ατομικού έναντι του συλλογικού και του τεχνοκρατικού έναντι του πολιτικού και του κριτικά θεωρητικού. Κρίσιμη δημοκρατίας που συνδέεται με μια συντηρητική αναδίπλωση που βάλλει ενάντια σε κεκτημένα πολιτικά και ατομικά δικαιώματα. Όπως το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης του γυναικείου σώματος με χαρακτηριστικότερο το δικαίωμα στην άμβλωση, τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ή την ανεξιθρησκία. Έχει διαμορφωθεί έτσι ένα επικίνδυνο πλαίσιο που τείνει να μετατοπίσει την πολιτική απέντα προς ρατσιστικές, σεξιστικές, εθνικιστικές και ακροδεξιές, αν όχι αμιγώς φασιστικές, κατευθύνσεις.

(31) 2.14. Η απάντηση συνίσταται στην ενίσχυση όλων των κινηματικών και άλλων πρωτοβουλιών στα πεδία των δημοκρατικών, των φεμινιστικών και των οικολογικών διεκδικήσεων. Και βεβαίως στην πολιτική τους συμπόκων. Γιατί μόνον ένα ευρύ προοδευτικό πανευρωπαϊκό ιδεολογικό και πολιτικό μέτωπο ενάντια στην πολιτική του νεοφιλελευθερισμού και της λιτότητας και ταυτόχρονα ενάντια στην ακροδεξιά, μπορεί να θέσει τέλος στην πολύπλευρη κρίση που μαστίζει τις ευρωπαϊκές κοινωνίες και να αποτρέψει τους κινδύνους που απειλούν τη δημοκρατία.

Η ανάκαμψη δυνάμεων της σοσιαλδημοκρατίας σε μια σειρά εκλογικών αναμετρήσεων σε χώρες της ΕΕ αποτελεί θετική εξέλιξη στη μάχη με τη συντήρηση. Διαμορφώνονται έτοι ευνοικότερες συνθήκες για μια προοδευτική στροφή στην ΕΕ και στις επί μέρους χώρες της. Στην ίδια κατεύθυνση λειτουργεί και η πολιτική που τείνουν να ακολουθούν τα «πράσινα» κόμματα. Άλλαυτές είναι συνθήκες εύθραυστες και μπορεί να αποδειχθούν αναστρέψιμες αν οι σοσιαλδημοκρατικές δυνάμεις δεν αποκόψουν τον ομφάλιο λόρο που τις συνέδεε επί μακρόν με τις νεοφιλελευθεριστικές προσεγγίσεις. Δηλαδή αν αυτές δεν συνδεθούν σταθερά με τις δυνάμεις της Αριστεράς, της πολιτικής οικολογίας και του φεμινισμού, όπως και με εκείνες που υπερασπίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η συμπαράταξη όλων των προοδευτικών δυνάμεων της ΕΕ προκειμένου να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά τα μεγάλα επίδικα των καιρών –την πανδημία, τη κλιματική κρίση, την οικονομική κρίση, την άνοδος της ακροδεξιάς και την απάνθρωπη αντιπροσωπική περιχαράκωση– συνιστά επιτακτική ανάγκη των καιρών.

(32) 2.15. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. αποτελεί ένα από τα ισχυρότερα αριστερά κόμματα της Ευρώπης. Αυτό το γεγονός του επιβάλλει να πολλαπλασιάσει τις πρωτοβουλίες του και να πρωταγωνιστήσει στην κατεύθυνση που μόλις περιγράφαμε. Η συμμετοχή του στο Κόμμα Ευρωπαϊκής Αριστεράς, οι δεσμοί που έχει αποκτήσει με τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα –όπως συμβολοποιούνται από τη συμμετοχή του Προέδρου του ως παραπρόπτη στις συνόδους αρχηγών των ευρωπαίων σοσιαλιστών (PES)– και οι πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει για να συμπυκνώσει την πολιτική των καιρών του ευρωπαϊκού Νότου υπηρετούν το σχέδιο οικοδόμησης μιας πανευρωπαϊκής συμμαχίας αριστερών, σοσιαλιστικών, σοσιαλδημοκρατικών και πράσινων κομμάτων και πολιτικών δυνάμεων στη βάση κοινών διεκδικήσεων: κατοχύρωση ευρωπαικού πυλώνα εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων, εξάλειψη των έμφυλων και λοιπών διακρίσεων, αντικατάσταση του Συμφώνου Σταθερότητας, επέκταση και εμβάθυνση του Ταμείου Ανάκαμψης, δίκαιαιοποίηση μετάβαση με εμβάθυνση της Πράσινης Συμφωνίας, καθιέρωση παγκοσμίως τουλάχιστον ενός στοιχειωδώς επαρκούς εταιρικού φόρου.

Γ. Βαλκάνια, Μέση Ανατολή, ελληνοτουρκικές σχέσεις, Κυπριακό

(33) 2.16. Σήμερα Βαλκάνια αναδεικνύονται ως ιδιαίτερη περίπτωση περιοχής όπου καθίσταται εμφανές το έλλειμμα στρατηγικής της ΕΕ. Αντί αυτή να αναβαθμίσει τον συναφή περιφερειακό της ρόλο, έχοντας αντιληφθεί τους κινδύνους που διαμορφώνει η αναβίωση εθνικιστικών, ρατσιστικών, σεξιστικών ή ακόμη και φασιστικών τάσεων, η ίδια δεν θέλεις να μπρόσει να συγκροτήσει ενιαία πολιτική γραμμή προκειμένου να αντιμετωπίσει την βαλκανική περιπλοκή και τα αντίστοιχα προβλήματα. Η έλλειψη αποφασιστικότητας εκ μέρους της άφορε το πεδίο ελεύθερο σε άλλους διεθνείς παίκτες, με αποτέλεσμα η κατάσταση να περιπλακεί περισσότερο. Αν η ΕΕ εξακολουθήσει να παίζει το παιχνίδι των καθυστερήσεων και απολέσει τη δυναμική που δημιούργησε η Συμφωνία των Πρεσπών, τότε η ενίσχυση των εθνικισμών θα ενταθεί με όσα νέα δεινά κάτι τέτοιο συνεπάγεται. Όπως έχει ήδη φανεί από τις εξελίξεις στη Βόρεια Μακεδονία, και στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, αλλά και από τη ρητορική περί «Μεγάλης Αλβανίας» στην Αλβανία και στο Κόσοβο. Επειγεί άρα να προχωρήσει άμεσα η ενταξιακή πορεία των Δυτικών Βαλκανίων και η ελληνική κυβέρνηση να αναλάβει πολύ συγκεκριμένες πρωτοβουλίες προς αυτήν την κατεύθυνση. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. θα στηρίξει κάθε τέτοια προσπάθεια.

(34) 2.17. Ανάλογα ζητήματα τίθενται στην ημερήσια διάταξη και για την άλλη γειτονιά μας, τη Μέση Ανατολή. Η ΕΕ οφείλει να συμβάλει ενεργά στην προώθηση της περιφερειακής ειρήνης και σταθερότητας στην Ανατολική Μεσόγειο, τη Βόρεια Αφρική και τη Μέση Ανατολή στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου.

(35) 2.18. Ως προς τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, η κυβέρνηση της ΝΔ παραπαίει ανάμεσα στη συμμόρφωση με τις επιδιώξεις των ισχυρών δυνάμεων της ΕΕ απέναντι στην Τουρκία –επιδιώξεις που ούτως ή άλλως σπάνια συμπίπτουν– και σε όσα απαιτεί η εθνικιστική πτέρυγά της. Αυτά ‘συντίθενται’ σε μια πολιτική αναβλητικότητας και μια ‘στρατηγική ανάσχεσης’ μέσω «αντιτουρκικών αξόνων» και υπερεξοπλισμών. Η κυβέρνηση της ΝΔ δεν αξιοποίησε την Προεδρία Μπάιντεν προκειμένου να πιεστεί η τουρκική κυβέρνηση για ουσιαστικές συνομιλίες ούτε συνέδεσε την αναβάθμιση της τελωνειακής ένωσης Τουρκίας και ΕΕ με την προσφυγή Ελλάδας και Τουρκίας στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

(36) 2.19. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. επιδιώκει έναν ελληνοτουρκικό ειλικρινή διάλογο με αιτούμενο την ειρήνη στην περιοχή και στηριγμένο στο διεθνές δίκαιο. Με στόχο την έξειρεση μιας έντιμης συμφωνίας διμερώς ή με παραπομπή της διαφοράς ως προς υφαλοκρηπίδα και AOZ στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Εναντιώνεται σε εκατέρωθεν εθνικιστικές προσεγγίσεις και τάσσεται ενάντια στην αντίληψη ότι ένας έντιμος συμβιβασμός με την Τουρκία, αμοιβαία επωφελής και προωθητικός των ελληνικών συμφερόντων, είναι συνώνυμος με ενδοτικότητα. Απορρίπτει οποιαδήποτε συζήτηση υπερβαίνει τα νόμιμα δικαιώματα της Τουρκίας βάσει του διεθνούς δικαίου, όπως θέσεις για δήθεν ‘γκρίζα’ ή ‘αποστρατικοποιημένα’ νησιά. Αρνείται την επιστροφή σε πολυδιάπανες κούρσες εξοπλισμών ενώ αποδέχεται την ενίσχυση των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων με μόνο αιτούμενο την επαρκή άμυνα. Στηρίζει την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας, θεωρώντας ότι ο οριστικός τερματισμός των συναφών διαιτηγματεύσεων θα απέβαινε εις βάρος των δημοκρατικών δυνάμεων στη γειτονιά, του ελληνοτουρκικού διαλόγου και τελικά της ειρήνης στην περιοχή. Συνεργάζεται αλληλέγγυα με τις δημοκρατικές προοπτικές της Τουρκίας και μάχεται υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων παντού.

(37) 2.20. Το Κυπριακό βρίσκεται ακόμη μια φορά σε εξαιρετικά κρίσιμη καμπή. Η Τουρκία επιδιώκει να νομιμοποιήσει την εισβολή του 1974 προωθώντας συστηματικά την επίσημη δικοτόμηση. Ενάντια στις σχετικές αποφάσεις του ΟΗΕ και προβαίνοντας, εκτός των άλλων, σε παράνομες και επικίνδυνες ενέργειες στα Βαρώσια. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. διεκδίκει το να συνεχιστούν οι διαπραγματεύσεις για την επίλυση του Κυπριακού εκεί που σταμάτησαν στο Κρανς Μοντανά. Υπό την αιγιάλα και τη στήριξη του ΟΗΕ και τη συνδρομή της ΕΕ. Στόχος παραμένει μια διζωνική δικοιονομία με πολιτική ισότητα, χωρίς εγγυήσεις άλλων κρατών, και με δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα αποχώρησης των στρατευμάτων κατοχής. Προς όφελος του συνόλου του Κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Η Κύπρος, συντονιζόμενη με την Ελλάδα ως προς τις πτυχές ασφαλείας του Κυπριακού, οφείλει να προωθήσει σταθερά μια συνεκτική στρατηγική. Με σαφή επίγνωση του ότι ο χρόνος λειτουργεί εις βάρος της επιδίωξης, καθώς εδραιώνονται μέρα με τη μέρα δικοτομικά τετελεσμένα. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. συντονίζει τις δυνάμεις του με το ΑΚΕΛ και όλες τις δημοκρατικές δυνάμεις της Κύπρου, ελληνοκυπριακές και τουρκοκυπριακές, που διεκδικούν αυτόν τον στόχο και μάχονται για να τον υλοποιήσουν.

Δ. Φιλειρηνική, ενεργητική και πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική

(38) 2.21. Για τον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., στόχος της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής είναι η προάσπιση της κ

συρράξεις στη Μέση Ανατολή μέσω στρατιωτικής συνδρομής στη Σαουδική Αραβία και στο Σαχέλ της Αφρικής αποτελούν κινήσεις άκρως επικίνδυνες. Τέτοιες εμπλοκές, εκτός μάλιστα κάθε πλαισίου διεθνών οργανισμών, αλλάζουν το δόγματης εξωτερικής πολιτικής της χώρας και μπορεί να επιφέρουν μεγάλα δεινά.

(41) 2.24. Η χώρα μας, λόγω της γεωγραφικής θέσης της και της απουσίας κάθε είδους επεκτατικών βλέψεων, αλλά και για βαθείς ιστορικούς λόγους, έχει τη δυνατότητα να καταστεί γέφυρα ειρήνης, συνεργασίας και ουσιαστικού, αμοιβαία επωφελούς, διαλόγου ανάμεσα στην Ευρώπη, στις ΗΠΑ, στην Ρωσία, στην Κίνα, στον αραβικό και μεσανατολικό κόσμο, όπως και στον υπόλοιπο κόσμο εν γένει ενόσω ο στρατηγικός διάλογος και η συνεργασία με τις ΗΠΑ οφείλουν να εντάσσονται στο πλαίσιο αμοιβαίως επωφελών βιβλιάτων. Η εξωτερική πολιτική που προτάσσει ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. αποσκοπεί στην αξιοποίηση αυτού του εξαιρετικά σημαντικού ιστορικού, πνευματικού και πολιτισμικού κεφαλαίου προκειμένου να πρωθήσει την οικονομική, ανθρωπιστική και πολιτιστική διπλωματία στην Αφρική, στην Ασία, στη Λατινική Αμερική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΡΙΖΑ ΣΤΟΝ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

A. Η πορεία του ΣΥΡΙΖΑ

(42) 3.1. Η εκλογική επικράτηση του ΣΥΡΙΖΑ τον Ιανουάριο του 2015 αποτέλεσε την πρώτη νικηφόρα δημοκρατική πολιτική απάντηση στον νεοφιλελεύθερισμό τουλάχιστον στην κλίμακα της Ευρώπης. Και μάλιστα σε ένα διεθνώς εμπεδωμένο κλίμα όπου μια τέτοια εξέλιξη φάνταζε απολύτως εξωπραγματική. Αυτή η νίκη αποκάλυψε αναδρομικά και έθεσε σε ευρύτατη διεθνή δημόσια θέα το μέχρι πού μπορεί να οδηγήσει μια χώρα, και μάλιστα θεωρούμενη ως «αναπτυγμένη», ο άτεγκτος νεοφιλελεύθερισμός. Οι περιπτέτεις της διαπραγμάτευσης, το δημοφήφισμα με το εντυπωσιακό αποτέλεσμά του και οι οικονομικοί εκβιασμοί κατάσποναν την εικόνα εντονότερη ενώ εκτίναζαν παγκοσμίως τη συμπάθεια και πολλές μορφές έκφρασης αλληλεγγύης προς τον ελληνικό λαό και την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ.

(43) 3.2. Η οικονομική και κοινωνική κρίση που προκάλεσε η πολιτική των προγραμμάτων λιτότητας είχε επιφέρει στη χώρα τη ραγδαία πτώση των δυνάμεων του τέως κραταιού δικομματισμού. Ο ΣΥΡΙΖΑ εξελίχθηκε σε ισχυρή πολιτική δύναμη και αναδείχθηκε με τη λαϊκή και δημοκρατική ψήφο στην κυβέρνηση της χώρας επειδή κατόρθωσε να μετασχηματίσει την κοινωνική δυναμική και το λαϊκό έξοπλισμά σε αίτημα για συντεταγμένη προοδευτική πορεία της χώρας. Ο ΣΥΡΙΖΑ είχε αποκτήσει τότε και διατηρεί ισχυρές αμφίδρομες σχέσεις με τα λαϊκά αιτούμενα και τα λαϊκά κινήματα, σαφή στρατηγική για την Ευρώπη, αλλά και πολιτική συμμαχιών τέτοια που τον κατέσποναν και καθιστούντων μέμερα τον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. πειστική εναλλακτική προοδευτική δύναμη διακυβέρνησης.

Προσθέτουμε ότι η κρίση που οδήγησε στα προγράμματα λιτότητας είχε αποκτήσει πρωτοφανή έντασην και βάθος στη χώρα μας με την εφαρμογή των μνημονίων. Η κρίση υπήρξε έκφανον των επιπτώσεων της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης και της συναφούς επικυριαρχίας του χρηματοπιστωτικού τομέα και των τραπεζών. Παγκοσμιοποίησης και επικυριαρχίας στην οποία αντιτάχθηκαν πολλές δυνάμεις και πολύμορφα κινήματα σε πολλές χώρες του κόσμου. Η νίκη του ΣΥΡΙΖΑ είχε τις αρχικές αφετηρίες της στην αναγνώριση της σημασίας των κινημάτων αυτών και τη ενεργό εκεί συμμετοχή του με πυξίδα τις δικές του αναλύσεις και με βάση τα δικά του αιτούμενα. Η νίκη έγινε δυνατή γιατί η πορεία του ίδιου συνέβαλε στην πολιτική ιδιόσπαστοποίησης αντικαθιστώντων της ελληνικής κοινωνίας και ώθησε στην απελευθέρωση πολιτικών δυνάμεων ενώσων δημοκρατικές και προοδευτικές ιστορικότητες συναντιώνταν με δυνάμεις που αναδύονταν από τη νέα γενιά. Το ότι εκτυλίσσεται τον τελευταίο καιρό μια μορφή 'αναδίπλωσης' της παγκοσμιοποίησης προς εθνική περιχαράκωση, όπως εκδηλώθηκε παραδειγματικά επί κυβερνήσεως Τραμπ στις ΗΠΑ, δεν αναιρεί –το αντίθετο– τις ουσιώδεις νεοφιλελεύθερες και 'παγκοσμιοποιητικές' συντεταγμένες της.

(44) 3.3. Η εκλογική νίκη του ΣΥΡΙΖΑ αποτέλεσε δημοκρατική διέξοδο στην πολιτική διάστα-

ση της κρίσης που είχε οδηγήσει, όπως μόλις είπαμε, τους δύο πυλώνες του δικομματισμού σχεδόν σε κατάρρευση και σε μια διάχυτη 'αντισυστημικότητα' που αναδύόταν ποικιλότροπα. Με προεξάρχοντα τη βία που ασκούσε και την προπαγάνδα μίσους που εξέπεμπε η ναζιστική Χρυσή Αυγή με κορύφωση την οργανωμένη δολοφονία του Παύλου Φύσσα. Το ιστορικά δοκιμασμένο δημοκρατικό φρόνημα του ελληνικού λαού αντιτάχθηκε αποφασιστικά σε τέτοιες προοπτικές και εκφράστηκε ευρύτατα στις εκλογές αυτές, όχι μόνο μέσω της ψήφου στον ΣΥΡΙΖΑ.

(45) 3.4. Τα χρόνια που ακολούθησαν, το «φαινόμενο ΣΥΡΙΖΑ» συζητήθηκε πλατιά και οι συναφείς εμπειρίες μετατράπηκαν σε 'πρώτη ύλη' που συνέδραμε τη συγκρότηση συμμαχικών αριστερών κυβερνήσεων στην Πορτογαλία και στην Ισπανία, παρά τις πολιτικές δυσκολίες και τους κινδύνους που εξακολούθησαν να τις συντροφεύουν, ενώ συνέβαλε σημαντικά στη μερική μεταστροφή του κλίματος απέναντι στον νεοφιλελεύθερισμό. Σημαντικές εκφάνσεις αυτής της μεταστροφής αποτέλεσαν και αποτελούν νέα πολύμορφα κινήματα καθώς και σημαίνουσες πολιτικές αλλαγές: ισχυρά 'πράσινα', αντιρατσιστικά, φεμινιστικά, και πολύπλευρα δημοκρατικά κινήματα, όπως και κινήματα υπέρ των κοινωνικών και ατομικών δικαιωμάτων, αναδύονται πλατιά, δυναμώνουν και δημιουργούν νέα ανοίγματα ενώ έχουν αναδειχθεί προοδευτικές κυβερνήσεις σε διάφορες χώρες του κόσμου.

(46) 3.5. Η κατάσταση σήμερα είναι εμφανώς διαφορετική. Μετά τη ανάδειξη προοδευτικών κυβερνήσεων σε Ισπανία και Πορτογαλία, μετά τα πρώτα βίντατα της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής Μπάιντεν, μετά την πρόσφατη αλλαγή της πολιτικής σύνθετης της κυβέρνησης στη Γερμανία και την ακόμη πιο πρόσφατη νίκη των προοδευτικών δυνάμεων στις προεδρικές εκλογές στη Χιλή, το διεθνές κλίμα είναι αισθητά ευνοϊκότερο προς τα αιτούμενα, τις προσδοκίες και τις διεκδικήσεις του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. σε σχέση με το πώς ήταν την αυγή του 2015 προς τα ομοειδή αιτούμενα και διεκδικήσεις του ΣΥΡΙΖΑ. Εν μέσω πλέον της πανδημίας, η γενική αίσθηση ότι τα πράγματα δεν πάνε άλλο ενισχύει τη οργή και την αναζήτηση νέων προοπτικών. Όπως είπαμε, η ουσιαστική πολιτική επιστρέφει.

B. Παρακαταθήκες

(47) 3.6. Η διακυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, μετά τον επώδυνο αλλά αναγκαίο συμβιβασμό που αποτέλεσε η υπογραφή του 3^{ου} μνημονίου και τη νέα νίκη του κόμματος τον Σεπτέμβριο του 2015, άσκησε το έργο της κατά τις δυνάμεις και τις ικανότητές της. Το τι προσπάθησε, το τι πέτυχε και τι δεν πέτυχε έχει καταγραφεί συστηματικά στον Απολογισμό που ψήφισε ομόφωνα (με μία λευκή ψήφο) η Κεντρική Επιτροπή του ΣΥΡΙΖΑ τον Φεβρουάριο του 2020.

(48) 3.7 Αυτό που είναι βέβαιο είναι ότι η πολιτική της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, από κοινού με τη διεθνή παρουσία και τις πρωτοβουλίες του Πρωθυπουργού της, οδήγησαν στην αναβάθμιση της διεθνούς εικόνας και του κύρους της χώρας. Με κορύφωση τη Συμφωνία των Πρεσπών και τις προοπτικές που άνοιγε για τα Βαλκάνια, αλλά και ευρύτερα, η Ελλάδα είχε καταστεί χώρα αξιόπιστη που φροντίζει τα του οίκου της ενόσω διατηρεί και αναπτύσσει σχέσεις φερεγγυότητας με τους

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

εκάστοτε θεσμικούς συνομιλητές της. Τόσο οικονομικά όσο και πολιτικά ή διπλωματικά.

(49) 3.8. Αυτό που είναι επίσης βέβαιο και εύκολα διαπιστώσιμο είναι το γεγονός ότι η κατάσταση της χώρας τον Ιούλιο του 2019, όταν ο ΣΥΡΙΖΑ παρέδωσε τη διακυβέρνηση στην νικήτρια των τότε εκλογών ΝΔ, υπήρξε πολύ διαφορετική από εκείνη που ο ΣΥΡΙΖΑ είχε παραλάβει τον Ιανουάριο του 2015. Το γεγονός είναι μετρήσιμο καθ' όλους τους δείκτες: τον Ιούλιο του 2019 η χώρα είχε βγει από τα μνημόνια και την αντίστοιχη ασφυκτική εποπτεία, είχε σαφώς βελτιώσει τη θέση των χαμηλών εισοδηματικά στρωμάτων και των εργαζόμενων τάξεων, είχε ρυθμίσει μακροπρόθεσμα το δημόσιο χρέος αφίνοντας καθαρό αποθεματικό 37 δισ. ευρώ χρησιμοποιώσιμο για έκτακτες περιστάσεις, είχε διατυπώσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ανάπτυξης που ενσωμάτωνε τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, είχε εισέλθει σε ρυθμούς ανάπτυξης και είχε προωθήσει δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις πέρα των ατομικών δικαιωμάτων. Έχοντας μάλιστα επιλύσει έναν καθηλωτικό κόμπο της εξωτερικής πολιτικής της.

(50) 3.9. Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ είχε αναλάβει το τιτάνιο έργο να θέσει φραγμό στη διαδικασία συμπίεσης του ιστορικού ορίου των αναγκών των εργαζόμενων τάξεων, διαδικασία που εφαρμόστηκε με διαφορετικές ταχύτητες σε ολόκληρη την Ευρώπη. Ήταν ιστορική στρατηγική εκφράστηκε στην Ελλάδα με ένα οργανωμένο σχέδιο εσωτερικής υποτίμησης που θα βελτίωνε, υποτίθεται, την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Το εν λόγω σχέδιο, του οποίου μείζων αλλά ανομολόγητος στόχος αποτελούσε η σωτηρία των ευρωπαϊκών τραπεζών που κατακρατούσαν μεγάλο μέρος ομολόγων του ελληνικού δημοσίου, εφαρμόστηκε άτεγκτα και με πάσα σφοδρότητα την περίοδο 2010-2014 με τα γνωστά καταστροφικά αποτελέσματα: διάλυση του ΑΕΠ, έκρηξη της ανεργίας, φτωχοποίηση της κοινωνίας, ανθρωπιστική κρίση. Αυτήν ακριβώς την κατάσταση είχε παραλάβει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ τον Ιανουάριο του 2015.

(51) 3.10. Από την άλλη πλευρά, τα περιθώρια κίνησης της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ ήταν ασφυκτικά: ο ΣΥΡΙΖΑ κλήθηκε να αντιμετωπίσει αυτά τα προβλήματα και να κυβερνήσει σε περιβάλλον μνημονιακού εξαναγκασμού, όπου κάθε κυβερνητική πρωτοβουλία εκλαμβανόταν συστηματικά ως «μονομερής ενέργεια», ασύμβατη με τις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει η χώρα. Ωστόσο το αποτόλμπος υπό την ευμενή αποδοχή μιας κοινωνίας που συνέχιζε να υποφέρει ενόσω κάθε κυβερνητικό μέτρο βαλλόταν καθημερινά από τις συνεχείς συκοφαντικές ριπές που εξαπέλυνε μια αδίστακτη αξιωματική αντιπολίτευση από κοινού με τα συστηματικά ΜΜΕ.

(52) 3.11. Σε αυτόν τον εξαιρετικά δυσμενή ευρωπαϊκό συσκετισμό, η διακυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ πέτυχε σημαντικούς στόχους της. Με δειλά βήματα στην αρχή, αναλαμβάνοντας την ευθύνη ακόμη και «μονομερών ενεργειών» που υπολάμβαναν σημαντικούς κινδύνους, και περισσότερο τολμηρά μετά την έξοδο από τα μνημόνια, ακολούθησε δρόμο αντίστροφο από εκείνον της νεοφιλελύθερης αναδιάρθρωσης. Οι παρακαταθήκες που άφησε δεν ήταν ευκαταφρόντες:

• Καταπολέμηση της ανθρωπιστικής κρίσης και οικοδόμηση για πρώτη φορά ενός ισχυρού πλαισίου κοινωνικής προστασίας, με μεγάλη αύξηση των δαπανών για την κοινωνική πρόνοια και μετατόπιση προς ένα νέο υπόδειγμα που δεν αντιμετωπίζει αποκλειστικά την ακραία φτώχεια και τις έκτακτες συνθήκες, αλλά στοχεύει στη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων. Με παράλληλη εισαγωγή του ψηφιακού μετασχηματισμού που συμβάλλει και στην καταπολέμηση διαφθοράς και διαπλοκής.

• Ανάταξη της οικονομίας, τοποθέτηση της χώρας σε αναπτυξιακή τροχιά, αποκατάσταση δημοσιονομικής

κυριαρχίας και διευθέτηση των όρων αποπληρωμάτων του δημοσίου χρέους. Αναπτυξιακό σχέδιο οικονομικής-παραγωγικής ανασυγκρότησης με περιφερειακή κατανομή που προέκυψε μέσα από συμμετοχικές διαδικασίες και ίδρυση Αναπτυξιακής Τράπεζας.

• Σταδιακή επαναρρύθμιση της αγοράς εργασίας, μεγάλη μείωση της ανεργίας με παράλληλη βελτίωση των σχέσεων εργασίας, αύξηση του κατώτατου μισθού και κατάργηση του υποκατώτατου, επαναφορά των συλλογικών διαπραγματεύσεων, καταπολέμηση της αδήλωτης και υποδηλωμένης εργασίας, θέσπιση για πρώτη φορά πλαισίου αποτροπής των ευέλικτων μορφών απασχόλησης και περιορισμός της εργοδοτικής αυθαιρέσιας. Επαναπρόσληψη απολυθέντων και κατάργηση της «συστηματικής» διαθεσιμότητας στο δημόσιο.

• Προστασία κρίσιμων πυλώνων του δημοσίου πλούτου, με χαρακτηριστική περίπτωση εκείνη της ΔΕΗ, όπου ακυρώθηκε το σχέδιο για «μικρή ΔΕΗ» και διατηρήθηκε ο δημόσιος έλεγχος των ενεργειακών φορέων (ΑΔΜΗΕ, ΔΕΔΔΗΕ, ΔΕΠΑ Υποδομών).

• Προώθηση μεταρρυθμίσεων στην κλιματική και ενεργειακή πολιτική, όπως οι ενεργειακές κοινότητες, οι διαγωνιστικές διαδικασίες των ΑΠΕ και το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα. Προώθηση μεταρρυθμίσεων σε ό,τι αφορά την περιβαλλοντική πολιτική, όπως πλαίσιο διόκησης και διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000, δασικοί χάρτες και δασική στρατηγική, στρατηγική κυκλικής οικονομίας και νόμιος ανακύκλωσης. Νέο θεσμικό πλαίσιο για τον χωρικό σχεδιασμό και τη δόμηση, με άρση εξαιρέσεων και έλεγχο των αυθαιρέτων.

• 400.000 και πλέον θέσεων εργασίας. Ολοκλήρωση μεγάλων έργων υποδομής, όπως η οδός Κορίνθου-Πατρών και η Ιόνια οδός, καθώς και αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου. Τέθηκαν τα θεμέλια για μια συγκροτημένη πολιτική ψηφιακού μετασχηματισμού και εκκίνηση υλοποίησης μεγάλων ψηφιακών έργων, όπως η πλεκτρονική διακίνηση εγγράφων και το πρόγραμμα ΣΥΖΕΥΞΙΣ.

• Ανασυγκρότηση του απαξιωμένου δημοσίου συστήματος υγείας με τη διασφάλιση καθολικής και δωρεάν πρόσβασης σε αυτό ακόμη και των ανασφαλιστων, θέση σε λειτουργία νέων νοσοκομείων όπως αυτό της Σαντορίνης, ενίσχυση του ΕΣΥ με πόρους, ανθρώπινο δυναμικό και υλικοτεχνική υποδομή. Απαρχή συστηματικής οργάνωσης της πρωτοβάθμιας βαθμίδας υγείας.

• Ενίσχυση του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος με αύξηση των δαπανών για την παιδεία, την έρευνα και την καινοτομία και σημαντικές μεταρρυθμίσεις υπέρ των δομών δημόσιας εκπαίδευσης, ιδιαίτερα σε όσα αφορούν την επαγγελματική και τεχνική εκπαίδευση. Παράλληλη θεσμική οργάνωση της επιστημονικής έρευνας.

• Ανάληψη πρωτοβουλιών και θέσπιση μέτρων για την αντιμετώπιση της έμφυλης ιεραρχίας και για την πρώτη φορά δημόσιας εκπαίδευσης της ιδιωτικής και δημόσιας σφράγιδας, όπως και πρώτη φορά στην πρωτοβουλιώντας την επένδυση σε συγκεκριμένες ιδιωτικές συμφέροντες, βεβαίως στο όνομα της ανάπτυξης. Την ίδια ώρα που η κυβέρνηση ΝΔ αδιαφορεί συστηματικά για την ενίσχυση του κοινωνικού κράτους με αποκορύφωμα την απάνθρωπη κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει το ΕΣΥ με τους ασθενείς διασωληνώμενους εκτός ΜΕΘ και το υγειονομικό προσωπικό εγκαταλειμμένο στην τύχη του. Όλα δε αυτά υπό τη σκέπη των πολύ συγκεκριμένων ιδεολογημάτων που χαρακτηρίζουν τη Δεξιά από την εποχή του εμφυλίου και τα οποία αφελώς θεωρούσαμε ζεπερασμένα μετά τη μεταπολίτευση του 1974. Και προφανώς μαζί με την επίταση της καταστολής κάποιες φορές μέχρι παροξυσμού. Είμαστε άλλωστε όλες και όλοι μάρτυρες του τι διαπράττεται τα τελευταία χρόνια.

• Οπου τα 'εθνικά χρώματα' εκφράζονται εν προκειμένω με την καθήλωση, αν όχι περαιτέρω απομείωση, μισθών και συντάξεων, την ανενδοίαση ιδιωτικοποίησης των λίγων αγαθών που παρέμεναν υπό δημόσιο έλεγχο –ακόμη και εκείνη του ΕΣΥ εν μέσω πανδημίας– και την ανένταξη της υπερχρέωσης, κυβερνώντας ως προμηνιακή διακυβέρνηση, η οποία και επαναφέρει τη λογική και τις πρακτικές της σκοτεινής πλευράς της μεταπολίτευσης, που επί δεκαετίες υπέσκαπταν τη δημοσιονομική ανεξαρτησία της χώρας, και επαθεμελώνει συνθήκες για μια νέα μνημονιακή τραγωδία.

λίας». Επιπλέον, εκπόνηση σύγχρονων σχεδίων για τους περιοστήρους από τους βασικούς κώδικες της νομοθεσίας, με στόχο την επιτάχυνση της δικαιοσύνης τον εξορθολογισμό και την ασφάλεια δικαίου. Ολοκληρώμενο σύστημα διαχείρισης δικαιοσύνης υποθέσεων, μείζονα έργα «πλεκτρονικής δικαιοσύνης» (πλεκτρονική κατάθεση δικογράφου κλπ), εισαγωγή συστήματος πνογράφησης/αποκογγίσης στα πολιτικά δικαιοσύνης.

(53) 3.11. Η διακυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, παρά τα λάθη και τις ολιγωρίες της, κατόρθωσε να συστήσει την απαρχή, απλώς την απαρχή, μιας έμπρακτης δημοκρατικής απάντησης στη νεοφιλελύθερη προτεραιότητα την Ευρώπη. Προς παράδε

σμού. Εμφανής σκοπός είναι η σταθεροποίηση ενός συνασπισμού εξουσίας πέραν της παραδοσιακής Δεξιάς. Συνασπισμού εξουσίας με ιδεολογικό στήριγμα ένα μείγμα που θέλει να συνενώσει τον ακραιφνή νεοφιλελευθερισμό με παραδοσιακά δεξιές αλλά και με κεντροδεξιές θέσεις, διεισδύοντας έτσι και στον πολιτικό χώρο του παραδοσιακού Κέντρου. Μόνον που στο μείγμα υπεισέρχονται δυναμικά ισχυρές δύσεις κρατικού αυταρχισμού, άκρατου εθνικισμού, θρησκευτικού φανατισμού και εν γένει μισαλλοδοξίας που τείνουν να σύρουν το καράβι προς την ακροδεξιά. Το μείγμα, πάντως απευθύνεται και σε ψηφοφόρους με ασταθείς πολιτικές αναφορές και σε εκείνους του παραδοσιακού Κέντρου, όπως και σε στελέχη με δημόσιο λόγο και προηγούμενες προοδευτικές συμπάθειες ή ταυτίσεις. Η ιδεολογική πηγεμονία της ΝΔ και το σύμφυτο «αντισύριζα μέτωπο», όπως συνενώνει υπό τη σκέπη μιας 'εκσυγχρονιστικής' ριτορικής, άκρατο νεοφιλελευθερισμό και «ακραίο κέντρο» και ενόσω φλερτάρει με την ακροδεξιά, κάπως έτσι συγκροτήθηκε και κάπως έτσι διατηρείται. Η κυβέρνηση ΝΔ εκεί στηρίχθηκε και εκεί στηρίζεται προκειμένου να εξακολουθεί να διαπράτει όσα βιώνουμε καθημερινά και επώδυνα. Προσθέτουμε ότι η διατήρηση της διείσδυσής της στον κεντρώο χώρο συνιστά όρο εκλογικής επιτυχίας για την ΝΔ. Οπότε, αντίστροφα, η διάσπαση του εν λόγω συνασπισμού εξουσίας και η απαγκίστρωση του Κέντρου από αυτόν ενισχύει τις προοπτικές προοδευτικής διακυβέρνησης.

(55) 3.13. Κατ' αρχάς, στο **πεδίο των οικονομικών σχέσεων** διαπιστώνουμε αδιάψευστα: αποδιάρθρωση της εργασίας με γενικευμένην ελαστικοποίηση των σχέσεων εργασίας, χαλάρωση μέχρι εξαφανίσεως της επιθεώρησης εργασίας και με νομική και έμπρακτη περιστολή του συνδικαλισμού επίσης μέχρις εξαφανίσεως της ασφυκτική συμπίεσης του μικρού και μεσαίου εμπορίου, τον αποκλεισμό της μικρής και μεσαίας επιχείρησης από χρηματοδοτικά εργαλεία· την καταστροφή κλάδων όπως η εστίαση· την εξώθηση εκτός εργασίας ελεύθερων επαγγελματιών τηνεπίθεσην ενάντια στη μικρή και μεσαία ακίνητη περιουσία μέσω του νέου πτωχευτικού κώδικα και παράλληλα τη σκανδαλώδη φορολογική ελάφρυνση των μεγάλων περιουσιών.

(56) 3.14. Είναι εμφανές ότι αυτές οι οικονομικές σχέσεις αποσκοπούν στη συγκέντρωση και στη συγκεντροποίηση του κεφαλαίου ('δημιουργική' καταστροφή μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων υπέρ των μεγάλων και των 'αλυσίδων' που οι τελευταίες εγκαθιδρύουν μεταξύ παραγωγής, εφοδιασμού και εμπορίου), συμπορεύμενες με μια ευρύτατης κλίμακας ιδιωτικοποίηση των δημόσιων αγαθών. Δηλαδή των δομών και υπηρεσιών δημοσίου συμφέροντος που είναι επιφορτισμένες να οργανώνουν, όπως είπαμε, τα πεδία κοινωνικής αναπαραγωγής: υγεία, παιδεία, στέγη, κοινωνική ασφάλιση, ενέργεια. Είδαμε τι συνέβη με τη ΔΕΗ, το ΔΕΔΔΗΕ, τη ΔΕΠΑ Υποδομών και τις επικουρικές συντάξεις, περιμένουμε τι θα προκριθεί για το νερό, υφιστάμεθα τα αποτελέσματα της εγκαταλειψης του ΕΣΥ και τις απαρχές της πλήρους ιδιωτικοποίησής του, έχουμε κατανοήσει πού αποβλέπουν τα καταιγιστικά μέτρα ενάντια στο σύστημα δημόσιας εκπαίδευσης. Εκ παραλλήλου, η εφαρμογή της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης έχει βαλτώσει, οι σπουδές φύλου απαξιώνονται συστηματικά, η ενδοοικογενειακή βία λαμβάνει διαστάσεις ανεξέλεγκτες ενώ οι γυναικοκτονίες, για να το επαναλάβουμε, αυξάνονται ραγδαία. Η πανδη-

μία, αντί να αναστέλλει τα παραπάνω, έστω προσωρινά, τα επιτάχυνε. Η κυβέρνηση της ΝΔ κρύφτηκε πίσω από τον δικαιολογημένο φόβο βαριάς νόσοσης ή θανάτου προκειμένου να υλοποιήσει το σχέδιό της ουσιαστικά χωρίς δημόσια συζήτηση.

(57) 3.15. Η **πολιτική διαχείρισης** της εν λόγω συνολικής αναδιάρθρωσης απαιτούσε και απαιτεί πυγμή. Έτσι οι κατασταλτικοί μπχανισμοί του κράτους ενισχύθηκαν εντυπωσιακά εν όψει των ήδη εξελισσόμενων και των προβλεπόμενων κοινωνικών αντιδράσεων, αλλά, φαίνεται, όχι και τόσο ενάντια στο έγκλημα του κοινού ποινικού δικαίου, του οποίου κάποιες τουλάχιστον εκφάνσεις δεν δυσκολεύονται να θάλλουν. Ούτως ή άλλως πάντως, η οργάνωση της διακυβέρνησης όφειλε να καταστεί 'επιτελική' προκειμένου να οργανώνει κεντρικά και χωρίς ταλαντεύσεις όλη τούτη τη σύνθετη διαδικασία. Πράγμα που συνεπαγόταν και συνεπάγεται την ενίσχυση του αυταρχισμού τόσο θεσμικά όσο και κατασταλτικά, τη συρρίκνωση των δημοκρατικών θεσμών, την αποδυνάμωση του κράτους δικαίου, την περιστολή στο ελάχιστο των διαδικασιών διαβούλευσης και των όρων διαφάνειας, όπως και την κατ' ουσίαν άρση κάθε νομικού ή εν γένει προστατευτικού αντίβαρου από κοινού με τον ασφυκτικό περιορισμό της πολυφωνίας στην ενημέρωση.

(58) 3.16. Μόνον που όλα αυτά συνέβησαν και συμβαίνουν στα καθ' ημάς. Δηλαδή σε μια χώρα της οποίας η ιστορία έχει αναβιβάσει σε θέση οικονομικής κυριαρχίας δυνάμεις εν πολλοίς κρατικοδιαιτες. Πρόκειται για δυνάμεις που δεν ενδιαφέρονται για επενδύσεις με στρατηγικό ορίζοντα, αλλά αποσκοπούν 'φύσει' στο γρήγορο και εύκολο κέρδος που μπορούν να παράσχουν οι εκάστοτε 'ευκαιρίες'. Με την καθ' ημάς επιχειρηματικότητα να οργανώνεται με τρόπους που της επιτρέπουν να δράπτεται τέτοιων ευκαιριών και να τις εκμεταλλεύεται στο έπακρο. Όπου, υπό κατάλληλες προϋποθέσεις, αυτές μπορεί βέβαια να αποβούν εξαιρετικά κερδοφόρες.

Τις εν λόγω 'ευκαιρίες' παρέχει ένας κρατικός μπχανισμός που αναμένει –ή συχνά έχει προεπιλέξει– τον επιχειρηματιά που θα σπεύσει να ικανοποιήσει τις κρατικές ανάγκες. Ανάγκες κατά τεκμήριο αυθεντικές, αν και κάποτε αποδείξιμα προσχηματικές, καθόσον απορρέουν από ένα βαθύ και αόριτο 'κράτος' που έχει μάθει να οργανώνεται οριζόντια υπό καθεστώς αιδήμονος σιωπής προκειμένου να προωθεί ίδια ανομολόγητα συμφέροντα όσων το απαρτίζουν.

'Όπου οι συνεπόμενες κρατικές δαπάνες καθορίζονται και ιεραρχούνται από το πολιτικό προσωπικό που ελέγχει εξ ορισμού τον κρατικό μπχανισμό. Μόνον που στα καθ' ημάς μεγάλοτεμάτού του προσωπικού είναι εθισμένο εξ απαλών ονύχων στην κουλτούρα των αμφιβαίων εξυπηρετήσεων: Ψήφος από τον επιχειρηματιά στον πολιτικό και συνδρομή στις οικονομικές 'ανάγκες' του (ψηφουσλλεκτικές ή άλλες –ιδού το βασικό κριτήριο επιλογής του) έναντι προνομιακής μεταχείρισης του επιχειρηματιάς και παροχής κρατικής προστασίας του από τον πολιτικό.

Υπό αυτή τη συνθήκη, επιχειρηματίας και πολιτικός προσαρμόζουν αμοιβαία τις ανάγκες τους και τις ικανοποιούν αμφότεροι, οι προϋποθέσεις υψηλής κερδοφορίας του επιχειρηματιάς εξασφαλίζονται με ελάχιστο κόστος για τον ίδιο –είναι κατά βάσιν το δημόσιο χρήμα που κάνει απλόχερα τη δουλειά– ενώ ο πολιτικός επανεκλέγεται και εδραιώνει τη θέση του. Αυτό είναι το πυρηνικό στοιχείο της περιβολής διαπλοκής, η οποία προφανώς μπορεί να αναπτυχθεί και να καταστεί πολυδαίδαλη και πολυπλοκότερη, αγγίζοντας τους ελεγκτικούς θεσμούς και τη δικαιοσύνη. Ετοιμά αλλιώς πάντως, είναι για αυτόν ακριβώς τον λόγο που το κράτος προσλαμβάνεται παραδοσιακά ως λάφυρο και το ρουσφέτι κυριαρχεί αδιατάρακτο. Τούτα τα χρόνια η κυβέρνηση της ΝΔ φρόντισε να αναδείξει απροκάλυπτα όλα τα παραπάνω χωρίς καν την αιδών ενός φύλλου συκής.

(59) 3.17. Σε ένα τέτοιο οικονομικό περιβάλλον ευλόγως σπανίζουν σοβαρές επενδύστικες πρωτοβουλίες. Δηλαδή πρωτοβουλίες που δεν στηρίζονται αποκλειστικά στη μίζα ή δεν κυνηγούν με κάθε μέσο την αρπαχτή. Από την άλλη πλευρά, οι μεγάλες πολυεθνικές επιχειρήσεις (μολαταύτα φέρουσες πάντα σαφές 'εθνικό' πρόσημο και την αντίστοιχη ισχυρή κρατική στήριξη) που αποτολμούν να ενταχθούν σε αυτό το περιβάλλον εν επιγνώσει του τι θα αντιμετωπίσουν, το πράττουν επειδή θα απολαύσουν προνόμια που μάλλον δεν θα συναντούν στις δικές τους ή άλλες θεσμικές ανεπτυγμένες χώρες. Δηλαδή εκείνες που τείνουν να τηρούν –αν και σχεδόν ποτέ αδιατάρακτα– το συναφές κανονιστικό πλαίσιο. Τέτοιες 'τολμηρές' επιχειρήσεις οφείλουν να αντισταθμίζουν τα αντίστοιχα οφέλη με το κόστος μιας κοινωνικής και πολιτικής κριτικής, ενίστε σφράγισης και κάποτε αποτελεσματικής, των κοινωνικών δυνάμεων που δεν ανέχονται να αντιμετωπίζονται η χώρα τους σαν ζέφραγο αμπέλι. Οι περιπέτειες της χώρας με τη Ζήμενς, τη Νοβάρτη και την «Ελληνικός Χρυσός» το πιστοποιού παρά το ισχυρό νομικό και πολιτικό τείχος που έχει εγερθεί για να τις προστατεύσει.

(60) 3.18. Προς άρσην παρεξηγήσεων, οφείλουμε να διευκρινίσουμε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ποποθετείται υπέρ των επενδύσεων τονίζοντας ότι η αναγκαία σύμερα αύξησή τους οφείλει να εντάσσεται σε μια αναπτυξιακή στρατηγική που θα διασφαλίζει ότι αυτή θα οδηγεί σε μείωση των στρεβλώσεων του παρελθόντος, θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων για κλιματική ουδετ

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

τικότητας. Αλλά ταυτόχρονα φαίνεται πως το ίδιο «επιτελικό κράτος» αποσύρθηκε και από τη ρύθμιση του αναπόφευκτου ανταγωνισμού μεταξύ μερίδων του κεφαλαίου προς το συμφέρον του κεφαλαίου εν όλω. Όπου εδώ η όλη προσπάθεια φαίνεται να προσαράζει στα βράχια της καθ' ημάς κυρίαρχης οικονομικής συνθήκης, δηλαδή του 'εγωισμού' κάθε κρατικού διαιτητού επιχειρηματία που έχει καταστεί επαρκώς ισχυρός ώστε να τα θέλει όλα, όπως και στις 'ανάγκες' του 'βαθέως κράτους' που το «επιτελικό κράτος» δεν θέλει ή δεν μπορεί να ελέγξει. Το ότι όσα αφορούν το «επιτελικό κράτος» έχουν αναχθεί σε προσφιλές θέμα των γελοιογράφων ίσως αρχίζει από εδώ.

Συγχρόνως και ειδικότερα, η κυβέρνηση ΝΔ έχει επιδοθεί σε μια άνευ προηγουμένου αποδόμηση των χωροταξικών, περιβαλλοντικών και ρυθμιστικών λειτουργιών που είχε θεσπίσει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Η κυβέρνηση, δηλαδή, έχει κατ' ουσίαν καταργήσει όλα τα εργαλεία σχεδιασμού, ρύθμισης και προστασίας χώρου και περιβάλλοντος ενώ το σύνολο της περιβαλλοντικής νομοθεσίας βρίθει παρεκκλίσεων, φωτογραφικών ρυθμίσεων και παρατάσεων. Όπου μάλιστα ο έλεγχος περιβάλλοντος ανατίθεται στους ελεγχόμενους. Η συναφής έλλειψη ελέγχου και η απουσία ρύθμισης της αγοράς ενέργειας, η αποχώρηση της πολιτείας από τους ενεργειακούς φορείς, η αισχροκέρδεια και η κειραγώηση τιμών συντελούν στο ράλι ακρίβειας ενώ η χώρα αφέθηκε αθωράκιστη στην παγκόσμια κρίση ενέργειας: η μόνη στρατηγική επιλογή της κυβέρνησης ήταν και παραμένει η δέσμευση της χώρας σε ιδιωτικές μονάδες εισαγόμενου και ακριβού φυσικού αερίου και η απελευθέρωση των ΑΠΕ χωρίς περιβαλλοντικό και χωρικό σχεδιασμό, με υποβάθμιση έως αποκλεισμό των ενεργειακών κοινοτάτων και γενικά της ενεργειακής δημοκρατίας.

(62) 3.20. Τα παραπάνω καθιστούν εμφανή τον συνασπισμό κοινωνικών δυνάμεων που στηρίζει την κυβέρνηση της ΝΔ: οι μεγάλες επιχειρήσεις με διεθνή εμβέλεια—οι οποίες, ωστόσο, εν πολλοίς αδιαφορούν για το ποιος κυβερνά γιατί μπορούν να προσαρμοστούν αντίστοιχα—ο χρηματοπιστωτικός τομέας και οι τράπεζες, και προφανώς το κρατικό διαιτητικό κεφάλαιο που ευδοκιμεί με χαριστικές συμβάσεις, ειδικά προνόμια που αφορούν, ας πούμε, ιδιωτικά κολέγια και επιχειρήσεις υγείας, απευθείας αναθέσεις και εργολαβίες κάθε λογής. Υπό τη γενική—και βεβαίως με το αζημίωτο—κάλυψη των συστημάτων ΜΜΕ, των οποίων οι ιδιοκτήτες αποτελούν αστέρες της κρατικού διαιτητικής επιχειρηματικότητας με συμφέροντα πολύ ευρύτερα της τύχης του επικοινωνιακού μέσου που κατέχουν. Και μάλιστα με ισχύ ιδιαίτερα αυξημένη αφού ο ρόλος που διαδραματίζουν στα καθ' ημάς έχει αποβεί καθοριστικός: η ιδεολογική επικυριαρχία της κυβέρνησης ΝΔ εδράζεται εκεί.

(63) 3.21. Η **ιδεολογική διάσταση** που έχει περιενθύει η πολιτική της κυβέρνησης ΝΔ—με γνώμονα τις νεοφιλελεύθερες 'άρχες' και μοχλό τη συναφώς μεταμφιεσμένη ακροδεξιά πτέρυγά της—έίναι μιαράς πνοής. Η λατρεία της κατανάλωσης και του ατομικού, το μίσος σε οτιδήποτε συλλογικό, τα πρότυπα που προβάλλονται και οι ύμνοι στον ανταγωνισμό συντείνουν στον κύριο πολιτικό στόχο: την οριστική συντριβή της Αριστεράς, δηλαδή την εξάλειψη της δυνατότητας να κυβερνήσει ξανά. Όπου προκειμένουνα εξυπρετηθεί ο στόχος αναλαμβάνονται συστηματικές προσπάθειες για την πλήρη αναθέωρηση τουλάχιστον της πρόσφατης ιστορίας της χώρας και για την επιστροφή των 'αξιών' που είχε διακονήσει ο Δεξιά κατά τον εμφύλιο, είχε προσπάθησε να εμπεδώσει η στρατιωτική δικτατορία και είχε εν πολλοίς αποβάλει από τον δημόσιο λόγο η μεταπολεμευτική διακυβέρνηση Κωνσταντίνου Καραμανλή. Βεβαίως κατά τις σύγχρονες εκδοχές τους: τυφλός εθνικισμός, 'ορθόδοξος' φονταμενταλισμός, ρατσισμός, ομοφοβία, μισογυνισμός, ισλαμοφοβία, αντιπροσφυγική υποτερία. Με το μοτίβο «νόμος και τάξη» να συνοδεύ-

ει την παρόδυνση της καταστολής και με ολίγη από δοξασίες 'ευσεβών' αντι-εμβολιαστών και κινητών του κύματος ανορθολογισμού που απλώνεται επικίνδυνα. Νυν υπέρ πάντων ο αγώνας προκειμένου να εδραιωθεί εσαεί η νεοφιλελεύθερη πηγεμονία.

(64) 3.22. Εν προκειμένω είναι πολλαπλά ενδεικτικά η στάση της κυβέρνησης ΝΔ απέναντι στην οργανωμένη ακροδεξιά και στις ποικιλόμορφες δοξασίες που αναφύονται από τα βάθη του Μεσαίωνα. Με την αντιεμβολιακή υποτερία να συνιστά το τρέχον μείζον παράδειγμα. Η ίδια, όχι μόνο δεν αντιπαλεύει ριπά τέτοιες δοξασίες, αλλά φτάνει να ενσωματώνει κάποια συναφή αιτήματα ή συνθήματα για προφανείς ψηφοθηρικούς λόγους. Μόνον που αυτή η ενσωμάτωση ενισχύει, αντί να αποδυναμώνει, την ακροδεξιά και τον 'σύμμαχο' της ανορθολογισμού αναδεικνύοντάς την σε 'αντιουστημική' δύναμην ολκής. Υπό τέτοιους όρους, αυτή συνιστά σημαντικό κίνδυνο ακόμη και για την ΝΔ ως κόμμα.

(65) 3.23. Η άγνοια κινδύνου που επιδεικνύει συναφώς η ΝΔ απορρέει από το ότι αυτή έχει θέσει απροσχημάτιστα ως κύριο πολιτικό στόχο της ότι μόλις επισημάναμε: να αποκλειστεί με κάθε μέσο το ενδεχόμενο να αναδειχθεί ξανά κυβέρνηση της Αριστεράς και συμμαχίας προοδευτικών δυνάμεων. 'Άγνοώντας' ότι η Αριστερά όλων των αποχρώσεων αποτελεί το ριζοσπαστικό τέκνο του Διαφωτισμού και της Επιστημονικής Επανάστασης, δηλαδή τον κατ' εξοχήν ασυμφιλίωτο πολέμιο κάθε δεισιδαιμονίας. Συνάγεται ότι μια δική της συμμετοχή στην πάλη ενάντια στον ανορθολογισμό θα είχε αναπόφευκτα στην πρώτη γραμμή την Αριστερά, δηλαδή τον αντίπαλο που η ίδια επιδιώκει να εξαφανίσει.

(66) 3.24. Άλλα τούτος ο εμμονικός στόχος καθιστά αόρατη την ίδια τη συνθήκη που προάγει την ακροδεξιά και διασπείρει τον ανορθολογισμό, υπονομεύοντας ακόμη και την ίδια τη ΝΔ στο βαθμό που θέλει να παραμείνει δημοκρατικό κόμμα: η βαθύτατη κρίση που περιγράψαμε, με συνάδουσα την πολιτική που ασκεί ανέμελα στην κυβέρνηση ΝΔ, έχει εν πολλοίς οδηγήσει στην εξάλειψη κάθε προοπτικής και στην υποστολή της ελπίδας στο επίπεδο του να βγάλουμε όπως όπως τη μέρα. Συγκροτείται έτσι καθημερινά το υπόστρωμα που διαμορφώνουν οι κραυγές στα πρωτοσέλιδα, η καλλιέργεια του φόβου, η διασπορά της 'ιδέας' ότι η πολιτική είναι βρώμικη εξ ορισμού όπου όλοι είναι ένοχοι, η αναζήτηση πληροφορίας στον οπαδισμό κάθε λογής, η επιβεβαίωση που χαρίζουν οι ψευδοειδήσεις και η σκοτεινή πλευρά του διαδικτύου, οι τηλεοπτικές εκπομπές που υποβάλλουν την εργαλειοποίηση του προσώπου και προβάλλουν τη γυναίκα-γλάστρα, οι πειρασμοί της κλειδαρότρυπας και η αισθητική του χαζοχαρούμενου κίτσ. Δηλαδή αναδύονται μορφές κοινωνικής ύπαρξης που αποχωνώνουν, απωθούν στο περιθώριο τα ουσιαστικά προβλήματα και σκεπάζουν την απόγνωση. Απομονώνοντας τον καθένα και την καθεμιά στον δικό τους σύμπαν, απομακρύνοντας διπλανούς στη δουλειά και στη γειτονιά και αποκόπτοντας όλους τους διαύλους ουσιαστικής επικοινωνίας και συνέργειας. Σε ένα τέτοιο υπόστρωμα, οι 'αντιουστημικές' ιαχές της ακροδεξιάς και κάθε λογής παράλογες δοξασίες, η προσφυγή στη βία και μια γενικευόμενη ανομία βρίσκουν έδαφος να βλαστάνουν και να ποτίζονται μέρα με τη μέρα. Στηρίζοντας έτσι, έστω εμμέσως, τη ΝΔ που καλλιέργησε το έδαφος ενόσω βρισκόταν στην αντιπολίτευση και συνεχίζει να το καλλιεργεί ως αντιπολίτευση της αντιπολίτευσης. Προκειμένου να επιτύχει τον κεντρικό στόχο της και αγνοώντας τους κινδύνους που αυτή η καλλιέργεια συνεπάγεται ακόμη και για την ίδια.

Δ. Οι πολιτικές απαντήσεις

(67) 3.25. Γι αυτόν ακριβώς τον λόγο—αλλά όχι μόνο γι αυτόν—επείγει, όπως είπαμε, η συστηματική ανάληψη

της μάχης των ιδεών από όλες τις δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., των συμμάχων και των φίλων του. Θέμα το θέμα, ιδέα την ιδέα, πράξη την πράξη, με όλα τα πρόσφορα μέσα. Μάχη συστηματική και εις βάθος σε όλα τα μέτωπα. Από το πεδίο της οικονομίας, τον ρόλο της εργασίας και των μισθών, τα ζητήματα πανδημιών, οικολογικής καταστροφής και κλιματικής κρίσης μέχρι τα πολλά ζητήματα δημοκρατίας, όπως συναρτώνται με τη μάχη ενάντια στον εθνικισμό, στον ρατσισμό, στην ομοφοβία, στη διάχυτη και στην έμφυλη βία. Απαιτείται να ενισχυθούν τα έντυπα του κόμματος, ο φιλικός τύπος της Αριστεράς, το κομματικό «Ινστιτούτο Νίκος Πουλαντζάς» και άλλες συναφείς πρωτοβουλίες. Όπως και να αξιοποιηθεί το έργο που παράγεται από άλλες αιτόνομες ομάδες, οι δημοσιεύσεις, οι δράσεις και οι πολύμορφες εκδηλώσεις συλλογικοτήτων που συνεισφέρουν με το δικό τους τρόπο στη μάχη των ιδεών από προδευτική και αριστερή σκοπιά.

(68) 3.26. Ετοι μί αλλιώς, όσο κι αν τα συστηματικά ΜΜΕ προσπαθούν να πείσουν ότι ο νεοφιλελεύθερης και πολιτική της κυβέρνησης ΝΔ χαίρουν άκρας υγείας και απολαμβάνουν γενική αποδοχή, το

πολλά θετικά αποτελέσματα –αν και αναπόφευκτα ελλιπή– που ήδη διαφαίνονται κατά την όλη παρουσία και δράση του.

(72) **3.30.** Στο ελληνικό κοινοβούλιο μετέχουν σήμερα η ΝΔ, ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., το ΚΙΝΑΛ, το ΚΚΕ, το Μέρα 25 και η Ελληνική Λύση. Η τελευταία συνιστά στρατηγικό αποκούμπι της ΝΔ κατά το πρότυπο του τέως ΛΑΟΣ με στόχο να περιμένει την ακροδεξιά ‘αντισυστηματική’ ρητορεία και να ‘πολιτικοποιήσει’ τον ανορθολογισμό. Όπου μετά την καταδίκη της Χρυσής Αυγής, η ακροδεξιά, πλεγόμενη και «εναλλακτική», εξακολουθεί να διαβιούν υπογείως παρενδυόμενη ποικίλες ονομασίες και αναζητώντας τον νέο πνέοντα που θα την ενοποιήσει.

(73) **3.31.** ΚΙΝΑΛ, ΚΚΕ και Μέρα 25 βρίσκονται σε μια περίοδο όπου επαναπροσδιορίζουν εκ των πραγμάτων την πολιτική τους απέναντι στην κυβέρνηση ΝΔ και τις προοπτικές της. Η αντισύριζα ρητορική –προφανώς διαφορετική για κάθε κόμμα– π οποία συνόδευε εκ συστήματος την αντιπολιτευτική στάση τους δεν βοηθά την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων της χώρας και την ανάγκη ανατροπής της κυβέρνησης ΝΔ. Ιδίως μετά τη δημόσια διατύπωση από τον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. του αιτήματος να παραιτηθεί η κυβέρνηση ΝΔ και να προκηρυχθούν εκλογές, όλα τα κόμματα οφείλουν να τοποθετηθούν δημόσια ως προς το κορυφαίο πλέον πολιτικό δίλημμα: παραμονή στην εξουσία ή όχι της κυβέρνησης ΝΔ. Με αυτό το δεδομένο και εν όψει μάλιστα εκλογών με σύστημα απλής αναλογικής, όπως αυτό υλοποίησε μακροχρόνιο αίτημα των προοδευτικών δυνάμεων, καθίσταται σήμερα ακόμα πιο επιτακτική η ανάγκη συμπόρευσης των δυνάμεων ναυτών και η έναρξη συστηματικών συνομιλιών μεταξύ τους. Κατανοούμε ότι το ΚΙΝΑΛ βρίσκεται σε διαδικασία αναπροσαρμογής και ανασύνταξης, όπως κατανοούμε και ότι στην παρατεταμένη προεκλογική περίοδο που διανύουμε κάθε κόμμα τείνει να υπερασπίζεται με ζέον πάθος τη δική του πολιτική έναντι εκείνης όλων των άλλων. Μολαταύτα η εχθροπαθεία δεν συνάδει με τα μεγάλα ζητήματα των καιρών. Με δεδομένοτο ότι επείγει η πλήρης αναστροφή της πορείας της χώρας, ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. απευθύνει ήδη από σήμερα ανοιχτή πρόσκληση στα κόμματα αυτά, όπως και σε όλες τις προοδευτικές πολιτικές δυνάμεις που δεν εκπροσωπούνται στο κοινοβούλιο, για συστηματική συνεργασία σε θέματα συναντίληψης και κοινών επιδιώξεων. Αρχίζοντας από τα ζητήματα που έχουν αναδειχθεί με πάσα σαφήνεια και συνιστούν διεκδικήσις όλων των προοδευτικών δυνάμεων: αποτελεσματική αντιμετώπιση της πανδημίας, ακρίβεια, φυσικές καταστροφές και κλιματική κρίση. Και καταλήγοντας στο κορυφαίο, όπως είπαμε, δίλημμαπερί παραμονής ή όχι της κυβέρνησης ΝΔ στην εξουσία. Οι συναφείς ευθύνες όλων των προοδευτικών δημοκρατικών κομμάτων και πολιτικών δυνάμεων, οι ευθύνες κάθε πολίτη της χώρας, γυναίκας ή άνδρα, είναι αντίστοιχα μεγάλες. Ηέμπρακτη και όχι απλώς διακρητική ανάληψη τους οφείλει να οδηγεί μονότροπα στην προοδευτική συμπόρευση.

(74) **3.32** Το διάστημα που μεσολάβησε μετά την ίδια της ΝΔ στις τελευταίες εκλογές και μέχρι σήμερα, ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. άσκησε και ασκεί τεκμηριωμένη, μαχητική και υπεύθυνη κριτική στην κυβέρνηση από τη θέση της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

(75) **3.33.** Ο ίδιος αντιμετώπισε υπεύθυνα το νέο οικουμενικό ζήτημα της πανδημίας με τη δια-

μόρφωση δέσμης συγκεκριμένων θεσμικών και κοστολογημένων οικονομικών προτάσεων. Στήριξε σθεναρά την τίρηση των συναφών περιοριστικών μέτρων και την προώθηση του εμβολιασμού, ασκώντας παράλληλα σκληρή κριτική στις ολιγωρίες και τα σπασμωδικά μέτρα της κυβέρνησης που αδιαφορούν γιατίς προφανείς εστίες μετάδοσης του ιού και αρνούνται την απολύτως αναγκαία ενίσχυση του ΕΣΥ ενώ φαίνεται να αποσκοπούν κυρίως στην προστασία του ιδιωτικού τομέα της υγείας. Ολιγωρίες, σπασμωδικότητα και συγκεκριμένη σκόπευση που οδήγησαν στη σημερινή τραγική κατάσταση. Πολέμησε τις προσπάθειες της κυβέρνησης να εκμεταλλεύθει την πανδημία προκειμένου να περάσει υπό καθεστώς σιωπής ακραία νεοφιλελέθερη, αντιπεριβαλλοντικά, αντιλαϊκά και αντιδημοκρατικά μέτρα και πρωτοστάτης σε ευρωπαϊκό επίπεδο στις προσπάθειες απελευθέρωσης της πατέντας των εμβολίων.

(76) **3.34.** Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. διαμόρφωσε και κατέθεσε στο δημόσιο διάλογο και στη Βουλή ολοκληρωμένες προτάσεις σε όσα αφορούν την προστασία της εργασίας και του συνδικαλισμού, τα κρίσιμα προβλήματα της οικονομίας και τους όρους επανεκκίνησης της, τη χρήση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, τη θωράκιση της χώρας από τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης και την μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα, την ανακούφιση της μικρής και μεσαίας επιχειρηματικότητας και των επαγγελματιών, τη θεσμική αντιμετώπιση του ακραίου φαινομένου της γυναικοκτονίας, τη δημόσια εκπαίδευση, την επιστημονική έρευνα και την προστασία της πολιτισμικής κληρονομιάς. Κορύφωση των συναφών επεξεργασιών αποτέλεσε το Προγραμματικό Πλαίσιο που εγκρίθηκε από την πανελλαδική συνδιάσκεψη της ΚΕΑ τον Ιούλιο του 2021.

(77) **3.35.** Εκ παραλλίου, ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. συνομίλησε συστηματικά με τους κοινωνικούς φορείς, όπου άκουσε και κατέγραψε τα προβλήματα και τα αιτήματά τους, συνδέοντας έτσι στενότερα την κοινωνική εκπροσώπηση με την ανάγκη ολοκληρωμένου πολιτικού σχεδιασμού. Επιπλέον, οι πολλές περιοδείες ανά την επικράτεια τόσο του ίδιου όσο και σημαντικού μέρους του στελεχιακού δυναμικού της κόμματος έπραξαν το ίδιο ως προς τα αντίστοιχα περιφερειακά και τοπικά ζητήματα.

(78) **3.36.** Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. έχει έτσι αρχίσει να συμπορεύεται δυναμικά με τη μεγάλη κοινωνική πλειονότητα ενόσω ο ίδιος διευρύνεται και ενισχύεται. Η ελπίδα ζωντανεύει ενόσω συγκροτείται ένα ολιστικό πολιτικό σχέδιο διεξόδου από την τρέχουσα πολυεπίπεδη κρίση και μια σαφής εικόνα της κοινωνίας του αύριο.

(79) **3.37.** Η πανδημία δυσκόλεψε αλλά δεν ανέκοψε την πορεία του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. Οι επανειλημμένες αναβολές του Συνεδρίου λόγω πανδημίας προσέδωσε διάρκεια ζωής μεγαλύτερη της αναμενόμενης σε υβριδικά σχήματα των οργάνων του κόμματος, σχήματα που είχε καταστήσει αναγκαία η διεύρυνση του από πολλά νέα μέλη και στελέχη. Τα προσωρινά αυτά όργανα κλήθηκαν και κατόρθωσαν να αντιμετωπίσουν με επάρκεια σύνθετες προκλήσεις, τόσο πολιτικές όσο και οργανωτικές, σε συνθήκες δύσκολες και πρωτόγνωρες. Σημαντικό ζήτημα δημιουργήθηκε όταν ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. κλήθηκε να αναμετρηθεί με θέματα συναρτημένα με νόμους που η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ είχε υποχρεωθεί να ψηφίσει υπό συνθήκες μνημονιακού καταναγκασμού, χωρίς η ίδια –παράδοξο της εποχής– να «αναλαμβάνει την ιδιο-

κτησία». Η εις βάθος πολιτική συζήτηση αυτής της συνθήκης οδήγησε στον εντοπισμό της ανάγκης συστηματικού αναστοχασμού, θέμα το θέμα, ως προς τους τρόπους αντιμετώπισης τέτοιων ζητημάτων. Δηλαδή τους όρους και τους περιορισμούς, ενδογενείς και εξωγενείς, υπό τους οποίους η επόμενη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. θα κληθεί να συνδέσει τη συνέχεια του κράτους με την αδέρπη ανάγκη καίριων ριζοσπασικών μεταρρυθμίσεων. Υπό αυτές τις συνθήκες, η ανάγκη να λειτουργήσει συντεταγμένα το διευρυνόμενο κόμμα εν όλω και άρα να εκλεγούν νέες νομαρχιακές επιτροπές αφού, εκτός των άλλων, οι τότε υφιστάμενες είχαν ολοκληρώσει προ πολλού τη θητεία τους, δημιούργησετριβές σε λίγες Ομάδες Μελών και σε όργανα του κόμματος. Τα αίτια που τις παρήγαγαν θα εκλείψουν από την αποκατάσταση γνήσια συντροφικών σχέσεων και τελικά από τη δημοκρατική εκλογή των νέων κεντρικών οργάνων στο Συνέδριο. Και βεβαίως από τη μετέπειτα δημοκρατική λειτουργία του κόμματος μεαυτοπρότιτη πάροπο του νέου καταστατικού από όλες και όλους ανεξαιρέτως.

(80) **3.38.** Η πανδημία ‘υποχρέωσε’ τον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. να εισέλθει στη ψηφιακή εποχή. Και μάλιστα με ιδιαίτερη επιτυχία. Ομάδες Μελών μπορούν πλέον να συνεδριάζουν διαδικτυακά και να οργανώνουν δημόσιες εκδηλώσεις, το μεγάλο στοίχημα της οργάνωσης νομαρχιακών συνδιασκέψεων και εκλογής νέων νομαρχιακών επιτροπών στέφθηκε με εντυπωσιακή επιτυχία, η πανελλήνια σύγκληση της ΚΕΑ με αντικείμενο το Προγραμματικό Πλαίσιο του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. όπλισε μέλη και στελέχη με ιδέες ενώ ανέδειξε τις διεκδικητικές αιχμές και συγκρότησε συγκεκριμένα τις δεσμευτικές προτάσεις του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. προς την ελληνική κοινωνία. Η νίκη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στις επόμενες εκλογές και η διαμόρφωση μιας προοδευτικής κυβέρνησης θα ανοίξει τον δρόμο για την υλοποίηση αυτών των προτάσεων.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΤΟΜΕΣ

A. Τα απαιτούμενα και η γενική κατεύθυνση

(81) 4.1. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι κόμμα προσπλωμένο στον στρατηγικό στόχο του, τον σοσιαλισμό του 21^{ου} αιώνα, όπως έχει αποτυπωθεί στη διακήρυξή του. Διεκδικεί να εκφράσει πολιτικά την κοινωνική πλειονότητα, να καταλύσει και να εμπεδώσει τις ώριμες αλλαγές που ενισχύουν τη θέση των πολλών, στοχεύοντας στην παραγωγική ανασυγκρότηση, στην οικολογική αναδιάρθρωση και στη βιώσιμη περιβαλλοντικά και κλιματικά ουδέτερην ανάπτυξη. Ανάπτυξη που χρειάζεται να δεχθεί ένα δημιουργικό σοκ ώστε να εκτιναχθεί υπό όρους δημοκρατίας, δικαιοσύνης και αποτελεσματικότητας. Η ίδια διεκδίκηση απαντά ταυτόχρονα στις τρείς κυριότερες προκλήσεις της εποχής: την προϊόνσα οικολογική καταστροφή, όπως είναι συναρπτιμένη ευθέως με την πανδημία και την κλιματική κρίση, τη ραγδαία διεύρυνση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων και την αυταρχική συρρίκνωση των δικαιωμάτων, συρρίκνωση που συνδέεται με τι εντεινόμενες απειλές ενάντια στην ίδια τη δημοκρατία. Αυτοί αποτελούν τους τρεις άξονες του Προγραμματικού Πλαισίου του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., όπως έγινε δεκτό στην Προγραμματική Συνδιάσκεψη της ΚΕΑ τον Ιούλιο του 2021.

(82) 4.2. Η προοδευτική και ριζοσπαστική στροφή που διεκδικεί ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. θα δώσει την αναγκαία ώθηση στην παραγωγή, θα αυξήσει και θα διανείμει δίκαια τον πλούτο, θα ενισχύσει τη θέση των εργαζομένων αλλά και των μικρομεσαίων στρωμάτων και θα αναβαθμίσει τη διεθνή θέση της χώρας: η εργασία και το κοινωνικό κράτος αποτελούν πάντοτε βασική συνιστώσα στην ανάπτυξιακή προσπάθεια και στην παραγωγικό και οικολογικό μετασχηματισμό, διασφαλίζοντας δίκαιη μετάβαση. Με επίκεντρο τον κόσμο της εργασίας, την αύξηση μιούθων και συντάξεων, την ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των εργαζομένων και την αναδιανομή υπέρ της κοινωνικής πλειονότητας. Μαζί με την καταπολέμηση των ανισοτήτων και της ιεράρχησης των φύλων, την αντιμετώπιση των ποικίλων μορφών βίας και την πάταξη της πολυεπίπεδης διαπλοκής, με μοχλό, πάντα, ένα νέο κοινωνικό κράτος και 'εργαλεία', εκτός των άλλων, τη δημοκρατική ψηφιακή μετάβαση και την αξιοποίηση όσων μπορεί να αποφέρει η «4^η Βιομηχανική Επανάσταση», εφόσον τα συναφή προϊόντα και οι συναφείς υπηρεσίες διαχυθούν για την ωφέλεια όλων και υπό όρους ισότητας και όχι αποκλεισμών.

(83) 4.3. Η κοινωνική ανάπτυξη της χώρας και η βιώσιμη μεγέθυνση της οικονομίας της έχει ανάγκη βαθιές μεταρρυθμίσεις και ουσιαστικά μια νέα αρχή. Εκτός των άλλων, για να μπορέσει η χώρα να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις του παγκόσμιου ανταγωνισμού που δημιουργεί η πανδημία και η μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα. Όροι επιβίωσης και οι δύο. Με άλλα λόγια, πώρωρα χρειάζεται να αλλάξει ριζικά προσανατολισμό ενώ απαιτούνται αλλαγές και ρήξεις που θα απελευθερώσουν παραγωγικές δυνάμεις και ανθρώπινο δυναμικό, ώστε η χώρα να αποκαταστήσει έναν νέο βιηματισμό. Προϋπόθεση είναι να αξιοποιηθούν κατά το δυνατόν πληρέστερα τα ισχυρά στοιχεία της χώρας που έχουν αναδείξει διαχρονικά τις αρετές τους και αποδείξει τις αντοχές τους: ανθρώπους που ξέρουν να εργάζονται σκληρά, να μορφώνονται και να προσαρμόζονται ακόμη και στις πιο δύσκολες περιστάσεις, μια δυναμική και ευ-

έλικτη μικρή και μεσαία επιχειρηματικότητα, μια διάχυτη εφευρετικότητα, που οποία, ορθά υποβοηθούμενη, μπορεί να ενισχύσει εντυπωσιακά την καινοτομία. Αυτά συναρτώνται με μια μεγάλη στροφή προς τις καθαυτό παραγωγικές δραστηριότητες, την οικονομία του «πραγματικού προϊόντος» (πρωτογενής και δευτερογενής τομέας), την ενσωμάτωση του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς ως μορφή 'υπεραξίας' επ' αφελεία, εκτός των άλλων, των παραγωγικών κλάδων και ενός ποιοτικού τουρισμού. Και, ταυτόχρονα, υποβάλλοντας την ανάγκη να αξιοποιηθούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε περιφέρειας, να ενισχυθεί η αυτοδιοίκηση και η τοπικότητα, να αποκεντρωθεί το ίδιο το κράτος και να τελεστούν επιτέλους οι αναγκαίες, μόνιμα χρονίζουσες, θεσμικές τομές σε όσα αφορούν τον χωρικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, το κτηματολόγιο, τους δασικούς χάρτες, το φορολογικό σύστημα, τη δημόσια διοίκηση και βεβαίως την ουσιαστική προστασία, τη διαχείριση και τον έλεγχο του περιβάλλοντος. Θεσμικές τομές που θα ευνοήσουν τους πολλούς, θα συγκροτήσουν ένα αξιόπιστο κράτος δικαίου, και θα φέρουν στο προσκήνιο τον κόσμο της εργασίας.

(84) 4.4. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. επενδύει τις δυνάμεις και τις πρωτοβουλίες του σε ένα παραγωγικό πρότυπο που στηρίζει τα συνεργατικά σχήματα, τα συνεταιριστικά εγχειρήματα, τον πλουραλισμό των παραγωγών, την κοινωνική οικονομία και την καινοτομία της μικρής και μεσαίας επιχείρησης ως συστηματική απόκριση στην τάση συγκέντρωσης και συγκεντρωτισμού του κεφαλαίου με παράλληλο έλεγχο του κλιματικού και οικολογικού αποτυπώματος κάθε επιχείρησης. Τα μεγάλα μεγέθη που θα εντάξουν τη χώρα στο διεθνή οικονομικό ανταγωνισμό ίσως δεν καλύπτονται σήμερα με τέτοιους τρόπους, αλλά ούτως ή άλλως απαιτείται να ξεκινήσουμε από εκεί. Με άλλα λόγια απαιτείται στροφή προς την καινοτομία και τη στήριξη της όπως και αναπροσανατολισμός των χρηματοδοτικών εργαλείων, φορολογική δικαιοσύνη, καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, της εισφοροδιαφυγής, της διαπλοκής της διαφθοράς και της παρα-οικονομίας κάθε μορφής, αξιοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης για την ενίσχυση της ρευστότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, κατάργηση του πτωχευτικού νόμου, καθώς και απομείωση και ρύθμιση του ιδιωτικού χρέους που αποτελεί θηλιά στο λαιμό της ελληνικής οικονομίας και υπονομεύει τους όρους ανάκαμψής της. Με δυολόγια, στόχος του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι η σύνδεση των άμεσων αιτουμένων της κοινωνικής πλειονότητας με τη βοήθεια ενός μεσο-μακρο-πρόθεσμου σχεδίου θεμελιακών τομών και ριζοσπαστικών μετασχηματισμών που θα κατευθύνει όλα τα παραπάνω και θα αναπροσαρμόζεται βάσει των πρωτοβουλιών που θα αναδειχθούν και της εμπειρίας που θα συσσωρεύεται. Το Προγραμματικό Πλαίσιο που έγινε δεκτό στην Προγραμματική Συνδιάσκεψη της ΚΕΑ αναλύει το ζήτημα διεξοδικά.

B. Κοινωνική συγκρότηση και κοινωνικές συμμαχίες

(85) 4.5. Κανένα πολιτικό σχέδιο και καμιά πολιτική δύναμη δεν μπορεί να έχουν πλατιά απήκηση και, ακόμη λιγότερο, να διεκδικήσουν πγεμονία ερήμην της κοινωνικής κίνησης, των κοινωνικών αιτημάτων και των κοινωνικών αγώνων. Χωρίς δηλαδή, η μεγάλη πλειονότητα των κοινωνικών δυνάμεων να αναγνωρίζεται στο πολιτικό πλαίσιο και τους στόχους που προβάλλει το αντίστοιχο κόμμα. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. το γνωρίζει καλά και, καθώς αισθάνεται ο ίδιος αναπόσπαστο μέρος της ίδιας της κοινωνίας, σκέπτεται, διαβουλεύεται, πράπτει, κινητοποιείται και παρεμβαίνει πάντοτε σε άμεση συνάρτηση με τα συμφέροντα, τις επιδιώξεις ζωής και τα αιτήματα της μεγάλης πλειονότητας των κοινωνικών δυ-

νάμεων της χώρας. Ενόσω επιδιώκει να εκφράσει πολιτικά τις δυνάμεις αυτές.

(86) 4.6. Συγκεκριμένα, ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. διεκδικεί να εκφράσει αυθεντικά τους μισθωτούς εργαζόμενους και τους άνεργους, τους αγρότες, τους συνταξιούχους, την εολαία και το νέο εργατικό δυναμικό της 'ευελιξίας' και της επισφάλειας, τις Ελληνίδες και τους Έλληνες που παράγουν και δημιουργούν στην οικονομία και στον πολιτισμό, υπερβαίνοντας ταυτόχρονα τις έμφυλες διακρίσεις και την εμπεδωμένη ιεράρχηση των φύλων. Διεκδικεί να εκφράσει τις γυναίκες με τους πολλαπλούς ρόλους και υποχρέωσεις που αδυνατούν να ισορροπήσουν την επαγγελματική, οικογενειακή και προσωπική τους ζωήν ενόσω υφίστανται συστηματική υποβάθμιση και απαξίωση. Διεκδικεί να εκφράσει τους επαγγελματίες και τους επιστήμονες, γυναίκες και άνδρες, και τη μικρή και μεσαία επιχειρηματικότητα που ασφυκτιά, τον κόσμο του πολιτισμού, τα περιβαλλοντικά κινήματα και τα κινήματα δικαιωμάτων. Αποσκοπεί να καταλύσει τη διαμόρφωση μιας μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας, με ισχυρά σφυρολαπτιμένους δεσμούς μεταξύ των μερίδων της, κοινωνικής πλειοψηφίας που θα συναπίζεται και θα εκφράζεται πολιτικά κατά τρόπο ενιαίο και τρόπο ανοιχτό στις αλλαγές και τις μεγάλες τομές που έχει επειγόντως ανάγκη η ελληνική κοινωνία.

(87) 4.7. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. αντλεί τις διαμορφώνεις της πρωτοβουλίες του μέσα από την εδραίωσή του στην κοινωνία και σε άμεση συνάρτηση με τις πρωτοβουλίες των παραγωγικών και καινοτόμων δυνάμεων της οικονομίας και του επιστημονικού δυναμικού της χώρας, του κόσμου της δημιουργίας και του πολιτισμού. Ενόσω στηρίζει με όλες του τις δυνάμεις τις αντίστοιχες κινητοποιήσεις α

ΚΕΑ. Εδώ αναφέρονται συμποκνωμένα οι αντίστοιχες προτάσεις του κόμματος και οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνει.

(90) 4.10. Σε σχέση με τα ζητήματα που αφορούν την ελληνική κοινωνία ως δόλον:

● **Ο κόσμος της εργασίας στο επίκεντρο.** Αύξηση μισθών, προστασία της εργασίας και της αξιοπρέπειας γυναικών και ανδρών, των κοινωνικών και συνδικαλιστικών δικαιωμάτων. Υποστήριξη του συνδικαλιστικού κινήματος, όπως οφείλει να αγκυρώνεται ουσιαστικά στην κοινωνία και τους εργαζόμενους, εκφράζοντας συστηματικά τα αιτίματά τους. Συγκεκριμένες Δεσμεύσεις: αύξηση του κατώτατου μισθού στα 800 Ευρώ και εφαρμογή του 35ωρου χωρίς μείωση αποδοχών. Επαναρρύθμιση της αγοράς εργασίας. Ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών, αποκατάσταση και διεύρυνση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας με πλήρη επαναφορά και θεσμική κατοχύρωση των αρχών της ευνοϊκότερης ρύθμισης και της επεκτασιμότητας. Αποκατάσταση του συνταγματικού δικαιώματος της μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία. Προστασία από τις απολύτεις μετηγενέσεις την επαναφορά του βάσιμου λόγου απόλυτης. Αποκατάσταση των συλλογικών δικαιωμάτων των εργαζόμενων και του δικαιώματος στην απεργία. Κατοχύρωση των εργασιακών δικαιωμάτων και της βασικής αρχής της ίσης αμοιβής για ίσης αξιας εργασία σε εκείνους και εκείνες που εργάζονται σε επισφαλείς μορφές απασχόλησης. Ενταξη όλων των εργαζόμενων, ανεξάρτητα από σχέσεις και μορφές εργασίας, στις πρόνοιες της οικείας κλαδικής σύμβασης. Αναγνώριση των εργαζόμενων σε πλατφόρμες ως μισθωτών και υπαγωγή τους στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Ρύθμιση της τηλεργασίας ως μισθωτής εργασίας από απόσταση με σεβασμό στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Στήριξη της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας με ίσα δικαιώματα όσον αφορά τους μισθούς και την εργασιακή τους εξέλιξη. Αντιμετώπιση του φαινομένου της σεξουαλικής παρενόχλησης και κάθε είδους εκφοβισμού. Ολοκληρωμένη εφαρμογή της Σύμβασης 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Μέτρα συμφιλίωσης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. Κατάργηση των αντεργατικών και συνδικαλιστικοκτόνων νόμων της κυβέρνησης ΝΔ.

● **Πλήρης μετασχηματισμός του παραγωγικού δυναμικού** της οικονομίας, της γεωργίας και κτηνοτροφίας, της βιομηχανίας, του τουρισμού, της ενέργειας και των υποδομών (χερσαίων, εναέριων, θαλάσσιων, υποθαλάσσιων και δικτυακών) και ουσιαστικός εκσυγχρονισμός τους. Υπό τους όρους μιας εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής, όπως την είχε συγκροτήσειν κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ και προς την κατεύθυνση παραγωγής μηδενικών ρύπων και τοξικών και προς την κυκλική οικονομία, την αειφορία και την κλιματική ουδετερότητα. Με μετάβαση κοινωνική δίκαιη που θα διαχεί την ωφέλεια παντού, θα αντιμετωπίζει τον κοινωνικό αποκλεισμό και θα διασφαλίζει την πλήρη συμμετοχή της κοινωνίας. Σε αυτήν την κατεύθυνση είναι στρατηγικής σημασίας η επανάκτηση του δημόσιου ελέγχου της ΔΕΗ και των ενεργειακών δικτύων, όπως και η σύνδεση του τουρισμού με την αγροτική παραγωγή και την περιφερειακή ανάπτυξη. Συγκεκριμένες δεσμεύσεις: παραγωγή του 50% της ηλεκτρικής ενέργειας αποκλειστικά από ενεργειακές κοινότητες ή/και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, νοικοκυριά και αγρότες. Κλιματικός νόμος με στόχο τη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα το 2045. Σύνδεση του κρατικού προϋπολογισμού και όλων των οικονομικών εργαλείων με το κλιματικό και

περιβαλλοντικό αποτύπωμα των επενδύσεων. Συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας μέσω της παροχής εξειδικευμένων κινήτρων σε επενδύσεις μεγαλύτερης κλίμακας. Άμεση κατάρτιση του ειδικού χωροταξικού ΑΠΕ με ουσιαστική συμμετοχή της κοινωνίας. Ουσιαστικός έλεγχος και ρύθμιση της αγοράς ενέργειας, καταπολέμηση της αισχροκέρδειας, θέσπιση μηχανισμών ασφαλείας τιμών, διασφάλιση κόστους ενέργειας σε πραγματικός όρους σε όλους τους καταναλωτές. Αντιμετώπιση και πρόληψη της ενεργειακής φτώχειας.

● **Πρωτογενής παραγωγή.** Το επαρκές, ασφαλές και ποιοτικό αγροτικό και κτηνοτροφικό προϊόν ως κύρια μέριμνα. Διασφάλιση της πρόσβασης όλων σε τρόφιμα υγιεινά, ασφαλή, υψηλής διατροφικής αξίας σε προσιτές τιμές και με παράλληλη αύξηση της προστιθέμενης αξίας τους. Βιωσιμότητα των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και στήριξη του αγροτικού εισοδήματος μέσα από ένα δημόσιο σύστημα γεωργικών ασφαλίσεων και με αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Μέτρα για τη διατήρηση του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο, με τη δημιουργία θέσεων εργασίας και ενός ευρέως φάσματος οικονομικών και πολιτισμικών δραστηριοτήτων, ειδικότερα σε μειονεκτικές νησιωτικές και ορεινές περιοχές. Συγκεκριμένες Δεσμεύσεις: μείωση της 'απόστασης' παραγωγών-καταναλωτών με ενίσχυση των συλλογικών σχημάτων. Ανακατεύθυνση των ενωσιακών επιδοτήσεων με δικαιοσύνη, στηρίζοντας τις περισσότερες ενάλωτες γεωργικές εκμεταλλεύσεις, προσαρμόζοντας και θωρακίζοντας την εγχώρια παραγωγή έναντι των πολλαπλών κρίσεων και ενθαρρύνοντας την καινοτομία. Προώθηση του «πράσινου» και ψηφιακός μετασχηματισμού στη γεωργία και την κτηνοτροφία. Στήριξη των μικρών και μεσαίων παραγωγών και υποστήριξη των νέων και καινοτόμων πρωτοβουλιών στις αντίστοιχες παραγωγικές διαδικασίες. Στήριξη του γεωργικού εισοδήματος μέσα από ένα δημόσιο σύστημα γεωργικών ασφαλίσεων, αξιοποιώντας και όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Ανανέωση της ηλικιακής σύνθεσης των αγροτών και συνεχής ουσιαστική υποστήριξη όλων όσοι ασχολούνται με τον πρωτογενή τομέα, μέσω δημόσιας συμβουλευτικής και εκπαίδευσης. Υπέρβαση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι αγρότες στην προσπάθειά τους να δραστηριοποιηθούν και να ανελιχθούν στο πλαίσιο και της αγροτικής οικονομίας. Συνεχής μέριμνα για τη συμπερίληψη της διάστασης του φύλου και της ισότητας των ευκαιριών σε όλους τους σχεδιασμούς, τα προγράμματα και τις δράσεις που θα αφορούν τον αγροτικό τομέα.

● **Δευτερογενής τομέας.** Η ανθεκτικότητα της ελληνικής βιομηχανίας και μεταποίησης στην περίοδο της πανδημίας οφείλει να αποτελέσει οδηγό για την αξιοποίηση του συνόλου των παραγωγικών δυνάμεων της χώρας και την ανάκαμψη της οικονομίας. Συνεχής μέριμνα για τη συμπερίληψη της διάστασης του φύλου και της ισότητας των ευκαιριών σε όλους τους σχεδιασμούς, τα προγράμματα και τις δράσεις που θα αφορούν τον αγροτικό τομέα, μεταποιητικής βιομηχανίας με τον πρωτογενή τομέα και τον τουρισμό, διαμόρφωση ενός σύγχρονου χωροταξικού πλαισίου για τις βιομηχανικές δραστηριότητες, αντιμετώπιση του ανξημένου ενεργειακού κόστους και παροχή κινήτρων για την περιβαλλοντική αναβάθμιση της εγχώριας βιομηχανίας.

● **Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.** Ο παραγωγικός ιστός της χώρας συγκροτείται εν πολλοίς από οικογενειακές, από μικρές και από μεσαίες επιχειρήσεις. Αυτές οφείλουν να τύχουν της δέουσας στήριξης ενώ μορφές κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, οικονομικά υγιείς και διαφανείς συνεταιριστικού θεσμού, όπως και άλλες μορφές κοινωνικής-οικονομικής οργάνωσης και συνέργειας, οφείλουν να αποκτήσουν σημαντικό μερίδιο της όλης αναπτυξιακής διαδικασίας. Η ανάπτυξη της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης μπορεί εν προκειμένω να συμβάλει σημαντικά. Συγκεκριμένες δεσμεύσεις: Ανακατανομή των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και ενεργοποίηση της Αναπτυξιακής Τράπεζας προς αυτήν την κατεύθυνση. Ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας και ειδική υποστήριξη των επιχειρηματιών και αυτοαπασχολούμενων που είναι μητέρες. Απομείωση και ρύθμιση των συναφών χρεών.

● **Μετασχηματισμός του κράτους με στόχο την επενδυτική επιτάχυνση που απαιτεί σημεριά η οικονομία.** Ο δημόσιος τομέας οφείλει να στηρίζει ενεργά με επενδύσεις και εξειδικευμένα μέτρα την αναπτυξιακή προσπάθεια. Το κράτος, πέρα από θεσμικός ρυθμιστής της αγοράς, οφείλει να διασφαλίζει την ομαλότητα και τη συνέχεια του εφοδιασμού της κοινωνίας. Ριζική ελάφρυνση της γραφειοκρατίας και ψηφιακός μετασχηματισμός. Απελευθέρωση της κοινωνικής και της πολιτικής δυναμικής των θεσμών της τοπικής και της περιφερειακής αυτοδιοίκησης και εμβάθυνση της τοπικής δημοκρατίας. Ενίσχυση της αποκέντρωσης και της ενεργού συμμετοχής των πολιτών. Ανάδειξη της σημασίας της μητροπολιτικής διοίκησης στη βάση της αρχής της επικουρικότητας. Αποσφίνιση και ενίσχυση των αρμοδιοτήτων της τοπικής και της περιφερειακής αυτοδιοίκησης με ταυτόχρονη εξασφάλιση των αναγκών των πολιτών και οικονομικών πόρων. Συγκεκριμένες δεσμεύσεις: Ενίσχυση του αναπτυξιακού και κοινωνικού ρόλου της Αυτοδιοίκησης με τη μεταφορά μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

δίων προσαρμογής στην κλιματική κρίση στην αναπτυξιακή διαδικασία και στις υποδομές ως αίρεση σε όλες τις δημόσιες και ιδιωτικές χρηματοδοτήσεις. Κατασκευή έργων υποδομής για την ανθεκτικότητα της κοινωνίας. Αναθεώρηση και εφαρμογή των σχεδίων διαχείρισης κινδύνου πλημμύρας και της πρόληψης δασικών πυρκαγιών με προτεραιότητα τις μικτές ζώνες δάσους-κατοικίας. Επαναεισιτουργία των 36 φορέων προστατευόμενων περιοχών σε περιφερειακή διάσταση με μόνιμη στελέχωση και τοπικές διοικήσεις με συμμετοχή των φορέων της περιφέρειας. Ολοκλήρωση του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού. Στήριξη των δήμων με αυστηρές προϋποθέσεις για τα σχέδια βιώσιμης αστικής κινητικότητας, διαλογής στην πηγή οργανικών αποβλήτων και ανακύκλωσης σε διακριτά ρεύματα. Βιοκλιματικές πόλεις.

● **Τραπεζικό σύστημα.** Το τραπεζικό σύστημα είναι υπερβολικά συγκεντρωτικό. Οι 4 συστηματικές τράπεζες έχουν επιβιώσει μέσω διαδοχικών ανακεφαλοποιήσεων με δημόσιο χρήμα ενώ σήμερα συντηρούνται με αναβολή φορολόγησης. Το εν λόγω σύστημα εισφέρει ελάχιστα στην παραγωγική λειτουργία της χώρας, αφού οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις παραμένουν εν πολλοίς αποκλεισμένες από τραπεζική χρηματοδότηση. Σε μια περίοδο μάλιστα όπου οι τράπεζες απολαμβάνουν μεγάλη ρευστότητα από την επέκταση του προγράμματος αγοράς ομολόγων από την EKT καθώς και από την αύξηση των καταθέσεων. Με εξαίρεση τις πολύ μεγάλες επιχειρήσεις, τα κεφάλαια αυτά δεν χρηματοδοτούνται την πραγματική οικονομία αλλά τοποθετούνται ‘ασφαλώς’ σε κρατικά ομόλογα.

Το ΤΧΣ –το οποίο έπρεπε να είχε καταργηθεί το 2019 στη βάση του ιδρυτικού του νόμου και επιβιώνει με παρατάσεις που εκχωρεί η κυβέρνηση ΝΔ–διαχειρίζεται μετοχές τραπεζών κυριόττητας του δημοσίου. Το ίδιο σχεδιάζει να ιδιωτικοποιήσει τις εν λόγω μετοχές μέσω αυξήσεων του μετοχικού κεφαλαίου, όπως έκανε με την Τράπεζα Πειραιώς. Το πρόγραμμα «αποεπένδυσης», όπως ονομάζεται, αποτελεί ένα ακόμα βήμα στην επιθετική πολιτική ιδιωτικοποίσεων της κυβέρνησης ΝΔ που μειώνει δραστικά τη δυνατότητα του Δημοσίου να ασκήσει αναπτυξιακή πολιτική. Επιπλέον, η διαχείριση των «κόκκινων δανείων» από τις Εταιρείες Διαχείρισης (Servicers) συνιστά πραγματική απειλή για νοικοκυριά και επιχειρήσεις, αφού αυτές, αξιοποιώντας τον πτωχευτικό νόμο, είναι απρόθυμες να ρυθμίσουν δάνεια και απαιτήσεις. Η κατάργηση του ΤΧΣ και η υπαγωγή των μετοχών του στο Ταμείο Αξιοποίησης της Δημόσια Περιουσίας με την τροποποίηση του ιδρυτικού Νόμου του τελευταίου αποτελούν τον στόχο και τη μέθοδο να τεθεί υπό δημόσιο έλεγχο τουλάχιστον μια συστηματική τράπεζα που θα στηρίζει μια συμπεριλυπτική αναπτυξιακή δυναμική. **Συγκεκριμένες δεσμεύσεις:** Ανανέωση και πλήρης αξιοποίηση της Αναπτυξιακής Τράπεζας. Άσκηση κατά τα παραπάνω των δικαιωμάτων του Δημοσίου στη διοίκηση των συστηματικών τραπεζικών. Τέρμηση παράλληλου συστήματος νέων χρηματοπιστωτικών θεσμών (τράπεζα μικροπιστώσεων, συνεταιριστικές τράπεζες, ταμιευτήρια και επενδυτικά ταμεία ειδικού σκοπού) που θα προσφέρουν διαφοροποιημένα χρηματοπιστωτικά προϊόντα και υπηρεσίες. Απομείωση και ούθυμιση της ήδη υπέρογκου ιδιωτικού χρέους.

ηση και κωδικοποίηση της υφιστάμενης φορολογικής νομοθεσίας και νομοθέτηση ενός δικαιούτερου φορολογικού συστήματος με σταθερά προοδευτικούς συντελεστές φορολογίας Εφαρμογή περιουσιολόγιου. Ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών, ψηφιοποίηση και διασύνδεση των συστημάτων διασταύρωσης πληροφοριών προκειμένου να εξασφαλιστεί ισονομία και φορολογική δικαιούσην.

- **Γενική δέσμευση:** Δημοκρατικός προγραμματισμός σε κεντρικό, περιφερειακό και δημοτικό επίπεδο, με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και τη διασφάλιση διαδικασιών διαφάνειας, δημοκρατικού ελέγχου και λογοδοσίας στην κατεύθυνση της αποκέντρωσης οικονομικών δραστηριοτήτων. Συμμετοχικός προϋπολογισμός όπου είναι δυνατόν που θα λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου. Τα περιφερειακά συνέδρια που οργάνωσε η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ έχουν εδώ να διάξουν πολλά.

(91) 4.11. Σε σχέση με τους βασικούς κοινωνικούς θεσμούς:

Κοινωνικό κράτος και κράτος πρόνοιας. Στόχος είναι ο οικοδόμηση ενός νέου, σύγχρονου καθολικού κοινωνικού κράτους, ενός κράτους πρόνοιας που εξαιρετικά αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης για όλες και όλους σύνοροι, σε κάθε φάση της ζωής τους, αντιμετωπίζουν κρίσεις κάθε είδους, εξωτερικές ή και προσωπικές, ενώ το ίδιο βρίσκεται σε θέση να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις τρέχουσες μεγάλες προκλήσεις των διευρυνόμενων ανισοτήτων, της επισφάλειας, της ανέχειας και του αποκλεισμού. Με ένα νέο δίκτυο ασφαλείας, το Εισόδημα Έκτακτης Ανάγκης, όπου το κράτος καθορίζει ποιοι επλήγησαν, ανεξαρτήτως προηγουμένων εισοδημάτων. Με ένα μεγάλο δίκτυο δωρεάν ποιοτικών υπηρεσιών και παροχών φροντίδας υγείας και πρόνοιας, δίκτυο διασφαλισμένο από γενναιόδωρες δημόσιες επενδύσεις για το παιδί, τον ανάπτυρο, τον ηλικιωμένο, τη γυναίκα, για κάθε πολίτη όποτε το έχει ανάγκη. Συγκεκριμένες δεσμεύσεις: Σύστημα καθολικής φροντίδας του παιδιού από την κύηση μέχρι την ενηλικίωση και υποστήριξη κάθε εργαζόμενης και άνεργης μητέρας. Επένδυση στην αξιοπρεπή και ανεξάρτητη διαβίωση. Επένδυση στην προσβασιμότητα των αναπήρων. Επένδυση στη διαγενεακή αλληλεγγύη και στη φροντίδα των ηλικιωμένων στην κοινότητα, ώστε κανείς ηλικιωμένος να μη μένει μόνος και αβοήθητος. Επένδυση στην αποϊδρυματοποίηση. Εξασφάλιση αξιοπρεπούς στέγης με πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή κατοικία. Στήριξη των νέων και των νέων ζενγαριών με αύξηση του στεγαστικού επιδόματος και άλλα μέτρα στεγαστικής ενίσχυσης.

• Υγεία. Καθολική και ισότιμη κάλυψη των υγειονομικών αναγκών όλων από ένα αξιόπιστο Δημόσιο Σύστημα Υγείας. Συγκεκριμένες δεσμεύσεις: οικοδόμηση ενός νέου ΕΣΥ που θα διασφαλίζει την ισότητα στην πρόσβαση και στο αποτέλεσμα της φροντίδας μέσω της ενδυνάμωσης και της ενίσχυσης της αποτελεσματικότητάς του και της εξασφάλισης του αναγκαίου μόνιμου ιατρικού, νοσηλευτικού και διοικητικού προσωπικού, με δραστική αύξηση των ΜΕΘ και ένταξη των νοσηλευτών στα βαρέα και ανθυγεινά επαγγέλματα. Ενός ΕΣΥ που θα εμπνέει εμπιστοσύνη, θα εκμηδενίζει την επισφάλεια ανεξαρτήτως εισοδήματος, θα αντιμετωπίζει όλους και όλες σεβόμενο την αξιοπρέπειά τους και θα προσφέρει υπηρεσίες υψηλής κοινωνικής προστίθμευτης αξίας χωρίς να σπαταλά τον χρόνο και την υπομονή των ασθενών. Γενναία επένδυση συναφώς με στόχο τη σύγκλιση με το μέσο όρο των σχετικών δημοσίων δαπανών της ΕΕ για την αντιμετώπιση των υγειονομικών ανισοτήτων. Προτεραιότητα στην πρωτοβάθμια και στην κοινοτική φροντίδανγείας. Ένταξη της διάστασης του φύλου στις πρόνοιες της δημόσιας υγείας.

- **Παιδεία, εκπαίδευση, επιστημονική έρευνα, σχέσεις εκκλησίας κράτους.** Η επαρκής, ποιοτική και εκσυγχρονισμένη εκπαίδευση αποτελεί κοινωνικό δι-

καίωμα. Η πολιτεία οφείλει να την παρέχει δωρεάν κατανοήσις όρους ουσιαστικής ισοτιμίας σε κάθε μέλος της κοινωνίας κατά τις διάφορες φάσεις της ζωής καθενός και καθημεριάς. Επιπλέον, η πολιτεία οφείλει να μεριμνά συναφώς και να λειτουργεί αντισταθμιστικά αμβλύνοντας τις κάθε είδους κοινωνικές ή άλλες ανισότητες. Βάση της εκπαίδευσης αποτελεί πάντα η διδακτική σχέση, δηλαδή η ενεργός, αμοιβαίως γονιμοποιητική, σχέση διδάσκοντος και διδασκομένων. Το σχολείο, με τις πολλές και διακριτές κατηγορίες προσωπικού που εμπλέκονται στη λειτουργία του, οφείλει να καταστεί, εκτός των άλλων, μορφή πολιτιστικού κέντρου στην περιοχή του. Απαρέγκλιτη τίρηση της θρησκευτικής ουδετερότητας του Κράτους και εξασφάλιση της ελευθερίας έκφρασης των θρησκευτικών πεποιθήσεων. Συγκεκριμένες δεσμεύσεις: Καθιέρωση των 14ετούς υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Καθιέρωση των λίγων μαθημάτων στη Γ' Λυκείου και των διαδικασιών αναβάθμισης του απολυτηρίου. Αναβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης με αποσαφήνιση και αναδιάρθρωση των στόχων εκπαίδευσης, του προγράμματος και του περιεχομένου σπουδών σε κάθε εκπαιδευτική βαθμίδα και σε κάθε τάξη. Συστηματική περιοδική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Εξήγηση και προώθηση του αιτήματος περισσότερης των φύλων σε ολόκληρη τη διδακτική και μαθησιακή διαδικασία. Προώθηση των δυνατοτήτων ελεύθερης πρόσβασης στα ΑΕΙ. Στήριξη και αναβάθμιση της επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης. Πρόσληψη μόνιμων εκπαιδευτικών και καθιέρωση της συστηματικής επιμόρφωσής τους. Αύξηση της χρηματοδότησης ώστε να συγκλίνει με τον μέσο όρο των συναφών δημόσιων δαπανών της ΕΕ. Ιδιαίτερη μέριμνα για την επιστημονική έρευνα όλων των κατευθύνσεων που διεξάγεται στα ΑΕΙ και στα Ερευνητικά Κέντρα. Στήριξη των προοπτικών καινοτομίας σε όλους τους τομείς. Εξασφάλιση πόρων για την αντίστοιχη χρηματοδότηση. Αποσαφήνιση των διακριτών ρόλων κράτους και ορθόδοξης ελληνικής εκκλησίας και εξορθολογισμός των σχέσεών τους σε όλα τα επίπεδα μέσω ειλικρινούς και αμοιβαίας επωφελούς διαλόγου. Κατασκευή μονού συντομολανακού νεκροταφείου στην ευρύτερη περιφέρεια των Αθηνών. Κατάργηση των αντι-εκπαιδευτικών νομοθετημάτων της παρούσας κυβέρνησης και ριζική βελτίωση όσων έχουν καταστεί αναντίστρεπτα.

● Πολιτισμός. Ο πολιτισμός ως δύναμη ζωογόνος που ενισχύει την κοινωνική συνοχή καλλιεργώντας την ευρύτερη μόρφωση και εξασφαλίζοντας την πολύπλευρη γνώση της ιστορίας. Ο πολιτισμός ως συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας, ως συνιστώσα των διεθνών σχέσεων της και ως μορφή διπλωματίας και επικοινωνίας. Θωράκιση του δημόσιου χαρακτήρα της πολιτιστικής κληρονομιάς και σύνδεσή της με την καλλιτεχνική δημιουργία και τις εκπαιδευτικές διαδικασίες. Διευκόλυνση της πολιτισμικής ποικιλομορφίας. Αξιοποίηση της πολιτιστικής τεχνολογίας. Μέριμνα για τις κοινωνικές ομάδες που είναι αποκλεισμένες για λόγους εισοδήματος, γεωγραφικής απόστασης ή επειδή ανήκουν σε μειονοτικές, σε μεταναστευτικές ή σε προσφυγικές ομάδες. Ενεργός στήριξη των καλλιτεχνών και των εργαζόμενων στον πολιτισμό και γυναικεία καλλιτεχνική δημιουργία. Ενίσχυση του σύγχρονου πολιτισμού και της καλλιτεχνικής δημιουργίας σε όλες τις εκφάνσεις της (θέατρο, μουσική, χορός, ζωγραφική, γλυπτική, κεραμοποιία, κινηματογράφος, βιβλίο, σύγχρονες μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης με χρήση της τεχνολογίας). Ιδιαίτερη μέριμνα για τις μορφές δημιουργίας που προέρχονται από την πρωτοβουλία μικρών και ανεξάρτητων ομάδων νέων καλλιτεχνών. Ο πολιτισμός ως 'έλκυστής' ενός πολύπλευρου τουρισμού, όχι ως υπηρέτης του τουρισμού μεγάλης κλίμακας. Συγκεκριμένες δεσμεύσεις: Συγκρότηση πανελλαδικού δικτύου πολιτισμικών κέντρων και βιβλιοθηκών ανά περιφέρεια και στην 'ενδοχώρα' των μεγάλων πόλεων. Αναβάθμιση των καλλιτεχνικών σπουδών στο επίπεδο μιας τριτοβάθμιας «Ακαδημίας Τεχνών» στην Αθήνα.

να και στη Θεσσαλονίκη. Ιδρυση «Συμβουλίου Τεχνών» από ειδικούς. Συμβουλίου που θα επιλαμβάνεται συμβούλευτικά της πολιτιστικής στρατηγικής της χώρας και θα επιλέγει τους καλλιτεχνικούς διευθυντές των δημόσιων καλλιτεχνικών φορέων. Κατάργηση των πολιτισμοκτόνων νόμων και θεσμίσεων της Κυβέρνησης.

(92) 4.12. Σε σχέση με τον εκδημοκρατισμό του κράτους, την ενδυνάμωση του κράτους δικαιού και την προστασία των δημοκρατικών δικαιωμάτων:

Για τον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ύψιστη προτεραιότητα αποτελεί η διεύρυνση και η εμβάθυνση της ουσιαστικής δημοκρατίας παντού, σε συνάρτηση με την ιδεολογική και θεσμική εμπέδωση των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων όλων. Ιδίως των ευάλωτων και των αποκλεισμένων κοινωνικών ομάδων. Αν η λειτουργία ενός ισχυρού κοινωνικού κράτους αποτελεί προϋπόθεση κοινωνικής συνοχής και ευημερίας, ένα αυθεντικό κράτος δικαιού, δηλαδή η ισονομία, η εγγύηση των δικαιωμάτων, η ασφάλεια δικαίου και η απρόσκοπη απονομή δικαιοσύνης συγκροτούν ασπίδα προστασίας του συνόλου της κοινωνίας και άρα συνιστούν πολιτικές και θεσμικές προτεραιότητες χωρίς δεύτερες σκέψεις ή συμψηφισμούς. Ο αναγκαίος εκδημοκρατισμός του κράτους προς αυτήν την κατεύθυνση επείγει ιδιαίτερα, εκτός των άλλων, λόγω των κοινωνικά ασύμμετρων επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης και των ασύμμετρων υγειονομικών κινδύνων. Κατά συνέπεια, η εκ νέου νοματοδότηση του δημόσιου χώρου και η επαναθεμελίωση των σχέσεων μεταξύ κρατικού μπαχανισμού, κοινωνίας και πολιτικού συστήματος, καθώς και η αποκέντρωση και η ουσιαστική ανάπτυξη της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης καθίστανται αντίστοιχα επιτακτικές. Στόχος είναι ένα κράτος δικαίου με αποκατεστημένη την εμπιστοσύνη μεταξύ κράτους και κοινωνίας, με χρηστή διοίκηση υπόδρους κοινωνικής αποτελεσματικότητας, όπως και η εξάλειψη της διαπλοκής και της διαφθοράς και η ενίσχυση του δημοκρατικού ελέγχου.

• Τα Υπουργεία, οι κρατικοί και οι διοικητικοί θεσμοί συνιστούν τμήματα της κοινωνίας 'υπό το έργον' της ξεχωριστότητας των αναγκών της στο αντικείμενο της εκάστοτε αρμοδιότητάς τους. Απαιτούνται δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις που θα υποβάλουν κάθε θεσμό σε δημοκρατικό έλεγχο υπό την κατάλληλη κάθε φορά μορφή ενώ θα οδηγούν στην εμπέδωση ενός κλίματος όπου όσοι και όσες υπηρετούν στον δημόσιο τομέα αισθάνονται ελεύθεροι και δημιουργικοί ενόσω επιτελούν το σημαντικό έργο τους. Στο πλαίσιο μιας ειραρχίας που τηρεί απαρέγκλιτα τους νόμους, πατάσσει τη διαφθορά και τη διαπλοκή όπου τη βρίσκει και εμπνέει τον γενικευμένο σεβασμό. Από την άλλη πλευρά, η θέσπιση **Ανεξάρτητων Αρχών**, συνιστούν μεν ίττα της πολιτικής ενώπιον του επελαύνοντος νεοφιλελευθερισμού (αφού αυτές δεν θα είχαν καταστεί αναγκαίες εάν η εκτελεστική εξουσία είχε ανταποκριθεί διαχρονικά στις συνταγματικές επιταγές ασκώντας πολιτική με άξονα την αξιοκρατία και τη διαφάνεια), αλλά μιλαταύτα οι ίδιες ασκούν σημαντικές ρυθμιστικές και ελεγκτικές λειτουργίες που οφείλουν, και αυτές, να υπόκεινται σε δημόσια λογοδοσία και δημοκρατικό έλεγχο. Συγκεκριμένες δεσμεύσεις: Κατάργηση των νομοθετικών ρυθμίσεων του «επιτελικού κράτους» της κυβέρνησης ΝΔ. Αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης και του ανθρώπινου δυναμικού της και συναφής επιμόρφωσης. Κατοχύρωση των ερ-

γασιακών σχέσεων και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας στο δημόσιο, όπου θα περιλαμβάνονται θέματα μισθολογικά και χρόνου εργασίας. Κατάργηση εργολαβικών μορφών εργασίας στο δημόσιο. Αναγκαίες προσλήψεις με προτεραιότητα την υγεία, την παιδεία, την κοινωνική ασφάλιση και το ΣΕΠΕ. Κατάργηση όλων των διατάξεων για προσλήψεις κατά παρέκκλιση του ΑΣΕΠ που θέσπισε η κυβέρνηση ΝΔ, αποκομματικοποιηση του ΑΣΕΠ και ενισχυση της διανγείας. Επιβολή της διαφάνειας και της συστηματικής λογοδοσίας, όπως και ανάπτυξη της αποτελεσματικότητας των λειτουργιών του δημοσίου με τη συστηματική συνδρομή του ψηφιακού μετασχηματισμού. Διοικητική αναδιάρθρωση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας. Νομοθετικό πλαίσιο για τις Ανεξάρτητες Αρχές με αυτηρό πλαίσιο των όρων για τη δημιουργία τους, με ενδεχόμενες λειτουργικές συγχωνεύσεις, με ενιαίους λειτουργικούς κανόνες, με αυτηρή περιχαράκωση των αρμοδιοτήτων τους, με προσδιορισμό των ασυμβιβάστων και με προβλέψεις σχετικά με ενδεχόμενη «σύγκρουση συμφερόντων» μεταξύ των μελών τους, με πλαίσιο λογοδοσίας των πεπραγμένων τους. Διασφάλιση μιας ακηδεμόνευτης, κομματικά 'ανεξίθρησκης' και αυθεντικής αξιοκρατίας πάντα προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος και του πολίτη. Προστασία της πολυφωνίας και της ελεύθερης δημοσιογραφικής έκφρασης, ενίσχυση και αποτελεσματική λειτουργία του ΕΣΡ. Διαφανή και αντικειμενικά κριτήρια στήριξης των ΜΜΕ και αναβάθμιση της ΕΡΤ.

• Δικαιοσύνη. Η βραδύτητα κατά την απονομή δικαιοσύνης υποσκάπτει τα ανθρώπινα δικαιώματα, δυσχεραίνει την ομαλή διεξαγωγή της καθημερινής ζωής και βλάπτει ακόμη και το επιχειρηματικό περιβάλλον. Διάφορες μορφές ανισότητας έτσι διαιωνίζονται γιατί, εκτός των άλλων, όσοι ή όσες δεν διαθέτουν υψηλού επιπέδου (άρα και υψηλού κόστους) νομική υποστήριξη δυσκολεύονται να απεμπλακούν από τους δαιδάλους της νομοθεσίας και του δικαστικού συστήματος. Συγκεκριμένες δεσμεύσεις: ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού στο ευρύτερο δικαστικό σύστημα, αποκέντρωση του συστήματος απονομής δικαιοσύνης, διοικητική απλοποίηση της λειτουργίας του δικαστικού συστήματος, ενίσχυση θεσμών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και απλούστευση της νομοθεσίας με συστηματική κωδικοποίηση.

• Αστυνομία και κατασταλτικοί μπαχανισμοί. Επέιγουσα ανάγκη εκδημοκρατισμού της Αστυνομίας και των σωμάτων ασφαλείας και αναβάθμισης του μορφωτικού επιπέδου και της κατάρτισης των αντίστοιχων στελεχών. Συγκεκριμένες δεσμεύσεις: Κατάργηση της ομάδας «Δράση». Κατάργηση των νόμων της κυβέρνησης ΝΔ για τις συγκεντρώσεις και την πανεπιστημιακή αστυνομία. Ριζική αναμόρφωση του εκπαιδευτικού προγράμματος των αστυνομικών σχολών. Υπαγωγή όλων των προσλήψεων στελεχών των σωμάτων ασφαλείας αποκλειστικά σε πανελλαδικές εξετάσεις. Επιλογή της ηγεσίας της σωμάτων ασφαλείας από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής.

• Σωφρονιστικό σύστημα. Σκοπός του σωφρονιστικού συστήματος δεν είναι απλώς η πιμορφία του παραβάτη αλλά και η ομαλή επανένταξή του στο κοινωνικό σύνολο. Απαιτείται ο εξορθολογισμός του σωφρονιστικού συστήματος και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο του. Συγκεκριμένες δεσμεύσεις: Λειτουργία σχολείων όλων των βαθμίδων στις φυλακές. Δημιουργία προγραμμάτων επαγγελματικής ένταξης των αποφυλακισμένων. Ενίσχυση των επαγγελματικών

ευκαιριών για τους κρατούμενους. Ενίσχυση των αγροτικών φυλακών, εφαρμογή της ημιελεύθερης διαβίωσης και εφαρμογή των «Κανόνων των Ηνωμένων Εθνών» για τη μεταχείριση των φυλακισμένων γυναικών. Εξορθολογισμός του σωφρονιστικού συστήματος και σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Άμεση επαναφορά του σωφρονιστικού έργου στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

• Ισότητα των φύλων. Για την επίτευξή της είναι καθοριστική η συμβολή της εμπειρίας των φεμινιστικών κινημάτων και των επεξεργασιών της φεμινιστικής σκέψης, όπως και η όλη μάχη των ιδεών. Η οριζόντια ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στους θεσμούς και σε κάθε πολιτική δραστηριότητα, όπως και η ένταξη της διάστασης του φύλου στους προϋπολογισμούς των Υπουργείων και των νομικών προσώπων που ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση είναι απαραίτητες. Όπως είναι απαραίτητη και η αποτίμηση των αποτελεσμάτων που επιφέρει κάθε διάταξη/μέτρο/στρατηγική που εφαρμόζεται συναφώς: ειδικά μέτρα/ποσοστώσεις για ειδικές και κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες γυναικών (μακροχρόνια άνεργες, γυναίκες μόνες γονείς, Ρομά, ΑμεΑ, μουσουλμάνες, μετανάστριες ή γυναίκες πρόσφυγες, κρατούμενες και αποφυλακιζόμενες, θύματα σωματεμπορίας. Συγκεκριμένες δεσμεύσεις: πλήρης εφαρμογή των αντίστοιχων μέτρων. Κατάργηση του νόμου για τη συν-επιμέλεια. Νομική αναγνώριση του εγκλήματος της γυναικοκτονίας με την ένταξη του στον Ποινικό Κώδικα.

• Δικαιώματα ΛΟΑΤΚΙ+. Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ κατοχύρωσε δικαιώματα για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, θεσμοθετώντας το σύμφωνο συμβίωσης, το δικαίωμα αναδοχής στα ομόφυλα ζευγάρια και θεσπίζοντας πλαίσιο για τη νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου. Συγκεκριμένες δεσμεύσεις: επέκταση του δικαιώματος σύναψης γάμου για τα ομόφυλα ζευγάρια με πλήρη δικαιώματα. Θεσμοθέτηση του δικαιώματος τεκνοθεσίας και ελεύθερη πρόσβαση στις μεθόδους υποβοηθούμενης αναπαραγωγής ανεξάρτητα από φύλο, σεξουαλικό προσανα

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ

(93) 5.1. Θεμελιώδης προϋπόθεση για να διαμορφωθεί η αναγκαία κοινωνική και πολιτική δύναμη που θα επιτύχει να νικήσει στις επόμενες εκλογές είναι ένα μαζικό, δημοκρατικό, σύγχρονο, αριστερό κόμμα. Κόμμα ικανό να αναγνωρίζει τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία στο βάθος και την αλληλεξάρτηση τους και να επιφέρει τις μεγάλες δημοκρατικές τομές και τις μεταρρυθμίσεις που η ίδια έχει απόλυτη ανάγκη. Κόμμα ικανό να εμπινέει και να οργανώνει τις κοινωνικές δυνάμεις προς αυτήν την κατεύθυνση, με πλήρη επίγνωση ότι είναι οι κοινωνικές δυνάμεις και όχι τα κόμματα που υιοθετούν και φέρουν σε πέρας τέτοιες αλλαγές. Θέλοντας να συμπορευθεί με τη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία που ασφυκτιά υπό τις παρούσες συνθήκες, ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. διεκδικεί τη νίκη στις επόμενες εκλογές και την προοδευτική διακυβέρνηση της χώρας.

(94) 5.2. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. συνιστά ενιαίο κόμμα. Όχι παράταξη. Συγκροτήθηκε τον Ιούνιο του 2020, στηριζόμενος στη διακίρυξη που θα εγκριθεί στο Συνέδριο. Με αυτήν τη διακίρυξη να αποτελεί ιδρυτικό του ντοκουμέντο, ομόφωνα ψηφισμένο, το οποίο ενέπνευσε και εξακολουθεί να εμπνέει τον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. φέρνοντάς τον μέχρις εδώ. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. προέκυψε ως πολιτικό αποτέλεσμα της απόφασης του ΣΥΡΙΖΑ το 2019 να διευρυνθεί υποδεχόμενος στις τάξεις του συλλογικότητες και πρόσωπα του ευρύτερου αριστερού και προοδευτικού χώρου. Η εν λόγω διεύρυνση διαδραμάτισε ευεργετικό πολιτικό ρόλο, ιδίως αν ληφθούν υπ' όψιν οι ιδιαζόντως δυσμενείς συνθήκες που είχαν διαμορφώσει για την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ τόσο το αρνητικό αποτέλεσμα των ευρωεκλογών όσο και η λυσσαλέα επίθεση της ΝΔ και των συστημικών ΜΜΕ με αφορμή την τραγωδία στη Μάντρα και στο Μάτι και τη Συμφωνία των Πρεσπών. Υπενθυμίζουμε ότι η υπερψήφιση της τελευταίας, όπως και η διατάρποντη κυβερνητικής πλειοψηφίας στο κοινοβούλιο είχαν τότε τεθεί απολύτως εν αμφιβόλω.

Οι καταβολές του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ανιχνεύονται στο εργατικό και το ευρύτερο λαϊκό κίνημα του τέλους του 19ου αιώνα, στη δημιουργία του ΕΑΜ και στην Εθνική Αντίσταση, στους δημοκρατικούς αγώνες ενάντια στο μετεμφυλιακό κράτος, στον αγώνα του 114 και του 15%, στην αντιδικτατορική αντίσταση, στην εξέγερση του Πολυτεχνείου, στο μεταπολιτευτικό κύμα του εργατικού και φοιτητικού ριζοσπαστισμού, στη δημοκρατική έκρηξη του 1981 παρά τις αντιφάσεις της, στο κίνημα ενάντια στην νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και στις λειτουργίες του Κοινωνικού Φόρουμ. Όπως και στους αγώνες που αναλήφθηκαν κατά την περίοδο της χρεοκοπίας και στη συνάντηση με σοσιαλιστικές, οικολογικές και προοδευτικές δυνάμεις που στήριξαν την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ στο αγώνα της ενάντια στη λιτότητα και στον αυταρχισμό, αντιτάχθηκαν στη συστηματική συκοφαντία εναντίον του και υπεράσπισαν με το αναλογιόν κόστος την ανάγκη υπογραφής της Συμφωνίας των Πρεσπών.

Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. συγκροτήθηκε ως συνέχεια, διεύρυνση και μετασχηματισμός του ΣΥΡΙΖΑ, όπως αυτός είχε ιδρυθεί επίσημα τον Ιούλιο του 2013. Η διεύρυνση και ο μετασχηματισμός αυτός, ποιοτικός και ποσοτικός, αποσκοπεί στη συγκρότηση και λειτουργία ενός σύγχρονου, πολλαπλά ελκυστικού κόμματος. Κόμματος που επιδιώκει να ασκήσει πολιτική αξιακής και ιδεολογικής πυγεμονίας εκφράζοντας πολιτικά το σύνολο των

αυθεντικών λαϊκών συμφερόντων και διεκδικήσεων Κόμματος που δρα ως μαγνήτης πολιτικού ήθους και πολιτικής προβληματικής για όλα τα προοδευτικά και δημοκρατικά πολιτικά ρεύματα. Η πανδημία αναμφίβολα επιβράδυνε την πορεία ανάπτυξης του κόμματος, όσο κι αν το κόμμα, υπερβαίνοντας εαυτόν, κατόρθωσε να οργανωθεί διαδικτυακά σύντομα και αποτελεσματικά. Το Συνέδριο αποτελείτην ολοκληρωμένη θέσμιση του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ενώ το καταστατικό που θα εγκρίνει το ίδιο περιγράφει πλήρως τα φυσιογνωμικά χαρακτηριστικά του κόμματος και τους όρους λειτουργίας του.

(95) 5.3. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι κόμμα ανοιχτό σε όλους και όλες, ανεξαρτήτως φύλου, πλικίας, κοινωνικής προέλευσης ή πολιτικής διαδρομής εφόσον αναγνωρίζουν τον εαυτό τους και τις προσδοκίες τους στις αριστερές αρχές του κόμματος και στο πολιτικό πρόγραμμα του. Είναι κόμμα συμμετοχικό. Ανοιχτό σε όλους τους αριστερούς και προοδευτικούς πολίτες. Ανοιχτό σε εκείνες και εκείνους που προέρχονται από διαφορετικές ιδεολογικές αφετηρίες ή πολιτικές διαδρομές ενώ εντάσσονται σε ποικίλους κοινωνικούς χώρους. Είναι κόμμα ανοιχτό στις νέες και ριζοσπαστικές ιδέες και όχι προσκολλημένο στα δόγματα της μιας ή της άλλης ιδεολογικής παράδοσης. Είναι κόμμα που συνθέτει με σεβασμό, αλλά κριτικά, τις πολιτικές παραδόσεις της Αριστεράς: της κομμουνιστικής, της ριζοσπαστικής, της ανανεωτικής, της σοσιαλιστικής, της ελευθεριακής. Είναι κόμμα εν κινήσει που φιλοδοξεί να εντάξει στις γραμμές του και να εκφράσει πολιτικά και εκλογικά πολίτες που προέρχονται από διαφορετικές παραδόσεις, ξεκινώντας από την εκτός κοινοβουλίου Αριστερά και φτάνοντας μέχρι το δημοκρατικό Κέντρο. Συνθέτοντας έτσι ιδέες που προέρχονται από τις ευρύτερες δυνάμεις του δημοκρατικού προοδευτικού χώρου, από εκείνες της σοσιαλδημοκρατίας, της πολιτικής οικολογίας και του φεμινισμού, καθώς και ιδέες που έχουν αναπτύξει τα κινήματα υπέρ των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων. Είναι κόμμα εν κινήσει που φιλοδοξεί να εντάξει στις γραμμές του τις νέες και τους νέους που αποκτούν κάθε χρόνο τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πολίτη, εκείνους και εκείνες που απείχαν ή τείνουν να απέχουν από τις εκλογικές διαδικασίες και δεν έχουν πεισθεί να συμμετέχουν σε ένα προοδευτικό αριστερό κόμμα όπως ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.. Εκείνες και εκείνους τους αριστερούς, προοδευτικούς και δημοκρατικούς πολίτες

αριστερούς, ήρωες ταύχος και στρατηγών, πολέτες, γυναίκες και άνδρες, που έχουν διαμορφώσει κριτική άποψη για θέσεις και πρακτικές του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ή τη ρούν αποστάσεις από εκείνον, διαφωνώντας με πλευρές της πολιτικής του. Διαβεβαιώνουμε όλες και όλους ότι και η δική τους συμμετοχή στις γραμμές μας και η κριτική συμβολή τους στο κοινό μας έργο είναι γονιμοποιητική και απαραίτητη.

Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. συνθέτει τα παραπάνω υπό τους όρους και τις επεξεργασίες που απαιτούν οι καιροί σε μια γραμμή πολιτικής πλεύσης που δεν εκβιάζει καμιά άποψη, αλλά αφορά το σύνολο των δημοκρατικών πολιτών. Είναι κόμμα των μελών του, αλλά και κόμμα των αξιών του –της ισότητας, της δημοκρατίας, της αλληλεγγύης, της ελευθερίας, της ειρήνης, της προστασίας του περιβάλλοντος– κόμμα που αποσκοπεί να καταστεί η επαρκής Αριστερά του 21ου αιώνα. Είναι κόμμα που σέβεται τόσο θεσμικά όσο και έμπρακτα κάθε μέλος του, τις απόψεις και τις εμπειρίες του, ενόσω λειτουργεί τηρώντας πλήρως τις δικές του καταστατικές ρίτρες και επιδιώκοντας ταυτόχρονα να περιορίζει τις γραφειοκρατικές έξεις και τις φιλοδοξίες χωρίς αρχές. Είναι το πολιτικό ‘σπίτι’ κάθε αριστερού, δημοκρατικού, προοδευτικού πολίτη, γυναίκας ή άνδρα, που θέλει να προσφέρει έργα και σκέψη για το κοινό καλό.

(96) 5.4. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. έχει συνειδητοποιήσει ότι ιστορικός ρόλος του είναι να επαναφέρει τη γνώσια πολιτική στο προσκήνιο. Τοποθετείται ως στρατηγικός

αντίπαλος του νεοφιλελεύθερου οικονομικού-πολιτικού-ιδεολογικού καθεστώτος και συγκρούεται μαζί του διαμορφώνοντας ταυτόχρονα ζωγρόνες, σταθερές και πολλαπλά γονιμοποιητικές σχέσεις με τη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία. Όστε η λαϊκή κυριαρχία και οι δημοκρατικοί θεσμοί να αποκτήσουν σύγχρονο αυθεντικό περιεχόμενο. Τάσσεται ενάντια στη Δεξιά και βεβαίως την ακροδεξιά, θέλει να συμπορευτεί με τις άλλες δημοκρατικές δυνάμεις όπου υπάρχουν κοινά επίδικα και σημεία σύγκλισης ενώ μάχεται την διαπλοκή όλων των επιπέδων και τη διαφθορά. Το πολιτικό πρόγραμμα και οι θέσεις που θα ψηφίσει το Συνέδριο αποτυπώνουν τις σημερινές στοχεύσεις του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα.

(97) 5.5. Στόχος του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι να θεμελιώθει ο ίδιος ως οργανισμός ουσιαστικής πολιτικής εκπροσώπησης των λαϊκών και ευρύτερα κοινωνικών δημοκρατικών συμφερόντων και προσδοκιών, ως οργανισμός ικανός να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες και απαιτήσεις. Ο ίδιος οφείλει να λειτουργεί ως 'ανοικτό δυναμικό σύστημα' που ενσωματώνει κριτικά τις πρωθυπουργικές ιδέες, όπως εκφράζονται στο κοινωνικό πεδίο. Οφείλει να καταστεί οργανισμός ικανός να καταλύει την απελευθέρωση του λανθάνοντος κοινωνικού δυναμικού και να συμβάλει στην αυτοοργάνωση ομάδων, κοινωνικών ή θεματικών, καθώς και στη συγκρότηση νέων συλλογικών εκπροσωπίσεων σε όλα τα πεδία δημόσιου ενδιαφέροντος.

(98) 5.6. Υπό αυτούς τους όρους, ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. μπορεί να ενισχύσει δραστικά και να διευρύνει περισσότερο τον ρόλο που του απέδωσε η ψήφος του ελληνικού λαού, δηλαδή εκείνου της κύριας πολιτικής δύναμης της Αριστεράς και του ευρύτερου δημοκρατικού χώρου. Υπό αυτούς τους όρους, ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. καθίσταται ικανός να εδραιωθεί στέρεα στην τοπική και στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση, στους χώρους εργασίας και στα συνδικάτα, στην νεολαία, στους χώρους των γραμμάτων, της επιστήμης, των τεχνών και του πολιτισμού, όπως και σε όλα τα σύγχρονα προοδευτικά κινήματα. Υπό αυτούς τους όρους, ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. μπορεί να επιτύχει την ουσιαστική αντιστοίχιση των κομματικών του δυνάμεων με τις κοινωνικές δυνάμεις που επιδιώκει να εκπροσωπήσει και να προσφέρει έτσι στρατηγική προοπτική σε ολόκληρη την ελληνική κοινωνία.

(99) 5.7. Πέραν της θεσμικής κρατικής χρηματοδότησης, ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. αντλεί όλους τους πόρους του – ανθρώπινους, ιδεολογικούς, προγραμματικούς, οικονομικούς – από την κοινωνία, όχι από το κράτος και τα πρότυπά του. Η ανεξαρτησία από το κράτος και τα οργανωμένα συμφέροντα τού επιτρέπει να ενσωματώνεται στις επεξεργασίες του, στην εσωτερική λειτουργία του και στις πολιτικές στοχεύσεις του μορφές εκδημοκρατισμού των σχέσεων μεταξύ των μελών του, των φίλων του και του όλου κοινωνικού περιβάλλοντός του που αναδεικνύουν το δημόσιο συμφέροντα ενώ ταυτόχρονα το υπηρετούν. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. αποσκοπεί να θεμελιώσει ένα νέο υπόδειγμα πολιτικής εκπροσώπησης ικανό να απαντήσει στο αντίστοιχο γενικευμένο έλλειμμα που χαρακτηρίζει τη λειτουργία πολλών σύγχρονων κομμάτων και κατά συνέπεια την ίδια τη δημοκρατία.

(100) 5.8. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. διαθέτει πλούσια εσωτερική ζωή που οφείλει να καλλιεργηθεί εποικοδομητικά και πληρέστερα. Απαιτείται αναβάθμιση της πολιτικής και θεωρητικής συζήτησης τόσο σε συνάρτηση με την κριτική αποτίμηση των εμπειριών που αποκτήθηκαν όσο και σε συνάρτηση με την αποσαφήνιση των στρατηγικών στόχων του. Τόσο ο Απολογισμός της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, όπως τον ψήφισε η Κεντρική Επιτροπή του, όσο και παλαιότερες και νεότερες εμπειρίες που αποκτήθηκαν μέσα από τις διαφορετικές πολιτικές διαδρομές των μελών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., μπορούν να

αξιοποιηθούν δημιουργικά προς αυτήν την κατεύθυνση. Ο συναφής αναστοχασμός θα αποτρέψει το να υποκύψει το κόμμα σε έναν άγονο και τελικά αδιέξοδο εμπειρισμό. Στην ίδια κατεύθυνση απαιτείται διαφράγματος οργανωμένη και συστηματική επιμόρφωση των μελών και των στελεχών του κόμματος.

Πρόσκληση

Από το βήμα τούτου του Συνεδρίου, Συνεδρίου που συνιστά νέα αρχή, καλούμε όλες και όλους, αριστερούς, δημοκράτες και προοδευτικούς, γυναίκες και άνδρες, νέους και νέες, εργαζόμενους, άνεργους και συνταξιούχους, όλες και όλους που είναι πολίτες της χώρας, να συστρατευθούν με τον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.. Στην προσπάθεια να δώσουμε συλλογικά όλες και όλοι μαζί τις δέουσες λύσεις στα μεγάλα και επείγοντα προβλήματα της χώρας και της εποχής. Στην προσπάθεια να διεξαγάγουμε νικηφόρα τη μεγάλη μάχη που θα αλλάξει τους σημερινούς συσχετισμούς δυνάμεων. Ενάντια στον αυταρχικό νεοφιλελευθερισμό και σε κατεύθυνση αριστερή, προοδευτική, δημοκρατική. Σε κατεύθυνση που θα εμπνέει ενόσω θα ανοίγει έμπρακτα ένα μέλλον ελπιδοφόρο, κοινό για όλες και για όλους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

21 ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

Στο πλαίσιο των πολιτικών θέσεων του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. που προτείνονται για το Συνέδριο, κατατίθενται εδώ ως παράρτημα οι παρακάτω 21 εμβληματικές δεσμεύσεις που ο ίδιος αναλαμβάνει να υλοποιήσει όταν η λαϊκή εντολή τον αναδείξει στην κυβέρνηση της χώρας. Αυτές δεν εξαντλούν το σύνολο των δεσμεύσεων που αναλαμβάνει συναφώς ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., όπως οι τελευταίες εκτίθενται αναλυτικά στο κείμενο των θέσεων. Επισπεύδονται μόνο μερικά ζητήματα άμεσης προτεραιότητας, θέλοντας ταυτόχρονα να αναδείξουν το πνεύμα υπό το οποίο θα κυβερνήσει. Οι παρουσιαζόμενες εδώ δεσμεύσεις αφορούν νομοθετικές ρυθμίσεις της κυβέρνησης ΝΔ που θα καταργήσει αμέσως, νομοθετικές πρωτοβουλίες που θα αναλάβει με τον χαρακτήρα του επείγοντος και θεσμικές παρεμβάσεις σε σχέση με ζητήματα δημοκρατίας και δικαιωμάτων.

7 νομοθετικές ρυθμίσεις της ΝΔ που θα καταργηθούν άμεσα

- 1** Αντεργατικός νόμος Χατζηδάκη που καταργεί το 8ωρο, οδηγεί σε ανεξέλεγκτες απολύσεις, καταλύνει τις συλλογικές συνβάσεις, τα συνδικαλιστικά δικαιώματα και το δικαίωμα σε απεργία. Όπως ο νόμος που παραδίδει την Επικουρική Ασφάλιση στα ιδιωτικά συμφέροντα μέσω της εισαγωγής του κεφαλαιοποιητικού συστήματος.
- 2** Νόμοι Κεραμέως σχετικά με το σύστημα κομματικής αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, τις συγχωνεύσεις σχολείων, την αύξηση του αριθμού μαθητών ανά τάξη, την ελάχιστη βάση εισαγωγής στα ΑΕΙ και την ισοτιμία των πτυχίων των ιδιωτικών Κολλεγίων. Αυτοί θα αντικατασταθούν από νόμους που αναβαθμίζουν το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα συνολικά.
- 3** Πτωχευτικός νόμος και προβλέψεις που ρευστοποιούν την περιουσία των πολιτών. Αυτός θα αντικατασταθεί με νομοθετικές ρυθμίσεις που θα αναδιαρθρώνουν τα χρέη.
- 4** Αντιπεριβαλλοντικοί νόμοι της ΝΔ, προκειμένου να επαναλειτουργίσουν οι Φορείς Διαχείρισης Προστατεύμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ), να ενισχυθεί ο περιβαλλοντικός έλεγχος και η περιβαλλοντική αδειοδότηση, να ολοκληρωθούν οι δασικοί χάρτες, τα ΠΔ των περιοχών Natura 2000 και ο χωροταξικός/πολεοδομικός σχεδιασμός μέχρι το επίπεδο των ΟΤΑ. Όπως και να στηριχθούν οι Ενεργειακές Κοινότητες και η ενεργειακή δημοκρατία.
- 5** Κατάργηση κλειστών κέντρων κράτησης προσφύγων και μεταναστών. Άμεση κατάργηση της διάταξης για έως και 36 μήνες διοικητική κράτηση.
- 6** Νόμοι Χρυσοχοΐδη για τις συγκεντρώσεις και την πανεπιστημιακή αστυνομία.
- 7** Νόμος για το Επιτελικό Κράτος που συγκε-

ντρώνει όλες τις εξουσίες σε μια πρωθυπουργοκεντρική δομή και οδηγεί σε κομματικοποίηση της δημόσιας διοίκησης, σε αδιαφάνεια, σε αναξιοκρατία και σε υποβάθμιση των ελεγκτικών αρχών. Αυτά σε συνάρτηση με τη σύνταξη νέου εκλογικού νόμου για τους ΟΤΑ.

7 Αμεσες νομοθετικές πρωτοβουλίες σε ζητήματα οικονομίας και κοινωνίας

- 1** Αύξηση του κατώτατου μισθού στα 800 ευρώ, κατοχύρωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, της επεκτασιμότητας, της ευνοϊκότερης ρύθμισης και του δικαιώματος μονομερούς προσφυγής στη διαιτοσύνη. Αποκατάσταση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και του δικαιώματος στην απεργία. Πιλοτική εφαρμογή του 35ωρου ωραρίου μείωση των αποδοχών, επαναφορά του βάσιμου λόγου απόλυτης, θεσμική κατοχύρωση της προστασίας των εργολαβικών εργαζομένων. Θεσμοθέτηση του Κοινωνικού Εισοδήματος για όλους εκείνους των οποίων το επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσής τίθεται σε κίνδυνο. Και όπως αυτό συνδέεται με την καθολική πρόσβαση σε βασικά κοινωνικά αγαθά (στέγη, πλεκτρικό ρεύμα, νερό, διαδίκτυο). Στήριξη του γεωργικού εισοδήματος μέσα από ένα δημόσιο σύστημα γεωργικών ασφαλίσεων, με την αξιοποίηση και όλων των χρηματοδοτικών εργαλείων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης.
- 2** Υιοθέτηση κλιματικού νόμου με συνολική εμπλοκή της οικονομίας και της κοινωνίας και στόχο τη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα το 2045. Σύνδεση του κρατικού προϋπολογισμού και όλων των οικονομικών εργαλείων με το κλιματικό και περιβαλλοντικό αποτύπωμα των επενδύσεων. Παραγωγή του 50% της πλεκτρικής ενέργειας αποκλειστικά από ενεργειακές κοινότητες ή/και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, νοικοκυριά και αγρότες. Παροχή μερίσματος των τοπικών κοινωνιών σε επενδύσεις ΑΠΕ μεγαλύτερης κλίμακας. Κατάρτιση ειδικού χωροταξικού ΑΠΕ με ουσιαστική συμμετοχή της κοινωνίας. Ουσιαστικός έλεγχος και ρύθμιση της αγοράς ενέργειας, καταπολέμηση της αισχροκέρδειας, θέσπιση μηχανισμών αισφάλειας τιμών, διασφάλιση κόστους ενέργειας σε πραγματικούς όρους σε όλους τους καταναλωτές. Αντιμετώπιση και πρόληψη της ενέργειακής φτώχειας.
- 3** Δρομολόγηση πολιτικών στην κατεύθυνση της αλλαγής του παραγωγικού μοντέλου με ενίσχυση της παραγωγικής βάσης της χώρας και ανακατανομή των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, τη μεταποίηση και την αγροτική παραγωγή. Στο πλαίσιο της κυκλικής και ψηφιακής οικονομίας, με ενίσχυση του πραγματικού και ποιοτικού προϊόντος, ενεργοποίηση της Αναπτυξιακής Τράπεζας, και άσκηση των δικαιωμάτων του Δημοσίου στις συστηματικές τράπεζες. Στήριξη επενδύσεων κοινωνικής απεύθυνσης που ενισχύουν την ανθεκτικότητα και δημιουργούν θέσεις εργασίας. Ενίσχυση του αναπτυξιακού και κοινωνικού ρόλου της Αυτοδιοίκησης μετηφορά μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στους ΟΤΑ σε συνέχεια της μεταφοράς μέρους του ΕΣΠΑ στις περιφέρειες που έχει ήδη πραγματοποιηθεί.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

4 Δικαιότερη ανακατανομή των φορολογικών βαρών, περιλαμβάνοντας πιο προοδευτικούς συντελεστές φορολογίας και εφαρμογή του περιουσιολόγιου. Προκειμένου να στηριχθούν τα χαμπλά και μεσαία εισοδήματα και περιουσίες.

5 Στήριξη του κοινωνικού κράτους και πρόγραμμα «δικαίωμα στη στέγη». Εμφαση στη στήριξη του παιδιού, των πλικιωμένων και των ανθρώπων με αναπτρία. Αύξηση του στεγαστικού επιδόματος και συγκρότηση φορέα κοινωνικής στεγαστικής πολιτικής. Εφαρμογή προγράμματος κοινωνικής κατοικίας, με προτεραιότητα στην επισκευή και επαναχρησιμοποίηση του υπάρχοντος αποθέματος κενών κτηρίων. Στήριξη των νέων ζευγαριών στην εύρεση στέγης.

6 Γενναία επένδυση στο Δημόσιο Σύστημα Υγείας (σύγκλιση με το μέσο όρο δημοσίων δαπανών της ΕΕ για την αντιμετώπιση των υγειονομικών ανισοτήτων), με προτεραιότητα την πρωτοβάθμια και κοινωνική φροντίδα υγείας. Προσλήψεις μόνιμου ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, δραστική αύξηση των ΜΕΘ, και ένταξη των νοσηλευτών στα βαρέα και ανθυγεινά επαγγέλματα. Ένταξη της διάστασης του φύλου στις πρόνοιες της δημόσιας υγείας.

7 Αύξηση της χρηματοδότησης για την εκπαίδευση στον μέσο όρο της Ευρώπης. 14ετής υποχρεωτική εκπαίδευση, καθέρωση των λίγων μαθημάτων στη Γ' Λυκείου, των διαδικασιών αναβάθμισης του απολυτηρίου, της δυνατότητας ελεύθερης πρόσβασης στα πανεπιστήμια. Πρόσληψη των αναγκαίων μόνιμων εκπαιδευτικών, στήριξη και αναβάθμιση της επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης.

7 Άμεσες παρεμβάσεις στο χώρο της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων

1 Αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης και της λειτουργίας της μεψηφιοποίηση των υπηρεσιών της. Αναγκαίες προσλήψεις μόνιμου προσωπικού. Κατοχύρωση των εργασιακών σχέσεων και κατάργηση της εργολαβικής εργασίας στο Δημόσιο. Αναδιάρθρωση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και νομοθετικό πλαίσιο για τις Ανεξάρτητες Αρχές. Κατάργηση όλων των διατάξεων για προσλήψεις κατά παρέκκλιση του ΑΣΕΠ που θέσπισε η κυβέρνηση ΝΔ, αποκομματικοποίηση του ΑΣΕΠ και ενίσχυση της διαυγείας. Αναβάθμιση της πολιτικής που αφορά την πρόληψη των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης και των φυσικών καταστροφών. Προστασία της πολυφωνίας και της ελεύθερης δημοσιογραφικής έκφρασης. Ενίσχυση και αποτελεσματική λειτουργία του ΕΣΡ. Διαφανή και αντικειμενικά κριτήρια στήριξης των ΜΜΕ και αναβάθμιση της ΕΡΤ.

2 Εκδημοκρατισμός της Αστυνομίας. Κατάργηση ομάδας «Δράση». Ριζικές αλλαγές του εκπαιδευτικού προγράμματος των αστυνομικών σχολών. Επιλογή της ηγεσίας της Αστυνομίας από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής σε συνδυασμό με την υπαγωγή όλων των προσλήψεων αστυνομικών αποκλειστικά με πανελλαδικές εξετάσεις.

3 Δικαιώματα κρατουμένων και επανένταξη: λειτουργία σχολείων όλων των βαθμίδων στις φυλακές, δημιουργία προγραμμάτων επαγγελματικής ένταξης των αποφυλακισμένων, ενίσχυση των επαγγελματικών ευκαιριών για τους κρατούμενους μέσα από τις φυλακές, ενίσχυση των αγροτικών φυλακών και

εφαρμογή της ημιελεύθερης διαβίωσης, και εφαρμογή των «Κανόνων των Ηνωμένων Εθνών» για τη μεταχείριση των φυλακισμένων γυναικών. Εξορθολογισμός του σωφρονιστικού συστήματος και σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Άμεση επαναφορά του σωφρονιστικού έργου στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

4 Νομική αναγνώριση του εγκλήματος της γυναικοκτονίας με την ένταξη του στον Ποινικό Κώδικα. Κατάργηση του νόμου περί υποχρεωτικής συνεπιμέλειας.

5 Επέκταση του δικαιώματος σύναψης γάμου και για ομόφυλα ζευγάρια με πλήρη δικαιώματα. Θεσμοθέτηση του δικαιώματος τεκνοθεσίας και ελεύθερη πρόσβαση στις μεθόδους υποβοήθουμενης αναπαραγωγής ανεξάρτητα από φύλο, σεξουαλικό προσανατολισμό και ταυτότητα φύλου.

6 Επαναφορά και ολοκλήρωση της εθνικής τραπηγκίας για την ένταξη προσφύγων και μεταναστών. Εμφαση στη συμμετοχή με ίσους όρους σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής, την εργασία, την υγεία, την εκπαίδευση, τον αθλητισμό.

7 Δίκτυο πολιτισμικών κέντρων και βιβλιοθηκών στην περιφέρεια, αλλά και στις μεγάλες πόλεις με έμφαση στις υποβαθμισμένες οικονομικά και κοινωνικά γειτονιές. Υποβοήθηση για τη συγκρότηση τοπικών, περιφερειακών ή θεματικών πολιτισμικών κοινοτήτων γύρω από αυτά τα κέντρα. Σε διάδραση με ομάδες καλλιτεχνών και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

3^ο ΤΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΥΡΙΖΑ - Π.Σ.
ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	23	ΑΡΘΡΟ 6 - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΛΟΥΣ	30	ΑΡΘΡΟ 34 - Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	
1. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	23	ΑΡΘΡΟ 7 - ΑΠΩΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕΛΟΥΣ	30	ΣΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	
2. ΤΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	23	ΑΡΘΡΟ 8 - ΦΙΛΟΙ/ΕΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	30	ΑΡΘΡΟ 35 - Ο ΣΥΡΙΖΑ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ	
3. ΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ	23	ΑΡΘΡΟ 9 - ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑ ΣΥΡΙΖΑ	30	ΑΡΘΡΟ 36 - ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	
4. ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ	25			ΤΜΗΜΑ II. ΑΙΡΕΤΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΞΙΩΜΑΤΑ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ - ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	25	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ - ΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ	31	ΑΡΘΡΟ 37 - ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΑΞΙΩΜΑΤΑ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ - ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟΝ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	25	ΑΡΘΡΟ 10 - ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΜΕΛΩΝ	31	ΑΡΘΡΟ 38 - ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ - ΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ	25	ΑΡΘΡΟ 11 - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΜΕΛΩΝ	31	ΑΡΘΡΟ 39 - ΕΠΙΛΟΓΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ - ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	26	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ - ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	31	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ - ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΑ	37
ΤΜΗΜΑ I. Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	26	ΤΜΗΜΑ I. Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	31	ΑΡΘΡΟ 40 - ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ	
ΤΜΗΜΑ II. ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	26	ΑΡΘΡΟ 12 - ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ	31	ΑΡΘΡΟ 41 - ΘΕΣΜΟΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ	
ΤΜΗΜΑ III. ΣΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	27	ΤΜΗΜΑ II. ΌΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	31	ΑΡΘΡΟ 42 - ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ - ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΡΕΥΜΑΤΑ ΙΔΕΩΝ	27	ΑΡΘΡΟ 13 - ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	31		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ - ΕΜΦΥΛΗ ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ	27	ΑΡΘΡΟ 14 - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	31		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ - Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ	28	ΑΡΘΡΟ 15 - ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	32		
ΤΜΗΜΑ I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ	28	ΑΡΘΡΟ 16 - ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	32		
ΤΜΗΜΑ II. ΑΙΡΕΤΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΞΙΩΜΑΤΑ	28	ΑΡΘΡΟ 17 - ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	32		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ - ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΑ	28	ΑΡΘΡΟ 18 - ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	33		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ - ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	28	ΑΡΘΡΟ 19 - ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ	33		
ΤΜΗΜΑ III. ΣΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	33				
ΑΡΘΡΟ 20 - ΤΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ	33	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ - ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	37		
ΑΡΘΡΟ 21 - ΈΚΤΑΚΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ	33	ΑΡΘΡΟ 43 - ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	37		
ΑΡΘΡΟ 22 - ΔΙΑΡΚΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ	33	ΑΡΘΡΟ 44 - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	37		
ΑΡΘΡΟ 23 - ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	34	ΑΡΘΡΟ 45 - ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ/ΕΣ ΣΤΟΝ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.	38		
ΑΡΘΡΟ 24 - ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΑ	34	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ - ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	38		
ΑΡΘΡΟ 25 - ΌΡΟΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ	34	ΑΡΘΡΟ 46 - ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΚΛΕΓΕΙΝ ΚΑΙ ΕΚΛΕΓΕΣΘΑΙ ΣΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ	38		
ΑΡΘΡΟ 26 - ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ	34	ΑΡΘΡΟ 47 - ΕΦΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	38		
ΑΡΘΡΟ 27 - ΕΤΗΣΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ FORUM	34	ΑΡΘΡΟ 48 - ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΔΟΣΙΑ	38		
ΑΡΘΡΟ 28 - ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ	34	ΑΡΘΡΟ 49 - ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΛΟΓΗΣ - ΛΙΣΤΕΣ	38		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ - ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΡΕΥΜΑΤΑ ΙΔΕΩΝ	35	ΑΡΘΡΟ 50 - ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	38		
ΑΡΘΡΟ 29 - ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΡΕΥΜΑΤΑ ΙΔΕΩΝ	35	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ - ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	39		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ - ΕΜΦΥΛΗ ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ	35	ΑΡΘΡΟ 51 - ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΑΛΥΣΗΣ	39		
ΑΡΘΡΟ 30 - ΙΣΑΡΙΩΜΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	35	ΑΡΘΡΟ 52 - ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ	39		
ΑΡΘΡΟ 31 - ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	35	ΑΡΘΡΟ 53 - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ	39		
ΑΡΘΡΟ 32 - ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ	35	ΑΡΘΡΟ 54 - ΈΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	39		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ - Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ	36	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	40		
ΤΜΗΜΑ I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ	36	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	40		
ΑΡΘΡΟ 33 - Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΜΕ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ	36	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	40		
ΑΡΘΡΟ 34 - Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΜΕ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ	36	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ	40		
ΑΡΘΡΟ 35 - Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΜΕ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ	36	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ	42		
ΑΡΘΡΟ 36 - Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΜΕ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ	36	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ	42		

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

H Επιτροπή Καταστατικού συγκροτήθηκε με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Ανασυγκρότησης, με πρόεδρο τον σ. Γιάννη Δραγασάκη και μέλη τις συντρόφισσες και τους συντρόφους Τρύφωνα Αλεξιάδη, Γιώργο Βασιλειάδη, Γιάννη Βουλγαράκη, Άγγελο Γκόγκολου, Νάσο Ηλιόπουλο, Νατάσα Θεοδωρακοπούλου, Κώστα Κάβουρα, Μιχάλη Καλογήρου, Δανάη Κολτσίδη, Αντώνη Κοτσακά, Φώτη Κουβέλη, Ερμίνα Κυπριανίδη, Δημήτρη Μπίρμπη, Γιώργο Μπουγέλεκα, Στέλιο Παππά, Μαρία Ρεπούση, Διονύση Τεμπονέρα, Θεόδωρο Τούκα, Δημήτρη Χαλαζωνίτη και Αναστασία Χριστοδουλοπούλου, ενώ στις εργασίες της συμμετείχε εκ μέρους του Τμήματος Φεμινιστικής Πολιτικής και η σ. Κατερίνα Παπαθεοδώρου. Λαμβάνοντας υπόψη και τις προτάσεις μελών του κόμματος που της περιήλθαν ή που κατατέθηκαν στο πλαίσιο του δημόσιου προσυνεδριακού διαλόγου, η Επιτροπή πραγματοποίησε διαδοχικές συνεδριάσεις μέσα στο σύντομο χρονικό διάστημα που είχε στη διάθεσή της και κατέληξε στο παρακάτω προτεινόμενο κείμενο νέου καταστατικού.

1. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ένας κεντρικός στόχος-οδηγός για το επικείμενο συνέδριο μας είναι το απόσπασμα από την απόφαση της πρόσφατης Προγραμματικής Συνδιάσκεψης του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., σύμφωνα με το οποίο:

«Ο στόχος όμως της διεύρυνσης και του μετασχηματισμού μας σε ένα μαζικό κόμμα με οργανικές σχέσεις με την κοινωνία δεν έχει εκπληρωθεί. Υπάρχουν πολλά ακόμα να γίνουν σε πολλά και διαφορετικά πεδία αν θέλουμε να είμαστε ένα πραγματικά Αριστερό κόμμα των μελών του με βαθιές κοινωνικές ρίζες που θα μπορεί να εκπροσωπεί και να εκφράζει τα λαϊκά συμφέροντα και διεκδικήσεις όχι μόνο στο κεντρικό πολιτικό επίπεδο αλλά και στην ίδια την κοινωνία, τους θεσμούς και τα κινήματα. Ένα κόμμα που θα δίνει με αξιώσεις την μάχη της ηγεμονίας: να πείθει δηλαδή ότι τα συμφέροντα των εργαζομένων τάξεων είναι συμφέροντα όλης της κοινωνίας».

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή έθεσε ως στόχο να συντάξει ένα καταστατικό με θεσμικές ρυθμίσεις που να αντιστοιχηθούν σε αυτήν την διακρηγμένη πρόθεση μας.

Είναι αλήθεια ότι αυτός ο στόχος δεν είναι καινούργιος, ούτε και επιτυχάνεται δια μιας και οριστικά, αλλά αποτελεί μια διαρκή επιδίωξη για το κόμμα μας. Ωστόσο, είναι επίσης αλήθεια ότι σε προηγούμενες περιόδους δεν ενσκήψαμε με την απαραίτητη επιμέλεια στις αναγκαίες καταστατικές προσαρμογές και στην οργανωτική και πολιτική αναβάθμιση, που θα μας έφερναν πιο κοντά στον παραπάνω στόχο. Σε αυτό δεν βοήθησε, εξάλλου, και το γεγονός ότι δεν πραγματοποίηθηκε ένα καταστατικό Συνέδριο, αν και σε προηγούμενα συνέδρια μας είχε διαπιστωθεί η ανάγκη για κάτι τέτοιο. Η εργασία της Επιτροπής Καταστατικού θα είχε διευκολυνθεί επίσης αν υπήρχε απολογισμός της Κεντρικής Επιτροπής, όπως

προβλεπόταν από το ισχύον καταστατικό, καθώς και η έκθεση με διαπιστώσεις από την εφαρμογή του καταστατικού, όπως επίσης προβλεπόταν. Δυστυχώς, δεν υπήρξε ούτε το ένα ούτε το άλλο.

Η σημερινή πολιτική συγκυρία δεν επιβεβαιώνει απλά αυτήν την αναγκαιότητα, αλλά κάνει επείγουσα την αναβάθμιση αυτή του συλλογικού μας υποκειμένου, δεδομένου ότι σήμερα οι πολιτικές μας ευθύνες απέναντι στον λαό και στο μέλλον της χώρας είναι ιστορικές και απείρως μεγαλύτερες από άλλες προγενέστερες περιόδους.

2. ΤΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μέσα στο παραπάνω πλαίσιο και παρά τον περιορισμένο χρόνο που είχε στη διάθεσή της, η Επιτροπή Καταστατικού κινήθηκε σε δύο βασικά επίπεδα:

- αφ' ενός εντόπισε και επιχείρησε να διορθώσει αδυναμίες και κενά του υφιστάμενου καταστατικού, τα οποία αναδείχθηκαν κατά τη γνώμη της το προηγούμενο διάστημα στην εφαρμογή του καταστατικού, αλλά και μέσα από την εμπειρία της παρουσίας του κόμματος στη θέση της κυβέρνησης και της αξιωματικής αντιπολίτευσης,
- αφ' ετέρου επεξεργάστηκε και προτείνει μια σειρά από καταστατικές «καινοτομίες», αξιοποιώντας και όλη τη σύγχρονη διεθνή συζήτηση γύρω από τα νέα μοντέλα πολιτικών κομμάτων (σχήμα των «ομόκεντρων κύκλων», κόμμα-δίκτυο κ.λπ.), αλλά και την εμπειρία των προοδευτικών κομμάτων στην Ευρώπη και αλλού.

Στην προσπάθεια αυτή, αναδείχθηκαν κάποια κρίσιμα θεσμικά ερωτήματα που αφορούν τη φυσιογνωμία του κόμματος. Επ' αυτών –όπου οι μειοψηφίσασες απόψεις έλαβαν, παρ' όλα αυτά, αριθμητικά σημαντική υποστήριξη (τουλάχιστον του ενός πέμπτου [1/5] των μελών της)– η Επιτροπή επέλεξε να παραθέσει και τις εναλλακτικές προσεγγίσεις που διατυπώθηκαν σε ειδικό παράρτημα στο τέλος του παρόντος, προς ενημέρωση του Πολιτικού Συμβουλίου.

3. ΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Ακολουθώντας την παραπάνω λογική, το καταστατικό εισάγει, όπως προαναφέρθηκε, αρκετές αλλαγές και καινοτομίες, οι οποίες θεωρούμε ότι εμπεδώνουν και ενισχύουν τη δημοκρατία μέσα στο κόμμα, τη σχέση του και τη σύνδεσή του με την κοινωνία, την ουσιαστική αποφασιστική συμμετοχή των μελών του στη διαμόρφωση της πολιτικής του, ενώ παράλληλα ενισχύουν την αποτελεσματική λειτουργία του, μέσα από θεσμούς και διαδικασίες συντονισμού και ώσμωσης των επιμέρους «προσώπων» του κόμματος, μέσα από ενίσχυση της λογοδοσίας, της ανανέωσης, της αξιοποίησης του συνόλου

του δυναμικού του κόμματος, αλλά και των φίλων του, και φυσικά μέσα από την εμπέδωση της δεομευτικότητας του καταστατικού.

Στο πλαίσιο αυτό, μερικές από τις σημαντικότερες κατά τη γνώμη μας καταστατικές καινοτομίες που εισάγονται είναι και οι ακόλουθες:

- Τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. γίνονται κυρίαρχα και ισότιμα, με μια σειρά από νέα δικαιώματα που θα τους επιτρέπουν να ασκούν αποτελεσματικά και αποφασιστικά το ρόλο τους, αλλά και μέσα από μια νέα πολυδιάστατη αντίληψη γύρω από την πολιτική δράση και την κομματική συμμετοχή.

► Εκτός των ήδη παραδοσιακά υφιστάμενων δικαιωμάτων των μελών, προστίθεται και μία σειρά νέων, μεταξύ των οπίων και το δικαίωμα διαμόρφωσης οριζόντων δικτυώσεων, το δικαίωμα στην πολιτική εκπίδευση και στην πρόσβαση σε εργαλεία αναγκαία για την επιτέλεση του πολιτικού τους ρόλου, ο σεβασμός στην προσωπικότητα των μελών και η προστασία τους απέναντι σε κάθε είδους διάκριση ή κακοποιητικό λόγο ή πράξη.

► Θεσπίζονται συγκεκριμένα και υποχρεωτικά μέτρα για τη μεγαλύτερη συμπερίληψη και τη διευκόλυνση της συμμετοχής όλων των μελών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στην καθημερινή κομματική λειτουργία, ανεξάρτητα από αναπηρία, υγεία, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση.

► Αναγνωρίζονται ρητά οι διαφορετικές μορφές που μπορεί να περιλαμβάνει σήμερα η πολιτική και κοινωνική δράση και προβλέπεται ρητά η υποχρέωση των Οργανώσεων Μελών να διαμορφώνουν τον σχεδιασμό και τη δράση τους κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αξιοποιείται και να αναδεικνύεται όλο το φάσμα των ενδιαφερόντων και δεξιοτήτων των μελών του κόμματος, τόσο παράλληλα όσο και μέσα από τη συμμετοχή τους σε αυτό.

- Οι φίλες και οι φίλοι του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. αποκτούν λόγο και ρόλο στη διαμόρφωση της πολιτικής του κόμματος, συμμετέχουν και συνδιαμορφώνουν.

► Οι φίλοι και οι φίλες του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. εντάσσονται, εφ' όσον το επιθυμούν, σε ειδικό Μητρώο χωρίς άλλες διατυπώσεις και αποκτούν μια σειρά από νέα δικαιώματα και δυνατότητες.

► Σε αυτές περιλαμβάνεται η συμμετοχή τους, υπό προϋποθέσεις, σε εσωκομματικές διαβούλευσεις, εθνικά και περιφερειακά δημοψηφίσματα, καθώς και προκριματικές εκλογές για την επιλογή υποψήφιων του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. για συγκεκριμένα δημόσια αξιώματα.

- Ενισχύεται ουσιαστικά η περιφερειακή διάσταση της πολιτικής του κόμματος, χωρίς να αποδιαρθρώνεται η νομαρχιακή δομή που εξακολουθεί να αποτελεί τον πυρήνα της οργάνωσης και του κόμ-

ματος και πολλών πλευρών της κοινωνικής ζωής στη χώρα.

► Αναγνωρίζοντας τον καθοριστικό ρόλο των περιφερειών στον δημοκρατικό αναπτυξιακό σχεδιασμό, καθιερώνεται το Ετήσιο Προγραμματικό Forum ανά περιφέρεια, όπου τα μέλη, οι φίλοι/ες του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., αλλά και ευρύτερα η κοινωνία θα έχουν την ευκαιρία να καταθέτουν τις απόψεις τους και να συμβάλλουν στη διαμόρφωση του προγράμματος και των προτάσεων του κόμματος μέσα από μια πραγματική «από τα κάτω» διαδικασία, αφού το Περιφερειακό Προγραμματικό Forum θα είναι ένας διαβούλευτικός θεσμός ανοιχτός και κυρίως σταθερός, αφού θα επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο, συμβάλλοντας στη σταθερή επαφή του κόμματος με τους φίλους/τις φίλες και την τοπική κοινωνία ανά περιφέρεια και στην διαρκή αλληλοτροφοδότηση και αποσαφήνιση των βασικών προγραμματικών επιλογών για κάθε περιοχή.

► Προβλέπεται απευθείας εκπροσώπηση των μελών ανά Περιφέρεια τόσο στις Περιφερειακές Συντονιστικές Επιτροπές, όσο και στο Εθνικό Συμβούλιο του κόμματος.

► Παράλληλα προς τις πανελλαδικές διαδικασίες, προβλέπεται η δυνατότητα πραγματοποίησης διαβούλευσεων και δημοψηφισμάτων και σε περιφερειακό επίπεδο, για αντίστοιχα θέματα.

● Διαμορφώνεται ένα κόμμα σύγχρονο που όχι απλά αξιοποιεί ψηφιακά εργαλεία, αλλά παρεμβαίνει στην ψηφιακή δημόσια σφαίρα.

► Στο πλαίσιο της πολλαπλότητας της πολιτικής και κοινωνικής δράσης περιλαμβάνεται ρητά ο ψηφιακός ακτιβισμός και αναδεικνύεται η σημασία της παρέμβασης του κόμματος και των μελών του και στην ψηφιακή δημόσια σφαίρα.

► Θεοπίζεται σε όλα τα επίπεδα του κόμματος η δυνατότητα ψηφιακής ή υβριδικής λειτουργίας των οργάνων, εκτός της δια ζώσης που παραμένει φυσικά ο κανόνας.

► Αναγνωρίζεται θεσμικά η ψηφιακή πλατφόρμα του κόμματος και αναβαθμίζεται ο ρόλος της ως εργαλείου όχι απλώς ενημέρωσης, αλλά και διαβούλευσης και ψηφοφορίας.

● Ενισχύεται η αποτελεσματικότητα και η διαφάνεια στη λειτουργία του κόμματος.

► Εισάγονται διαδικασίες συντονισμού, ενημέρωσης και λογοδοσίας μεταξύ όλων των εκφάνσεων του κόμματος – είτε πρόκειται για τα κεντρικά όργανα, είτε για τις οργανώσεις επί του πεδίου, είτε για την παρουσία του κόμματος σε ευρωπαϊκούς, εθνικούς και περιφερειακούς/τοπικούς δημόσιους θεσμούς – και αποσαφήνίζονται οι ρόλοι κάθε επιπέδου και οργάνου.

► Δημιουργείται ένα Εθνικό Συμβούλιο, με τη συμμετοχή όλων των «προσώπων» του κόμματος (μέλη της ΚΕ, αντιπρόσωποι εκλεγμένοι απευθείας από τα μέλη ανά Περιφέρεια, βουλευτές/τριες, κυβερνητικά στελέχη, αυτοδιοικητικά και συνδικαλιστικά στελέχη, νεολαία), για τη συζήτηση και την ώσμωση επί των μεγάλων θεμάτων που απασχολούν την πολιτική του κόμματος.

► Διαμορφώνονται νέα ή αναβαθμίζονται ήδη υπάρχοντα όργανα συντονιστικού χαρακτήρα, όπως οι Περιφερειακές Συντονιστικές Επιτροπές, οι Δημοτικές Συντονιστικές Επιτροπές, το Οργανωτικό Γραφείο και το Εκτελεστικό Γραφείο.

► Αναμορφώνεται ο θεσμός των Τμημάτων, ώστε παράλληλα προς το ρόλο της οριζόντιας δικτύωσης και της συμμετοχής των μελών να γίνουν πιο αποτελεσματικά στη συγκροτημένη παραγωγή πολιτικών και προγραμματικών επεξεργασιών προς χρήση του κόμματος στους επιμέρους τομείς.

● Ενισχύονται τα δημοκρατικά χαρακτηριστικά της εσωκομματικής ζωής, είτε με τη διαμόρφωση νέων είτε με τη βελτίωση και την αναβάθμιση υφιστάμενων θεσμών και διαδικασιών, συνδυάζοντας την αντιπροσώπευση σε πολλά επίπεδα με «από τα κάτω» αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες και οριζόντιες πρακτικές δικτύωσης.

► Εκτός της «κάθετης» οργανωτικής δομής, τα μέλη εκλέγονται αντιπροσώπους τους και σε άλλα σώματα πέραν των συνεδρίων (Δημοτικές και Περιφερειακές Συντονιστικές Επιτροπές, Εθνικό Συμβούλιο), ενισχύοντας έτσι την απευθείας εκπροσώπηση και παρέμβασή τους σε δημοτικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

► Διαμορφώνεται ένα αναλυτικό θεσμικό πλαίσιο για τις διαβούλευσεις εντός του κόμματος, οι οποίες πλέον μπορεί να γίνονται είτε μέσω δομημένων συζητήσεων στις ΟΜ είτε διαδικτυακά στη βάση κειμένων προς σχολιασμό, τόσο σε εθνικό, όσο και σε περιφερειακό και νομαρχιακό επίπεδο.

► Εκτός των πανελλαδικών, προβλέπονται και περιφερειακά εσωκομματικά δημοψηφίσματα. Στα δημοψηφίσματα δίνεται πλέον η δυνατότητα να συμμετέχουν και οι φίλοι και φίλες του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ..

● Εισάγονται ή ενισχύονται υφιστάμενες ρυθμίσεις που θα διασφαλίζουν την αναβάθμισμένη παρέμβαση του κόμματος στους δημοκρατικούς θεσμούς πολιτικής και κοινωνικής εκπροσώπησης και στην ανεξαρτησία του από το κράτος

► Αναμορφώνονται οι διαδικασίες και τα όργανα που λαμβάνουν όλες τις κρίσιμες αποφάσεις για τη συμμετοχή του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. σε εκλογές και στη διακυβέρνηση της χώρας.

► Προβλέπεται η επιλογή των υποψηφίων του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. για δημόσια αξιώματα με μεγαλύτερη διαφάνεια και, κυρίως, με συμμετοχή των μελών και σε αρκετές περιπτώσεις των φίλων του. Ειδικότερα, προβλέπεται η διεξαγωγή προκριματικής εκλογής στις περιπτώσεις κατάρτισης των συνδυασμών υποψηφίων για της βουλευτικές και τις ευρωπαϊκές εκλογές, εφ' όσον διεξάγονται με το σύστημα της «κλειστής λίστας», αλλά και δυνητικά για την επιλογή των υποψηφίων περιφερειαρχών και δημάρχων.

► Εισάγονται – σε συμφωνία προς την πρόταση που είχε καταθέσει το κόμμα μας και στο πλαίσιο της Συνταγματικής Αναθεώρησης – όρια στις διαδοχικές θητείες που μπορεί να έχει κάποιος τόσο σε δημόσια αξιώματα (βουλή, ευ-

ρακοινοβούλιο), όσο και στα κεντρικά όργανα του κόμματος (ΚΕ, ΠΓ).

► Καθιερώνεται ένα ανώτατο «πλαφόν» ως προς το ποσοστό των προερχόμενων από τους κρατικούς θεσμούς (κυβέρνηση, διοίκηση, βουλή και ευρωβουλή) στελεχών που θα μετέχουν στα μεσαία και ανώτατα όργανα του κόμματος (ΝΕ, Συντονιστικά ΝΕ, ΚΕ, ΠΓ), ώστε το κόμμα να μην απορροφάται από το κράτος, τόσο πρακτικά, όσο και πολιτικά, και να αξιοποιούνται όσο γίνεται περισσότερα μέλη και στελέχη του.

● Γίνονται αποφασιστικά βήματα για την ακόμα μεγαλύτερη ενίσχυση των φεμινιστικών και συμπεριληπτικών χαρακτηριστικών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

► Καθιερώνεται σε όλα τα επίπεδα, σώματα και όργανα του κόμματος, αλλά και στη συγκρότηση των ψηφοδελτίων του για δημόσια αξιώματα η πλήρης ισότητα (ισάριθμη αντιπροσώπευση) των φύλων.

► Θεσμοθετείται η Συνέλευση Γυναικών στο πλαίσιο κάθε τακτικού συνεδρίου.

► Δημιουργείται Παραπρητήριο κατά των Διακρίσεων, με αντικείμενο την παρακολούθηση και αντιμετώπιση όλων των μορφών διακρίσεων εντός του κόμματος.

► Κατοχυρώνεται το δικαίωμα των μελών στον σεβασμό της προσωπικότητάς τους και η προστασία τους έναντι κάθε μορφής διάκρισης, εισάγεται ρητή υποχρέωση των μελών να απέχουν από τη χρήση σεξιστικού, ρατσιστικού και κάθε άλλου είδους μισαλλοδοξου ή κακοποιητικού λόγου σε βάρος κοινωνικών ομάδων, η παράβαση της οποίας επιφέρει και καταστατικές συνέπειες.

► Θεσμοθετείται η υποχρέωση προσβασιμότητας των εγκαταστάσεων και υλικών του κόμματος, καθώς και σειρά θετικών ρυθμίσεων και διευκολύνσεων που προάγουν τη συμμετοχή όλων των μελών του κόμματος στις διαδικασίες και τις δράσεις του χωρίς εμπόδια και διακρίσεις για λόγους ηλικίας, υγείας, οικογενειακής κατάστασης κ.ο.κ.

● Ενισχύεται σημαντικά ο σεβασμός στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις των μελών και των οργάνων του κόμματος και που συσταστική δεσμευτικότητα του καταστατικού του

► Διαμορφώνεται ένα αναλυτικό πλέγμα υποχρέωσεων των μελών, σε αντιστοιχία προς τα διευρυμένα δικαιώματά τους.

► Θεσμοθετείται Επιτροπή Δεοντολογίας απευθείας εκλεγόμενη από το συνέδριο, με αρμοδιότητα την παρακολούθηση τήρησης του καταστατικού και την επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων όπου απαιτείται, μέσα από μία διαδικασία που εξασφαλίζει τα δικαιώματα των μελών, αλλά και την ενιαία και αποτελεσματική εφαρμογή του καταστατικού.

► Θεσμοθετείται μόνιμη Επιτροπή Καταστατικού με αντι

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

4. ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ - ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Στο πρώτο κεφάλαιο ορίζονται ο τίτλος, το έμβλημα και η έδρα του κόμματος (άρθρο 1), ενώ καταγράφονται και οι βασικές αρχές της λειτουργίας του (άρθρο 2).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ – ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟΝ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

Στο κεφάλαιο αυτό εντάσσονται οι ρυθμίσεις που αφορούν τα μέλη, αλλά και τους φίλους/τις φίλες του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.. Κεντρική ιδέα του συγκεκριμένου κεφαλαίου, αλλά και ολόκληρου του καταστατικού, είναι η αναβάθμιση του ρόλου και των δικαιωμάτων τόσο των μελών όσο και των φίλων του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. και η διαμόρφωση ενός πλαισίου που θα δίνει τις ευκαιρίες, αλλά και το κίνητρο στους ανθρώπους που αναγνωρίζουν τον εαυτό τους στην πολιτική και στις επιδιώξεις του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. να συμμετέχουν ενεργά, όχι ως παθητικοί δέκτες, αλλά ως συμμέτοχοι και πρωταγωνιστές. Με αφετηρία τη συζήτηση σχετικά με την λεγόμενη κρίση του κομματικού φαινομένου, αναγνωρίζεται η πολλαπλότητα της πολιτικής συμμετοχής στη σύγχρονη εποχή, ιδίως μεταξύ των νεότερων γενεών, περιλαμβανομένου του ψηφιακού ακτιβισμού.

Στο παραπάνω πλαίσιο, στόχος των ρυθμίσεων του κεφαλαίου αυτού είναι αφ' ενός να διευκολύνει την ένταξη και να ενισχύει το ουσιαστικό περιεχόμενο της συμμετοχής κάποιου στον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., ώστε να διαμορφώνει ένα πλαίσιο ελκυστικό για όσο γίνεται περισσότερους αριστερούς και προοδευτικούς ανθρώπους, ειδικά των νεότερων γενεών, αφ' ετέρου να οριοθετεί με σαφήνεια το πλέγμα των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μελών του κόμματος.

Ειδικότερα:

Στο άρθρο 3 ορίζεται, ακολουθώντας τη λογική του ισχύοντος καταστατικού, ποιος/α μπορεί να είναι μέλος του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.. Η μοναδική διαφοροποίηση αφορά την αναγνώριση του δικαιωμάτου ένταξης και μη Ελλήνων/ίδων και στις οργανώσεις του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στο εξωτερικό (και όχι μόνο στις οργανώσεις εντός ελληνικής επικράτειας, όπως ισχεί ίδη). Επίσης προβλέπεται η ένταξη των κάτω των 30 ετών μελών στις οργανώσεις της Νεολαίας και μόνο κατ' εξαίρεση στις οργανώσεις του κόμματος.

Στο άρθρο 4 αντιμετωπίζεται το σημαντικό ζήτημα της ένταξης στον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., το οποίο, ως γνωστόν, απασχόλησε ιδιαίτερα το κόμμα μας, ειδικά κατά την περίοδο από το 2019 και μετά, οπότε τέθηκε επιτακτικά το ζήτημα της διεύρυνσής του, ενώ η εισαγωγή του iSyriza έθεσε νέα ζητήματα που δεν είχαν προβλεφθεί στο καταστατικό και ανέδειξε νέες δυνατότητες. Με αυτό το δεδομένο προτείνεται για την ένταξη νέου μέλους μια διαδικασία που θα συνδυάζει την απλότητα και την αμεσότητα της ένταξης, χωρίς απέριμονα γραφειοκρατικά εμπόδια, με την ύπαρξη δικλείδων ασφαλείας ώστε να προστατεύεται πολιτικά το κόμμα – όπου υπάρχουν σοβαροί λόγοι. Έτσι, προτείνεται πλέον η ένταξη να γίνεται αυτοδίκαια, από την υποβολή της σχετικής αίτησης, ενώ δίνεται στα μέλη της ΟΜ που εντάσσεται το νέο μέλος να προσφύγουν κατά της ένταξης στην Επιτροπή Δεοντολογίας.

* Επί του τρόπου ένταξης υπήρξε και εναλλακτική πρόταση μελών της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία η ένταξη του νέου μέλους ισχύει από την παρουσία του στην πρώτη διαζώσης ή διαδικτυακή συνεδρίαση της οι-

κείας ΟΜ ή του Συντονιστικού της (βλ. αναλυτικά στο Παράρτημα).

Το άρθρο 5 διαμορφώνει έναν διευρυμένο «κατάλογο» δικαιωμάτων των μελών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., που έχει ως στόχο να δώσει στα μέλη όλα εκείνα τα εργαλεία που θα τους επιτρέψουν να ασκούν τον κυρίαρχο ρόλο τους, προκειμένου ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. να είναι πράγματι ένα «κόμμα των μελών του». Ειδική μνεία πρέπει να γίνει στα νέα δικαιώματα που θεσπίζονται, μεταξύ των οποίων: η συμμετοχή των μελών σε οριζόντιες πανελλαδικού χαρακτήρα δικτυώσεις μελών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στη βάση της συμμετοχής/εκλογής τους σε ειδικές κατηγορίες φορέων ή οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, η ανάληψη από κοινού με άλλα μέλη, φίλους/ες του κόμματος και άλλους πολίτες πολιτικών και κοινωνικών πρωτοβουλιών και η διαμόρφωση και συμμετοχή σε συλλογικότητες, η πρόσβαση σε πολιτική και πρακτική επιμόρφωση, καθώς και σε όλα τα εργαλεία που καθιστούν τη συμμετοχή του μέλους στο κόμμα ευκολότερη και αποτελεσματική. Κεντρική σημασία, που αντανακλά και την ποιότητα που επιδιώκει να φέρει ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. συνολικά στην πολιτική ζωή της χώρας, έχει και η ροπή κατοχύρωσης του σεβασμού της προσωπικότητας των μελών και η προστασία τους από πάση φύσεως διακρίσεις σε βάρος τους ή προσβλητικές και κακοποιητικές συμπεριφορές εντός του κόμματος, η οποία δεν έχει μόνο διακηρυκτική αξία, αλλά – σε συνδυασμό με το Παρατηρητήριο κατά των Διακρίσεων που θεσπίζεται και το ρόλο της Επιτροπής Δεοντολογίας στην τήρηση του καταστατικού – διαμορφώνει ένα σύγχρονο κανονιστικό πλαίσιο που θα μπορούσε να αποτελέσει υπόδειγμα και για άλλους φορείς. Τέλος, στο ίδιο άρθρο καταγράφονται και μερικά βασικά μέτρα για τη διεύρυνση της συμμετοχής επί ίσοις όροις όλων των μελών του στις δραστηριότητες του κόμματος, με ιδιαίτερη μέριμνα για τους γονείς ανήλικων τέκνων, τους επισφαλώς εργαζόμενους και εργαζόμενες, τους/τις ανάπτυρες, τα εμποδιζόμενα άτομα κ.ο.κ.

Στο άρθρο 6, ακολουθώντας την θεμελιώδη δημοκρατική αρχή σύμφωνα με την οποία τα δικαιώματα συνοδεύονται από σύστοιχες υποχρεώσεις, περιγράφονται οι υποχρεώσεις των μελών, σε μεγάλο βαθμό σύμφωνα προς τις υφιστάμενες υποχρεώσεις του ισχύοντος καταστατικού. Η κυριότερη μεταβολή αφορά την αποσύνδεση της μη καταβολής της οικονομικής συνδρομής από την απώλεια της ιδιότητας του μέλους, αφού πλέον αυτή θα οδηγεί απλώς σε αναστολή του δικαιωμάτου εκλέγειν και εκλέγεσθαι, αλλά και η ροπή αναγνώριση της ψηφιακής δημόσιας σφαίρας ως πεδίου δράσης των μελών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αυτό συνεπάγεται. Επίσης, σε αντιστοιχία προς το δικαίωμα προστασίας της προσωπικότητας που αναγνωρίζεται στο προηγούμενο άρθρο, είναι σημαντική και η καθιέρωση της υποχρέωσης των μελών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. να σέβονται την προσωπικότητα των υπόλοιπων μελών και να συμπεριφέρονται δημόσια και στο εσωτερικό του κόμματος με το ίθος που αρμόζει στις θεμελιώδεις αρχές του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., απέχοντας από κάθε έκφραση μισαλλοδοξίας, ρατσισμού, σεξισμού ή με άλλο τρόπο στιγματισμού κοινωνικών ομάδων.

Στο άρθρο 7 ρυθμίζονται οι περιπτώσεις απώλειας και αναστολής της ιδιότητας του μέλους. Εκτός της οικειοθελούς αποχώρησης, προβλέπεται ότι η αναστολή και η απώλεια της ιδιότητας του μέλους μπορεί να είναι και αποτέλεσμα πειθαρχικού ελέγχου του, σύμφωνα με την ένταξη διαδικασία που εισάγεται παρακάτω.

Το άρθρο 8 αποτυπώνει, σε συνδυασμό και με τις ειδικότερες διατάξεις του καταστατικού παρακάτω, μια από τις σημαντικότερες καταστατικές καινοτομίες που προτείνονται και έχει να κάνει με το ρόλο και τα δικαιώματα των φίλων του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.. Τα σημεικά με τους/τις φίλους/ες του κόμματος εντάσσονται στο κεφά-

λαιο περί της ένταξης και συμμετοχής στο κόμμα, προκειμένου να υπογραφιστεί η αντίληψη περί των φίλων ως του δεύτερου «ομόκεντρου κύκλου» του κόμματος. Ειδικότερα, με τη θέση που τους αποδίδεται και τα δικαιώματα που τους αναγνωρίζονται, οι φίλοι/ες του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. αποκτούν μεγαλύτερο ρόλο και υπόσταση, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση της πολιτικής κατεύθυνσης και των προγραμματικών επεξεργασιών του κόμματος, τόσο σε σύνδεση και επαφή με την αντίστοιχη οργάνωση, όσο και σε πανελλαδικό επίπεδο μέσα από οριζόντιες δομές και διαδικασίες, συμμετοχή σε διαβούλευσης κ.λπ.

Ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός ότι δίνεται στους/τις φίλους/ες του κόμματος η δυνατότητα, εφ' όσον αποφασιστεί κατά την προκήρυξη της σχετικής διαδικασίας, να συμμετέχουν και σε συγκεκριμένες εσωκομματικές εκλογικές διαδικασίες, και ειδικότερα στα εθνικά και περιφερειακά δημοψηφίσματα, καθώς και στις προκριματικές εκλογές για την επιλογή των υπουργών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. για σειρά δημοσίων αξιωμάτων, όπως προβλέπεται σε ειδικότερα σημεία του καταστατικού. Με άλλα λόγια, στους φίλους και στις φίλες του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. δίνονται αυξημένες δυνατότητες τόσο συνδιαμόρφωσης των θέσεων του κόμματος, όσο και ανάδειξης των προσώπων που θα το εκπροσωπούν δημόσια.

Συνέπεια, τέλος, αυτού του αναβαθμισμένου ρόλου που επιφυλάσσεται στις φίλες και στους φίλους του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι η ανάγκη διαμόρφωσης ενός πανελλαδικού και κατά τόπους/ανά θεματικές «Μητρώον Φίλων», στο οποίο εγγράφεται κανείς με απλή αίτηση του, αλλά και η ανάθεση της ευθύνης της αξιοποίησης των

λών, ως του θεμελίου του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.. Οι κυριότερες αλλαγές στο υφιστάμενο καταστατικό αποσκοπούν είτε στη θεσμική αποτύπωση οργανωτικών επιλογών και πρακτικών που έχουν ήδη νιοθετηθεί και εφαρμοστεί στη λειτουργία του κόμματός μας (π.χ. ρητή αναγνώριση των κλαδικών/ομοιοεπαγγελματικών ΟΜ), είτε στην αντιμετώπιση προβλημάτων που αναδείχθηκαν στο προηγούμενο διάστημα (π.χ. όροι ίδρυσης νέας ΟΜ εκεί που υπάρχει και λειτουργεί ήδη κάποια ΟΜ). Ταυτόχρονα, λαμβάνεται μέριμνα για την ενίσχυση της συλλογικής και εξωστρεφούς λειτουργίας των ΟΜ, τη διασύνδεσή του με τους φορείς και τα κινήματα της περιοχής ευθύνης τους, αλλά και για την ενίσχυση της τοπικότητάς τους, ώστε αφ' ενός να εμπλέκονται πιο άμεσα τα μέλη, αλλά και να δημιουργούνται οι προϋποθέσεις περαιτέρω ανάπτυξης του κόμματος και έξω από τα αστικά κέντρα, σε όλη τη χώρα.

Αναλυτικότερα:

Το άρθρο 10 ρυθμίζει τη συγκρότηση των Οργανώσεων Μελών σε εδαφικό (χώρος κατοικίας/εργασίας), κλαδικό ή ομοιοεπαγγελματικό επίπεδο, ενώ προβλέπει ειδικότερα τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να συγκροτούνται νέες ΟΜ εκεί που υπάρχουν και εκεί που δεν υπάρχουν ήδη προϋψιστάμενες οργανώσεις, δίνοντας κατ' αρχήν την πρωτοβουλία στα μέλη του κόμματος και την κατ' εξαίρεση δυνατότητα των ανώτερων οργάνων και των υφιστάμενων ΟΜ να αντιλέξουν μέσα από μία οργανωμένη θεσμική διαδικασία. Επίσης, αναγνωρίζονται τις γεωμορφολογικές, διοικητικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες της χώρας, εισάγονται ειδικές δικλείδες που επιτρέπουν την ευκολότερη οργανωτική ανάπτυξη του κόμματος σε απομακρυσμένες περιοχές, μικρές κοινότητες/οικισμούς, υποικ. κ.λπ. Τέλος, το άρθρο εισάγει το θεσμό της Δημοτικής Συντονιστικής Επιτροπής, στις περιπτώσεις που υπάρχουν περιοστέρες των μία ΟΜ στον ίδιο Δήμο, ο οποία ρυθμίζεται αναλυτικά παρακάτω, στο τμήμα για τα συντονιστικού χαρακτήρα όργανα και επιτροπές του κόμματος.

*Ως προς τα είδη των ΟΜ που θα προβλέπει το καταστατικό, υπήρξε και εναλλακτική άποψη περιρρήτης αναφοράς μόνο στη δημιουργία ΟΜ σε εδαφική βάση και η παραπομπή των υπόλοιπων θεμάτων στη δυνατότητα της ΚΕ να θεσπίζει και άλλου είδους ΟΜ (βλ. στο Παράρτημα).

**Ομοίως υπήρξε εναλλακτική πρόταση ως προς τις προϋποθέσεις ίδρυσης νέας ΟΜ εκεί όπου υπάρχει ήδη άλλη, με μικρές διαφοροποιήσεις από την πρόταση που τελικά πλειοψήφησε, ως προς τη διαδικασία μέσω της οποίας μπορεί η αρμόδια ΝΕ και τελικά η ΚΕ να αντιλέξει στην ίδρυση (βλ. στο Παράρτημα).

Το άρθρο 11 ρυθμίζει τα σχετικά με τη λειτουργία των ΟΜ, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ανοιχτή και εξωστρεφή λειτουργία τους, αλλά και στην εσωτερική τους διάρθρωση, με τη δημιουργία θεματικών επιτροπών και πυρήνων μελών σε συγκεκριμένη χωρική ενότητα εντός του χώρου αναφοράς της ΟΜ και άλλων ομάδων δουλειάς, ώστε η κομματική ζωή να περιλαμβάνει όλα τα μέλη, όπου κι αν βρίσκονται και όποια και αν είναι τα ενδιαφέροντά τους. Τέλος, προβλέπεται ρητά η δυνατότητα των ΟΜ να συνεδριάζουν με ψηφιακό ή υβριδικό τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των μελών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ – ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΙΑΡΩΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

ΤΜΗΜΑ Ι. Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

Το τέταρτο κεφάλαιο περιλαμβάνει τις διατάξεις που αποτελούν τον «πυρήνα» της οργανωτικής διάρθρωσης του κόμματος, από τη βάση έως την πηγεσία του. Τα βασικά ερωτήματα που απασχόλησαν τις εργασίες της Επιτροπής στο πλαίσιο αυτό ήταν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Πρώτον, το κύριο «ενδιάμεσο» οργανωτικό επίπεδο. Συναφώς, κατατέθηκε άποψη περί πλήρους μετάβασης προς μια περιφερειακή συγκρότηση της οργανωτικής δομής, δηλαδή μια μετατόπιση του κέντρου βάρους από τις Νομαρχιακές Επιτροπές που υπάρχουν σήμερα σε Περιφερειακές Επιτροπές. Στο πλαίσιο της Επιτροπής εκφράστηκαν έντονες επιφυλάξεις για το κατά πόσο, όχι μόνο ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ως κόμμα, αλλά και ευρύτερα η ελληνική κοινωνία είναι ώριμοι να εγκαταλείψουν τον νομό ως βασικό κύτταρο διοικητικής και, κυρίως, πολιτικής συγκρότησης. Για το λόγο αυτό, προκρίθηκε η διατάρωση της νομαρχιακής συγκρότησης, ως βάσης, και η ταυτόχρονη ενίσχυση της περιφερειακής διάστασης εντός του κόμματος, αφ' ενός με την προσθήκη και επιπλέον μελών στις Περιφερειακές Συντονιστικές Επιτροπές, είτε από τους αυτοδιοικητικούς θεσμούς είτε από τη βάση του κόμματος με άμεση δημοκρατική νομιμοποίηση, αφ' ετέρου με την πρόβλεψη και νέων αρμοδιοτήτων για τις Περιφερειακές Συντονιστικές Επιτροπές, με εμβληματικότερη τη διοργάνωση ενός Επίσιου Περιφερειακού Προγραμματικού Forum σε κάθε περιοχή.

Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 12 προβλέπει τα τρία επίπεδα οργανωτικής συγκρότησης του κόμματος (Οργάνωση Μελών – Νομαρχιακή Οργάνωση – Συνέδριο).

ΤΜΗΜΑ II. ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

Συναφώς προς τα παραπάνω, το άρθρο 13 ρυθμίζει τη συγκρότηση, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία της Νομαρχιακής Επιτροπής, ως του βασικού πολιτικού οργάνου στο «ενδιάμεσο» επίπεδο. Παράλληλα, το άρθρο 14 προβλέπει τα σχετικά με την Περιφερειακή Συντονιστική Επιτροπή, ως συντονιστικό κυρίως χαρακτήρα οργάνου, και συγκεκριμένα: Ως προς τη σύνθεση της ΠΣΕ, ενισχύεται η δημοκρατική της νομιμοποίηση, αφού πλέον ο αριθμός των εκπροσώπων που θα εκλέγονται απευθείας από κάθε νομαρχιακή οργάνωση δεν θα είναι σταθερός, αλλά ανάλογος με τον αριθμό των μελών κάθε οργάνωσης, ενώ προστίθενται στα μέλη της ΠΣΕ και οι Δήμαρχοι του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στην οικεία περιφέρεια. Ως προς τις αρμοδιότητες της ΠΣΕ, σε αυτές προστίθεται η διοργάνωση του Επίσιου Προγραμματικού Forum στο επίπεδο της περιφέρειάς τους, ως ενός σημαντικού νέου συμμετοχικού και διαβούλευτικού θεσμού που προτείνεται να καθιερωθεί με το παρόν καταστατικό.

*Η εναλλακτική πρόταση, περί περιφερειακής συγκρότησης του κόμματος στη θέση των υφιστάμενων νομαρχιακών οργανώσεων, διατυπώνεται στο παράρτημα του παρόντος.

Στο ίδιο κεφάλαιο, ως συντονιστικό επίσης όργανο, το άρθρο 15 καθιερώνει την Δημοτική Συντονιστική Επιτροπή στους Δήμους εντός των μελών

ορίων των οποίων υπάρχουν περισσότερες της μίας Οργανώσεις Μελών εδαφικού χαρακτήρα. Η Δημοτική Συντονιστική Επιτροπή προτείνεται να αποτελείται από μέλη που θα εκλέγονται από κάθε ΟΜ, ανάλογα με τον αριθμό των μελών της, ταυτόχρονα με τη διαδικασία ανάδειξης του Συντονιστικού της οργάνωσης, τους/τις Συντονιστές/τριες των αντίστοιχων ΟΜ και τους/τις αιρετούς/ές του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στα αυτοδιοικητικά όργανα του Δήμου, ενώ αρμοδιότητα της ΔΣΕ θα είναι ο συντονισμός της δράσης των επιμέρους ΟΜ του Δήμου για κοινά θέματα, η σύγκληση μια φορά το χρόνο τουλάχιστον κοινής συνεδρίασης όλων των ΟΜ του Δήμου, η διατύπωση εισήγησης για τη στρατηγική στις δημοτικές εκλογές και η διαβούλευση με την ΠΣΕ για την εξειδίκευση του περιφερειακού προγράμματος που καταρτίζεται από την ΠΣΕ στο επίπεδο του Δήμου.

Δεύτερο ζήτημα που απασχόλησε την Επιτροπή ως προς την οργανωτική διάρθρωση του κόμματος ήταν το ζήτημα της σύνθεσης των οργάνων, και κυρίως των κεντρικών/πανελλαδικών, ώστε να εξασφαλιστούν με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο οι εξις οι στόχοι:

► Η ώσμωση, επικοινωνία και συντονισμός μεταξύ των διαφορετικών «προσώπων» του κόμματος (κεντρικό κόμμα, κόμμα στους θεσμούς και κόμμα στο πεδίο), χωρίς από την άλλη πλευρά να καταληφθούν όλες οι δραστηριότητες του κόμματος από κοινοβουλευτικά και κυβερνητικά στελέχη, κάτι που η εμπειρία της τελευταίας δεκαετίας έδειξε ότι αδυνατίζει όχι μόνο την αποτελεσματική καθημερινή λειτουργία, αλλά τελικά και την πολιτική αυτονομία του κόμματος καθ' εαυτού.

► Η πραγματική και διαρκής ανανέωση, χωρίς το κόμμα να στερείται χρήσιμα στελέχη του, χωρίς να «ανακυλώνονται» μόνο τα λιγότερο γνωστά στελέχη, ενώ κάποια άλλα θα παραμένουν εσαεί στην πρώτη γραμμή και η βέλτιστη αξιοποίηση όλου του δυναμικού του κόμματος.

► Η διαφύλαξη του σεβασμού και της αντίληψης περί δεσμευτικότητας του καταστατικού.

Ενόψει και των παραπάνω, στο τρίτο (πανελλαδικό) επίπεδο συγκρότησης, το καταστατικό προβλέπει δύο κύρια όργανα, ένα πολιτικό/βουλευτικό (Κεντρική Επιτροπή) και ένα εκτελεστικό (Πολιτική Γραμματεία). Σύμφωνα με το άρθρο 16, προτείνεται η εκλογή της Κεντρικής Επ

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

μέλη με κυβερνητικές ή σημαντικές πολιτικές θέσεις στη διοίκηση ή βουλευτές/τριες και ευρωβουλευτές/τριες (βλ. αναλυτικά παρακάτω).

Τέλος, το άρθρο 17 προβλέπει και τα εξής δύο όργανα συντονιστικού χαρακτήρα σε κεντρικό (πανελλαδικό) επίπεδο: Το πρώτο είναι το Οργανωτικό Γραφείο, το οποίο ήδη de facto λειτουργεί επί πολλά χρόνια στο κόμμα μας και παίζει ρόλο στην καθημερινή του λειτουργία, χωρίς την αναγκαία θεσμική κατοχύρωση. Για το λόγο αυτό εδώ προβλέπεται ότι η ΚΕ ορίζει, με εισήγηση του/της Γραμματέα της, το Οργανωτικό Γραφείο, το οποίο είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση της καθημερινής λειτουργίας των ΟΜ και των ΝΕ καθώς και την οργάνωση και παρακολούθηση όλων των εξορμήσεων, δράσεων κ.λπ. του κόμματος. Επίσης, δίνεται η δυνατότητα στην ΠΓ, εφ' όσον απαιτείται για την καλύτερη καθημερινή παρακολούθηση της πολιτικής του κόμματος, να ορίζει, με εισήγηση του/της Προέδρου του κόμματος, Εκτελεστικό Γραφείο, αποτελούμενο από τον/την Πρόεδρο, τον/την Γραμματέα της ΚΕ, τον/την συντονιστή/τρια του Οργανωτικού Γραφείου, τον/την Εκπρόσωπο Τύπου του κόμματος, καθώς και έως τρία (3) μέλη της ΠΓ, καθώς και συμμετοχή του Γραμματέα της ΚΟ του κόμματος με δικαίωμα λόγου.

*Υπήρξε εναλλακτική πρόταση, περί δημιουργίας, εκτός της Κεντρικής Επιτροπής και έτερου πολιτικού οργάνου, του Πολιτικού Συμβουλίου, καθώς και περί της σύστασης Διεύθυνσης και Λειτουργικής Γραμματείας του κόμματος, η οποία παρατίθεται στο Παράρτημα του παρόντος.

Στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας και της αναβάθμισης της ποιότητας της λειτουργίας του κόμματος, προκρίθηκε επίσης (άρθρο 18) μία περισσότερο «σφιχτή» και συγκροτημένη διαδικασία συγκρότησης των Τμημάτων, αλλά και συντονισμού τους με την κοινοβουλευτική δουλειά του κόμματος, ώστε να είναι σε θέση να παίζουν πράγματι το ρόλο τους ως βοηθητικές επιτροπές της ΚΕ και να επεξεργάζονται και να παράγουν πολιτικές και προγραμματικές θέσεις υψηλού επιπέδου και στους χρόνους που απαιτείται με δεδομένη τη θέση του κόμματος στην πολιτική ζωή της χώρας. Ταυτόχρονα βέβαια, προβλέπεται η δημιουργία στο πλαίσιο κάθε Τμήματος μίας ή περισσότερων διαρκών θεματικών ομάδων διαβούλευσης με ελεύθερη συμμετοχή των μελών και των φίλων του κόμματος στη βάση των ενδιαφερόντων τους, διαφυλάσσοντας το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν πολλά Τμήματα του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., ως χώροι δικτύωσης, συντονισμού της κοινωνικής παρέμβασης του κόμματος κ.λπ.

*Σε σχέση με τον τρόπο συγκρότησης των Τμημάτων υπήρξε και εναλλακτική άποψη η οποία τονίζει περισσότερο την ανοιχτή και συμμετοχική συγκρότηση τους (βλ. Παράρτημα).

Το άρθρο 19 εισάγει μια σημαντική τομή στην οργανωτική διάρθρωση του κόμματος, ένα πρώτο βήμα για την οποία έγινε ήδη κατά την προηγούμενη περίοδο. Θεσμοθετείται Επιτροπή Δεοντολογίας άμεσα εκλεγμένη από το Συνέδριο, καθώς και μια διαδικασία πειθαρχικού ελέγχου των μελών του κόμματος στη βάση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που προβλέπει το καταστατικό. Μέσα από τη μεταβολή αυτή επιδιώκεται η αποφασιστικότερη και ομοιόμορφη εφαρμογή του καταστατικού, η ενίσχυση της αντίληψης περί της δεσμευτικότητάς του, αλλά και ο μεγαλύτερος σεβασμός προς τα μέλη και τα δικαιώματά τους, η ενίσχυση της διαφάνειας και την ταχεία και ανεξάρτητη από άλλες ισορροπίες επίλυση εκκρεμοτήτων που τραυματίζουν το κόμμα και την εσωτερική συνοχή του.

Η Επιτροπή Δεοντολογίας προβλέπεται να αποτελείται από δεκαπέντε (15) μέλη, με τους αναπληρωματι-

κούς τους, που εκλέγονται από το συνέδριο του κόμματος, σε ενιαίο ψηφοδέλτιο με ισότιμη αντιπροσώπευση των φύλων. Ως ελάχιστη προϋπόθεση για την υποβολή υποψηφιότητας για την Επιτροπή τίθεται η συμπλήρωση τουλάχιστον πέντε (5) ετών ως μέλος του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., κάτι που αφ' ενός διασφαλίζει μια ελάχιστη γνώση του κόμματος και των διαδικασιών του, αφ' ετέρου δεν δημιουργεί εμπόδια στη συμμετοχή νεότερων σε πλικά μελών στην Επιτροπή. Αυτονόπτα, προβλέπεται μεταβατική διάταξη για το επικείμενο συνέδριο, ώστε να μην υπάρξει αποκλεισμός των μελών που εντάχθηκαν από το 2019 και μετά. Επίσης, για τα σοβαρότερα πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν την αναστολή της ιδιότητας του μέλους ή τη διαγραφή, προβλέπεται απόφαση της Επιτροπής με αυξημένη πλειοψηφία δύο τρίτων (2/3) των μελών της, ώστε να προστατεύονται περισσότερο τα μέλη από συγκυριακές πλειοψηφίες.

*Υπήρξε εναλλακτική άποψη για τον ορισμό της Επιτροπής Δεοντολογίας από την ΚΕ, η οποία παρατίθεται στο Παράρτημα.

ΤΜΗΜΑ III. ΣΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

Τα σώματα του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. παραμένουν σε μεγάλο βαθμό ως έχουν: Τακτικό (άρθρο 20), έκτακτο (άρθρο 21) και διαρκές συνέδριο (άρθρο 22). Αξίζει ωστόσο να σημειωθούν ορισμένες επιλογές που απαισχόλουσαν τις συζητήσεις της Επιτροπής.

Πρώτον, ως προς το τακτικό συνέδριο, αποφασίστηκε ομόφωνα να παραμείνει ως έχει η ανοιχτή διατύπωση ως προς τον τρόπο εκλογής του/της προέδρου του κόμματος, δηλαδή η δυνατότητα κάθε συνεδρίου να αποφασίζει από ποιο σώμα θα εκλεγεί ο/η πρόεδρος, καθώς εξασφαλίζει την απαραίτητη ευελιξία στο κόμμα να κρίνει κάθε φορά, με βάση τις πολιτικές συνθήκες, την κατεύθυνση προς την οποία θα κινηθεί.

Δεύτερον, σε επόμενο σημείο του καταστατικού προβλέπεται ρητά ότι σημαντικά θέματα σχετικά με τη συμμετοχή του κόμματος σε κυβερνήσεις συνεργασίας αποφασίζονται σε έκτακτο ίνα, αν δεν είναι εφικτό, σε διαρκές συνέδριο.

Τρίτον, παράλληλα προς τα παραδοσιακά σώματα του κόμματος θεσμοθετείται με το άρθρο 23 το Εθνικό Συμβούλιο, με σκοπό να αποτελέσει το χώρο όπου συναντώνται όλα τα «πρόσωπα» του κόμματος: τα κεντρικά όργανα (ΚΕ, Συντονιστές/τριες Τμημάτων), οι βουλευτές/τριες και τα κυβερνητικά στελέχη, τα στελέχη που προέρχονται από την αυτοδιοίκηση και τον συνδικαλισμό, αλλά και απευθείας εκπρόσωποι της «βάσης» του κόμματος ανά περιφέρεια και της Νεολαίας. Το Εθνικό Συμβούλιο προτείνεται να έχει γνωμοδοτικό χαρακτήρα και να συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το χρόνο ή όποτε κριθεί αναγκαίο.

*Υπήρξε και άποψη εναντίον της συγκρότησης Εθνικού Συμβουλίου (βλ. Παράρτημα).

Ως προς τις αμεσοδημοκρατικού ή/και διαβουλευτικού χαρακτήρα διαδικασίες, το άρθρο 24 ρυθμίζει τα σημαντικά με τα εσωτερικά δημιοψηφίσματα, τα οποία μπορεί να διεξάγονται είτε σε πανελλαδικό είτε σε πειθαρχικό επίπεδο, με τη δυνατότητα να μετέχουν και οι φίλοι/ες του κόμματος, εφ' όσον αποφασιστεί. Επίσης δίνεται η δυνατότητα και την ταχεία και ανεξάρτητη από άλλες ισορροπίες επίλυση εκκρεμοτήτων που τραυματίζουν το κόμμα και την εσωτερική συνοχή του.

Το άρθρο 26 προβλέπει τα σημαντικά με τις εσωκομματικές διαβουλεύσεις, οι οποίες είναι επίσης δυνητικά ανοιχτές στους φίλους και στις φίλες του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. και μπορεί να διεξάγονται είτε με συζήτηση στις ΟΜ είτε διαδικτυακά, σε πανελλαδικό, πειθαρχικό ή και νομαρχιακό επίπεδο.

Το άρθρο 27 ρυθμίζει τα σημαντικά με τη διεξαγωγή του

Επίσημου Περιφερειακού Προγραμματικού Forum που ήδη αναφέρθηκε. Ειδικότερα προβλέπεται ότι αυτό διοργανώνεται με ευθύνη της αντίστοιχης ΠΣΕ και έχει αντικείμενο την ανοιχτή συζήτηση και διαβούλευση του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. σε πειθαρχικό επίπεδο, με τα μέλη και τους φίλους του κόμματος, αλλά και με τις τοπικές κοινωνίες και τους φορείς τους. Επίσης προβλέπεται ότι τα συμπεράσματα συζητούνται σε ειδική συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής και αξιοποιούνται από τον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. κατά την κατάρτιση των προγραμματικών προτάσεών του.

Τέλος, το άρθρο 28 ρυθμίζει τα σημαντικά με τη διεξαγωγή των Νομαρχιακών Συνδιασκέψεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ - ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΡΕΥΜΑΤΑ ΙΔΕΩΝ

Το μοναδικό άρθρο 29 του κεφαλαίου αυτού περιλαμβάνει το υφιστάμενο άρθρο του καταστατικού σχετικά με τις τάσεις και τα ρεύματα ιδεών μέσα στο κόμμα, το ρόλο, τα δικαιώματα και τα όριά τους.

*Υπήρξε και εναλλακτική άποψη περί σημαντικής συντόμευσης της έκτασης του άρθρου αυτού, για λόγους και συμβολικούς, χωρίς ουσιαστικές μεταβολές στις προβλέψεις, η οποία περιλαμβάνεται στο Παράρτημα του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ - ΕΜΦΥΛΗ ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡΒΑΣΗ

την προσπάθεια υπέρβασης των διακρίσεων στη βάση συγκεκριμένου σχεδίου δράσης για τη συμπερίληψη, ενώ θα έχει τη δυνατότητα να διερευνά προκαταρκτικά και καταγγελίες ή παράπονα σε σχέση με διακρίσεις και να τις παραπέμπει, εάν το κρίνει σκόπιμο, και στην Επιτροπή Δεοντολογίας. Επίσης, το Παρατηρητήριο θα έχει και παιδευτικό χαρακτήρα, επιδιώκοντας την αποτροπή σεξιστικού και ρατσιστικού λόγου και ανάλογων επιχειρημάτων και στη δημόσια παρουσία των στελεχών του κόμματος και στο εσωτερικό του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ - Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Οι διατάξεις του έβδομου κεφαλαίου για τις σχέσεις του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. με το κράτος και τους θεσμούς του επιχειρούν να επικαιροποιήσουν το υφιστάμενο πλαίσιο, αξιοποιώντας και τα συλλογικά διδάγματα και εμπειρίες από την προηγούμενη περίοδο. Στόχος είναι αφ' ενός οι καταστατικές ρυθμίσεις και λειτουργίες να συμβάλλουν στην αναβαθμισμένη ικανότητα δράσης του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στο επίπεδο των θεσμών, αφ' ετέρου να διασφαλίζεται με συγκεκριμένα πρακτικά μέτρα και όχι απλώς ως εξαγγελία η αποτροπή της μετατροπής του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. σε ένα «κόμμα του κράτους».

ΤΜΗΜΑ I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

Στο άρθρο 33 περιγράφονται οι γενικές αρχές της σχέσης του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. με το κράτος και η λογική της δραστηριοποίησής του στους δημοκρατικούς θεσμούς.

Στο άρθρο 34 προβλέπονται κάποιες βασικότερες αρχές για την παρουσία και συμμετοχή του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στην κυβέρνηση. Ιδιαίτερα αξίζει να σημειωθεί η πρόβλεψη ότι η συμμετοχή σε κυβερνητικό συνασπισμό και οι όροι αυτής εγκρίνονται με απόφαση Έκτακτου ή, αν αυτό δεν είναι εφικτό, Διαρκούς Συνεδρίου.

Στο άρθρο 35 ρυθμίζονται αντίστοιχα τα σχετικά με την παρουσία του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στο Κοινοβούλιο και στο Ευρωκοινοβούλιο, τον κανονισμό της κοινοβουλευτικής και ευρωκοινοβουλευτικής ομάδας και την παρακολούθηση και συντονισμό της παρουσίας του κόμματος στο επίπεδο αυτό.

Στο άρθρο 36 εντάσσονται τα σχετικά με την παρουσία του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στην τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση. Εκτός των ίδιων υφιστάμενων προβλέψεων του καταστατικού, προβλέπεται η δυνατότητα να πραγματοποιείται εσωκομματική προκριματική εκλογή, με τη δυνητική επιλογή και των φίλων του κόμματος, για την επιλογή των υποψηφίων περιφερειαρχών και των υποψηφίων δημάρχων στις μεγάλες πόλεις, που θα υποστηρίξει ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ..

* Υπήρξε και πρόταση επέκτασης της αρμοδιότητας της ΚΕ να αποφασίζει για όποιον Δήμο κρίνει σκόπιμο, ακόμα και εκτός των τριών μεγάλων (βλ. Παράρτημα).

ΤΜΗΜΑ II. ΑΙΡΕΤΕΣ ΘΕΣΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΞΙΩΜΑΤΑ

Στο άρθρο 37 τίθενται ορισμένοι γενικοί κανόνες για τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. σε δημόσια πολιτικά αξιώματα. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται και το «πλαφόν» που προαναφέρθηκε, σύμφωνα με το οποίο τα στελέχη που κατέχουν κυβερνητι-

κή θέση ή αξιώματα (μέλος Υπουργικού Συμβουλίου, Υφυπουργός, Γενικός/ή Ειδικός/ή Γραμματέας, εκτελεστικό μέλος ΔΣ Δημόσιου Οργανισμού, ΔΕΚΟ, ΝΠΙΔΔ, ΝΠΙΔ της γενικής κυβέρνησης ή άλλου νομικού προσώπου του δημοσίου, μέλος Διεθνούς Οργανισμού ή Ανεξάρτητης Αρχής), καθώς και οι βουλευτές/τριες και ευρωβουλευτές/τριες δεν μπορεί να υπερβαίνουν αθροιστικά το 30% των μελών της ΚΕ, των ΝΕ, της ΠΓ και των Συντονιστικών των ΝΕ. Σκοπός του πλαφόν αυτού είναι αφ' ενός να εξασφαλίζεται η πολιτική αυτονομία του κόμματος από την κυβέρνηση και το κράτος, αφ' ετέρου να υπάρχει ανά πάσα στιγμή μια κρίσιμη μάχα στελεχών που θα έχει αποκλειστικό πεδίο δραστηριότητας το κόμμα και θα μπορεί να αναλαμβάνει και να φέρνει σε πέρας τις αναγκαίες για την αναβαθμισμένη ύπαρξη και λειτουργία του «χρεώσεις».

* Υπήρξε και άποψη για συμμετοχή όλων των βουλευτών/τριών και ευρωβουλευτών/τριών ex officio στην ΚΕ, συμπληρωματικά προς τα εκλεγμένα μέλη της και η διατήρηση του παραπάνω πλαφόν μόνο στην ΠΓ, η οποία περιλαμβάνεται στο Παράρτημα.

Το άρθρο 38 και το άρθρο 39 ρυθμίζει τα σχετικά με τις υποψηφιότητες για το εθνικό και το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο. Εκτός της ισάριθμης αντιπροσώπευσης των φύλων, σημαντική αλλαγή είναι η πρόβλεψη της διεξαγωγής προκριματικών εκλογών στην περίπτωση που οι βουλευτικές εκλογές ή οι ευρωεκλογές διεξάγονται με το σύστημα της «κλειστής λίστας» (δηλαδή χωρίς σταυρό), ενώ επίσης εισάγεται πρόβλεψη και για τον τρόπο επλογής των προερχόμενων από τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγου εξωτερικού υποψηφίων, προκειμένου το καταστατικό να προσαρμοστεί στο ισχύον νομικό πλαίσιο.

Επίσης, ακολουθώντας την πρόταση του κόμματος στην πρόσφατη διαδικασία Συνταγματικής Αναθεώρησης, προβλέπεται ότι δεν μπορούν να είναι υποψήφιοι/ες βουλευτές/τριες ή ευρωβουλευτές/τριες όσοι έχουν διατελέσει βουλευτές/τριες ή ευρωβουλευτές/τριες επί τρεις διαδοχικές περιόδους, στις οποίες δεν συνυπολογίζονται βουλευτικές περίοδοι με διάρκεια μικρότερη των 2/3 της πλήρους διάρκειας της βουλευτικής περιόδου, δηλαδή των τριάντα δύο (32) μηνών, εξαιρουμένου του/της προέδρου του κόμματος και των διατελεσάντων/σασών πρωθυπουργών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ - ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΑ

Στο άρθρο 40 περιλαμβάνεται η υφιστάμενη ρύθμιση του καταστατικού για τη σχέση του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. με τα κοινωνικά κινήματα. Αξίζει να σημειωθεί, ωστόσο, ότι σε άλλα σημεία του καταστατικού (π.χ. στο κεφάλαιο για τις Οργανώσεις Μελών) προβλέπονται και ειδικότερες υποχρεώσεις και δικαιώματα σε σχέση με την παρέμβαση του κόμματος στα κοινωνικά κινήματα.

Το άρθρο 41 επαναλαμβάνει τη ρύθμιση του καταστατικού για τη σχέση του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. με τους θεσμούς θεωρίας και έρευνας και το άρθρο 42 για τα ΜΜΕ και τις εκδόσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ - ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

Τα σχετικά με τα οικονομικά του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. διαφέρουν σε ειδικό κεφάλαιο, ώστε να «σπά-

σει» το πολύ μεγάλο και κακογραφμένο υφιστάμενο άρθρο, με φραστικές κυρίως διορθώσεις, αλλά και με απαλοιφή των διατάξεων του υφιστάμενου καταστατικού που δεν εφαρμόστηκαν ποτέ.

Το άρθρο 43 απαριθμεί τους πόρους του κόμματος. Προβλέπει εκτός των άλλων τη δυνατότητα πρόβλεψης κατηγοριών μελών που, με κοινωνικά κριτήρια, θα δικαιούνται να καταβάλουν μειωμένη συνδρομή ή να απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή, αλλά και την αναστολή του δικαιώματος ψήφου στην εκλογή οργάνων και αντιπροσώπων για τα μη οικονομικά τακτοποιημένα μέλη. Επίσης, προβλέπει ειδικό ύψος εισφορών βουλευτών, ευρωβουλευτών και των μελών του κόμματος που κατέχουν πολιτικό χαρακτήρα έμμισθη θέση ή δημόσιο αξιώμα.

Το άρθρο 44 περιλαμβάνει όλες τις σχετικές με τη διαχείριση των οικονομικών του κόμματος ρυθμίσεις και τη διαφάνεια, τον έλεγχο και τη λογοδοσία στα θέματα αυτά, ενώ το άρθρο 45 εξουσιοδοτεί την ΚΕ να καταρτίζει αναλυτικό κανονισμό για τους εργαζόμενους και τις εργαζόμενες στον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ - ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Στο κεφάλαιο αυτό διατυπώνονται – με εκφραστικές και νομοτεχνικές κυρίως διορθώσεις – οι βασικοί κανόνες που αφορούν τις εσωκομματικές εκλογικές διαδικασίες, και ειδικότερα: το δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι στην εκλογή οργάνων και αντιπροσώπων (άρθρο 46), τις εφορευτικές επιτροπές (άρθρο 47), τον αριθμό των μελών των οργάνων και τη σταυροδοσία (άρθρο 48).

Ειδική μνεία πρέπει να γίνει στο άρθρο 49 που ρυθμίζει τον τρόπο εκλογής των οργάνων κατ' αρχήν από ενιαία λίστα και τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος εκλογής με διακριτές λίστες, ενώ αποκλείεται η εκλογή με ξεχωριστά ψηφοδέλτια (λίστες) στην εκλογή των συντονιστικών των ΟΜ, των συντονιστικών των ΝΕ, της ΠΓ και της Επιτροπής Δεοντολογίας.

Επίσης, νέα προσθήκη αποτελεί το άρθρο 50 που ρυθμίζει τη διαδικασία των προκριματικών εσωκομματικών εκλογών στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τα προηγούμενα άρθρα του καταστατικού για την επιλογή υποψηφίων για δημόσια αξιώματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ - ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑ

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ - ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

ΑΡΘΡΟ 1 ΤΙΤΛΟΣ - ΕΜΒΛΗΜΑ - ΕΔΡΑ

1. Ο τίτλος του κόμματος είναι «Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς - Προοδευτική Συμμαχία».

2. Έμβλημα του κόμματος είναι οι λέξεις «ΣΥΡΙΖΑ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» γραμμένες με κόκκινο χρώμα και με τα δύο πρώτα γράμματα (σίγμα και ύψιλον) να γράφονται με τρόπο ώστε να σχηματίζουν πεντάκτινο αστέρι.

3. Εδρα του κόμματος είναι η Αθήνα, αλλά ασκεί τη δραστηριότητά του σε όλη την ελληνική επικράτεια αλλά και σε κάθε χώρα του εξωτερικού όπου ζουν και δραστηριοποιούνται Ελληνίδες και Έλληνες.

ΑΡΘΡΟ 2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

1. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. λειτουργεί με βάση τις αρχές της συλλογικότητας, της ισότητας και της δημοκρατίας.

2. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. λειτουργεί με τρόπο διαφανή και ανοιχτό προς την κοινωνία και βρίσκεται σε διαδικασία συνεχούς μετασχηματισμού με βάση τις συλλογικές εμπειρίες του από την αλληλεπίδραση με αυτή.

3. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. επιδιώκει στην καθημερινή λειτουργία του να αμφισβητεί τους στερεότυπους ρόλους των φύλων.

4. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι κόμμα συμπεριληπτικό και φροντίζει με τη λειτουργία του για την υπέρβαση κάθε είδους ανισοτήτων και διακρίσεων στο εσωτερικό του.

5. Η δομή και η λειτουργία του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. επιδιώκει να αντανακλά τις αρχές και τις αξίες της κοινωνίας για την οποία αγωνίζεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟΝ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

ΑΡΘΡΟ 3 ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΛΟΥΣ

1. Μέλος μπορεί να είναι οποιοδήποτε πρόσωπο έχει συμπληρώσει το 16ο έτος, διαμένει στην Ελλάδα, αποδέχεται το καταστατικό, την ιδρυτική διακήρυξη και τις γενικές πολιτικές αρχές του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

2. Οι Έλληνες/ίδες της διασποράς μπορούν να συγκροτήσουν οργανώσεις του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στις χώρες διαμονής τους. Στις οργανώσεις αυτές γίνονται δεκτοί και μπ' Έλληνες/ίδες πολίτες υπό τους λοιπούς όρους του παρόντος καταστατικού.

3. Όλα τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ ανήκουν υποχρεωτικά σε μια από τις Οργανώσεις Μελών του.

4. Οι νέοι/ες με ηλικία έως 30 ετών εντάσσονται στις οργανώσεις της Νεολαίας. Νέοι/ες με ηλικία έως 30 ετών μπορούν να ενταχθούν στις οργανώσεις του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. με τη σύμφωνη γνώμη της Νεολαίας.

ΑΡΘΡΟ 4 ΕΝΤΑΞΗ

1. Η ένταξη στον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι ατομική και γίνεται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου/της ενδιαφερόμενης, η οποία υποβάλλεται μαζί με αποδεικτικό ταυτοπρωσίας στην αντίστοιχη Οργάνωση Μελών ή προς οποιοδήποτε κεντρικό ή ενδιάμεσο όργανο του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ή διαδικτυακά μέσω της ιστοσελίδας ή της ψηφιακής πλατφόρμας/εφαρμογής του κόμματος.

2. Η αίτηση γνωστοποιείται στο Συντονιστικό της οικείας Οργάνωσης Μελών εντός δεκαπέντε (15) ημερών και θεωρείται ότι έχει γίνει αυτοδικαίως δεκτή και το μέλος έχει ενταχθεί από την ημέρα υποβολής της.

3. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνωστοποίηση της αίτησης στο Συντονιστικό, κάθε μέλος της Οργάνωσης Μελών έχει δικαίωμα να προσφύγει κατά ένταξης στην Επιτροπή Δεοντολογίας, η οποία αποφαίνεται οριστικά εντός ενός (1) μήνα από την υποβολή της προσφυγής.

ΑΡΘΡΟ 5 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΛΟΥΣ

1. Κάθε μέλος του κόμματος έχει δικαίωμα:

(α) Να συμμετέχει στη διαμόρφωση της πολιτικής απόψης, των θέσεων, της στρατηγικής και της τακτικής του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

(β) Να μετέχει σε μια Οργάνωση Μελών και να παίρνει μέρος στις δραστηριότητές της. Μπορεί να παρακολουθεί με δικαίωμα λόγου τις συνεδριάσεις άλλων Οργανώσεων Μελών, έχει όμως δικαίωμα εκλέγειν, εκλέγεσθαι και ψήφου μόνο στην Οργάνωση Μελών στην οποία ανήκει.

(γ) Να μετέχει σε οριζόντιες πανελλαδικού χαρακτήρα δικτυώσεις μελών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στη βάση της συμμετοχής/εκλογής του σε ειδικές κατηγορίες φορέων ή οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, όπως ενδεικτικά δίκτυα αιρετών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, συνδικαλιστών, εκλεγμένων και δραστηριοποιούμενων στο γονεϊκό κίνημα, γυναικών και δραστηριοποιούμενων στο φεμινιστικό κίνημα, ΛΟΑΤΚΙ προσώπων, δραστηριοποιούμενων στο αναπτυρικό κίνημα και στα κινήματα ασθενών κ.ο.κ.

(δ) Να εκλέγεται και να εκλέγεται σε όλα τα όργανα και τα αντιπροσωπευτικά σώματα σε όλα τα επίπεδα του κόμματος, μέσω της Οργάνωσης Μελών στην οποία ανήκει και να θέτει υποψηφιότητα για ορισμό ή εκλογή σε όλα τα δημόσια αξιώματα που καταλαμβάνονται μέσω ή με στήριξη του κόμματος.

(ε) Να απολαμβάνει πλήρη πληροφόρηση για τη δράση του κόμματος σε όλα τα επίπεδα και σε όλο το εύρος των Οργανώσεων Μελών του, ώστε να διασφαλίζεται η δυνατότητα ισότιμης συμμετοχής στις αποφάσεις, στον έλεγχο και στη δράση του κόμματος.

(σ) Να εκφράζει ελεύθερα εντός του κόμματος και δημόσια την προσωπική του άποψη, αναφέροντας και τη συλλογική απόφαση σε περιπτώσεις που διαφωνεί με αυτή. Όσοι μειοψήφισαν, έχουν δικαίωμα να μη συμμετέχουν στην εφαρμογή της απόφασης με την οποία διαφωνούν, με δεδομένο ότι δεν υλοποιούν στην πράξη την άποψη που μειοψήφισαν. Η άσκηση του δικαιώματος αυτού στο πλαίσιο της δράσης των μελών σε αιρετές θέσεις και δημόσια αξιώματα μπορεί να υπόκειται σε ειδικούς κανονισμούς για τους αιρετούς/τις αιρετές.

(ζ) Να συμμετέχει μαζί με άλλα μέλη του κόμματος σε ανοιχτές ομάδες προβληματισμού και σε τάσεις που λειτουργούν σύμφωνα με τους όρους που περιγράφονται παρακάτω.

(η) Να παρεμβαίνει σε όλες τις διεργασίες, συμμετέχοντας σε πρωτοβουλίες των μελών του κόμματος για τη συλλογική άσκηση δικαιωμάτων τους που προβλέπονται από το καταστατικό, όπως ενδεικτικά η διεξαγωγή διαβούλευσεων και δημοψηφισμάτων ή σύγκλοση οργάνων κ.λπ.

(θ) Να αναλαμβάνει από κοινού με άλλη μέλη του κόμματος σε ανοιχτές ομάδες προβληματισμού και σε τάσεις που λειτουργούν σύμφωνα με τους όρους που περιγράφονται παρακάτω.

(ι) Να λαμβάνει από το κόμμα και τους φορείς με τους οποίους αυτό συνεργάζεται πολιτική και πρακτική επιμόρφωση και να έχει πρόσβαση σε όλα τα εργαλεία που καθιστούν τη συμμετοχή του στο κόμμα ευκολότερη και αποτελεσματική.

(κα) Να τυγχάνει σεβασμού της προσωπικότητάς του και να προστατεύεται από πάση φύσεως διακρίσεις σε βάρος του ή προσβλητικές και κακοποιητικές συμπεριφορές εντός του κόμματος.

2. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. λαμβάνει όλα τα αναγκαία και εφικτά μέτρα για τη διευκόλυνση της συμμετοχής επί ίσοις όροις όλων των μελών του στις δραστηριότητες του κόμματος, με ιδιαίτερη μέριμνα για τους γονείς ανήλικων τέκνων, τους επισφαλώς εργαζόμενους και εργαζόμενες, τους/τις ανάπτυρες, τα εμποδιζόμενα άτομα κ.ο.κ. Ειδικότερα:

(α) Η πημερίσια διάταξη για τη συνεδρίαση κάθε Οργάνωσης Μελών και οργάνου προσδιορίζει εκ των προ-

e8a92c35-28bd-42d8-b096-da38daε66902

τέρων ώρα έναρξης και λήξης, η οποία και τηρείται εκτός εξαιρετικών περιστάσεων.

(β) Παρέχεται φύλαξη παιδιών όπου υπάρχει δυνατότητα και οπωσδήποτε στο πλαίσιο μεγάλης εμβέλειας και διάρκειας συνεδριάσεων, όπως ιδίως τα συνέδρια, οι σύνοδοι των κεντρικών οργάνων του κόμματος, οι συνδιασκέψεις κ.ο.κ.

(γ) Λαμβάνεται μέριμνα για την προσβασιμότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων, της ιστοσελίδας και του υλικού του κόμματος.

(δ) Αξιοποιούνται οι ψηφιακές τεχνολογίες όπου απαιτείται για τη διευκόλυνση της συμμετοχής μελών που εμποδίζονται.

3. Τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. που ζουν στο εξωτερικό μπορούν επίσης να εντάσσονται παράλληλα σε κόμματα και οργανώσεις αριστερού, προοδευτικού και οικολογικού προσανατολισμού της χώρας κατοικίας τους, μετά από ενημέρωση των αρμόδιων οργάνων του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

ΑΡΘΡΟ 6 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΛΟΥΣ

Κάθε μέλος του κόμματος έχει υποχρέωση:

(α) Να τηρεί το παρόν καταστατικό, τους κανονισμούς δεοντολογίας και εσωτερικής λειτουργίας που εκδίδονται βάσει αυτού.

(β) Να υποστηρίζει, εφαρμόζει και διαδίδει τις θέσεις του κόμματος σε όλους τους χώρους κοινωνικής παρουσίας και δράσης του, περιλαμβανομένης της ψηφιακής δημόσιας σφραίρας.

(γ) Να συμμετέχει ενεργά στα κοινωνικά κινήματα, στις συνδικαλιστικές ή κοινωνικές οργανώσεις στους χώρους ζωής και δράσης του. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η συμμετοχή και δραστηριοποίηση του σε ψηφιακές πρωτοβουλίες, δικτυώσεις και δράσεις, τηρώντας τις βασικές αρχές του ειδικού κανονισμού που προβλέπεται παρακάτω. Όλες οι Οργανώσεις Μελών και τα όργανα του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. οφείλουν να αναζητούν τρόπους ενσωμάτωσης και αξιοποίησης των ενδιαφερόντων, των ικανοτήτων και των αναγκών των μελών τους στην πολιτική δραστηριότητα του κόμματος στο αντίστοιχο επίπεδο.

(δ) Να συμμετέχει στις δραστηριότητες και να συμβάλλει στη διαμόρφωση της πολιτικής του χώρου αναφοράς του, της Οργάνωσης Μελών που μετέχει ή των τμημάτων, επιτροπών ή σωμάτων του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. και των οργάνων που τυχόν συμμετέχει.

(ε) Να καταβάλλει τακτικά την οικονομική συνδρομή του. Η καταβολή της συνδρομής είναι προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος εκλέγειν και εκλέγεσθαι από το μέλος.

(στ) Αν λειτουργεί ως εκπρόσωπος του κόμματος, να υπερασπίζεται και να προωθεί τις θέσεις και τις απόψεις του κόμματος.

(ζ) Να σέβεται την προσωπικότητα των υπόλοιπων μελών και να συμπεριφέρεται δημόσια και στο εσωτερικό του κόμματος με το ήθος που αρμόζει στις θεμελιώδεις αρχές του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., απέχοντας από κάθε έκφραση μισαλλοδοξίας, ρατσισμού, σεξισμού ή με άλλο τρόπο στιγματισμού κοινωνικών ομάδων.

(η) Να μην συμμετέχει ή με άλλον τρόπο στηρίζει ανταγωνιστικές πολιτικές πρωτοβουλίες προς αυτές που στηρίζει ή συμμετέχει ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

ΑΡΘΡΟ 7 ΑΠΩΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕΛΟΥΣ

1. Η ιδιότητα του μέλους χάνεται με το θάνατο ή με την αποχώρηση του μέλους, η οποία γίνεται εγγράφως ή προφορικά ενώπιον της Οργάνωσης Μελών στην οποία ανήκει.

2. Μέλος που αναιτιολόγητα δεν συμμετέχει στις συνελεύσεις της Οργάνωσης Μελών για περισσότερο από ένα χρόνο, καλείται από την Οργάνωση Μελών σε συζήτηση για την αντιμετώπιση των λόγων που εμποδίζουν τη συμμετοχή του. Εάν μετά τη συζήτηση αυτή η μη συμμετοχή εξακολουθεί, το μέλος θεωρείται ότι αποχώρησε.

3. Η ιδιότητα του μέλους χάνεται επίσης οριστικά ή αναστέλλεται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ως αποτέλεσμα πειθαρχικής διαδικασίας σε βάρος του μέλους, σε σοβαρές περιπτώσεις παραβίασης του καταστατικού, σύμφωνα με όσα αναφέρονται αναλυτικά παρακάτω.

ΑΡΘΡΟ 8 ΦΙΛΟΙ/ΕΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

1. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. επιδιώκει τη συνεχή και μόνιμη επαφή, διάλογο και συνεργασία του με όσους και όσες στηρίζουν τις θέσεις και τις δράστηριότητές του, τους οποίους ενθαρρύνει να συμμετέχουν στις πρωτοβουλίες και τη δράση των οργανώσεων του. Προς το σκοπό αυτό διαμορφώνει ειδικό Μητρώο Φίλων σε εθνικό επίπεδο και ανά γεωγραφική ή κλαδική/θεματική διαίρεση. Η εγγραφή στο Μητρώο Φίλων γίνεται με απλή αίτηση του ενδιαφερόμενου/της ενδιαφερόμενης προς οποιαδήποτε Οργάνωση Μελών, κεντρικό ή ενδιάμεσο όργανο του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ή διαδικτυακό μέσω της ιστοσελίδας ή της ψηφιακής πλατφόρμας ή εφαρμογής του κόμματος. Με την υποβολή της αίτησης, ο ενδιαφερόμενος/η ενδιαφερόμενη συγκατατίθεται στη συλλογή και την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που απαιτούνται για τη συμμετοχή του/της. Για την τάρπον του Μητρώου Φίλων και την παρακολούθηση της επαφής και της αξιοποίησης των φίλων του κόμματος ορίζεται ειδική Επιτροπή αποτελούμενη από μέλη της Κεντρικής Επιτροπής του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

2. Οι φίλοι/ες του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. έχουν δικαίωμα:

(α) Να συμμετέχουν στα Τμήματα του κόμματος καθώς και στις συνεδριάσεις και άλλες δράσεις των οργανώσεων της περιοχής, του κλάδου ή του αντικειμένου τους που δεν επιφυλάσσονται αποκλειστικά στα μέλη, σύμφωνα και με όσα προβλέπονται ειδικότερα παρακάτω.

(β) Να ενημερώνονται για όλες τις δραστηριότητες και τις αποφάσεις του κόμματος και των οργάνων του.

(γ) Να καταθέτουν προτάσεις στα όργανα ή δημόσια, ατομικά ή από κοινού, για την πολιτική και τη λειτουργία του κόμματος.

(δ) Να συμμετέχουν σε δημοψηφίσματα ή προκριματικές εσωκομματικές εκλογές για την επιλογή υποψηφίων για δημόσια αξιώματα, όπου οι ειδικότερες διατάξεις του παρόντος καταστατικού δίνουν τη σχετική δυνατότητα.

(ε) Να δικτυώνονται μεταξύ τους και με τα μέλη του κόμματος στο πλαίσιο επιμέρους πρωτοβουλιών, ομάδων εργασίας κ.ο.κ., είτε άτυπων είτε θεμοποιημένων.

(στ) Να συμμετέχουν στις δια ζώσης ή διαδικτυακές διαβουλεύσεις που οργανώνονται στο πλαίσιο του κόμματος σύμφωνα με τα παρακάτω.

(ζ) Να θέτουν υποψηφιότητα για ορισμό ή εκλογή σε όλα τα δημόσια αξιώματα που καταλαμβάνονται μέσω ή κάρπη σε στήριξη του κόμματος.

3. Κάθε Οργάνωση Μελών και κάθε όργανο σε όλα τα επίπεδα του κόμματος ορίζει έναν υπεύθυνο/μία υπεύθυνη από τα μέλη του για τον συντονισμό της επαφής και της αξιοποίησης των φίλων του κόμματος. Οι υπεύθυνοι/υπεύθυνες αυτοί/αυτές συνεργάζονται με την ειδική επιτροπή της ΚΕ που περιγράφεται στην παράγραφο 1.

4. Οι φίλοι/ες του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. αποδέχονται τις βασικές αξίες, κατευθυντήριες γραμμές και πολιτικές επιλογές του κόμματος και στηρίζουν τις κεντρικές πολιτικές καμπάνιες και τις οικονομικές εξορμήσεις του κόμματος στο μέτρο των δυνατότήτων τους, ενώ υποχρεούνται να μην στηρίζουν ανταγωνιστικά πολιτικά εγχειρήματα. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. διατηρεί το δικαίωμα να διαγράψει οποτεδήποτε κάποιον/α από το Μητρώο Φίλων του, με απόφαση της ειδικής επιτροπής της ΚΕ της παραγράφου 1.

ΑΡΘΡΟ 9 ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑ ΣΥΡΙΖΑ

1. Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί πολιτική οργάνωση νεολαίας που αναπτύσσει τη δράση της στο πλαίσιο των ιδεών και των γενικών στρατηγικών επιλογών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. Η Νεολαία ΣΥΡΙΖΑ φέρει την ευθύνη για την επεξεργασία του πολιτικού της σχεδίου με ιδιαίτερη βαρύτητα όσον αφορά τα προβλήματα της νεολαίας.

2. Λειτουργεί με βάση το δικό της καταστατικό και διατηρεί την οργανωτική της αυτονομία.

3. Τα μέλη της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ συμμετέχουν στα συνέδρια του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. με τους δικούς τους αντιπροσώπους, στα εσωτερικά δημοψηφίσματα, τις προκριματικές εκλογές και τις διαβουλεύσεις.

4. Ο Γραμματέας του ΚΣ της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ συμμετέχει στην Κεντρική Επιτροπή και την Πολιτική Γραμματεία του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. με πλήρη δικαιώματα.

5. Εκπρόσωποι των αντίστοιχων οργάνων της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ συμμετέχουν με δικαίωμα λόγου στα αντίστοιχα όργανα του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. (Νομαρχιακές επιτροπές, ΠΣΕ, συντονιστικά ΟΜ). Αντίστοιχα εκπρόσωποι των οργάνων του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. μπορούν να παρακολουθούν τα αντίστοιχα

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ ΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

ΑΡΘΡΟ 10 ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΜΕΛΩΝ

1. Θεμέλιο του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. αποτελεί η Οργάνωση Μελών (ΟΜ).

2. Οι ΟΜ συγκροτούνται σε εδαφικό (χώρος κατοικίας/εργασίας), κλαδικό ή ομοιοεπαγγελματικό επίπεδο. Με απόφαση της ΚΕ ρυθμίζεται η υπαγωγή των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών οργανώσεων σε Νομαρχιακές Επιτροπές.

3. Η συγκρότηση εδαφικής ή κλαδικής/ομοιοεπαγγελματικής ΟΜ, σε χωρική ενότητα που δεν υπάρχει ήδη άλλη ΟΜ, γίνεται με πρωτοβουλία τουλάχιστον οκτώ (8) μελών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. και για την ίδρυσή της ενημερώνεται Νομαρχιακή Επιτροπή ή, αν δεν υπάρχει, η Κεντρική Επιτροπή.

4. Η συγκρότηση εδαφικής ΟΜ με αναφορά σε υποδηματική χωρική ενότητα ή κλαδικής/ομοιοεπαγγελματικής ΟΜ, σε χώρο όπου υπάρχει και λειτουργεί ήδη άλλη ΟΜ, γίνεται με πρωτοβουλία οκτώ (8) τουλάχιστον μελών και για την ίδρυσή της ενημερώνεται η οικεία Νομαρχιακή Επιτροπή ή, αν δεν υπάρχει, την Κεντρική Επιτροπή. Η Νομαρχιακή Επιτροπή ή η προϋψιστάμενη ΟΜ έχουν δικαίωμα να προσφύγουν κατά της δημιουργίας της ΟΜ στην Κεντρική Επιτροπή εντός τριάντα (30) ημερών από τη λίγψη της σχετικής ενημέρωσης. Η ΚΕ αποφασίζει οριστικά.

5. Εδαφικές ή κλαδικές/ομοιοεπαγγελματικές ΟΜ μπορούν να συγκροτούνται και με πρωτοβουλία και απόφαση της οικείας Νομαρχιακής Επιτροπής ή, αν δεν υπάρχει, της Κεντρικής Επιτροπής, ακόμα και με λιγότερα μέλη από τα προβλεπόμενα της προηγούμενης παραγράφους, αλλά όχι με κάτω από τρία (3) μέλη, όταν γεωγραφικές, κοινωνικές ή πολιτικές ιδιαιτερότητες το επιβάλλουν.

6. Όταν ο αριθμός των μελών μιας ΟΜ μειωθεί σε κάτω των οκτώ (8), αυτή καταργείται με απόφαση της οικείας Νομαρχιακής Επιτροπής ή, αν δεν υπάρχει, της Κεντρικής Επιτροπής, και τα μέλη της εντάσσονται σε άλλη/της ΟΜ κατά περίπτωση. Κατ' εξαίρεση, μπορεί η Νομαρχιακή ή η Κεντρική Επιτροπή να αποφασίσει να διατηρήσει μια ΟΜ και με κάτω από οκτώ (8) αλλά όχι λιγότερα από τρία (3) μέλη, για εξαιρετικούς γεωγραφικούς, κοινωνικούς ή πολιτικούς λόγους.

7. Όταν σε έναν δήμο υπάρχουν περισσότερες από μία ΟΜ, οφείλουν να συνεργάζονται και να συντονίζουν τη δράση της για τα κοινά θέματα σε δημοτικό επίπεδο. Για το σκοπό αυτό συγκροτείται Δημοτική Συντονιστική Επιτροπή σύμφωνα με την διαδικασία που περιγράφεται στο Κεφάλαιο 4 του παρόντος. Όποτε κρίθει αναγκαίο συγκαλείται κοινή συνέλευση των ΟΜ με αντικείμενο τα κοινά θέματα σε δημοτικό επίπεδο και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον μία φορά το χρόνο.

ΑΡΘΡΟ 11 - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΜΕΛΩΝ

1. Οι ΟΜ λειτουργούν ανοιχτά στην κοινωνία. Οι συνελεύσεις είναι ανοιχτές και δημόσιες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά. Οι ΟΜ επιδιώκουν την μαζικότερη δυνατή συμμετοχή των μελών και φίλων, αλλά και την ισόρροπη συμμετοχή των δύο φύλων.

2. Οι ΟΜ αποτελούν το κόμμα στον χώρο της. Πρωθυΐαν και εξειδικεύουν την πολιτική του κόμματος και πάρουν της την αναγκαία για τη δράση της αποφάσεις, τόσο για κεντρικά, όσο και για ειδικά ζητήματα στον χώρο αναφοράς της. Στοχεύουν στην οργανωτική ανάπτυξη του κόμματος μέσα από την συντονισμένη, εξωστρεφή πολιτική παρέμβαση.

3. Οι ΟΜ, μέσα από την ενεργή συμμετοχή των μελών της, οφείλουν να καταγράφουν της κοινωνικούς φορείς που λειτουργούν δημοκρατικά στον χώρο αναφοράς της, της συνδικάτα, συλλόγους, κινήματα αντίστασης και αλληλεγγύης, τοπικές κινήσεις και συλλογικότητες και να οργανώνουν την παρέμβαση του κόμματος σε της.

4. Οι ΟΜ διοργανώνουν με δημόσια εκστρατεία τουλάχιστον δύο (2) ανοιχτές συνελεύσεις τον χρόνο όπου γίνεται δημόσιος απολογισμός, προγραμματισμός και κάλεσμα των πολιτών σε συμμετοχή και ένταξη στον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

5. Το εσωτερικό των ΟΜ συγκροτούνται ομάδες δουλειάς, και κυρίως θεματικές επιτροπές και πυρήνες μελών σε συγκεκριμένη χωρική ενότητα εντός του χώρου αναφοράς της (π.χ. μικρά νησιά ή ορεινοί οικισμοί, δημοτικά διαμερίσματα, κοινότητες ή χώρες/πόλεις του εξωτερικού), ή κάθε άλλη ομάδα δουλειάς που θα βοηθήσει την αποτελεσματικότερη παρέμβαση της ΟΜ. Οι ομάδες δουλειάς λειτουργούν στο πλαίσιο των αποφάσεων της ΟΜ και έχουν τη δυνατότητα να προτείνουν συγκεκριμένες δράσεις της αυτής. Στην ανοιχτή συνέλευση οι ομάδες δουλειάς, κάνουν της απολογισμό, προγραμματισμό και κάλεσμα σε συμμετοχή. Οι ομάδες δουλειάς συντονίζονται οριζόντια με της αντίστοιχες ομάδες τοπικά, περιφερειακά και πανελλαδικά, με τη συνδρομή μελών της ΚΕ.

6. Κάθε ΟΜ εκλέγει ή ορίζει με συναίνεση Συντονιστική Επιτροπή, στη βάση της ισότιμης συμμετοχής των μελών της και του σεβασμού της ιδιαίτερες απόψεις. Η Συντονιστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση του σχεδιασμού, της αποφασίζεται από την ολομέλεια της ΟΜ. Η Συντονιστική Επιτροπή εκλέγει Συντονιστή/τρια, Αναπληρωτή/τρια Συντονιστή/τρια και Ταμία.

7. Η θητεία των οργάνων της ΟΜ έχει διάρκεια ένα (1) έτος.

8. Οι ΟΜ συμμετέχουν ως σώμα της συνεδριακές διαδικασίες του κόμματος και εκλέγουν αντιπροσώπους για το συνέδριο και κάθε άλλο σώμα αντιπροσώπων.

9. Οι συνελεύσεις επιδιώκεται να συγκαλούνται τακτικά μια φορά κάθε μήνα και έκτακτα με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής ή όταν το ζητήσει το 1/5 των μελών. Οι συνελεύσεις πραγματοποιούνται με φυσική παρουσία των μελών της Οργάνωσης. Η Συντονιστική Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει την ψηφιακή ή υβριδική διεξαγωγή συνέλευσης, λαμβάνοντας υπόψη της ανάγκες των μελών. Αποφάσεις για κρίσιμα ζητήματα λαμβάνονται από συνελεύσεις που έχουν απαρτία 50%+1 των μελών της ΟΜ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΙΑΡΩΤΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

ΤΜΗΜΑ I. Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

ΑΡΘΡΟ 12 ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ

1. Ο ΣΥΡΙΖΑ δομείται σε τρία επίπεδα: Οργάνωση Μελών, Νομαρχιακή Οργάνωση και συνέδριο του κόμματος. Συντονιστικό χαρακτήρα ενδιάμεσα όργανα προβλέπονται στις δομής του κόμματος στα επιπλέον διοικητικά επίπεδα της χώρας.

2. Σε πρώτο επίπεδο συγκροτείται και λειτουργεί η Οργάνωση Μελών, που εκλέγει τη Συντονιστική Επιτροπή της.

3. Σε δεύτερο επίπεδο συγκροτείται συνδιάσκεψη αντιπροσώπων από τις οργανώσεις μελών σε νομαρχιακό επίπεδο και εκλέγει Νομαρχιακή Επιτροπή.

4. Σε πανελλαδικό επίπεδο συγκαλείται το τακτικό συνέδριο του κόμματος, που εκλέγει την Κεντρική Επιτροπή.

5. Η οργανωτική δομή στις μεγάλες πόλεις ή νομαρχιακές περιοχές (Αθήνα-Πειραιάς - Θεσσαλονίκη) και στα νησιά, και ειδικότερα η συγκρότηση δευτεροβάθμιων οργάνων αντιμετωπίζεται συγκεκριμένα από την ΚΕ.

ΤΜΗΜΑ II. ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

ΑΡΘΡΟ 13 ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. Κάθε δύο (2) χρόνια, από συνδιάσκεψη εκλεγμένων αντιπροσώπων από τις Οργανώσεις Μελών κάθε νομού εκλέγεται Νομαρχιακή Επιτροπή, με ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων στο εσωτερικό της. Η Νομαρχιακή Επιτροπή εκλέγει Συντονιστικό Όργανο, Συντονιστή/τρια και Αναπληρωτή Συντονιστή/τρια.

2. Η Νομαρχιακή Επιτροπή ευθύνεται για την υλοποίηση των αποφάσεων της Νομαρχιακής Συνδιάσκεψης, παρακολουθεί, βοηθάει και συντονίζει τη δράση των ΟΜ του νομού. Επιδιώκει τη συγκρότηση νέων ΟΜ και εξειδικεύει τις αποφάσεις της ΚΕ στο χώρο της. Συνέρχεται σε τακτά διαστήματα (τουλάχιστον μια φορά στους 2 μήνες) με ευθύνη του Συντονιστικού της ή όταν το ζητήσει το 1/4 των μελών της, δια ζώσης ή, όταν απαιτείται με υβριδικό ή ψηφιακό τρόπο.

3. Η αδικαιολόγητη αποσύντηση μελών της Νομαρχιακής Επιτροπής από τις συνεδριάσεις και τις λειτουργίες της για 6 μήνες θεωρείται παραίτηση από την ιδιότητα αυτή.

ΑΡΘΡΟ 14 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. Σε κάθε διοικητική περιφέρεια της χώρας συγκροτείται Περιφερειακή Συντονιστική Επιτροπή (ΠΣΕ), στη

γάνωση της περιφέρειας, κατά τη Συνδιάσκεψη στην οποία εκλέγεται και η Νομαρχιακή Επιτροπή. Ο αριθμός των αντιπροσώπων κάθε Νομαρχιακής Οργάνωσης καθορίζεται αναλογικά προς τον αριθμό των μελών της και προσδιορίζεται με τον εκλογικό κανονισμό που εκδίδεται πριν την πραγματοποίηση των νομαρχιακών συνδιασκέψεων.

(β) Οι Συντονιστές/τριες των Νομαρχιακών Επιτροπών της περιφέρειας.

(γ) Τα μέλη της ΚΕ που ανήκουν σε οργανώσεις της οικείας περιφέρειας.

(δ) Οι βουλευτές των νομών της περιφέρειας.

(ε) Οι αιρετοί του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στην οικεία Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.

(στ) Οι δήμαρχοι του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στην οικεία Περιφέρεια.

2. Αρμοδιότητες της ΠΣΕ είναι:

(α) Η παρακολούθηση των θεμάτων περιφερειακής πολιτικής.

(β) Ο συντονισμός της δράσης των Νομαρχιακών Επιτροπών που ανήκουν στη συγκεκριμένη περιφέρεια, γύρω από τα θέματα αυτά.

(γ) Η κατάρτιση του περιφερειακού αναπτυξιακού προγράμματος, το οποίο κατατίθεται στις επιμέρους Νομαρχιακές Οργανώσεις προς έγκριση.

(δ) Η υποστήριξη της δράσης της περιφερειακής παράταξης και των αιρετών στην Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση στην περιοχή.

(ε) Η διατύπωση γνώμης προς την ΚΕ σχετικά με την εκλογική τακτική του κόμματος στις περιφερειακές εκλογές στην περιοχή.

(στ) Η διοργάνωση του ετήσιου προγραμματικού forum στο επίπεδο της περιφέρειας, όπως περιγράφεται παρακάτω.

3. Η ΠΣΕ συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο ή όποτε παραστεί ανάγκη, κατόπιν πρότασης οποιουδήποτε από τα μέλη της. Οι συνεδριάσεις της πραγματοποιούνται δια ζώσης περιοδικά σε όλους τους νομούς της περιφέρειας ή και ψηφιακά και οι αποφάσεις της εντάσσονται στη θεματολογία των συνεδριάσεων της ΚΕ. Στις συνεδριάσεις της ΠΣΕ, ανάλογα με τη θεματολογία, μπορούν να προσκαλούνται και άλλα μέλη ή φίλοι του κόμματος, καθώς και ειδικοί επιστήμονες για τα θέματα της Περιφέρειας ή στελέχη τοπικών οικολογικών κινήσεων και κινήσεων πολιτών.

4. Κατά την πρώτη συνεδρίασή της μετά τη σύγκλοσή της, η ΠΣΕ εκλέγει ή ορίζει με συναίνεση ένα από τα μέλη της ως συντονιστή/τρια και ένα ως αναπληρωτή συντονιστή/αναπληρώτρια συντονίστρια.

ΑΡΘΡΟ 15 ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

1. Όταν εντός των ορίων του ίδιου Δήμου υπάρχουν περισσότερες της μίας Οργανώσεις Μελών εδαφικού χαρακτήρα, συγκροτείται Δημοτική Συντονιστική Επιτροπή αποτελούμενη από:

(α) Μέλη που εκλέγονται από κάθε ΟΜ, ανάλογα με τον αριθμό των μελών της, ταυτόχρονα με τη διαδικασία ανάδειξης του Συντονιστικού της οργάνωσης.

(β) Τους/τις Συντονιστές/τριες των αντίστοιχων ΟΜ.

(γ) Τους/τις αιρετούς/ές του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στα αυτοδιοικητικά όργανα του Δήμου.

2. Αρμοδιότητα της Δημοτικής Συντονιστικής Επιτροπής είναι να διασφαλίζει τη συνεργασία και τον συντονισμό της δράσης των επιμέρους ΟΜ του Δήμου για τα κοινά θέματα. Η ΔΣΕ είναι επίσης αρμόδια για:

(α) τη σύγκλοση τουλάχιστον μια φορά το χρόνο της κοινής συνεδρίασης των ΟΜ με αντικείμενο τα κοινά θέματα σε δημοτικό επίπεδο,

(β) τη διατύπωση εισήγησης για τη στρατηγική στις δημοτικές εκλογές, η οποία εγκρίνεται σε κοινή συνεδρίαση των ΟΜ του Δήμου, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπεται απόφαση ανώτερου οργάνου και

(γ) τη διαβούλευση με την ΠΣΕ για την εξειδίκευση του περιφερειακού προγράμματος που καταρτίζεται από την ΠΣΕ στο επίπεδο του Δήμου.

3. Η Δημοτική Συντονιστική Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές το χρόνο ή όταν ζητηθεί από το ένα τέταρτο (1/4) των μελών της, δια ζώσης ή, όταν απαιτείται με υβριδικό ή ψηφιακό τρόπο.,

4. Στην πρώτη συνεδρίασή της η ΔΣΕ εκλέγει ή ορίζει με συναίνεση τον/την συντονιστή/τρια και τον/την αναπληρωτή/τρια συντονιστή/τρια.

ΑΡΘΡΟ 16 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. Η Κεντρική Επιτροπή αποτελεί το ανώτερο πολιτικό όργανο. Είναι αρμόδιο για την εφαρμογή των αποφάσεων του συνεδρίου. Εκλέγεται την Πολιτική Γραμματέα, τον/την Γραμματέα της και τα όργανα που θεωρεί απαραίτητα για τη λειτουργία και τη δράση του κόμματος.

2. Ο/Η Γραμματέας έχει την ευθύνη για τη λειτουργία της Κεντρικής Επιτροπής και των τμημάτων της.

3. Η Πολιτική Γραμματέα, ως εκτελεστικό όργανο της Κεντρικής Επιτροπής, έχει την ευθύνη για την εφαρμογή των αποφάσεών της, αντιμετωπίζει τα τρέχοντα θέματα μεταξύ των συνόδων της Κεντρικής Επιτροπής και εισηγείται σ' αυτίν. Τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής μπορούν να εκλέγονται στην Πολιτική Γραμματέα για μέχρι τρεις (3) διαδοχικές θητείες (συνέδρια) και μετά από διακοπή μπορούν να επανεκλέγονται με τον ίδιο τρόπο σε αυτή.

4. Η Κεντρική Επιτροπή εκλέγει από όλα τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ τους συνέδρους για το συνέδριο του Κόμματος Ευρωπαϊκής Αριστεράς (ΚΕΑ). Η Κεντρική Επιτροπή εκλέγει από τα μέλη της την αντιπροσωπεία του ΣΥΡΙΖΑ στην Εκτελεστική Επιτροπή του ΚΕΑ. Τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. που εκλέγονται στο προεδρείο του ΚΕΑ από το Συνέδριο του, μετέχουν με δικαίωμα λόγου στην ΚΕ, εφ' όσον δεν είναι μέλη της.

5. Με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής συγκροτούνται τα τμήματα και οι επιτροπές της σύμφωνα με τα αναλυτικά οριζόμενα παρακάτω.

6. Η Κεντρική Επιτροπή σε συνεργασία με το Οργανωτικό Γραφείο και τα Τμήματα οφείλει να οργανώνει ομοιοεπαγγελματικά και ομοιοεπιστημονικά θεματικά δίκτυα μελών και ανένταχτων υποστηρικτών, καθώς και ομάδες δουλειάς για τον καλύτερο συντονισμό της δράσης του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., την ενίσχυση των Τμημάτων του και των αυτοδιοικητικών όργανων του Δήμου.

τοδιοικητικών και συνδικαλιστικών παρατάξεων στις οποίες μετέχουν τα μέλη του και την παρέμβασή του σε επιστημονικούς φορείς και επιμελητήρια.

7. Η Κεντρική Επιτροπή συνέρχεται τακτικά, δια ζώσης ή, όταν απαιτείται με υβριδικό ή ψηφιακό τρόπο, κάθε 3 μίνες με ευθύνη της Πολιτικής Γραμματέας και εντός 15 ημερών όταν το ζητίσει το 1/4 των μελών της.

8. Στις συνεδριάσεις της Κεντρικής Επιτροπής για σοβαρά πολιτικά ζητήματα παίρνουν μέρος με δικαίωμα λόγου οι Συντονιστές/τριες των ΝΕ και των ΠΣΕ.

9. Τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής αναλαμβάνουν συγκεκριμένα καθήκοντα, συμμετέχουν ενεργά στις ΟΜ όπου ανήκουν και αναλαμβάνουν ευθύνες στο πλαίσιο των αποφάσεών της.

10. Η αδικαιολόγητη απουσία μέλους της Κεντρικής Επιτροπής για 6 μίνες από τις συνεδριάσεις, τις δράσεις και τις λειτουργίες της θεωρείται παραίτηση από την ιδιότητα αυτή.

11. Τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. μπορούν να εκλέγονται στην Κεντρική Επιτροπή για μέχρι τρεις (3) διαδοχικές θητείες (συνέδρια) και μετά από διακοπή μπορούν να επανεκλέγονται με τον ίδιο τρόπο σε αυτή.

12. Η Κεντρική Επιτροπή κάνει τον απολογισμό της στο τέλος της θητείας της, ο οποίος συζητείται προσυνεδριακά στις ΟΜ και συζητείται και εγκρίνεται στο συνέδριο.

13. Για όλα τα σημαντικά ζητήματα της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. γίνεται συζήτηση και λαμβάνονται αποφάσεις από τα μέλη του Κόμματος. Η Κεντρική Επιτροπή, με εισήγηση της, τα θέτει στις ΟΜ, οι οποίες τα συζητούν στις συνελεύσεις τους και αποφασίζουν με ψηφοφορία.

ΑΡΘΡΟ 17 ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

1. Η Κεντρική Επιτροπή ορίζει, με εισήγηση του/της Γραμματέα της, το Οργανωτικό Γραφείο, μαζί με τον/την Συντονιστή/τρια και τον/την Αναπληρωτή/τρια Συντονιστή/τρια του, το οποίο είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση της καθημερινής λειτουργίας των ΟΜ και των ΝΕ καθώς και την οργάνωση και παρακολούθηση όλων των εξορμήσεων, δρ

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΑΡΘΡΟ 18 ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

1. Με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής συγκροτούνται Τμήματα για τη θεματική επεξεργασία της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ως βοηθητικές επιτροπές της ΚΕ. Επίσης είναι δυνατόν, με απόφαση της ΚΕ ή της ΠΓ, να συγκροτούνται επιμέρους Επιτροπές για την επεξεργασία συγκεκριμένων προγραμματικών θέσεων.

2. Η διάρθρωση των Τμημάτων λαμβάνει υπόψη την οργάνωση των θεματικών επιτροπών του Κοινοβουλίου, εκτός αν κρίνεται αναγκαία από την ΚΕ η διαφορετική διάρθρωσή τους, και δύνανται να χωρίζονται εσωτερικά σε πιο εξειδικευμένους τομείς.

3. Κάθε μέλος της Κεντρικής Επιτροπής έχει υποχρέωση να δηλώνει συμμετοχή σε ένα τμήμα.

4. Η Κεντρική Επιτροπή ορίζει δύο μέλη της ως συντονιστή/τρια και αναπληρωτή/τρια συντονιστή/τρια. Με εισήγηση τους που εγκρίνεται από την Πολιτική Γραμματεία, ορίζεται η γραμματεία του Τμήματος. Η γραμματεία του Τμήματος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 7 άτομα.

5. Εκτός των μελών της παραγράφου 3, η γραμματεία του Τμήματος καλεί κατά την κρίση της να συμμετέχουν σε αυτό μέλη και φίλοι/ες του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.:

(α) Εξειδικευμένοι/ες επιστήμονες – επαγγελματίες του συγκεκριμένου πεδίου

(β) Εκπρόσωποι συνδικαλιστικών οργανώσεων από το συγκεκριμένο πεδίο

(γ) Εκπρόσωποι κοινωνικών κινημάτων των συγκεκριμένων πεδίων

(δ) Ad hoc προσωπικότητες από το συγκεκριμένο πεδίο

6. Στο πλαίσιο λειτουργίας των Τμημάτων συγκροτούνται και λειτουργούν, μετά από ανοιχτό κάλεσμα της γραμματείας του Τμήματος, και μία ή περισσότερες διαφορετικές θεματικές ομάδες διαβούλευσης κάθε Τμήματος, στις οποίες συμμετέχουν ελεύθερα, με βάση τα ενδιαφέροντά τους, τα μέλη και οι φίλοι του κόμματος. Οι ομάδες αυτές είναι ανοιχτές, συγκεντρώνονται και λειτουργούν με ευθύνη της γραμματείας του Τμήματος και οι προτάσεις τους αξιοποιούνται για τη διαμόρφωση των επεξεργασιών του Τμήματος.

7. Οι επεξεργασίες των Τμημάτων και των Επιτροπών καθίστανται πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ μετά την έγκρισή τους από την ΚΕ, ή από την ΠΓ, αν υπάρχει ανάγκη άμεσης τοποθέτησης του κόμματος.

8. Η Κεντρική Επιτροπή έχει την υποχρέωση να εξασφαλίζει την αλληλοενημέρωση και το συντονισμό των Τμημάτων, καθώς και το συντονισμό των Τμημάτων με τις αντίστοιχες κλαδικές οργανώσεις, τα αντίστοιχα δευτεροβάθμια όργανα και τα ομοιοπαγγελματικά και ομοιοεπιστημονικά δίκτυα του κόμματος και τις Επιτροπές Ελέγχου Κοινοβουλευτικού Έργου. Σε τακτά χρονικά διαστήματα ή όταν προκύπτουν θέματα κοινής επεξεργασίας, συγκαλούνται σε σύσκεψη οι υπεύθυνοι των Τμημάτων. Τα Τμήματα της ΚΕ και οι τομείς της Κοινοβουλευτικής Ομάδας συνεργάζονται με σκοπό το συντονισμό των δράσεων και την καλύτερη δυνατή επεξεργασία θέσεων. Ο/Η εκάστοτε αρμόδιος τομεάρχης της ΚΟ συμμετέχει ex officio στη γραμματεία του αντίστοιχου Τμήματος.

9. Στα Τμήματα μπορούν να συμμετέχουν μετά από πρόσκληση του τμήματος για το ειδικό αντικείμενο ή θέμα και μη μέλη ή μη φίλοι/ες του κόμματος που απασχολούνται με συναφές αντικείμενο, έχουν γνώσεις ή ειδι-

κό ενδιαφέρον για θέματα που απασχολούν το Τμήμα. Αυτοί/ες δεν πρέπει να είναι μέλη άλλου κόμματος και δεν μπορούν να συμμετέχουν στη Γραμματεία του.

10. Τα Τμήματα λειτουργούν στη βάση ενιαίου κανονισμού που θεσπίζει η Κεντρική Επιτροπή και η θητεία τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τη θητεία της Κεντρικής Επιτροπής. Κατά τη λειτουργία τους τα Τμήματα αξιοποιούν ψηφιακές τεχνολογίες και άλλες διαδικασίες που διευκολύνουν την συμμετοχή και όσων βρίσκονται εκτός Αθήνας.

11. Θεματικές επιτροπές μπορεί να συγκροτούνται επίσης με απόφαση της οικείας ΝΕ ή ΠΣΕ σε νομαρχιακό και περιφερειακό επίπεδο, ακολουθώντας τη δομή των Τμημάτων. Οι επεξεργασίες τους τίθενται σε γνώση των κεντρικών Τμημάτων και Επιτροπών και αξιοποιούνται για τη διαμόρφωση των θέσεων τους.

ΑΡΘΡΟ 19 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

1. Η Επιτροπή Δεοντολογίας αποτελείται από δεκαπέντε (15) μέλη, με τους αναπληρωματικούς τους, που εκλέγονται από το συνέδριο του κόμματος, σε ενιαίο ψηφοδέλτιο με ισότιμη αντιπροσώπευση των φύλων. Προϋπόθεση για την υποβολή υποψηφιότητας για την Επιτροπή είναι η συμπλήρωση τουλάχιστον πέντε (5) ετών ως μέλος του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. Η ιδιότητα του μέλους της Επιτροπής Δεοντολογίας είναι ασυμβίβαστη με οποιοδήποτε άλλο δημόσιο ή κομματικό αξιώμα.

2. Η Επιτροπή Δεοντολογίας συντάσσει Κανονιομό Λειτουργίας και Κώδικα Δεοντολογίας, τους οποίους υποβάλει προς έγκριση στην Κεντρική Επιτροπή.

3. Η Επιτροπή Δεοντολογίας μεριμνά για την τίρηση του καταστατικού και τη συμμόρφωση των μελών με τις αρχές του κόμματος, όπως αυτές περιγράφονται στο Καταστατικό και στον Κώδικα Δεοντολογίας. Διαπιστώνει παραβιάσεις του καταστατικού και των κανόνων δεοντολογίας και επιβάλλει τις εξής κυρώσεις, ανάλογα με τη βαρύτητα του πειθαρχικού παραπτώματος:

(α) Σύνταση,
(β) Επίπληξη,
(γ) Αναστολή της ιδιότητας του μέλους για ορισμένο χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τον έναν (1) χρόνο,
(δ) Διαγραφή.

Ειδικά για τις κυρώσεις της αναστολής και της διαγραφής απαιτείται πριν την λήψη απόφασης, γνώμη του ανώτατου οργάνου (ΟΜ, ΝΕ ΚΕ) στο οποίο συμμετέχει ο ελεγχόμενος.

4. Η Επιτροπή Δεοντολογίας επλαμβάνεται μιας υπόθεσης:

(α) αυτεπαγγέλτως,
(β) μετά από καταγγελία του παθόντος/της παθούσας, όταν η αντικαταστατική ή αντιδεοντολογική συμπεριφορά προσβάλλει τα δικαιώματα άλλου μέλους που κατοχυρώνονται στο παρόν καταστατικό,
(γ) μετά από παραπομπή από:
- την ΟΜ στην οποία ανήκει ο ελεγχόμενος/η ελεγχόμενη.
- την ΝΕ στην οποία ανήκει ή υπάγεται ο ελεγχόμενος/η ελεγχόμενη.
- την ΚΕ, την Γραμματεία ή τον Πρόεδρο του κόμματος.

5. Η Επιτροπή Δεοντολογίας κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό τα πειθαρχικά παραπτώματα των μελών του Κόμματος. Ειδικά στην περίπτωση επιβολής αναστολής της ιδιότητας του μέλους ή διαγραφής, αποφασίζει με

αυξημένη πλειοψηφία δύο τρίτων (2/3) των μελών της. Τα πορίσματά της διαβιβάζονται στην Γραμματεία της ΚΕ, ο οποίος και ενημερώνει σχετική την Πολιτική Γραμματεία.

ΤΜΗΜΑ III. ΣΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

ΑΡΘΡΟ 20 ΤΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

1. Το τακτικό συνέδριο είναι το ανώτατο όργανο του κόμματος. Συγκαλείται κάθε 3 χρόνια. Ψηφίζει αποφάσεις που ισχύουν μέχρι το επόμενο συνέδριο.

2. Το τακτικό συνέδριο εγκρίνει τον απολογισμό της απερχόμενης Κεντρικής Επιτροπής και της απερχόμενης Επιτροπής Οικονομικού Ελέγχου και εκλέγει την νέα Κεντρική Επιτροπή και την νέα Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου.

3. Το τακτικό συνέδριο αποφασίζει το αντιπροσωπευτικό σώμα που εκλέγει τον/την πρόεδρο του κόμματος.

4. Ο/Η πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. εκπροσωπεί δημόσια το κόμμα και είναι πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, εάν είναι βουλευτής. Σε περίπτωση που ο/η πρόεδρος του κόμματος δεν είναι βουλευτής, η Κοινοβουλευτική Ομάδα εκλέγει τον/την πρόεδρό της. Η απόφαση αυτή της Κ.Ο. χρειάζεται την επικύρωση της Κεντρικής Επιτροπής. Ο/Η πρόεδρος λειτουργεί στο πλαίσιο των αποφάσεων της Κεντρικής Επιτροπής. Σε περίπτωση άρσης της εμπιστοσύνης της Κεντρικής Επιτροπής από το 50% + 1 των μελών της προς τον πρόεδρο συγκαλείται έκτακτο συνέδριο.

5. Η προκήρυξη του συνεδρίου, η οργάνωση της προσυνεδριακής διαδικασίας, τα προσυνεδριακά κείμενα και το μέτρο αντιπροσώπευσης είναι αρμοδιότητες της Κεντρικής Επιτροπής.

ΑΡΘΡΟ 21 ΕΚΤΑΚΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

1. Ανάμεσα στα τακτικά συνέδρια του κόμματος μπορεί να συγκληθεί έκτακτο συνέδριο με όλες τις αρμοδιότητες του τακτικού.

2. Τη σύγκληση εκτάκτου συνεδρίου μπορεί να ζητήσει η Κεντρική Επιτροπή ή

ΑΡΘΡΟ 23 - ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

1. Μία φορά το χρόνο και έκτακτα όποτε απαιτείται συγκαλείται το Εθνικό Συμβούλιο του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., το οποίο έχει γνωμοδοτικό χαρακτήρα.
2. Το Εθνικό Συμβούλιο αποτελείται από:
  - (α) τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής,
  - (β) εκπροσώπους εκλεγμένους απευθείας από τα μέλη του κόμματος ανά Περιφέρεια, ανάλογα με τον αριθμό των μελών των οργανώσεων της οικείας περιφέρειας
  - (γ) της/τις υπουργούς και υφυπουργούς, της/της γενικούς/ές και ειδικούς/ές γραμματείς, της/της ευρωβουλευτές/τριες και της/της βουλευτές/τριες, που είναι μέλη του κόμματος,
  - (δ) της/τις περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες και δημάρχους που είναι μέλη του κόμματος,
  - (ε) της/τις εκλεγμένους/ές στα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και επιμελητήρια που είναι μέλη του κόμματος,
  - (στ) της/τις συντονιστές/τριες των τμημάτων,
  - (ζ) εκπροσώπους της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ
3. Οι εκπρόσωποι ανά περιφέρεια εκλέγονται ταυτόχρονα με τη διαδικασία ανάδειξης των εκπροσώπων των ΟΜ για το συνέδριο από ενιαίο ψυφοδέλτιο για όλη την περιφέρεια.

ΑΡΘΡΟ 24 - ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

1. Σοβαρά ζητήματα της πολιτικής και της λειτουργίας του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. μπορούν να αντιμετωπιστούν με την προσφυγή στη θέληση των μελών του, με το θεσμό του εσωτερικού δημοψηφίσματος στη βάση εναλλακτικών προτάσεων. Στην απόφαση με την οποία προκηρύσσεται ένα εσωτερικό δημοψηφίσμα μπορεί να προβλέπεται και η συμμετοχή των φίλων του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στο αντίστοιχο επίπεδο.
2. Εσωτερικό δημοψηφίσμα προκηρύσσεται:
  - (α) σε εθνικό επίπεδο, με αίτημα του 15% των μελών που έχουν εκπληρώσει τις οικονομικές τους υποχρεώσεις ή από την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της ΚΕ.
  - (β) σε περιφερειακό επίπεδο, με αίτημα του 15% των μελών του αντίστοιχου γεωγραφικού επιπέδου που έχουν εκπληρώσει τις οικονομικές τους υποχρεώσεις ή από την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της ΠΣΕ. Το δημοψηφίσμα μπορεί να αφορά αποκλειστικά ζητήματα περιφερειακής πολιτικής. Για την πρόθεσή της να διοργανώσει περιφερειακό δημοψηφίσμα, η ΠΣΕ ενημερώνει την ΚΕ. Εάν η ΚΕ κρίνει ότι η σημασία ενός θέματος υπερβαίνει τα όρια της συγκεκριμένης περιφέρειας, μπορεί να ακυρώνει τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος ή να το επαναπροκηρύσσει με άλλους όρους, σε πανελλαδικό επίπεδο ή σε επίπεδο περισσότερων περιφερειών.
  3. Οι αποφάσεις των δημοψηφισμάτων είναι δεσμευτικές για το κόμμα στο αντίστοιχο επίπεδο, εφόσον συμμετέχει το 50%+1 των δικαιούμενων να ψηφίσουν σε αυτά.

**ΑΡΘΡΟ 25
ΟΡΟΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ**

1. Απαραίτητη προϋπόθεση για την διενέργεια του δημοψηφίσματος είναι η ενημέρωση επί των κρινόμενων θέσεων και ο δημόσιος διάλογος.
2. Την πολιτική ευθύνη της διενέργειας του δημοψηφίσματος έχει η ΚΕ ή η αντίστοιχη ΠΣΕ κατά περίπτωση, η οποία καθορίζει κάθε φορά τους όρους και τη διαδικασία.
3. Την ευθύνη της διεξαγωγής του δημοψηφίσματος έχει εφορευτική επιτροπή που ορίζεται από την ΚΕ ή την αντίστοιχη ΠΣΕ κατά περίπτωση. Η εφορευτική επιτροπή οφείλει, μαζί με τα δελτία ψηφοφορίας, να αποστέλλει στα μέλη και κείμενα με τις απόψεις που έχουν εκφραστεί για το υπό κρίση θέμα.
4. Η διεξαγωγή του δημοψηφίσματος προϋποθέτει επαρκή και ισότιμη ενημέρωση για τα ζητήματα, μέσα από συνεδριάσεις των ΟΜ, στις οποίες όταν το δημοψηφίσμα είναι ανοιχτό και σε φίλους του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. καλούνται και αυτοί, ανοιχτέςεκδηλώσεις, συζητήσεις, αρθρογραφία κ.ο.κ.
5. Εσωτερικό δημοψήφισμα μπορεί να διεξάγεται και μέσω της Ψηφιακής πλατφόρμας του κόμματος, εφ' όσον πληρούνται τα εχέγγυα μυστικότητας και εγκυρότητας της ψήφου.

ΑΡΘΡΟ 26 - ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ

1. Για σημαντικά θέματα είναι δυνατόν, πριν τη λίγη απόφασης από την ΚΕ ή άλλα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα του κόμματος, να διοργανώνεται διαβούλευση μεταξύ των μελών, ή και των φίλων, του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., με στόχο τη στάθμιση της άποψής τους.
2. Η διαβούλευση μπορεί να οργανώνεται με δύο τρόπους:
  - (α) Με οργανωμένη συζήτηση μιας εισήγησης ή εναλλακτικών κειμένων της ΚΕ ή της Πολιτικής Γραμματείας επί σημαντικού θέματος, κατά την οποία ζητείται η γνώμη των συνελεύσεων του κόμματος. Εάν αποφασιστεί η συμμετοχή και των φίλων του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., στις συνελεύσεις των ΟΜ καλούνται υποχρεωτικά και οι κατά τόπους φίλοι/ες.
  - (β) Μέσω της ανάρτησης στην πλατφόρμα του κόμματος ενός ή περισσότερων κειμένων, ανοιχτών προς σχολιασμό από τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., καθώς και τους φίλους/τις φίλες του κόμματος, εφ' όσον αποφασιστεί η συμμετοχή τους.
3. Η διαβούλευση οργανώνεται από την ΚΕ ή τα άλλα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. (ΠΣΕ, ΝΕ) και διεξάγεται σε συγκεκριμένο σύντομο χρονοδιάγραμμα εντός του οποίου συγκαλούνται συνελεύσεις των ΟΜ ή παραμένει ανοιχτή η διαδικτυακή διαδικασία, αντίστοιχα.
4. Η επαρκής ενημέρωση των μελών με ισότιμη πρόσβαση επί όλων των κατατεθειμένων απόψεων για τα προς συζήτηση θέματα, η συζήτηση και η οργανωμένη καταγραφή των απόψεων των μελών στις συνελεύσεις ή στη διαδικτυακή διαδικασία αποτελούν προϋπόθεση της διαβούλευσης.
5. Η διαδικασία της διαβούλευσης οργανώνεται με

πρωτοβουλία των αρμόδιων κομματικών οργάνων του αντίστοιχου επιπέδου ή αν το ζητήσουν ΟΜ που αντιπροσωπεύουν το 1/4 των μελών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στο αντίστοιχο γεωγραφικό επίπεδο ή απευθείας το 15% των μελών του στο αντίστοιχο γεωγραφικό επίπεδο.

6. Τις τελικές αποφάσεις επί των συγκεκριμένων πολιτικών ζητημάτων παίρνουν τα κατά περίπτωση αρμόδια κομματικά όργανα, συνεκτιμώντας τα αποτελέσματα της διαβούλευσης των μελών. Προς το σκοπό αυτό, ο/η Γραμματέας της ΚΕ ή ο/η Συντονιστής/τρια του αντίστοιχου οργάνου (ΠΣΕ, ΝΕ) υποβάλει αναλυτική έκθεση διαβούλευσης που παρουσιάζει συνοπτικά τις απόψεις που εκφράστηκαν.

**ΑΡΘΡΟ 27
ΕΤΗΣΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ FORUM**

Με ευθύνη της αντίστοιχης ΠΣΕ διοργανώνεται Ετήσιο Περιφερειακό Προγραμματικό Forum με αντικείμενο την ανοιχτή συζήτηση και διαβούλευση του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. σε περιφερειακό επίπεδο, με τα μέλη και τους φίλους του κόμματος, αλλά και με τις τοπικές κοινωνίες και τους φορείς τους. Τα συμπεράσματα των διαδικασιών αυτών συζητούνται σε ειδική συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής και αξιοποιούνται από τον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. κατά την κατάρτιση των προγραμματικών προτάσεών του.

ΑΡΘΡΟ 28 - ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ

1. Η Νομαρχιακή Συνδιάσκεψη συγκροτείται από αντιπρόσωπους των ΟΜ του νομού κάθε δύο (2) χρόνια, αποφασίζει για την πολιτική στο νομό και εκλέγει Νομαρχιακή Επιτροπή.
2. Οι αντιπρόσωποι της τελευταίας νομαρχιακής συνδιάσκεψης μπορούν να συγκληθούν κατά την διάρκεια των 2 χρόνων, για να συζητήσουν σημαντικά ζητήματα, με πρωτοβουλία της Νομαρχιακής Επιτροπής ή αν το ζητήσει το 1/4 των ΟΜ του νομού ή απευθείας το 15% των μελών του ΣΥΡΙΖΑ στο νομό.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ - ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΡΕΥΜΑΤΑ ΙΔΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 29 ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΡΕΥΜΑΤΑ ΙΔΕΩΝ

1. Ο ΣΥΡΙΖΑ είναι κόμμα πολιτικά και οργανωτικά ενιαίο. Δεν αποτελεί άθροισμα ιδιαίτερων πολιτικών ομάδων. Στο πλαίσιο του αναγνωρίζεται η δυνατότητα ύπαρξης και λειτουργίας τάσεων και ρευμάτων ιδεών. Τα μέλη του κόμματος έχουν τη δυνατότητα να συνδιαμορφώνουν και να προβάλλουν συλλογικά τις απόψεις και προτάσεις τους μέσα στο κόμμα αλλά και δημόσια. Για τη δυνατότητα δημοσιοποίησης των απόψεων της τάσης ισχύει ό, τι και για τις προσωπικές απόψεις των μελών του κόμματος. Η δημοσιοποίηση πρέπει να διευκρινίζει πως δεν πρόκειται για την επίσημη θέση του κόμματος.

2. Οι τάσεις δεν είναι μόνιμο σχήμα, δεν νοούνται ως μικρογραφία κόμματος με κάθετη οργανωτική δομή και διοικητικά όργανα και πολύ περισσότερο με δική τους πειθαρχία. Οι τάσεις διαμορφώνονται στη βάση πολιτικών και ιδεολογικών θέσεων (συνολικών ή επιμέρους) που δημοσιοποιούνται σε κείμενο, καθιστώντας τες διακριτό ιδεολογικό/πολιτικό ρεύμα. Τα κείμενα-πλατφόρμες των τάσεων δημοσιεύνται στα έντυπα και πλεκτρονικά μέσα του κόμματος.

3. Οι τάσεις συνιστούν ανοιχτές συσπειρώσεις μελών του κόμματος με αντικείμενο τη διατύπωση πολιτικών θέσεων για βασικά θέματα. Μετέχουν πλήρως στη συλλογική ζωή του ΣΥΡΙΖΑ, υποστηρίζουν τις βασικές του θέσεις και δημοσιοποιούν τις δικές τους στα κομματικά όργανα και έντυπα.

4. Τα ρεύματα ιδεών διαμορφώνονται σε επαφή με τις ιστορικές και σύγχρονες θεωρητικές και πολιτικές προσεγγίσεις και δεν μεταφράζονται μονοσήμαντα σε πολιτικές θέσεις και πρακτικές. Συμβάλλουν στη συγκρότηση της ιδεολογικής ταυτότητας του ΣΥΡΙΖΑ, προσδίδοντας θεωρητικό και στρατηγικό βάθος στην κοινωνική και πολιτική δράση, προσεγγίζοντας το σοσιαλισμό και το σοσιαλιστικό σχέδιο για τον 21ο αιώνα. Ρεύματα σκέψης μπορεί να δημιουργούνται και για επιμέρους ζητήματα, όπως το εθνικό ζήτημα, η δημοκρατία κ.λπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ ΕΜΦΥΛΗ ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 30 ΙΣΑΡΙΘΜΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

1. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι κόμμα που ενοτερνίζεται τον φεμινισμό και φροντίζει για την έμπρακτη υπέρβαση των έμφυλων διακρίσεων τόσο στην κοινωνία όσο και στο εσωτερικό του.
2. Σε όλα τα όργανα και επιτροπές του κόμματος, αποφασιστικού, γνωμοδοτικού και εκτελεστικού χαρακτήρα, αιρετά ή με άλλο τρόπο οριζόμενα, υπάρχει ισάριθμη αντιπροσώπευση των φύλων (50/50), υπολογιζόμενη επί των μελών κάθε σώματος. Στην περίπτωση που δεν καλύπτεται η ισάριθμη αντιπροσώπευση φύλου, οι επιπλέον θέσεις παραμένουν κενές. Εξαίρεση αποτελούν τα Συντονιστικά των ΟΜ και των ΝΕ με κάτω από επτά (7) μέλη, όπου επιτρέπεται οι θέσεις να μην μείνουν κενές.
3. Η ισάριθμη αντιπροσώπευση των φύλων ισχύει και στα μονοπρόσωπα όργανα (Γραμματέας ΚΕ, Συντονιστές/τριες Τμημάτων, ΠΣΕ, ΝΕ, ΟΜ), πλην του/της προέδρου του κόμματος, με την πρόβλεψη αναπληρωτή/αναπληρώτριας διαφορετικού φύλου.
4. Η ισάριθμη αντιπροσώπευση των φύλων εφαρμόζεται και στα ψηφοδέλτια που καταρτίζει ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. για τη Βουλή και το Ευρωκοινοβούλιο, υπολογιζόμενη επί του αριθμού των υποψηφίων. Σε περίπτωση που η εκλογή γίνεται με προκαθορισμένη σειρά επιτυχίας υποψηφίων (λίστα), η ισάριθμη κατά φύλα αντιπροσώπευση επιτυγχάνεται με την εφαρμογή εναλλαγής βάσει φύλου σε κάθε θέση της λίστας.
5. Την ισάριθμη αντιπροσώπευση των φύλων επιδιώκει ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. και στα ψηφοδέλτια των αυτοδιοικητικών κινήσεων στις οποίες συμμετέχει ή υποστηρίζει.

ΑΡΘΡΟ 31 - ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Στο πλαίσιο κάθε τακτικού συνεδρίου πραγματοποιείται Συνέλευση Γυναικών, η οποία αποτελείται από τις γυναίκες συνέδρους, συζητά ζητήματα έμφυλης ισότητας και οι αποφάσεις που παίρνει τίθενται σε ψηφοφορία προς υιοθέτηση από το συνέδριο.

ΑΡΘΡΟ 32 ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

1. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. καθιερώνει ρητά την απαγόρευση κάθε διάκρισης εντός του κόμματος και προτρέπει τις ΟΜ και τα κομματικά όργανα να ενθαρρύνουν και να διευκολύνουν την πολιτική συμμετοχή και την ανάδειξη σε θέσεις ευθύνης μελών που ανήκουν σε μειονότητες και υφίστανται διακρίσεις ή κινδυνεύουν με αποκλεισμό.
2. Δημιουργείται Παρατηρητήριο κατά των Διακρίσεων μέσα στο κόμμα με στόχο:
  - (α) Την καταγραφή της κατάστασης σε σχέση με τις διακρίσεις
  - (β) Την εκπόνηση σχεδίου δράσης για την ισότητα

συμμετοχή των ομάδων που υφίστανται κοινωνικές διακρίσεις και αποκλεισμό, με την υιοθέτηση συγκεκριμένων μέτρων για τη συμπερίληψη τους στις κοινωνικές λειτουργίες. Το σχέδιο εγκρίνεται από την ΚΕ του κόμματος και λειτουργεί δεσμευτικά για όλες τις οργανώσεις.

(γ) Την παρακολούθηση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης και των αντίστοιχων μέτρων

(δ) Την προκαταρκτική διερεύνηση ενδεχόμενων καταγγελιών ή και παραπόνων που σχετίζονται με διακρίσεις. Σε περίπτωση που διαπιστώθει ένδειξη παράβασης του καταστατικού ή της δεοντολογίας, το ζήτημα παραπέμπεται στην Επιτροπή Δεοντολογίας.

(ε) Την αποτροπή σεξιστικού και ρατσιστικού λόγου και ανάλογων επιχειρημάτων στη δημόσια παρουσία των βουλευτών/τριών, ευρωβουλευτών/τριών και στελεχών του, καθώς και εντός του κόμματος.

3. Το παραπρηπτήριο είναι 11 μελές, υπάγεται στην ΚΕ, συνδέεται με την επιτροπή δεοντολογίας, συνεργάζεται με τις ΝΕ και τα αντίστοιχα τμήματα του κόμματος και υποβάλλει έκθεση σε κάθε συνέδριο για την πρόσδοση που σημειώθηκε από το προηγούμενο για την αποδοχή της διαφορετικότητας και της συμπερίληψης των ομάδων που υφίστανται διακρίσεις σε όλες τις βαθμίδες και τις λειτουργίες του κόμματος. Εντός του παραπρηπτηρίου συγκροτείται ομάδα ειδικά για την αντιμετώπιση των υποθέσεων σεξισμού εντός του κόμματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

ΑΡΘΡΟ 33 Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΜΕ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

1. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., ως μαζικό δημοκρατικό κόμμα της Αριστεράς, στηρίζεται στην πολιτική και υλική στήριξή του από τις κοινωνικές δυνάμεις που επιδιώκει να εκπροσωπεί και δεν εξαρτά την επιβίωσή του από κάθε είδους σχέση με τους κρατικούς μπανανισμούς. Συμμετέχει στους θεσμούς του κράτους με γνώμονα την προαγωγή της δημοκρατικής και προοδευτικής πολιτικής και την εκπροσώπηση των κοινωνικών συμφερόντων που εκφράζει, διατηρώντας σε κάθε περίπτωση την οργανωτική και πολιτική του αυτονομία.

2. Η παρουσία του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στους θεσμούς του κράτους ακολουθεί πάντοτε τις βασικές αρχές του, και ιδίως τις αρχές τις ισότητας και της συμπερίληψης.

ΑΡΘΡΟ 34 Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΣΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

1. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. επιδιώκει τη συμμετοχή του στη διακυβέρνηση της χώρας με στόχο την προαγωγή των πολιτικών του θέσεων και την εφαρμογή του προγράμματός του.

2. Η συμμετοχή του ΣΥΡΙΖΑ σε κυβερνητικά σχήματα υπακούει στις γενικές πολιτικές και προγραμματικές κατευθύνσεις που χαράσσουν τα καθοδηγητικά όργανα του κόμματος. Η συμμετοχή σε κυβερνητικό συνασπισμό και οι όροι αυτής εγκρίνονται με απόφαση Έκτακτου ή, αν αυτό δεν είναι εφικτό, Διαρκούς Συνέδριου.

3. Η Κεντρική Επιτροπή συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα με αντικείμενο την πορεία του κυβερνητικού έργου του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. συνολικά και ανά τομέας πολιτικής. Η ΚΕ είναι υπεύθυνη για τον συντονισμό μεταξύ των κυβερνητικών στελεχών και των επιμέρους οργάνων και τημπάτων του κόμματος και μπορεί να συστίνει ειδικές προς τούτο επιτροπές ή να αναθέτει την ευθύνη αυτή σε συγκεκριμένα μέλη της.

ΑΡΘΡΟ 35 Ο ΣΥΡΙΖΑ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

1. Η παρουσία του ΣΥΡΙΖΑ στο εθνικό και το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο αποσκοπεί στην προαγωγή των πολιτικών και προγραμματικών στόχων του κόμματος και βρίσκεται σε άρρηκτη σύνδεση με τις υπόλοιπες δραστηριότητες του κόμματος σε πολιτικό, κοινωνικό και κινηματικό επίπεδο.

2. Η Κοινοβουλευτική και η Ευρωκοινοβουλευτική Ομάδα συντάσσουν τον κανονισμό λειτουρ-

γίας τους, ο οποίος πρέπει να είναι συμβατός με το παρόν καταστατικό, και αναπτύσσουν τη δράση τους στο πλαίσιο των αποφάσεων και των κατευθύνσεων των καθοδηγητικών οργάνων του κόμματος.

3. Η Κοινοβουλευτική και Ευρωκοινοβουλευτική Ομάδα συντάσσουν κατ' έτος τον προγραμματισμό και τον απολογισμό τους, που συζητούνται στην ΚΕ. Η ΚΕ είναι υπεύθυνη για τον συντονισμό μεταξύ της Κοινοβουλευτικής και της Ευρωκοινοβουλευτικής Ομάδας και των επιμέρους οργάνων και τημπάτων του κόμματος και μπορεί να συστίνει ειδικές προς τούτο επιτροπές ή να αναθέτει την ευθύνη αυτή σε συγκεκριμένα μέλη της.

ΑΡΘΡΟ 36 ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

1. Δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην παρέμβαση και δραστηριοποίηση των δυνάμεων του στην τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση, ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. επιδιώκει να διαμορφώνει και να στηρίζει αυτοδιοικητικά σχήματα, που να λειτουργούν με διαφάνεια, συλλογικότητα και ισότητα.

2. Η στήριξη και δραστηριοποίηση των μελών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. σε δημοτικές κινήσεις της περιοχής τους αποφασίζεται από τη συνέλευση των ΟΜ του οικείου δήμου, στην οποία επιπλέον μετέχουν τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. που ανήκουν σε κλαδικές ή θεματικές οργανώσεις και κατοικούν στον οικείο δήμο, καθώς και τα μέλη της Νεολαίας του οικείου δήμου. Κατ' εξαίρεση, οι αποφάσεις για την εκλογική τακτική του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στους μεγάλους δήμους (Αθήνα, Πειραιάς, Θεσσαλονίκη) λαμβάνονται από την Κεντρική Επιτροπή, μετά από διαβούλευση με τις αντίστοιχες οργανώσεις. Για την επιλογή του προσώπου του/της προτεινόμενου/ης υποψήφιου/ας Δημάρχου στους δήμους αυτούς, μπορεί να διενεργείται, με απόφαση της ΚΕ, προκριματική εκλογή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα παρακάτω.

3. Η στήριξη και δραστηριοποίηση των μελών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. σε περιφερειακές κινήσεις αποφασίζεται από την Κεντρική Επιτροπή, κατόπιν πρότασης της Περιφερειακής Συντονιστικής Επιτροπής της οικείας περιφέρειας. Για την επιλογή του προσώπου του/της προτεινόμενου/ης υποψήφιου/ας Περιφερειάρχη μπορεί να διενεργείται, με απόφαση της ΚΕ, προκριματική εκλογή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα παρακάτω.

4. Η Κεντρική Επιτροπή διαμορφώνει κάθε φορά τη γενική εκλογική τακτική του κόμματος στις εκλογές της αυτοδιοίκησης, καθώς και τον γενικό αυτοδιοικητικό του λόγο. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΟΜ και τα ενδιάμεσα όργανα έχουν την ευθύνη να συγκεκριμενοίσουν τις κεντρικές κατευθύνσεις στο χώρο τους, να παρακολουθούν και να κατευθύνουν τη δράση των κομματικών δυνάμεων στην αυτοδιοίκηση και λαμβάνουν τις σχετικές αποφάσεις με επιδίωξη να συγκεντρώσουν την ευρύτερη δυνατότητα. Σε περίπτωση αδυναμίας λίγης απόφασης, το θέμα αυτό αντιμετωπίζεται σε συνεργασία με τα ανώτερα όργανα.

ΤΜΗΜΑ II. ΑΙΡΕΤΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΞΙΩΜΑΤΑ

ΑΡΘΡΟ 37 ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΑΞΙΩΜΑΤΑ

1. Τα μέλη και τα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. που καταλαμβάνουν οποιοδήποτε δημόσιο πολιτικό αξιώμα, αφετό ή μη, πάντοτε σε συνεννόση με τα αρμόδια κομματικά όργανα, οφείλουν να το ασκούν με τον τρόπο και το ήθος που αφιέρει στην Αριστερά και με σεβασμό στις πολιτικές αρχές του κόμματος. Με ευθύνη της Κεντρικής Επιτροπής συντάσσεται ειδικός κανονισμός δεοντολογίας για τα μέλη και τα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ που κατέχουν πάσης φύσεως δημόσια αξιώματα.

2. Η πολιτική εκπροσώπηση του ΣΥΡΙΖΑ από μέλος του σε κρατικούς οργανισμούς, επιχειρήσεις του Δημοσίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης γίνεται σε συνεννόση με τα όργανα του κόμματος. Τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. που κατέχουν οποιαδήποτε δημόσια πολιτική θέση υποβάλλουν προς το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο (ΚΕ, ΠΣΕ, ΝΕ, ΔΣΕ) σε τακτά διαστήματα και οπωσδήποτε πριν από κάθε τακτικό συνέδριο απολογισμό της δράσης τους στη θέση αυτή.

3. Τα στελέχη που κατέχουν κυβερνητική θέση ή αξιώματα (μέλος Υπουργικού Συμβουλίου, Υφυπουργός, Γενικός/ή Ειδικός/ή Γραμματέας, εκτελεστικό μέλος ΔΣ Δημόσιου Οργανισμού, ΔΕΚΟ, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ της γενικής κυβέρνησης ή άλλου νομικού προσώπου του δημοσίου, μέλος Διεθνούς Οργανισμού ή Ανεξάρτητης Αρχής), καθώς και οι βουλευτές/τριες και ευρωβουλευτές/τριες δεν μπορεί να υπερβαίνουν αθροιστικά το 30% των μελών της ΚΕ, των ΝΕ, της ΠΓ και των Συντονιστικών των ΝΕ.

ΑΡΘΡΟ 38 - ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ

Για τις υποψηφιότητες για το εθνικό και το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο προτάσεις κατατίθενται από τα μέλη και τα όργανα του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. Σε περίπτωση υποψηφιότητας μη μέλους του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. απαιτείται η έγκριση της Κεντρικής Επιτροπής.

ΑΡΘΡΟ 39 ΕΠΙΛΟΓΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

1. Τα ψηφοδέλτια του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. για τις εθνικές εκλογές καταρτίζονται με ισάριθμη αντιπροσώπευση των φύλων. Η επιλογή των υποψήφιων βουλευτών/τριών γίνεται με απόφαση των Νομαρχιακών Επιτροπών μετά από διαβούλευση με τις ΟΜ. Η Κεντρική Επιτροπή έχει το δικαίωμα αιτιολογημένης τροποποίησης των επιλογών των Νομαρχιακών Επιτροπών με αυξημένη πλειοψηφία 70%, αφού προγομένως συζητήσει με τις Νομαρχιακές Επιτροπές. Σε κάθε περίπτωση η τελική έγκριση των υποψήφιων βουλευτών ανήκει στην Κεντρική Επιτροπή. Στην περίπτωση που οι βουλευτικές εκλογές διεξάγονται με σύστημα κλει-

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

στάς «λίστας», πεπιλογή των υποψηφίων βουλευτών γίνεται με εσωκομματική προκριματική εκλογή ανά εκλογική περιφέρεια, σύμφωνα με τα οριζόμενα παρακάτω, εφ' όσον μεταξύ της προκήρυξης των εκλογών και της προθεσμίας κατάθεσης των συνδυασμών μεσολαβούν τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες. Σε κάθε άλλη περίπτωση η προκριματική εκλογή γίνεται εφ' όσον κατά την κρίση της ΚΕ αυτό είναι τεχνικά εφικτό.

2. Τα ψηφοδέλτια του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. για τις ευρωεκλογές καταρτίζονται με ισάριθμη αντιπροσώπευση των φύλων. Η επιλογή των υποψηφίων ευρωβουλευτών γίνεται από την ΚΕ, λαμβάνοντας υπόψη και την ευρύτερη δυνατή εκπροσώπηση των περιφερειών της χώρας στο ψηφοδέλτιο. Στην περίπτωση που οι ευρωεκλογές διεξάγονται με σύστημα κλειστής «λίστας», η επιλογή των υποψηφίων ευρωβουλευτών γίνεται με εσωκομματική προκριματική εκλογή, σύμφωνα με τα οριζόμενα παρακάτω.

3. Η επιλογή των υποψηφίων βουλευτών επικρατείας γίνεται με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής, με ισάριθμη αντιπροσώπευση των φύλων και εναλλαγή σε κάθε θέση της λίστας. Η επιλογή των προερχόμενων από τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγου εξωτερικού υποψηφίων γίνεται κατόπιν διαβούλευσης με τις ΟΜ του εξωτερικού και με μέριμνα για την εκπροσώπηση όσο γίνεται ευρύτερων γεωγραφικών περιοχών.

4. Δεν μπορούν να είναι υποψήφιοι/ες βουλευτές/τριες ή ευρωβουλευτές/τριες όσοι/όσες έχουν διατελέσει βουλευτές/τριες ή ευρωβουλευτές/τριες επί τρεις διαδοχικές περιόδους, στις οποίες δεν συνυπολογίζονται βουλευτικές περιόδοι με διάρκεια μικρότερη των 2/3 της πλήρους διάρκειας της βουλευτικής περιόδου, δηλαδή των τριάντα δύο (32) μηνών. Από το κώλυμα εξαιρείται ο/η Πρόεδρος του κόμματος ή οι διατελέσαντες/σασες πρωθυπουργοί.

5. Η διατήρηση ταυτόχρονα δύο αιρετών θέσεων (βουλευτή/τριας, ευρωβουλευτή/τριας, δημάρχου, αντιδημάρχου, περιφερειάρχη και αντιπεριφερειάρχη) δεν επιτρέπεται. Με αιτιολογημένη απόφαση της ΚΕ επιτρέπεται η διατήρηση αιρετών θέσεων απλών μελών Περιφερειακών ή Δημοτικών Συμβούλιων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΑ

ΑΡΘΡΟ 40 ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ

1. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. έχει σχέση διαλόγου με τα κοινωνικά κινήματα, ενσωματώνει στοιχεία από την προβληματική τους και εμπλουτίζει τις επεξεργασίες του από τη δράση τους. Η αυτονομία των κοινωνικών κινημάτων από την κυβέρνηση, την εργοδοσία και τα κόμματα, η άρνηση του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. να υποκαταστήσει τα κινήματα των πολιτών, αποτελούν απαράβατες αρχές της πολιτικής του.

2. Τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., ως ενεργοί πολίτες, μετέχουν στις συνδικαλιστικές και άλλες ενώσεις, στα κοινωνικά κινήματα, σύμφωνα με τα προσωπικά τους ενδιαφέροντα, και δρουν με γνώμονα τις αρχές και τους σκοπούς αυτών των κινημάτων. Όλα τα όργανα και οι οργανώσεις του κόμματος εργάζονται για την ανάπτυξη και μαζικοποίηση των κινημάτων και ενθαρρύνουν και οργανώνουν τη συμμετοχή των μελών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. σε αυτά. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. εργάζεται ιδιαίτερα για την αναζωογόνωση, τη μαζικοποίηση και τη ριζοσπαστικοποίηση του εργατικού και του συνδικαλιστικού κινήματος και όλων των

3. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στηρίζεται στην υποστήριξη των πολιτών και των κινημάτων, λαμβάνει υπόψη του τις ανησυχίες τους, φροντίζει να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις, ώστε οι αποφάσεις να λαμβάνονται σε στενή συνεργασία με τους πολίτες και υπερασπίζεται τον κοινωνικό έλεγχο, τον εκδημοκρατισμό και τη διαφάνεια στην πολιτική ζωή.

4. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. συμμετέχει και στηρίζει διεθνή, ευρωπαϊκά και περιφερειακά κινήματα και θεματικά φόρουμ διαλόγου που προάγουν τον προβληματισμό για ζητήματα που εντάσσονται στο πλαίσιο της πολιτικής του πρότασης.

ΑΡΘΡΟ 41 ΘΕΣΜΟΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

1. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ενθαρρύνει και συμβάλλει στη δημιουργία ερευνητικών κέντρων ή ινστιτούτων, των οποίων ενισχύει τη λειτουργία και δράση, σεβόμενος την αυτονομία τους. Επίσης, ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. επιδιώκει τη συνεργασία με ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα του εξωτερικού, κυρίως στο πλαίσιο της συνεργασίας του με άλλες δυνάμεις της ευρωπαϊκής και διεθνούς Αριστεράς.

2. Ο ΣΥΡΙΖΑ ενθαρρύνει πρωτοβουλίες για πολιτιστικές και κοινωνικές δραστηριότητες, θεματικές ομάδες και λέσχες προβληματισμού, πολιτικές δραστηριότητες, μορφές συσπείρωσης πολιτών.

ΑΡΘΡΟ 42 ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στηρίζει και ενισχύει καθημερινές και περιοδικές εκδόσεις, καθώς και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης που πρωθυπούν την ενημέρωση, τον πλουραλισμό, το γόνιμο διάλογο και κινούνται στο πλαίσιο των γενικών αρχών και θέσεων του κόμματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

ΑΡΘΡΟ 43 ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

Οι οικονομικοί πόροι του κόμματος είναι :

(α) Οι συνδρομές και οι ενισχύσεις των μελών και των φίλων του. Το ύψος της συνδρομής, καθώς και οι κατηγορίες μελών που δικαιούνται να καταβάλουν μειωμένη συνδρομή ή απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή, καθορίζεται με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής. Τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. που δεν είναι ταμειακά εντάξει δεν έχουν δικαίωμα ψήφου στην εκλογή οργάνων και αντιπροσώπων.

(β) Οι εισφορές βουλευτών, ευρωβουλευτών και των μελών του κόμματος που κατέχουν πολιτικό χαρτή ή έμμισθη θέση ή δημόσιο αξιωμα. Το ύψος των εισφορών αυτών, οι τυχόν εξαιρέσεις, καθώς και οι λεπτομέρειες της εφαρμογής της παρούσας περίπτωσης ρυθμίζονται από την ΚΕ, πριν από κάθε είδους εκλογή/ανάδειξη σε δημόσιο αξιωμα ή ανάληψη θέσης και δεσμεύονται να μέλη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. που δέχονται να συμμετέχουν στη διαδικασία εκλογής ή άλλης ανάδειξης.

(γ) Τα έσοδα από οικονομικές εξορμήσεις και άλλες δραστηριότητες, καθώς και από την τυχόν κινητή και ακίνητη περιουσία του κόμματος.

(δ) Οι κρατικές επιχορηγήσεις.

ΑΡΘΡΟ 44 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

1. Η Κεντρική Επιτροπή έχει την ευθύνη για τη διαχείριση των οικονομικών του κόμματος, ορίζει τον Οικονομικό Υπεύθυνο και την Οικονομική Επιτροπή που καταρτίζει τον ετήσιο προϋπολογισμό και παρακολουθεί την πορεία των οικονομικών του κόμματος. Ο προϋπολογισμός εγκρίνεται από την Κεντρική Επιτροπή. Η Κεντρική Επιτροπή μπορεί επίσης να υιοθετεί, εφ' όσον κρίνεται αναγκαίο και μετά από εισήγηση του Οικονομικού Υπεύθυνου και της Οικονομικής Επιτροπής, ειδικό κανονισμό σχετικά με τις λεπτομέρειες της διαχείρισης των οικονομικών του κόμματος.

2. Η συνομολόγηση και υπογραφή συμβάσεων (σύμβαση πιστώσεων μέσω ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού, δανειακή σύμβαση, σύμβαση ενεχυρίασεως απαιτήσεως) με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ή άλλης μορφής εξασφαλίσεων, η προσημείωση ή υποθήκευση ακίνητων, καθώς και η λήψη και χρήση του προϊόντος των χρηματοδοτήσεων ανάγεται στην αρμοδιότητα του πρέδρου, ο οποίος δικαιούται να διορίζει και άλλους πληρεζούσιους, στους οποίους θα μεταβιβάζει τις ίδιες ή λιγότερες από τις παραπάνω εντολές.

3. Επίσης ο πρόεδρος δικαιούται να διορίζει πληρεξούσιο ή πληρεζούσιους για την διενέργεια πράξεων που σχετίζονται με τις διαχειριστικές και λειτουργικές ανάγκες του κόμματος.

4. Το συνέδριο εκλέγει Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου που έχει την ευθύνη να ελέγχει τη διαχείριση των οικονομικών του κόμματος.

5. Για τα οικονομικά δεδομένα του ΣΥΡΙΖΑ μπορούν να ενημερώνονται οι οργανώσεις και τα μέλη του κόμματος

e8a92c35-28bd-42d8-b096-da38daε66902

από την αρμόδια Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου της ΚΕ.

6. Στο συνέδριο γίνεται αναλυτικός οικονομικός απολογισμός.

ΑΡΘΡΟ 45 ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ/ΕΣ ΣΤΟΝ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

Με ευθύνη της Κεντρικής Επιτροπής καταρτίζεται αναλυτικός κανονισμός για την υπτρεσιακή και μισθολογική κατάσταση όσων έχουν επαγγελματική σχέση με την κόμμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΑΡΘΡΟ 46 ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΚΛΕΓΕΙΝ ΚΑΙ ΕΚΛΕΓΕΣΘΑΙ ΣΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων διατάξεων του παρόντος καταστατικού, δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι για τα όργανα και τα αξιώματα του κόμματος έχουν όλα τα ταμειακά εντάξει μέλη του κόμματος στο αντίστοιχο επίπεδο (πανελλαδικά, περιφέρεια, νομός, ΟΜ). Οι απώτατες προθεσμίες εντός των οποίων πρέπει κάποιος/α να έχει γίνει μέλος του κόμματος για να συμμετέχει σε συγκεκριμένη εκλογική διαδικασία (συνέδριο, νομαρχιακή συνδιάσκεψη, εκλογοαπολογιστική συνέλευση ΟΜ κ.ο.κ.) καθορίζονται κάθε φορά με απόφαση της ΚΕ.

ΑΡΘΡΟ 47 ΕΦΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Οι εκλογές πραγματοποιούνται από εφορευτική επιτροπή η οποία εκλέγεται από το αντίστοιχο όργανο (Κεντρική Επιτροπή, συνέδριο, συνδιάσκεψη, συνέλευση). Δικαίωμα συμμετοχής στην εφορευτική επιτροπή έχουν όλα τα μέλη του κόμματος με τους περιορισμούς του προηγούμενου άρθρου. Μέλος εφορευτικής επιτροπής δεν έχει δικαίωμα να είναι υποψήφιο στις αντίστοιχες εκλογές. Η εφορευτική επιτροπή συντάσσει πρακτικό εκλογής το οποίο παραδίδει μαζί με τα ψηφοδέλτια στα αμέσως ανώτερα όργανα. Αντίγραφο του πρακτικού εκλογής παραδίδει και στον εκάστοτε πλειοψηφούντα, ο οποίος έχει και την ευθύνη της σύγκλουσης της πρώτης συνεδρίασης. Όλα τα μέλη του κόμματος έχουν δικαίωμα ένστασης, την οποία καταθέτουν στην εφορευτική επιτροπή το αργότερο 3 μέρες από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας. Η εφορευτική επιτροπή πρέπει να απαντήσει στις τυχόν ενστάσεις εντός 7 ημερών.

ΑΡΘΡΟ 48 ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΔΟΣΙΑ

Ο αριθμός των μελών των οργάνων και το μέτρο αντιπροσώπευσης, καθώς και το ποσοστό σταυροδοσίας και άλλες λεπτομέρειες της εκλογής καθορίζονται ως εξής:

(α) Για την εκλογή αντιπροσώπων για συλλογικά σώματα του κόμματος (συνέδριο, νομαρχιακή συνδιάσκεψη κ.λπ.) από το απερχόμενο καθοδηγητικό όργανο του αντίστοιχου επιπέδου (ΚΕ, ΝΕ).

(β) Για την εκλογή των μελών των βουλευόμενων οργάνων κάθε επιπέδου (ΚΕ, ΝΕ) από το αντίστοιχο συλλογικό σώμα (συνέδριο, νομαρχιακή συνδιάσκεψη).

(γ) Για την εκλογή των μελών των συλλογικών εκτελεστικών οργάνων (ΠΓ, συντονιστικό ΝΕ) από το αντίστοιχο βουλευόμενο όργανο (ΚΕ, ΝΕ).

(δ) Για την εκλογή της Συντονιστικής Επιτροπής της ΟΜ από την συνέλευση της ΟΜ.

ΑΡΘΡΟ 49 ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΛΟΓΗΣ - ΛΙΣΤΕΣ

1. Η εκλογή των οργάνων και των αντιπροσώπων στα συνέδρια και στις συνδιασκέψεις γίνεται με μυστική ψηφοφορία και με ενιαίο τρόπο.

2. Η προβλεπόμενη ισάριθμη αντιπροσώπευση των φύλων εφαρμόζεται κατά προτεραιότητα πριν κάθε άλλη ποσόστωση. Λίστες που δεν εξασφαλίζουν τη δυνατότητα εφαρμογής της ισάριθμης αντιπροσώπευσης των φύλων και άλλων προβλεπόμενων ποσοστώσεων δεν γίνονται αποδεκτές.

3. Το κόμμα ενθαρρύνει την ενιαία λίστα στις διαδικασίες εκλογής. Η κατανομή των εδρών γίνεται με βάση τους σταυρούς προτίμησης των υποψηφίων, αφού εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου. Σε περίπτωση ισοψηφιών γίνεται κλήρωση.

4. Η εκλογή με χωριστά ψηφοδέλτια (λίστες) επιτρέπεται στις περιπτώσεις όπου το αργότερο ως την έναρξη του εσωκομματικού διαλόγου στο αντίστοιχο επίπεδο (συνέδριο, νομαρχιακή συνδιάσκεψη, εκλογοαπολογιστική συνέλευση ΟΜ) έχει κατατεθεί διακριτό κείμενο πολιτικών θέσεων (πλατφόρμα), είτε αντιπαραθετικά είτε συμπληρωματικά προς την εισήγηση. Τα κείμενα αυτά συμπεριλαμβάνονται στα υλικά του εσωκομματικού διαλόγου. Το δικαίωμα αυτό αφορά μόνο τα αντίστοιχα σώματα και βουλευόμενα όργανα. Αποκλείεται η εκλογή με ξεχωριστά ψηφοδέλτια (λίστες) στην εκλογή των συντονιστικών των ΟΜ, των συντονιστικών των ΝΕ, της ΠΓ και της Επιτροπής Δεοντολογίας.

5. Η χρήση του δικαιώματος κατάρτισης ξεχωριστής λίστας ανήκει στη διακριτική ευχέρεια των μελών που υπογράφουν το κείμενο σύμφωνα με την προηγούμενη παραγράφη. Στην περίπτωση αυτή, η εκλογή γίνεται με το σύστημα της απλής αναλογικής. Σε περίπτωση αδιάθετης έδρας και ύπαρξης ίδιου αδιάθετου αριθμού ψήφων γίνεται κλήρωση μεταξύ των ψηφοδελτίων. Η κατανομή των εδρών στο εσωτερικό της λίστας γίνεται με τη σειρά των σταυρών προτίμησης των υποψηφίων, αφού εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2. Σε περίπτωση ισοψηφιών γίνεται κλήρωση.

6. Ο/Η συντονιστής/στρία και ο/ν αναπληρωτής/τρία συντονιστής/στρία της ΟΜ και της Νομαρχιακής Επιτροπής εκλέγονται από τη Συντονιστική Επιτροπή της ΟΜ και τη Νομαρχιακή Επιτροπή αντίστοιχα, με απόλυτη πλειοψηφία επί των ψηφισάντων.

7. Σε περίπτωση παραίτησης, απώλειας της κομματικής ιδιότητας ή θανάτου μέλους ενός οργάνου του κόμματος η αντικατάστασή του γίνεται στην πρώτη συνεδρίαση του οργάνου. Η αντικατάσταση γίνεται από τον πρώτο αναπληρωματικό του αντίστοιχου ψηφοδελτίου με το οποίο είχε εκλεγεί, τηρουμένων των προϋποθέσεων της ισάριθμης αντιπροσώπευσης των φύλων.

ΑΡΘΡΟ 50 - ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Στις περιπτώσεις όπου το παρόν καταστατικό προβλέπει τη διεξαγωγή προκριματικών εκλογών για την επιλογή υποψηφίων για δημόσια αξιώματα ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες:

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

1. Δικαίωμα εκλέγειν έχουν τα ταμειακώς τακτοποιημένα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στο αντίστοιχο επίπεδο. Με απόφαση της ΚΕ μπορεί να προβλέπεται το δικαίωμα συμμετοχής και των φίλων του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στο επίπεδο αυτό.

2. Η εκλογή είναι μυστική. Οι λοιπές λεπτομέρειες της εκλογικής διαδικασίας (ποσοστό σταυροδότησης, εφαρμογή πρόσθετων ποσοστώσεων εκτός των καταστατικά προβλεπόμενων κ.λπ.) καθορίζονται με απόφαση της ΚΕ.

3. Η ψηφοφορία γίνεται αυτοπροσώπως και δια ζώσης. Τυχόν χρήση ψηφιακών εργαλείων επιτρέπεται, εφόσον εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της ψηφοφορίας και δεν αντιλέγει κανένας από τους υποψήφιους/ες στην αντίστοιχη διαδικασία.

4. Μεταξύ της απόφασης διοργάνωσης προκριματικής εκλογής και της ημερομηνίας διεξαγωγής της πρέπει να μεσολαβεί τουλάχιστον ένας (1) μήνας. Κατ' εξαίρεση, το διάστημα αυτό μπορεί να συντομεύεται στην περίπτωση προκήρυξης πρόωρων εθνικών εκλογών.

5. Το αρμόδιο για τη διεξαγωγή της προκριματικής εκλογής όργανο κατά περίπτωση λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την επί ίσοις όροις παρουσίαση των υποψηφιοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 51 ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΑΛΥΣΗΣ

Απόφαση διάλυσης του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. μπορεί να ληφθεί σε συνεδριακή διαδικασία η οποία ρυθμίζει και τα σχετικά με την τύχη της περιουσίας του.

ΑΡΘΡΟ 52 ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Εκτός των προβλεπόμενων σε ειδικές διατάξεις του παρόντος καταστατικού, η Κεντρική Επιτροπή εξουσιοδοτείται να καταρτίσει με απόφαση της και κάθε άλλο ειδικό κανονισμό που κριθεί αναγκαίος.

ΑΡΘΡΟ 53 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

1. Το παρόν καταστατικό τροποποιείται με απόφαση συνεδρίου.

2. Με απόφαση της ΚΕ συγκροτείται Επιτροπή Καταστατικού, στην οποία μετέχει υποχρεωτικά και ο/η πρόεδρος της Επιτροπής Δεοντολογίας, η οποία έχει ως σκοπό την διαρκή παρακολούθηση της εφαρμογής του καταστατικού και της επίδρασης των καταστατικών ρυθμίσεων στην οργάνωση και λειτουργία του κόμματος και υποβάλει επίσια έκθεση προς την ΚΕ, με την αξιολόγηση του ισχύοντος καταστατικού και προτάσεις τροποποίησής του.

ΑΡΘΡΟ 54 - ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

1. Η ισχύς του παρόντος καταστατικού ξεκινά από την ψήφισή του στο 3ο Συνέδριο του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

2. Η προϋπόθεση συμπλήρωσης πέντε (5) ετών ως μέλος του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. για την υποβολή υποψηφιότητας στην Επιτροπή Δεοντολογίας δεν ισχύει για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος καταστατικού.

Το παρόν καταστατικό είναι υποχρεωτικό για όλα τα μέλη και τα όργανα του κόμματος. Η τήρηση των αρχών και των αξιών του επαφίεται στη συνείδηση των μελών του κόμματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Εδώ παρατίθενται εναλλακτικές προτάσεις επί επιμέρους άρθρων που, αν και μειοψήφησαν, κρίναμε σκόπιμο να τις γνωστοποιήσουμε και στο Πολιτικό Συμβούλιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

► Αντί της αυτοδίκαιης ένταξης μετά την υποβολή αίτησης νέου μέλους, προτείνεται η ένταξη του μέλους να προϋποθέτει την εμφάνισή του σε μία διαζώσης ή διαδικτυακή συνεδρίαση της οικείας ΟΜ ή του Συντονιστικού της και επιτρέπεται η αιτολογημένη απόρριψη της αίτησης σε συνεδρίαση με απαρτία 50%+1 των μελών. Η σχετική διατύπωση:

ΑΡΘΡΟ 4

Ένταξη

1. Η ένταξη στον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι ατομική και γίνεται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου/της ενδιαφερόμενης, η οποία υποβάλλεται μαζί με αποδεικτικό ταυτοπροσωπίας στην αντίστοιχη Οργάνωση Μελών ή προς οποιδήποτε κεντρικό ή ενδιάμεσο όργανο του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ή διαδικτυακά μέσω της ιστοσελίδας ή της ψηφιακής πλατφόρμας/εφαρμογής του κόμματος.
2. Η εγγραφή μέλους γίνεται αφού συζητηθεί και γίνει δεκτή η αίτηση στην πρώτη δια ζώσης ή διαδικτυακή Γενική Συνέλευση ή συνεδρίαση του Συντονιστικού της Οργάνωσης Μελών με παρουσία του νέου μέλους.
3. Σε περιπτώσεις που υπάρχουν σοβαρές και επιχειρηματολογημένες αντιρρήσεις, η Γενική Συνέλευση ή το Συντονιστικό με απαρτία 50%+1 μπορεί να μην κάνει δεκτή την αίτηση. Ο ενδιαφερόμενος/η ενδιαφερόμενη έχει δικαίωμα εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την απόρριψη να προσφύγει κατά της απόρριψης της αίτησης του/της στην Επιτροπή Δεοντολογίας, η οποία αποφαίνεται οριστικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Αντί της ρητής πρόβλεψης κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών ΟΜ, να προβλεφθεί ρητά μόνο η συγκρότηση ΟΜ σε εδαφική βάση (χώρος κατοικίας ή εργασίας) και να εξουσιοδοτηθεί η ΚΕ να συγκροτεί και άλλες ΟΜ με απόφασή της. Η σχετική διατύπωση:

ΑΡΘΡΟ 10

(αλλαγή μόνο στην παρ. 2)

2. Οι ΟΜ να συγκροτούνται με βάση τον φυσικό χώρο δράσης τους (χώρο κατοικίας ή χώρο εργασίας). Η Κεντρική Επιτροπή μπορεί επίσης κατ' εξαίρεση να συγκροτεί αιτολογημένα και άλλες ΟΜ.

► Στην περίπτωση που συγκροτείται νέα ΟΜ σε χωρική ενότητα όπου υπάρχει ήδη άλλη ΟΜ, η ίδρυση της νέας να τελεί υπό τον όρο της έγκρισης της ΝΕ, η οποία θα έχει δικαίωμα να την

απορρίψει μόνο με αυξημένη πλειοψηφία (2/3) ενώ οι ενδιαφερόμενοι θα έχουν και δικαίωμα προσφυγής στην ΚΕ σε τελικό επίπεδο. Η σχετική διατύπωση:

ΑΡΘΡΟ 10

(αλλαγή μόνο στην παρ. 4)

4. Η συγκρότηση εδαφικής ή κλαδικής/ομοιοεπαγγελματικής ΟΜ, σε χωρική/υποδημοτική ενότητα όπου υπάρχει και λειτουργεί ήδη άλλη ΟΜ, γίνεται κατόπιν αιτήματος οκτώ (8) τουλάχιστον μελών, που εγκρίνεται από την Νομαρχιακή Επιτροπή. Η ΝΕ έχει δικαίωμα να απορρίψει τη συγκρότηση της νέας ΟΜ με αυξημένη πλειοψηφία 2/3 των μελών της ή, αν δεν υπάρχει, την Κεντρική Επιτροπή, αφού ληφθούν υπόψη οι ειδικότερες συνθήκες. Σε περίπτωση που το αίτημα απορριφθεί, τα ενδιαφερόμενα μέλη έχουν δικαίωμα προσφυγής στην Κεντρική Επιτροπή, η οποία αποφασίζει οριστικά.

► Στην περίπτωση που συγκροτείται νέα ΟΜ σε χωρική ενότητα όπου υπάρχει ήδη άλλη ΟΜ, η ίδρυση της νέας να τελεί υπό τον όρο της έγκρισης της ΝΕ, η οποία θα έχει δικαίωμα να απορρίψει τη συγκρότηση της νέας ΟΜ με αυξημένη πλειοψηφία (2/3) ενώ οι ενδιαφερόμενοι θα έχουν και δικαίωμα προσφυγής στην Κεντρική Επιτροπή, η οποία απορρίψει μόνο με αυξημένη πλειοψηφία (2/3) ενώ οι ενδιαφερόμενοι θα έχουν και δικαίωμα προσφυγής στην Κεντρική Επιτροπή. Η σχετική διατύπωση:

ΑΡΘΡΟ 10

(αλλαγή μόνο στην παρ. 4)

4. Η συγκρότηση εδαφικής ή κλαδικής/ομοιοεπαγγελματικής ΟΜ, σε χωρική/υποδημοτική ενότητα όπου υπάρχει και λειτουργεί ήδη άλλη ΟΜ, γίνεται κατόπιν αιτήματος οκτώ (8) τουλάχιστον μελών, που εγκρίνεται από την Νομαρχιακή Επιτροπή. Η ΝΕ έχει δικαίωμα να απορρίψει τη συγκρότηση της νέας ΟΜ με αυξημένη πλειοψηφία 2/3 των μελών της ή, αν δεν υπάρχει, την Κεντρική Επιτροπή, αφού ληφθούν υπόψη οι ειδικότερες συνθήκες. Σε περίπτωση που το αίτημα απορριφθεί, τα ενδιαφερόμενα μέλη έχουν δικαίωμα προσφυγής στην Κεντρική Επιτροπή, η οποία αποφασίζει οριστικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

► Κατάργηση των ΝΕ ως των βασικών ενδιάμεσων οργάνων και αντικατάστασή τους από Περιφερειακές Επιτροπές, με πλοτική κατ' αρχήν εφαρμογή. Η σχετική διατύπωση (σημειώνεται ότι διάσπαρτες διατύπωσης/αναδιατύπωσης υπάρχουν και σε όλο το καταστατικό, όπου υπάρχει μνεία στις νομαρχιακές οργανώσεις):

ΑΡΘΡΟ 12

Οργανωτικά επίπεδα

Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ δομείται σε τρία επίπεδα: Οργάνωση Μελών, Περιφερειακή Οργάνωση και συνέδριο του κόμματος.

1. Σε πρώτο επίπεδο συγκροτείται και λειτουργεί η Οργάνωση Μελών, που εκλέγει τη Συντονιστική Επιτροπή της.

2. Σε δεύτερο επίπεδο συγκροτείται Συνδιάσκεψη αντιπροσώπων από τις οργανώσεις μελών σε Περιφερειακό επίπεδο και εκλέγει Περιφερειακή Επιτροπή.

3. Σε πανελλαδικό επίπεδο συγκαλείται το τακτικό συνέδριο του κόμματος, που εκλέγει την Κεντρική Επιτροπή.

4. Η οργανωτική δομή στην Αττική και στα νησιά, αντιμετωπίζεται συγκεκριμένα από την ΚΠΕ με προσανατολισμό την ενίσχυση της Περιφερειακής συγκρότησης.

5. Για την ολοκλήρωση της νέας οργανωτικής δομής του κόμματος ορίζεται μεταβατική περίοδος 8 (οκτώ) μηνών. Η πλοτική εφαρμογή της αρχίζει άμεσα από την Κεντρική Μακεδονία την Θεσσαλία και από την Θράκη. Η οργανωτική δομή σε αυτό το μεταβατικό διάστημα συγκρότησης του ΣΥΡΙΖΑ μπορεί να αναδιαμορφωθεί από την ΚΠΕ με αυξημένη πλειοψηφία 70%, χωρίς να αλλοιώνεται ο Περιφερειακός της χαρακτήρας.

ΑΡΘΡΟ 13

Περιφερειακή Επιτροπή

1. Κάθε 2 χρόνια, από Συνδιάσκεψη εκλεγμένων αντιπροσώπων από τις Οργανώσεις Μελών κάθε Περιφέρειας εκλέγεται Περιφερειακή Επιτροπή. Η Περιφερειακή Επιτροπή εκλέγει Συντονιστικό Όργανο, συντονιστή/στρια και αναπληρωτή συντονιστή/στρια.

2. Στην Περιφερειακή Επιτροπή εκλέγονται τουλάχιστον τρία μέλη προερχόμενα από τον κάθε Νομό της Περιφέρειας. Στην περιφερειακή επιτροπή συμμετέχουν ως τακτικά μέλη και οι εκλεγμένοι/ες βουλευτές/τριες των Νομών της Περιφέρειας. Επίσης συμμετέχουν ως τακτικά μέλη ο Περιφερειαρχης και περιφερειακοί σύμβουλοι. Ο αριθμός των Βουλευτών/τριών δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από το 30% του αριθμού των μελών του Οργάνου και ο αριθμός των περιφερειακών συμβούλων δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από το 20% των μελών του οργάνου.

Στο Συντονιστικό συμμετέχουν τουλάχιστον δύο μέλη από κάθε Νομό. Επιπλέον αντών συμμετέχουν υποχρεωτικά βουλευτές/τριες και περιφερειακοί οι σύμβουλοι. Ο αριθμός των βουλευτών/τριών δεν πρέπει να υπερβαίνει το 30% του συνολικού αριθμού των μελών του οργάνου και ο αριθμός των περιφερειακών συμβούλων το 20%.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

3. Η Περιφερειακή Συνέλευση έχει την ευθύνη να επεξεργάζεται και να επικαιροποιεί μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο σχέδιο για την συνολικότερη οργάνωση και ανάπτυξη της Περιφέρειας να παρακαλούθει πις κοινωνικές αναδιατάξεις που προκαλούνται από την ενίσχυση του ρόλου των Περιφερειών στον εθνικό στρατηγικό σχεδιασμό και να ενισχύει τις κοινωνικές και πολιτικές δράσεις και παρεμβάσεις σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, στο πλαίσιο των συνολικών πολιτικών επιλογών και προτεραιοτήτων της και του κόμματος συνολικά. Συνέρχεται σε τακτά διαστήματα (τουλάχιστον μία φορά στους 2 μήνες) με ευθύνη του Συντονιστικού της ή όταν το ζητήσει το 1/4 των μελών της.

4. Η Περιφερειακή Επιτροπή ευθύνεται για την υλοποίηση των αποφάσεων της Περιφερειακής Συνδιάσκεψης, παρακολουθεί, βοηθάει και συντονίζει τη δράση των Νομαρχιακών Επιτροπών της Περιφέρειας της.

5. Νομαρχιακή Επιτροπή: Σε κάθε νομό συγκροτείται Νομαρχιακή Επιτροπή η οποία αποτελείται από τα μέλη του Συντονιστικού της Περιφερειακής Επιτροπής που προέρχονται από τον κάθε νομό και από τουλάχιστον ένα εκπρόσωπο από κάθε οργάνωση του νομού. Τα μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής του κάθε νομού, αποτελούν το Συντονιστικό Όργανο της αντίστοιχης Νομαρχιακής Επιτροπής. Από τα μέλη του Συντονιστικού ορίζεται Συντονιστής/τρια και αναπληρωματικός/τρια

6. Η Νομαρχιακή Επιτροπή επιδιώκει την συγκρότηση νέων ΟΜ. Εξειδικεύει πις αποφάσεις της Περιφερειακής Επιτροπής στο χώρο της και εκλαϊκεύει τις αποφάσεις της ΚΠΕ. Συνέρχεται σε τακτά διαστήματα (τουλάχιστον μία φορά το μήνα) με ευθύνη του Συντονιστικού της.

7. Η αδικαιολόγητη απουσία μέλους της Περιφερειακής και της Νομαρχιακής Επιτροπής από πις λειτουργίες της για 6 μήνες θεωρείται παραίτηση από την ιδιότητα αυτή και μετά από συνεννόηση μαζί του/της γίνεται αντικατάσταση του/της.

8. Η Περιφερειακή Επιτροπή έχει την ευθύνη για την διαμόρφωση εκλογικής τακτικής και του εκλογικού προγράμματος του κόμματος στην περιοχή της ευθύνης της. Συνδράμει με όλες της τις δυνάμεις περιφερειακές παρατάξεις φιλικές προς τις βασικές πολιτικές της επιλογές και ειδικότερα στην διαμόρφωση περιφερειακού προγράμματος. Οργανώνει μόνιμο περιφερειακό εκλογικό μηχανισμό.

9. Η Νομαρχιακή Επιτροπή έχει τη ευθύνη για την οργάνωση μόνιμου εκλογικού μηχανισμού ικανού να διεξαγάγει τις βουλευτικές εκλογές στον νομό της και να συμβάλει στην επιτυχία των φιλικών Δημοτικών παρατάξεων στις δημοτικές εκλογές.

ΑΡΘΡΟ 14

Περιφερειακή Συντονιστική Επιτροπή

Κατάργηση του άρθρου (συγχώνευση με το προηγούμενο)

► Συγκρότηση Πολιτικού Συμβουλίου και Λειτουργικής Γραμματείας, καθώς και Διεύθυνσης του κόμματος. Οι σχετικές διατυπώσεις:

ΑΡΘΡΟ 16

Κεντρική Επιτροπή

1. Η Κεντρική Επιτροπή αποτελεί το ανώτερο πολιτικό όργανο. Είναι αρμόδιο για την εφαρμογή των αποφάσεων του συνεδρίου. Εκλέγεται το Πολιτικό Συμβούλιο και τον/την Γραμματέα της και Λειτουργικό Προεδρείο (ή Λειτουργική Γραμματεία) που λειτουργεί με ευθύνη του Γραμματέα.

Συγκροτεί την Διεύθυνση του Κόμματος, ορίζει τους υπευθύνους των Τμημάτων-Τομέων με τους αναπληρωτές τους και όσα όργανα ή επιτροπές θεωρεί απαραίτητα για την πολιτική λειτουργία και τη δράση του κόμματος.

Τα Τμήματα-Τομείς και οι επιτροπές που συγκροτεί η ΚΠΕ έχουν συμβούλευτικό χαρακτήρα και μεταφέρουν στην ΚΠΕ τον πλούτο των απόψεων και των προβλημάτων που διατυπώνονται για κάθε θέμα.

2. Ο/Η Γραμματέας με την συμβολή του Λειτουργικού Προεδρείου (Λειτουργική Γραμματεία), έχει την ευθύνη για τη λειτουργία της Κεντρικής Επιτροπής και των τμημάτων της.

3. Το πολιτικό Συμβούλιο ως όργανο της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής, έχει την πολιτική ευθύνη του κόμματος ανάμεσα στις συνόδους της ΚΠΕ και για την εφαρμογή των αποφάσεων της.

4. Η Κεντρική Επιτροπή εκλέγει από όλα τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ τους συνέδρους για το συνέδριο του Κόμματος Ευρωπαϊκής Αριστεράς (ΚΕΑ). Η Κεντρική Επιτροπή εκλέγει από τα μέλη της την αντιπροσωπεία του ΣΥΡΙΖΑ στην Εκτελεστική Επιτροπή του ΚΕΑ. Τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. που εκλέγονται στο προεδρείο του ΚΕΑ από το Συνέδριό του, μετέχουν με δικαίωμα λόγου στην ΚΕ, εφ' όσον δεν είναι μέλη της.

5. Με απόφασή της Κεντρικής Επιτροπής συγκροτούνται τα τμήματα και οι επιτροπές της σύμφωνα με τα αναλυτικά οριζόμενα παρακάτω.

6. Η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή σε συνεργασία με την Διεύθυνση του κόμματος και τα Τμήματα οφείλει να οργανώνει ομοιοεπαγγελματικά και ομοιοεπιστημονικά θεματικά δίκτυα μελών και ανένταχτων υποστηρικτών, καθώς και ομάδες δουλειάς για τον καλύτερο συντονισμό της δράσης του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., την ενίσχυση των Τμημάτων του και των αυτοδιοικητικών και συνδικαλιστικών παρατάξεων στις οποίες μετέχουν τα μέλη του και την παρέμβασή του σε επιστημονικούς φορείς και επιμελητήρια.

7. Η Κεντρική Επιτροπή συνέρχεται τακτικά κάθε 3 μήνες με ευθύνη Πολιτικού Συμβουλίου και εντός 15 ημερών όταν το ζητήσει το 1/4 των μελών της.

8. Στις συνεδριάσεις της Κεντρικής Επιτροπής για σοβαρά πολιτικά ζητήματα παίρνουν μέρος με δικαίωμα λόγου οι Συντονιστές/τριες των της Διεύθυνσης του Κόμματος εάν δεν είναι μέλη της.

9. Τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής αναλαμβάνουν συγκεκριμένα καθήκοντα, συμμετέχουν ενεργά στις ΟΜ όπου ανήκουν και αναλαμβάνουν ευθύνες στο πλαίσιο των αποφάσεων της.

10. Η αδικαιολόγητη απουσία μέλους της Κεντρικής Επιτροπής για 6 μήνες από τις συνεδριάσεις, πις δράσεις και πις λειτουργίες της θεωρείται παραίτηση από την ιδιότητα αυτή.

11. Η Κεντρική Επιτροπή κάνει τον απολογισμό της στο τέλος της θητείας της, ο οποίος συζητείται προσυνεδριακά στις ΟΜ και συζητείται και εγκρίνεται στο συνέδριο.

12. Για όλα τα σημαντικά ζητήματα της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ συζητούνται και λαμβάνονται αποφάσεις από τα μέλη του Κόμματος. Η Κεντρική Επιτροπή, με εισηγήσεις της, τα θέτει στις ΟΜ, οι οποίες τα συζητούν στις συνελεύσεις τους και αποφασίζουν με ψηφοφορία.

ΑΡΘΡΟ 17

Διεύθυνση του κόμματος και Λειτουργική Γραμματεία

Η Διεύθυνση του Κόμματος ως όργανο της ΚΠΕ έχει την πολιτική ευθύνη για την λειτουργία όλων των οργανώσεων και των δομών του κόμματος.

Συγκαλείται με ευθύνη του/της Γραμματέα της ΚΠΕ τουλάχιστον μία φορά τον μήνα.

Συγκροτείται με απόφαση της ΚΠΕ και αποτελείται από τους παρακάτω συντρόφους και συντρόφισσες:

1. Πρόεδρο του κόμματος

2. Γραμματέα της ΚΠΕ

3. Συντονιστές/τριες όλων των Περιφερειακών Επιτροπών του κόμματος.

4. Τους/τις υπευθύνους των κύκλων τμημάτων-τομέων της ΚΠΕ, όπως αυτοί ορίζονται από τον καταμερισμό στο Πολιτικό Συμβούλιο.

Για την καλύτερη λειτουργία της Διεύθυνσης του Κόμματος η ΚΠΕ ορίζει μια Λειτουργική Γραμματεία

► Συγκρότηση των Τμημάτων με περισσότερο ανοικτό και συμμετοχικό τρόπο. Η σχετική διατύπωση:

ΑΡΘΡΟ 18

Τμήματα και Θεματικές Επιτροπές

1. Με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής συγκροτούνται Τμήματα για τη θεματική επεξεργασία της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ως βοηθητικές επιτροπές της ΚΕ. Επίσης είναι δυνατόν, με απόφαση της ΚΕ ή της ΠΓ, να συγκροτούνται επιμέρους Επιτροπές για την επεξεργασία συγκεκριμένων προγραμματικών θέσεων.

2. Η διάρθρωση των Τμημάτων λαμβάνει υπόψη την οργάνωση των θεματικών επιτροπών του Κοινοβουλίου, εκτός αν κρίνεται αναγκαία από την ΚΕ η διαφορετική διάρθρωσή τους, και δύνανται να χωρίζονται εσωτερικά σε πιο εξειδικευμένους τομείς.

6. Οι επεξεργασίες των Τμημάτων και των Επιτροπών καθίστανται πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ μετά την έγκρισή τους από την ΚΕ, ή από την ΠΓ, αν υπάρχει ανάγκη άμεσης τοποθέτησης του κόμματος.

7. Η Κεντρική Επιτροπή έχει την υποχρέωση να εξασφαλίζει την αλληλοενημέρωση και το συντονισμό των Τμημάτων, καθώς και το συντονισμό των Τμημάτων με πις αντίστοιχες κλαδικές οργανώσεις, τα αντίστοιχα δευτεροβάθμια όργανα και τα ομοιοπαγγελματικά και ομοιοεπιστημονικά δίκτυα του κόμματος και τις Επιτροπές Ελέγχου Κοινοβουλευτικού Έργου. Σε τακτά χρονικά διαστήματα ή όταν προκύπτουν θέματα κοινής επεξεργασίας, συγκαλούνται σε σύσκεψη οι υπεύθυνοι των Τμημάτων. Τα Τμήματα της ΚΕ και οι τομείς της Κοινοβουλευτικής Ομάδας συνεργάζονται με σκοπό το συντονισμό των δράσεων και την καλύτερη δυνατή επεξεργασία θέσεων. Ο/Η εκάστοτε αρμόδιος τομεάρχης της ΚΟ συμμετέχει εκ officio στη γραμματεία των αντίστοιχων Τμήματος.

8. Στα Τμήματα μπορούν να συμμετέχουν μετά από πρόσκληση του τμήματος για το ειδικό αντικείμενο ήθέμα και μη μέλη ή μη φίλοι/ες του κόμματος που απασχολούνται με συναφές αντικείμενο, έχουν γνώσεις ή ειδικό ενδιαφέρον για θέματα που απασχολούν το Τμήμα. Αυτοί/ες δεν πρέπει να είναι μέλη άλλου κόμματος και δεν μπορούν να συμμετέχουν στη Γραμματεία του.

9. Τα Τμήματα λειτουργούν στη βάση ενιαίου κανονισμού που θεσπίζει η Κεντρική Επιτροπή και η θητεία τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τη θητεία της Κεντρικής Επιτροπής. Κατά τη λειτουργία τους τα Τμήματα αξιοποιούν ψηφιακές τεχνολογίες και άλλες διαδικασίες που διευκολύνουν την συμμετοχή και όσων βρίσκονται εκτός Αθήνας.

10. Θεματικές επιτροπές μπορεί να συγκροτούνται επίσης με απόφαση της οικείας ΝΕ ή ΠΣΕ σε νομαρχιακό και περιφερειακό επίπεδο, ακολουθώντας τη δομή των Τμημάτων. Οι επεξεργασίες τους τίθενται σε γνώση των κεντρικών Τμημάτων και Επιτροπών και αξιοποιούνται για τη διαμόρφωση των θέσεών τους.

► Ορισμός της Επιτροπής Δεοντολογίας από την ΚΕ αντί της εκλογής της από το Συνέδριο. Η σχετική διατύπωση:

ΑΡΘΡΟ 19

(αλλαγή μόνο στην 1η παράγραφο):

1. Η Επιτροπή Δεοντολογίας αποτελείται από δεκαπέντε (15) μέλη, με τους αναπληρωματικούς τους, που ορίζονται από την Κεντρική Επιτροπή με ισότιμη αντιπροσώπευση των φύλων. Προϋπόθεση για την συμμετοχή στην Επιτροπή είναι η συμπλήρωση τουλάχιστον πέντε (5) ετών ως μέλος του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

► Μη θέσπιση Εθνικού Συμβουλίου – Απαλοιφή του άρθρου 23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

► Συνοπτικότερη αναδιατύπωση του άρθρου σχετικά με τις τάσεις και τα ρεύματα ιδεών. Η σχετική διατύπωση:

ΑΡΘΡΟ 29

Τάσεις και ρεύματα ιδεών

Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι κόμμα πολιτικά και οργανωτικά ενιαίο και δεν αποτελεί άθροισμα ιδιαίτερων πολιτικών ομάδων. Στο πλαίσιο του αναγνωρίζεται η δυνατότητα ύπαρξης και λειτουργίας τάσεων και ρεύμάτων ιδεών, χωρίς μόνιμο χαρακτήρα και ίδια οργανωτική δομή, με ανοιχτή λειτουργία προς όλα τα μέλη του κόμματος και στη βάση κειμένων και επεξεργασιών που απηχούν συγκεκριμένες πολιτικές και ιδεολογικές θέσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

► Διεύρυνση της αρμοδιότητας της ΚΕ να αποφασίζει για την αυτοδιοικητική εκλογική τακτική σε όποιον Δήμο κρίνει σκόπιμο, ακόμα και εκτός των μεγάλων. Η σχετική διατύπωση:

ΑΡΘΡΟ 36

(αλλαγή μόνο στην παράγραφο 2):

2. Η στήριξη και δραστηριοποίηση των μελών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. σε δημοτικές κινήσεις της περιοχής τους αποφασίζεται από τη συνέλευση των ΟΜ των οικείου δήμου, στην οποία επιπλέον μετέχουν τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. που ανήκουν σε κλαδικές ή θεματικές οργανώσεις και κατοικούν στον οικείο δήμο, καθώς και τα μέλη της Νεολαίας του οικείου δήμου. Κατ' εξαίρεση, οι αποφάσεις για την εκλογική τακτική του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στην Αθήνα, στον Πειραιά και στη Θεσσαλονίκη και σε όσους άλλους Δήμους κρίνεται απαραίτητο, λαμβάνονται από την Κεντρική Επιτροπή, μετά από διαβούλευση με τις αντίστοιχες οργανώσεις. Για την επιλογή του προσώπου του/της προτεινόμενου/ης υποψήφιου/ας Δημάρχου στους δήμους αυτούς, μπορεί να διενεργείται, με απόφαση της ΚΕ, προκριματική εκλογή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα παρακάτω.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

1. Ο Συνασπιμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προδευτική Συμμαχία (ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.) αποτελεί ενιαίο, μαζικό, δημοκρατικό, πολυτασκό κόμμα της σύγχρονης Αριστεράς. Συγκροτήθηκε τον Ιούνιο του 2020 βάσει διακήρυξης ως συνέχεια, διεύρυνση και μετασχηματισμός του ΣΥΡΙΖΑ, όπως αυτός είχε ιδρυθεί επίσημα τον Ιούλιο του 2013.

2. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι κληρονόμος και συνεχιστής μιας μακράς παράδοσης αγώνων για τη δημοκρατία, την ελευθερία, την ισότητα, την εθνική ανεξαρτησία και την κοινωνική δικαιοσύνη. Στρατηγικός στόχος του παραμένει ο σοσιαλισμός με δημοκρατία και ελευθερία όπως αυτός μπορεί να διεκδικηθεί στις σημερινές συνθήκες. Όπου το αίτημα του σοσιαλισμού δεν ατενίζει μια ουτοπία ούτε περιγράφει ένα καθεστώς. Εγγράφεται σε μια απελευθερωτική διαδικασία με τομές και ρήξεις, χωρίς νομοτελειακά προκαθορισμένη πορεία ή αποτέλεσμα, παραμένοντας πάντοτε υπό τον δημοκρατικό έλεγχο της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας. Το αίτημα αποσκοπεί σε μια μορφή κοινωνίας που η παραγωγή θα οργανώνεται δημοκρατικά με κριτήριο την ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών και όχι το κέρδος ενώ αναφέρεται σε μια δημοκρατία που θα αγκαλιάζει το σύνολο της κοινωνικής ζωής και θα αποτελεί τη διαφορετική αντίληψη για την κοινωνική οργάνωση ενεργούν ίδην σπίμερα. Τα γεννούν οι κοινωνικοί αγώνες και οι καθημερινές πρακτικές αλληλεγγύης και χειραφέτησης ενάντια στην κυριαρχία του κέρδους και του αμείλικτου ανταγωνισμού.

3. Οικαταβολές του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ανιχνεύονται στο εργατικό και το ευρύτερο λαϊκό κίνημα του τέλους του 19ου αιώνα, στη δημιουργία του ΕΑΜ και στην Εθνική Αντίσταση, στους δημοκρατικούς αγώνες ενάντια στο μετεμφυλιακό κράτος, στον αγώνα του 114 και του 15%, στην αντιδικτατορική αντίσταση, στην εξέγερση του Πολυτεχνείου, στο μεταπολιτευτικό κόμμα του εργατικού και φοιτητικού ριζοσπαστισμού, στη δημοκρατική έκρηξη του 1981 παρά τις αντιφάσεις της, στο κίνημα ενάντια στην νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και στις λειτουργίες του Κοινωνικού Φόρουμ. Όπως και στους αγώνες που αναλήφθηκαν κατά την περίοδο της χρεοκοπίας και στη συνάντηση με σοσιαλιστικές, οικολογικές και προοδευτικές δυνάμεις που στήριξαν την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ στο αγώνα της ενάντια στη λιτότητα και στον αυταρχισμό, συμμετείχαν στους δημοκρατικούς αγώνες κατά της ακροδεξιάς και των νεοαζιστικών μορφωμάτων, αντιτάχθηκαν στη συστηματική συκοφαντία εναντίον του ΣΥΡΙΖΑ και υπεράσπισαν την ανάγκη υπογραφής της Συμφωνίας των Πρεσπών.

4. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι κόμμα ικανό να αναγνωρίζει τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία στο βάθος και την αλληλεξάρτησή τους και να επιφέρει τις μεγάλες δημοκρατικές τομές και τις μεταρρυθμίσεις που η ίδια έχει απόλυτη ανάγκη. Είναι κόμμα ικανό να εμπνέει και να οργανώνει τις κοινωνικές δυνάμεις προς αυτήν την κατεύθυνση, με πλήρη επίγνωση ότι είναι οι κοινωνικές δυνάμεις και όχι τα κόμματα που υιοθετούν και φέρουν σε πέρας τέτοιες αλλαγές.

5. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. έχει ιδιαιτέρως επίγνωση ότι έχει ανοίξει ένας νέος ιστορικός κύκλος για την ανθρωπότητα. Επάλληλα με την πανδημία, την κλιματική κρίση και τους κινδύνους κατάρευσης της οικολογικής ισορροπίας του πλανήτη, πλέον «ένα βιομηχανική επανάσταση» και οι διαφαινόμενες επιπτώσεις της θέτουν εν αμφιβόλω την ίδια την αυταξιά της ανθρώπινης υπόστασης στις σημερινές κοινωνίες. Η βιοτεχνολογία και η γενετική μηχανική, η ρομποτική, η τεχνητή νοημοσύνη, η ψηφιακή επέλαση, το ιδιοκτησιακό καθεστώς των ψηφιακών «δεδομένων» που συγκεντρώνονται από κολοσσιαίους ιδιωτικούς φορείς, μαζί με τα προϊόντα που απορρέουν από τις συναφείς επεξεργασίες, καθώς και οι μορφές που τείνει να προσλάβει η «πράσινη ανάπτυξη», με την πυρηνική ενέργεια να εισχωρεί λαθραία εκεί, δεν συνιστούν απλώς χρήσιμες ή κοινωνικά ουδέτερες τεχνολογικές καινοτομίες. Δημιουργούν ταυτόχρονα τεράστια ερωτηματικά ως προς τους όρους ελέγχου και επιτήρησης όλων των διαστάσεων της καθημερινής ζωής και βεβαίως ως προς τους νέους όρους εργασίας που ήδη προοικονομούνται. Εποιητικά και η ελευθερία, αντί να αντιμετωπίζονται ως έννοιες συμπληρωματικές, εμφανίζονται ως αγαθά ασυμβίβαστα μεταξύ τους, δημιουργώντας την εικόνα μιας μόνιμης «κατάστασης εξαίρεσης» – με το κόστος που συνενεπάγεται για τη δημοκρατία – που τείνει να μετατραπεί στη νέα «κανονικότητα». Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. διερευνά τις αντίστοιχες τάσεις καθ' όλες τις πτυχές του κοινωνικού γίγνεσθαι με στόχο, όχι απλώς να τις ερμηνεύσει, αλλά κυρίως να διαμορφώσει και να προασπίσει τις νέες μορφές συλλογικής δράσης που απαιτούνται. Η μάχη ανάμεσα στην Αριστερά και τις προοδευτικές δυνάμεις, από τη μια μεριά, και το καθεστώς του νεοφιλελεύθερισμού, από την άλλη, θα κριθεί καίρια και σε αυτό το πεδίο.

6. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. επιδιώκει να επαναφέρει τη γνήσια πολιτική στο προσκήνιο. Τοποθετείται ως στρατηγικός αντίπαλος του νεοφιλελεύθερου οικονομικού-πολιτικού-ιδεολογικού καθεστώτος και συγκρούεται μαζί του διαμορφώνοντας ταυτόχρονα ζωογόνες, σταθερές και πολλαπλά γονιμοποιητικές σχέσεις με τη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία. Ωστε η λαϊκή κυριαρχία και οι δημοκρατικοί θεσμοί να αποκτήσουν σύγχρονο αυθεντικό περιεχόμενο. Τάσσεται ενάντια στη Δεξιά και βεβαίως την ακροδεξιά, θέλει να συμπορευτεί με τις άλλες δημοκρατικές δυνάμεις όπου υπάρχουν κοινά επίδικα και σημεία σύγκλισης ενώ μάχεται τη διαπλοκή όλων των επιπέδων και τη διαφορά.

7. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. αγωνίζεται συγκεκριμένα για την άρση των κοινωνικών ανισοτήτων και την εξάλειψη των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, ανατηρίας, ταυτότητας φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού, για την κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συλλογικών και ατομικών, για την εμπέδωση και τη διεύρυνση της δημοκρατίας. Μάχεται τον φασισμό, τον εθνικισμό, τον μιλιταρισμό, τον ρατσισμό, τη ξενοφοβία, τον σεξισμό και κάθε μορφή έμφυλης – και όχι μόνο – βίας. Στρατεύεται με όλες τις τις δυνάμεις στον πόλεμο για την αναστροφή της κλιματικής κρίσης και για την προστασία των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος.

8. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι κόμμα ανοιχτό σε όλες και όλους τους προοδευτικούς πολίτες της χώρας ανεξαρτήτως φύλου, πλικίας, κοινωνικής προέλευσης ή πολιτικής διαδρομής εφόσον αναγνωρίζουν τον εαυτό τους

και τις προοδοκίες τους στις αριστερές αρχές του κόμματος και στο πολιτικό πρόγραμμα του.

9. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι κόμμα συμμετοχικό που απευθύνεται στη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία, στον κόσμο της εργασίας, στις νέες και στους νέους, στους ανέργους, στους ανθρώπους του πολιτισμού και των γραμμάτων, στους αυτοαπασχολούμενους και στους αγρότες, σε όλες και όλους όσους επικειρούν στην οικονομία με όρους ανάπτυξης και σεβασμού των εργασιακών δικαιωμάτων. Απευθύνεται σε όλους τους δημοκρατικούς πολίτες της χώρας, γυναίκες και άνδρες, όπως εντάσσονται σε ποικίλους κοινωνικούς χώρους, ανεξάρτητα από διαφορετικές ιδεολογικές αφετηρίες ή πολιτικές διαδρομές, επιδιώκοντας την ενεργό συμμετοχή όλων στις γραμμές του.

10. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι κόμμα εν κινήσει. Είναι κόμμα ανοιχτό στις νέες και ριζοσπαστικές ιδέες και όχι προσκολλημένο στα δόγματα της μιας ή της άλλης ιδεολογικής παράδοσης. Είναι κόμμα που συνθέτει με σεβασμό, αλλά κριτικά, τις ιδέες και τις πολιτικές παραδόσεις της Αριστεράς – κομμουνιστικής, ριζοσπαστικής, ανανεωτικής, σοσιαλιστικής, ελευθεριακής – της σοσιαλδημοκρατίας, του προοδευτικού κέντρου, της πολιτικής οικολογίας και του φεμινισμού, καθώς και ιδέες που έχουν αναπτύξει τα κινήματα υπέρ των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων. Φιλοδοξεί έτοιμο να εντάξει στις γραμμές του και να εκφράσει πολιτικά όλους τους πολίτες, γυναίκες και άντρες, που προέρχονται από διαφορετικές παραδόσεις, ξεκινώντας από την εκτός κοινοβουλίου Αριστερά και φτάνοντας μέχρι τη δημοκρατικό Κέντρο. Όπως και τις νέες και τους νέους που αποκτούν κάθε χρόνο τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πολίτη, εκείνους και εκείνες που απείχαν ή τείνουν να απέχουν από τις εκλογικές διαδικασίες, όσες και όσους αποχώρουν ή αποστασιοποιήθηκαν από τον ΣΥΡΙΖΑ διαφωνώντας με πλευρές της προηγούμενης πολιτικής του.

11. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. συνθέτει τα παραπάνω, υπό τους όρους και τις επεξεργασίες που απαιτούν οι καιροί, σε μια γραμμή πολιτικής πλεύσης που δεν εκβιάζει καμιά άποφη, αλλά αφορά το σύνολο των δημοκρατικών πολιτών. Είναι κόμμα των μελών του, αλλά και κόμμα των αξιών του – της ισότητας, της δημοκρατίας, της αλληλεγγύης, της ελευθερίας, της ειρήνης, της προστασίας του περιβάλλοντος – κόμμα που αποσκοπεί να κατασ

λανθάνοντος κοινωνικού δυναμικού και να συμβάλει στην αυτοοργάνωση ομάδων, κοινωνικών θεματικών, καθώς και στη συγκρότηση νέων συλλογικών εκπροσωπίσεων σε όλα τα πεδία δημόσιου ενδιαφέροντος. Επιδιώκει να καταστεί ένα σύγχρονο, πολλαπλά ελκυστικό κόμμα με στόχο να ασκήσει πολιτική αξιακής και ιδεολογικής πγεμονίας εκφράζοντας πολιτικά το σύνολο των αυθεντικών λαϊκών συμφερόντων και διεκδικήσεων. Επιδιώκει να δρα ως μαγνήτης πολιτικού ήθους και πολιτικής προβληματικής για όλα τα προοδευτικά και δημοκρατικά πολιτικά ρεύματα.

13. Υπό αυτούς τους όρους, ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. επιδιώκει να καταστεί κόμμα ικανό να εδραιωθεί στέρεα στην τοπική και στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση, στους χώρους εργασίας και στα συνδικάτα, στη νεολαία, στους χώρους των γραμμάτων, της επιστήμης, των τεχνών και του πολιτισμού, όπως και σε όλα τα σύγχρονα προοδευτικά κινήματα. Η ενότητα, η μαζικότητα και η διασύνδεση των κοινωνικών αγώνων συναρτώνται με την αποτελεσματικότητά τους ενώ η επινοητικότητα και η συλλογική ευφύΐα των ανθρώπων που αγωνίζονται για μια καλύτερη ζωή αποτελούν τον γονιμοποιητικό πυρήνα κάθε προοδευτικού κοινωνικού μετασχηματισμού. Ο συνδυασμός της συμμετοχής των μελών του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. στους κοινωνικούς χώρους και στους κοινωνικούς αγώνες σε συνδυασμό με την επεξεργασία μιας σαφούς συνολικής πολιτικής γραμμής πορεί να επιτύχει την ουσιαστική αντιστοίχιση των κομματικών δυνάμεων του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. με τις κοινωνικές δυνάμεις που επιδιώκει να εκπροσωπίσει και να προσφέρει στρατηγική προοπτική σε ολόκληρη την ελληνική κοινωνία.

14. Διαρκής στόχος του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι η αναβάθμιση της πολιτικής δουλειάς του σε συνάρτηση με την οργανωτική του ανάπτυξη. Με τη δημιουργία Οργανώσεων Μελών παντού, σε κάθε γωνιά της Ελλάδας, σε κάθε πόλη, σε κάθε γειτονιά, σε κάθε χωριό, στους εργασιακούς χώρους, όπου ζουν, εργάζονται, συναντιούνται, σκέφτονται, πράττουν και κινητοποιούνται οι άνθρωποι. Οργανώσεις Μελών που θα αποτελούν το κόμμα στο χώρο τους, ζωντανά κύτταρα παραγωγής πολιτικής και πολιτισμού, που θα δίνουν νόημα και περιεχόμενο στη συμμετοχή των πολιτών σε εκείνες. Οργανώσεις Μελών που θα παράγουν εξωστρεφές έργο, πολιτικά και πολιτιστικά γεγονότα, που θα παρεμβαίνουν, θα κινητοποιούν, θα δίνουν λύσεις όπου χρειάζεται και δεν θα αρκούνται στο ρόλο του ιμάντα μεταβίβασης των κεντρικών πολιτικών αποφάσεων. Οργανώσεις μελών που θα καθίστανται σταθερό και αξιόπιστο σημείο αναφοράς για τους πολίτες του χώρου τους χωρίς αποκλεισμούς λόγω φύλου, θρησκείας, σεξουαλικού προσανατολισμού ή εθνικότητας.

15. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι κόμμα καθολικής πολιτικής συμμετοχής, που αποδίδει περιεχόμενο, νόημα και αξία στην ιδιότητα του μέλους του, χωρίς να παραγνωρίζει τους φίλους και τους κοινωνικούς συμμάχους του ή τους μη ενταγμένους κομματικά ψηφοφόρους του. Είναι κόμμα που στηρίζεται στον συνδυασμό επιστημονικής γνώσης, κριτικής θεώρησης των πραγμάτων και ενεργού συμμετοχής στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Αναγνωρίζει πλήρως την ανάγκη να κατανοθούν επιστημονικά και ολόπλευρα οι κοινωνικές εξελίξεις προκειμένου να στοιχειοθετηθεί με επάρκεια η

στρατηγική και το πρόγραμμά του ενώ είναι κόμμα που λαμβάνει υπόψη και ενσωματώνει στη λειτουργία του τις αλλαγές που προκύπτουν από τον σύγχρονο τρόπο ζωής και εργασίας. Ειδικότερα σε ό,τι αφορά τους νέους και τις νέες.

16. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι κόμμα που λειτουργεί εσωτερικά με δημοκρατία σύμφωνα με τη σαφή δομή που περιγράφει το παρόν καταστατικό ενώ αποσκοπεί να θεμελιώσει ένα νέο παράδειγμα πολιτικής εκπροσώπησης ικανό να απαντήσει στο έλειμμα δημοκρατίας που χαρακτηρίζει τη λειτουργία πολλών σύγχρονων κομμάτων και κατά συνέπεια την ίδια τη δημοκρατία. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. έχει πλούσια εσωτερική ζωή. Διαφορετικές απόψεις διατυπώνονται απρόσκοπτα ενώ ρεύματα ιδεών αναπτύσσονται και συνομιλούν. Στόχος παραμένει πάντα η δημιουργική σύνθεση των διαφορετικών απόψεων και η αντίστοιχη ενιαία πολιτική λειτουργία του κόμματος.

17. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. επαναβεβαιώνει τη συμμετοχή του στους κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνες που αποσκοπούν στην οικοδόμηση της Ευρώπης των λαών. Μιας Ευρώπης υπέρμαχο της ειρήνης, της ελευθερίας, της ισότητας, της ανεξιθροποκείας, και της γόνιμης συνύπαρξης όλων με σεβασμό στη διαφορά και στην ετερότητα. Μιας Ευρώπης δημοκρατικής, πολυπολιτισμικής, αλληλέγγυας προς όσες και όσους στερούνται τα δικαιώματά τους. Μιας Ευρώπης προσανατολισμένης στη διαφύλαξη των φυσικού πλούτου και των φυσικών πόρων, στρατευμένη στην προστασία του οικολογικού περιβάλλοντος. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. επιδιώκει πανευρωπαϊκές συμμαχίες με τις δυνάμεις της Αριστεράς, των Πράσινων, της σοσιαλδημοκρατίας, των εργατικών συνδικάτων, των φεμινιστικών, των οικολογικών και όλων των δημοκρατικών κοινωνικών κινημάτων, αποσκοπώντας στο ευρύτερο δυνατό μέτωπο ενάντια στον νεοφιλελευθερισμό και την ακροδεξιά. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. συμμετέχει ενεργά και στηρίζει με κάθε τρόπο τις πρωτοβουλίες του Κόμματος Ευρωπαϊκής Αριστεράς (KEA) του οποίου είναι ιδρυτικό μέλος. Ταυτόχρονα επιδιώκει να αποκτήσει ουσιαστικές σχέσεις με όλες τις πολιτικές δυνάμεις παντού στον κόσμο των οποίων η δράση και η λειτουργία διέπονται από ανάλογες αρχές και αποσκοπούν σε ανάλογους στόχους.

Πρόσκληση

Το παρόν καταστατικό συνιστά ανοιχτή και μόνη πρόσκληση. Καλεί όλες και όλους, αριστερούς, δημοκράτες και προοδευτικούς, γυναίκες και άνδρες, νέους και νέες, εργαζόμενους, άνεργους και συνταξιούχους, όλες και όλους που είναι πολίτες τούπης της χώρας, είτε ζουν στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό, να συστρατευθούν οργανωμένα με τον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. Στην προσπάθεια να να συμβάλουμε όλοι και όλες μαζί στην επίλυση των μεγάλων προβλημάτων της χώρας, της Ευρώπης και του κόσμου. Όπως αυτά καθίστανται όλοι και πιο επείγοντα. Στην προσπάθεια να διεξαγάγουμε νικηφόρα τις μεγάλες μάχες που θα αλλάξουν τους συσχετισμούς δυνάμεων. Ενάντια στον αυταρχικό νεοφιλελευθερισμό και σε κατεύθυνση αριστερή, προοδευτική, δημοκρατική. Σε κατεύθυνση που θα εμπνέει ενόσω θα ανοίγει έμπρακτα ένα μέλλον ελπιδοφόρο, κοινό για όλες και για όλους.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ ΠΟΥ ΜΕΙΟΨΗΦΗΣΕ ΣΤΟ Π.Σ.

1. Ο Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς (ΣΥΡΙΖΑ) – Προοδευτική Συμμαχία είναι ένα ενιαίο, μαζικό, δημοκρατικό, πολυτασκό κόμμα της σύγχρονης Αριστεράς, εκφράζει τους δημοκρατικούς προοδευτικούς και αριστερούς πολίτες. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. αποτελεί συνέχεια, διεύρυνση και μετασχηματισμό του ΣΥΡΙΖΑ, όπως ιδρύθηκε επίσημα τον Ιούλιο του 2013. Μια ζωντανή διαδικασία με στόχο ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ να διευρύνει διαρκώς τις λαϊκές του ρίζες, να εκπροσωπεί και να εκφράζει τα λαϊκά συμφέροντα. Ένα κόμμα που θα κερδίζει τη μάχη της πολιτικής μέσα στην κοινωνία. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. Είναι κληρονόμος και συνεχιστής μιας μακράς παράδοσης αγώνων για τη δημοκρατία, την ελευθερία, την ισότητα, την κοινωνική δικαιοσύνη και την εθνική ανεξαρτησία, αγώνων που αποσκοπούσαν στον κοινωνικό μετασχηματισμό της ελληνικής κοινωνίας.

2. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι κόμμα συμμετοχικό, απευθυνόμαστε στην μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία, στον κόσμο της εργασίας, τις νέες και τους νέους, τους ανέργους, τους ανθρώπους του πολιτισμού και των γραμμάτων, τους αυτοαπασχολούμενους και τους αγρότες, όλους όσοι επικειρούν στην οικονομία με όρους αναπτυξης και σεβασμού των εργασιακών δικαιωμάτων. Ένα κόμμα ανοιχτό σε όλους/ες τους αριστερούς/ες και προοδευτικούς πολίτες. Ανοιχτό σε εκείνες και εκείνους που προέρχονται από διαφορετικές ιδεολογικές αφετηρίες ή πολιτικές διαδρομές ενώ εντάσσονται σε ποικίλους κοινωνικούς χώρους. Κόμμα ανοιχτό στις νέες και ριζοσπαστικές ιδέες και όχι προσκολλημένο στα δόγματα της μιας ή της άλλης ιδεολογικής παράδοσης. Κόμμα που συνθέτει με σεβασμό, αλλά κριτικά, τις πολιτικές παραδόσεις της Αριστεράς - κομμουνιστικής, ριζοσπαστικής, ανανεωτικής, σοσιαλιστικής, ελευθεριακής- της σοσιαλδημοκρατίας, του προοδευτικού κέντρου, της πολιτικής οικολογίας και του φεμινισμού, καθώς και ιδέες που έχουν αναπτύξει τα κινήματα υπέρ των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων.

3. Ο ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία αγωνίζεται:

- Για τη καταπολέμηση των κοινωνικών ανισοτήτων και των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, αναπτηρίας, ταυτότητας φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού καθώς και την κατοχύρωση και διεύρυνση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συλλογικών και ατομικών.
- Για την προστασία του κλίματος και των φυσικών πόρων.
- Ενάντια στον εθνικισμό, το μιλιταρισμό, το ρατσισμό, τη ξενοφοβία, και το φασισμό. Ενάντια στο σεξισμό και σε κάθε μορφή έμφυλης βίας.
- Για την κατάργηση των καπιταλιστικών σχέσεων εξουσίας, μέσα από δημοκρατικές τομές και ρίζεις, και το σοσιαλισμό με δημοκρατία και ελευθερία.

4. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. σταθερά επαναβεβαιώνει στη συμμετοχή του στους πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες που έχουν ως στόχο την οικοδόμηση της Ευρώπης των λαών, μίας Ευρώπης δημοκρατικής, πολυπολιτισμικής, αλληλέγγυας προς όσες και όσους στερούνται των δικαιωμάτων τους, προσανατολισμένης στη διαφύλαξη των φυσικών πόρων και την προ-

στασία του οικοσυστήματος, υπέρμαχο της Ειρήνης και της συνύπαρξης όλων με σεβασμό και ισοτιμία. Τη δράση του αυτή ενδυναμώνει σταθερά με την οικοδόμηση πολιτικών και κοινωνικών συμμαχιών. Στόχος μας το ευρύτερο δυνατό μέτωπο ενάντια στον νεοφιλελευθερισμό και την ακροδεξιά με δυνάμεις της Αριστεράς, των Πράσινων, της Σοσιαλδημοκρατίας, των εργατικών συνδικάτων και των κοινωνικών κινημάτων. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. συμμετέχει ενεργά και στηρίζει με κάθε τρόπο τις πρωτοβουλίες του Κόμματος Ευρωπαϊκής Αριστεράς (ΚΕΑ) του οποίου είναι ιδρυτικό μέλος.

5. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, το να αντισταθούμε στο σύστημα που ορίζει τα πάντα με μοναδικό κριτήριο το κέρδος αποτελεί ζήτημα ζωής και θανάτου. Κόντρα στον νεοφιλελευθερισμό αγωνίζομαστε για έναν κόσμο με σοσιαλισμό με δημοκρατία και ελευθερία. Κι αυτός ο κόσμος είναι εφικτός και αναγκαίος όσο ποτέ. Το αίτημα του σοσιαλισμού δεν περιγράφει ούτε μια ουτοπία, ούτε ένα καθεστώς. Αποτελεί μια απελευθερωτική διαδικασία. Με τομές και ρίζεις, χωρίς νομοτελειακά προκαθορισμένη πορεία, ή αποτέλεσμα. Μια κοινωνία που η παραγωγή θα οργανώνεται δημοκρατικά με κριτήριο την ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών, την εκπλήρωση των επιθυμιών και όχι το κέρδος. Μια δημοκρατία που θα αγκαλιάζει το σύνολο της κοινωνικής ζωής και θα αποτελεί η ίδια παραγωγική δύναμη, όπου η συλλογικότητα αναδεικνύει έμπρακτα τη υπεροχή της έναντι της ατομικότητας και η αλληλεγγύη την ισχύ της έναντι του ανταγωνισμού. Ψήγματα αυτής της διαφορετικής οργάνωσης υπάρχουν και σήμερα. Τα γεννούν οι κοινωνικοί αγώνες, και οι καθημερινές πρακτικές αλληλεγγύης και κειραφέτησης ενάντια στην κυριαρχία του κέρδους και του ανταγωνισμού.

6. Οι καταβολές του ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία ανιχνεύονται στο εργατικό και το ευρύτερο λαϊκό κίνημα του τέλους του 19ου αιώνα, με το άνοιγμα των οριζόντων των υποτελών τάξεων, στη βάση της μαρξικής σκέψης και των αρχών του 20ού από την Εθνική Αντίσταση, το ΕΑΜ και την ΕΔΑ, τη νεολαία Λαμπράκη, τον αγώνα ενάντια στη δικτατορία, την εξέγερση του Πολυτεχνείου, τους μεταδικτατορικούς αγώνες των αριστερών κομμάτων και οργανώσεων, τη συγκρότηση του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, του Χώρου Διαλόγου και Κοινής Δράσης της Αριστεράς, του κινήματος ενάντια στην νεοφιλελευθερηπή παγκοσμιοποίηση και του Κοινωνικού Φόρουμ. Στις μεγάλες αλλαγές και στους αγώνες που έγιναν την περίοδο της χρεοκοπίας και τη συνάντηση με δυνάμεις του σοσιαλιστικού χώρου, και άλλες προοδευτικές δυνάμεις που στήριξαν την κυβέρνηση της Αριστεράς και αγωνίστηκαν κατά της λιτότητας και του αυταρχισμού. Στους δημοκρατικούς αγώνες κατά της ακροδεξιάς και των νεοαζιστικών μορφωμάτων. Αντλούμε επίσης πείρα από κάθε προοδευτική δύναμη στον διεθνή και ευρωπαϊκό χώρο και τους αγώνες για τα μεγάλα παγκόσμιο και ευρωπαϊκά προβλήματα.

7. Ο στόχος για τους αναγκαίους κοινωνικούς μετασχηματισμούς περνάει μέσα από τους αγώνες και την συγκροτημένη παρέμβαση στην τοπική και στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση, στους χώρους εργασίας

και στα συνδικάτα, στη νεολαία, στους χώρους των γραμμάτων, της επιστήμης, των τεχνών και του πολιτισμού, όπως και σε όλα τα σύγχρονα προοδευτικά κινήματα. Σταθερή μας επιδίωξη οι δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. να αναπτύσσουν ενωτική δράση σε κάθε κοινωνικό χώρο. Η ενότητα και η μαζικότητα των κοινωνικών αγώνων αποτελεί για εμάς κρίσιμο στοιχείο για την αποτελεσματικότητας τους. Η επινοητικότητα και η συλλογική ευφυΐα των ανθρώπων που αγωνίζονται για μια καλύτερη ζωή αποτελούν τη δύναμη των κοινωνικών μετασχηματισμών. Ο συνδυασμός της δράσης μέσα στα κινήματα και τους κοινωνικούς χώρους με την υπαρξη ενός συνολικού πολιτικού σχεδίου συμβάλει έτσι ώστε ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. να εκπροσωπεί και να προσφέρει στρατηγική προοπτική σε ολόκληρη την ελληνική κοινωνία.

8. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. είναι κόμμα καθολικής πολιτικής συμμετοχής, που αποδίδει περιεχόμενο, νόημα, και αξία στην ιδιότητα του μέλους του, χωρίς να παραγνωρίζει τους φίλους και τους κοινωνικούς συμμάχους του ή τους μη ενταγμένους κομματικά ψηφοφόρους του. Είναι κόμμα που λειτουργεί εσωτερικά με δημοκρατία σύμφωνα με τη σαφή δομή που περιγράφει το καταστατικό του. Είναι κόμμα που λαμβάνει υπόψη και ενσωματώνει στη λειτουργία του τις αλλαγές που προκύπτουν από τον σύγχρονο τρόπο ζωής και εργασίας, ειδικά των νέων. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. αποσκοπεί να θεμελιώσει ένα νέο παράδειγμα πολιτικής εκπροσώπησης ικανό να απαντήσει στο έλλειμμα δημοκρατίας που χαρακτηρίζει τη λειτουργία πολλών σύγχρονων κομμάτων και κατά συνέπεια την ίδια τη δημοκρατία. Ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. έχει πλούσια εσωτερική ζωή. Διαφορετικές απόψεις διατυπώνονται απρόσκοπτα ενώ ρεύματα ιδεών αναπτύσσονται και συνομιλούν. Στόχος παραμένει πάντα η δημιουργική σύνθεση των διαφορετικών απόψεων και η αντίστοιχη ενιαία πολιτική λειτουργία του κόμματος.

9. Ο στόχος για τους αναγκαίους κοινωνικούς μετασχηματισμούς απαιτεί τον συνδυασμό επιστημονικής γνώσης, μαχητικής πολιτικής κατεύθυνσης και ιδεολογικής δουλειάς. Χρειαζόμαστε συστηματική επιστημονική μελέτη για την ολόπλευρη κατανόηση των κοινωνικών εξελίξεων και την θεμελίωση της στρατηγικής και του προγράμματος μας. Στην προσπάθεια αυτή αξιοποιούμε τα μαρξιστικά εργαλεία ανάλυσης, αλλά και όλες τις νέες ιδέες που εμπλουτίζουν την προοπτική του κοινωνικού μετασχηματισμού και της κοινωνικής απελευθέρωσης.

10. Διαρκής στόχος είναι η αναβάθμιση της πολιτικής δουλειάς του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ μέσα και από την οργανωτική ανάπτυξη. Με τη δημιουργία Οργανώσεων Μελών παντο

μεταβίβασης των κεντρικών πολιτικών αποφάσεων. Οργανώσεις μελών που θα καθίστανται σταθερό και αξιόπιστο σημείο αναφοράς για τους πολίτες του χώρου τους χωρίς κανένα αποκλεισμό λόγω φύλου, θρησκείας, σεξουαλικού προσανατολισμού ή εθνικότητας.

11. Ο ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία επεξεργάζεται ένα πρόγραμμα κοινωνικών αγώνων, δημιουργίας, τομών και ρήξεων. Που μέσα από τον συνδυασμό της κυβερνητικής ευθύνης και της ζωντανής συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών θα μετασχηματίσει την Ελλάδα σε μια χώρα με ισόπτη και αλληλεγγύη. Η κυβερνητική εμπειρία απέδειξε ότι μπορούμε ξανά να οραματιστούμε, πέρα από το δίπολο της ήττας ή της διαχείρισης. Να σχεδιάσουμε και να υλοποιήσουμε κοινωνικές αλλαγές που απαιτεί η εποχή μας. Άλλαγές με βάση τα στρατηγικά ερωτήματα με τα οποία οφείλουμε να αναμετρηθούμε όπως: η κλιματική κρίση, η 4^η βιομηχανική επανάσταση, η ανάγκη επαναθεμελίωσης σύγχρονων δημοκρατικών κοινωνικών και εργασιακών δικαιωμάτων. Ο δρόμος που περιγράφει το πρόγραμμα μας είναι ο δρόμος της πλατιάς κοινωνικής συμμετοχής, όχι των λίγων και των “φωτισμένων”, αλλά της κοινωνικής πλειοψηφίας και της ευρύτερης δυνατής ενότητας σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο. Γνωρίζουμε ότι ριζοσπαστικό είναι το πρόγραμμα που μετασχηματίζει τις κοινωνικές σχέσεις υπέρ των πολλών. Το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία συμπυκνώνει από την σκοπιά του σοσιαλισμού με δημοκρατία και ελευθερία τα αιτήματα και τις διεκδικήσεις του σήμερα.

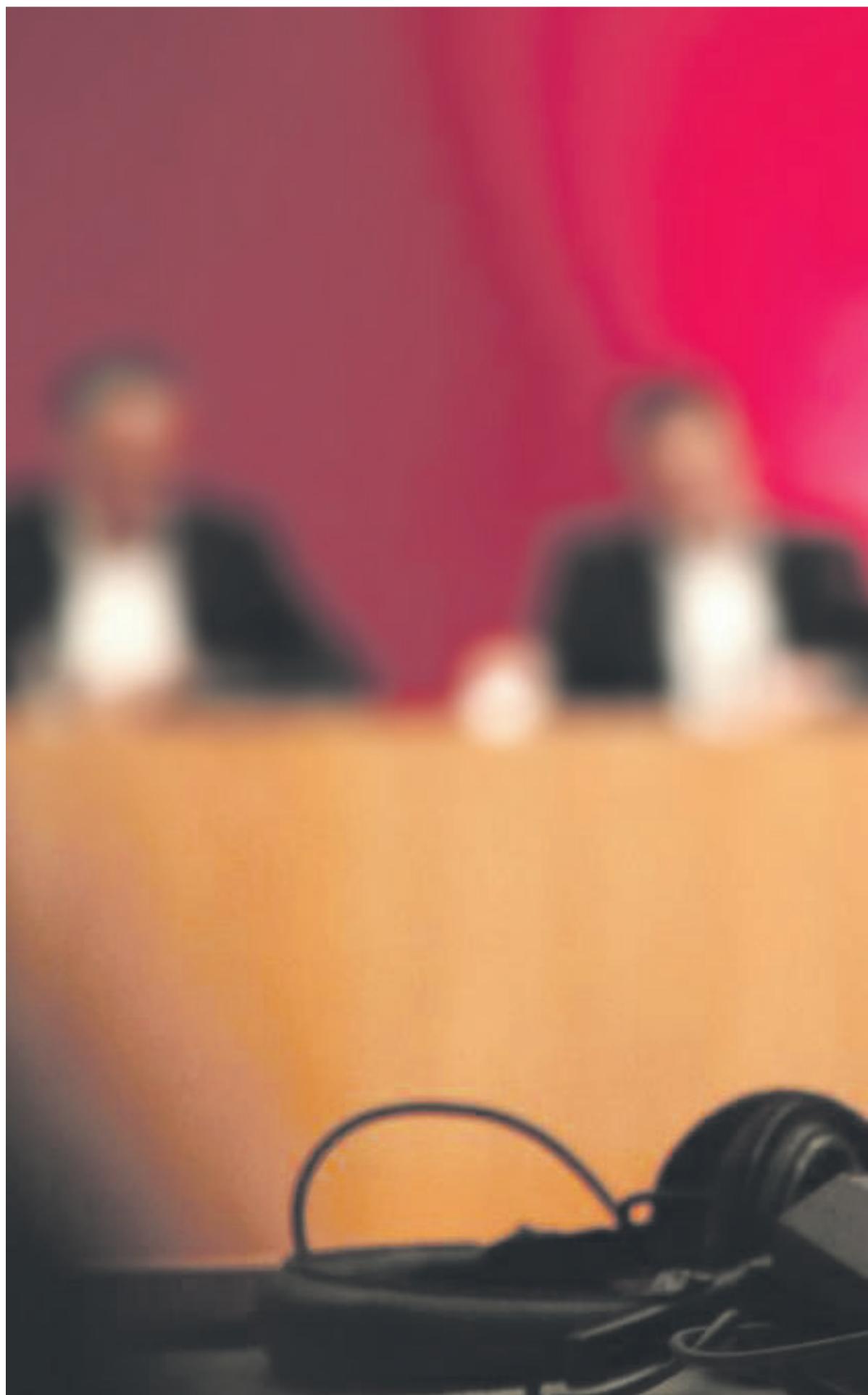
12. Σε αυτό το πλαίσιο καλούμε όλες και όλους, αριστερούς, δημοκράτες και προοδευτικούς, γυναίκες και άνδρες, νέους και νέες, εργαζόμενους, άνεργους και συνταξιούχους, όλους και όλες που ζουν σε αυτή τη χώρα, τους έλληνες πολίτες του εξωτερικού, να συστρατευθούν με τον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. Στην προσπάθεια να συμβάλουμε όλοι και όλες μαζί στην επίλυση των μεγάλων επειγόντων προβλημάτων της χώρας, της Ευρώπης αλλά και του κόσμου. Στην προσπάθεια να διεξαγάγουμε νικηφόρα τη μεγάλη μάχη που θα αλλάξει τους σημερινούς συσχετισμούς δυνάμεων. Ενάντια στον αυταρχικό νεοφιλελευθερισμό και σε κατεύθυνσην αριστερή, δημοκρατική και προοδευτική, που θα εμπνέει ενόσω θα ανοίγει ένα μέλλον ελπιδοφόρο για όλες και για όλους.

Στο πολιτικό Συμβούλιο τέθηκαν 3 ζητήματα σε ψηφοφορία τα οποία αφορούσαν στο Καταστατικό.

- Α) Να γίνει αποδεκτό ως Προοίμιο του Καταστατικού το κείμενο «5. Προοίμιο Καταστατικού που μειοψήφισε στο Π.Σ.», σελίδες 45-46. (Πρόταση που μειοψήφισε).
- Β) Ζητήθηκε από το Πολιτικό Συμβούλιο να προτείνει στον προσυνεδριακό διάλογο ο Πρόεδρος του κόμματος να εκλέγεται από το Συνέδριο. (Πρόταση που μειοψήφισε).
- Γ) Να απαλειφθεί από το σχέδιο Καταστατικού η εναλλακτική πρόβλεψη για Εθνικό Συμβούλιο του ΣΥΡΙΖΑ – Π.Σ. (Πρόταση που μειοψήφισε).

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΑΛΕΞΗ ΤΣΙΠΡΑ

**ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΔΙΑΛΟΓΟ
ΓΙΑ ΑΛΛΑΓΕΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ,
ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.
ΚΑΙ Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΑ ΕΚΛΕΓΟΝΤΑΙ
ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ**

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΑΡΘΡΟ 11 ΠΑΡ. 4

«Σε πανελλαδικό επίπεδο συγκαλείται το τακτικό συνέδριο του κόμματος».

ΑΡΘΡΟ 19 ΠΑΡ.2

«Το τακτικό συνέδριο εγκρίνει τις υποψηφιότητες για τη νέα Κεντρική Επιτροπή και τις υποψηφιότητες για την προεδρία του κόμματος, εγκρίνει τον απολογισμό της απερχόμενης κεντρικής επιτροπής και της απερχόμενης Επιτροπής Οικονομικού Ελέγχου και τη νέα Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου και την Επιτροπή Δεοντολογίας».

ΑΡΘΡΟ 19 ΠΑΡ.3

«Η εκλογή της Κεντρικής Επιτροπής γίνεται σε πανελλαδικό επίπεδο με καθολική ψηφοφορία όλων των μελών με ενιαία λίστα. Με τον ίδιο τρόπο και την ίδια μέρα, σε χωριστή κάλπη, γίνεται και η εκλογή του Προέδρου του κόμματος».

HAYTH

**κάθε πρωί στον υπολογιστή,
το τάμπλετ ή το κινητό σου**

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

εύκολα και οικονομικά στο syndromes.avgi.gr

ΤΩΡΑ ΜΕ 2,10€ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

**Μια αριστερή ματιά στην πολιτική, την οικονομία,
τον κόσμο, τον πολιτισμό, τις ιδέες**

e8a92c35-28bd-42d8-b096-da38dae66902